LIBRARY – THE UNIVERSITY OF JORDAN

דבר

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ ישראל
דבר
עתון פועלי ארץ ישראל
מייסדו ועורכו הראשון ברל כצנלסון ז"ל
מאוחד עם „לשרותך"

יום ה', כ"א בכסלו תשל"ה, 5 בדצמבר 1974 ● גליון 15154

היום 12 עמודים ● המחיר 1.50 ל"י

קרא ב„דבר":
● אבטלה של מכונות / אהרן גבע
● קול פלשתינאי מעזה / דני צדקוני
● לא לעמוד מן הצד / דוד שחם
● למנוע כשלונות / ברל רפטור
● היעלמו של חבר פרלמנט / שלמה גינוסר
● מסע בדרום אפריקה / דניאל בלוך
● קשה להיות צרכן / הגר אנוש
● מומחים לשרותך / עמ' 9
● משק וכספים / עמ' 10
● מדריך לבידור, ביקורת טלוויזיה וקולנוע / עמ' 11

מזג האוויר

ממטרים לפרקים עם סופות־רעמים בודדות. בנגב ובסיני קיימת סכנה של שטפונות. יהיה קר מן הרגיל.

הטמפרטורות החזויות: ירושלים 6—11, השומרון 7—15, רמת־הגולן 6—10, נהריה 10—18, לוד 11—18, צפת 8—11, יריחו 8—11, חיפה 12—17, עזה 11—20, טבריה 10—19, באר־שבע 10—18, אילת 7—15, עפולה 9—16.

SEIKO
מעבדת שרות ארצית
דיזנגוף 154 ת"א

קאהיר מצפה ל„הצעה סבירה" מאלון וקיסינג'ר

מעוניינת שהסדר נוסף בסיני יושג עוד לפני ביקור ברז'נייב ב־15 בינואר; אך תעמוד על נסיגה מהמיתלה ומאבו־רודס; פהמי: ישראל נסוגה מעמדותיה; אש"ף וסוריה תוקפים הצעות רבין

מאת אהוד יערי, סופר „דבר" לענייניים ערביים

הנוסחה החדשה של ראש הממשלה יצחק רבין לגבי הסדר נוסף בסיני מעוררת הדים חזקים בעולם הערבי. ובמוקד התגובות הערביות עומדת „ההדלפה" מקאהיר, כי מצרים עומדת על כך שצה"ל ייסוג גם ממעברי המיתלה והגידי ומשדות הנפט של אבו־רודס. ומכל מקום הנשיא סאדאת מוכן לעיין בכל „הצעה סבירה" שתצמח משיחות אלון־קיסינג'ר בוואשינגטון בשבוע הבא, „בלא להתחשב בביקורו הצפוי של מנהיג בריה"מ ליאוניד ברז'נייב בקאהיר".

שר החוץ המצרי איסמאעיל פאהמי דיווח אתמול בישיבה של ממשלת מצרים, שנמשכה שבע שעות, על „ההודעות בדבר נסיגת אחד הצדדים מעמדותיו". וזו היתה ההתייחסות הרשמית היחידה עד כה במצרים, לדברי רבין.

פאהמי מסר לממשלתו — לפי ההודעה הרשמית — גם „על מגעים בעניין כינוס ועידת ז'ניבה ונכונות מצרים לבוא לוועידה זו". אך במקביל דאג מקור מצרי רם־דרג להעיר באוזני כתב „ניוזוויק" פרס" מהירס גינוני, כי קאהיר מעוניינת בהסדר הפרדה שני בסיני. זה שנים אחדות משמש גינוני כצינור עיקרי ל„הדלפות" מכוונות, רשמיות־למחצה, של הממשל המצרי.

לעומת התגובה המצרית הזהירה־המתמקת באה, כצפוי, תגובות נזעמות שליליות מצד סוריה ואש"ף. רדיו המתבלים הציג אמש את הצעת רבין כ„תכסיס חמור ומסוכן", שתכליתו להכשיר פיוס בין מצרים לסוריה ולהרחיק את אש"ף מן הזירה. רדיו אש"ף (בשידור מקאהיר) מיהר לקבוע, כי היענות מצרית להצעות רבין תהווה הפרה של החלטות „המפגש המשולשי" המצרי־סורי־פלשתינאי מספטמבר, אשר פסל „הסדרים חלקיים", והתכחשות להצהרות רבאט. רדיו אש"ף פירש שישראל מבקשת „לשחוח עם מצרים, כדי ללחום בסוריה" ולכך צריכה לבוא תשובה בדמות יוזמה ערבית קולקטיבית נגדית.

מהי יוזמה זו? לכך מתייחסים בסאוני ממשלת דמשק, הקוראים

(המשך בעמוד 2 טור 3)

„דבר היום" — בעמ' 7

האמריקאים מרוצים מדברי רבין

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — מקורות במשרד החוץ האמריקאי הביעו אמש סיפוק מדברי ראש הממשלה יצחק רבין בראיון עתונאי בישראל. הם אמרו, שלפי הבנתם מוכנה היום ישראל להתרכז בצד הצבאי של הסכם נוסף עם מצרים, ואיננה עומדת על הסכם אי־לוחמה פורמאלי. עם זאת אמרו כי לפי הבנתם יהיו לישראל דרישות פוליטיות במסגרת ההסדר. המקורות אמרו, כי ארה"ב ממ־

„דברי רבין גורמים שינוי בתכנית אלון"

מאת סופר „דבר"

ייתכן שהשר אלון ישהה בארה"ב יותר מכפי שתכנן. משקיפים העלו את הסברה, כי השינוי בתכנית ביקורו של שר החוץ נגרם עקב פרסום דברי ראש הממשלה יצחק רבין, שגילה פרטים מהותיים על עמדת ישראל בשיחות שיחלו בואשינגטון ביום ב'.

תינה לתגובה מצרית על דברי רבין. תגובה כזאת עדיין לא נמסרה בקאהיר או בואשינגטון. דברי רבין הובנו בואשינגטון כנסיון לסייע למאמצי התיווך של הנרי קיסינג'ר ולעכב את תהליך התקרבותה של מצרים לסובייטים.

(המשך בע' 2, טור 2)

קרא דבר של יום ו'
ב־ וב־ דבר השבוע

* ראיון עם שר המשפטים ח. צדוק — ח. איזק
* הערכת מצב — שר הבטחון ש. פרס
* המדיניות המקצועית — מזכ"ל ההסתדרות י. משל
* אלון לואשינגטון — ח. אשד, נ. ברנע
* שיחה על מדינת היהודים — א. מגד
* עלים מפנקס הסתיו — יואב
* הצ'רקסים — י. דר
* כמה יעלה הטיפול בעזיזה — א. גבע

ב„דבר־השבוע"
* הפנקס פתוח והיד רושמת — רות בונדי
* צודק באמונתו יחיה — יורם קניוק
* נצרת עלית — הבוקר שאחרי — יוסיביילין
* מכל הרוחות — עדית זרטל

ב„משא"
* הפלישה של א. ב. יהושע — גדעון אפרת
* סיפור — גבריאל גארסיה מארקס
* ביקורת ספרים — סקירות מאת: יעקב גורן, נעמי גל, משה צדוק
* סופרים כותבי רוסית בישראל — מרדכי נישטט

שירים * אספקלריה * תערוכות * מוסיקה * ספרים.

100
מבצע ההחתמה של דבר
ראה פרטים בעמוד 3

היומן המבצעי שנעלם - של האוגדה הפעילה ביותר ב־8 באוקטובר

מאת סופרו הצבאי של „דבר"

השד לזיופים ביומן מלחמה של אחת האוגדות שלחמו בחזית הדרום במלחמת יום הכיפורים, הועלה לאחר שהיומן המקורי של אותה אוגדה מיום 8 באוקטובר, שהוא היום הקריטי במהלכי קרב הבלימה, נעלם. חיפושים קדחתניים בצה"ל לא הביאו לגילויו של היומן המקורי.

גירסת אותה אוגדה לגבי אירועי 8 באוקטובר הועברה לוועדת אגרנט ביומן, שנכתב ככל הנראה לאחר המלחמה על־ידי חיילת, והוועדה קיבלה יומן נקי ומסודר. האוגדה, שהיומן המקורי שלה נעלם, היתה פעילה מאוד וניסתה לפתח התקפה נגד הצבא המצרי. התקפה זו נכשלה.

פרקליטי האלוף שמואל גונן — שהגיש עתירה בראשית השבוע לבית־הדין הגבוה לצדק נגד ועדת אגרנט, על שאינה מאפשרת לו לעיין בעדויות העלולות לפגוע בו — העלו חשד, שהיעלמו של היומן המקורי אינה מקרית. בדיקת פרקליטי האלוף גונן בסרט־ההקלטה של אירועי 8 באוקטובר העלתה, שיש לפחות שלושה „קטעים מתים" בסרטים — בדיוק ברגעים הקריטיים ביותר של אירועי המלחמה באותו יום. לפחות באחד הקטעים האלה קבעו מומחים לאלקטרוניקה, כי המחיקה היא מכוונת. אך לא יכלו לקבוע אם נעשתה במזיד.

דובר צה"ל: אין חקירה מקבילה

בהקשר לפרסומים שהופיעו בדבר חקירות בצה"ל הנוגעות למסמכים והקלטות שהוגשו לוועדת אגרנט, מודיע דובר צה"ל כי חקירות כל מה שהתרחש במלחמת יום הכיפורים עד לבלימת האויב הינו בסמכותה הבלעדית של ועדת אגרנט.

מערכת־הבטחון לא ניהלה ואינה מנהלת כעת כל חקירה מקבילה בעדויות ובמסמכים, שהם נושאי החקירה של הוועדה. כל חומר רלוונטי שמצוי בצה"ל, עומד לרשותה של הוועדה ויימסר לה, אם וכאשר תבקש.

שאילתה לרבין

ח"כ אהוד אולמרט הגיש אתמול שאילתה לראש־הממשלה יצחק רבין. ח"כ אולמרט שואל, אם מנהלת הממשלה, או גורם שהוסמך על־ידה, או גורם צבאי מוסמך חקירה בנושא הנדון, נוכח הפרסום הכוללני, העלול לפגוע בחיילים ובמפקדים רבים שנטלו חלק במלחמה האחרונה, מבקש אולמרט מראש־הממשלה לפרט לגבי איזו מיפקדת אוגדה מתנהלת החקירה. עוד שואל אולמרט מה ממצאי החקירה ואם על פי כתב־סמכותה. יש לוועדת אגרנט סמכות לנהל חקירה עצמאית בנושא זה.

רבינוביץ': היהלומנים יחוייבו בניהול ספרי חשבונות

מודה שהיתה טעות בחישוב הכנסתם הנקייה

מאת יהושע תדמור, סופר „דבר"

שר האוצר יהושע רבינוביץ השיב אתמול בכנסת לשאילתה של ח"כ חביב שמעוני, שהביא פרטים על „כסף שחור" של קבוצות נישומים רבות, ביניהם יהלומנים, שאינן משלמות מס הכנסה מלא ואי ניהול ספרים על ידי יהלומנים, תוך הסכמה בשתיקה של שלטונות המס.

בתשובתו אמר שר האוצר כי אין לדבר על קבוצות נישומים רבות, שאינן משלמות מס ובוודאי שאין להתייחס ליהלומנים כולם כקבוצה. היהלומנים, אמר שר האוצר, משלמים מלוא המס על פי ההכנסה הנקבעת להם.

עם זאת ציין שר האוצר שנוכח האופי המיוחד של הענף תמונת

ועדה שתבדוק חיוב כל ציבור היהלומנים בניהול ספרי חשבונות. כן אישר שר האוצר, שבתחשיב המקורי היתה טעות בחישוב ההכנסה הנקיה של היהלומנים. אולם כדי למצות באורח מלא יותר את ההכנסה בענף, שוקלת הנציבות את האפשרות לשנות בשנים הבאות את העקרונות לקביעת הכנסתם של היהלומנים.

יש לבחון רווחיה במימון „מפעל ההזנה" בבתי הספר

שר החינוך נדרש אתמול לנושא קשה, המכביד מאד על תקציב משרד החינוך והרשויות המקומיות, בעקבות דברי הח"כ ז'אק אמיר (מערך).

בדברי תשובתו הבהיר שר החינוך והתרבות אהרון ידלין את חשיבות הנושא והיותו למאות אלפי בני משפחות עובדים. עם זאת הבהיר, שהמשק הישראלי הגיע לקו האדום, ולא היה מנוס מקיצוצים קשים בתקציב הסובסידיות.

אשר לנושא „כפל ההזנה בבתי הספר" — אמר שר החינוך שהשנה כבר הושקעו כ־50 מיליון ל"י. המפעל מקיף כ־200,000 תלמידים. ידלין אמר, שיש טעם בהצעת ח"כ אמיר, שהמפעל ימומן על ידי הביטוח הלאומי והבהיר שבדעתו לבחון את הנושא כולו מחדש.

120 מורים השתלמו בהוראת הסכסוך הערבי ישראלי בבתי הספר

120 מורים מכל רחבי הארץ השתתפו מרצונם החופשי בהשתלמויות, שנערכו בתוספות הקיץ בשלוש השנים האחרונות בהוראת הסכסוך הישראלי־ערבי בבתיה"ס, מסר אתמול בכנסת שר החינוך והתרבות בתשובה לשאילתה של ח"כ גאולה כהן (ליכוד).

שר החינוך הודיע אתמול בי־

(המשך בעמוד 2, טור 8)

הסנאט מצביע על חוק סיוע החוץ

מאת נחום ברנע, סופר „דבר" בארה"ב

ואשינגטון (מיוחד ל„דבר"). — היום לפנות בוקר עומד הסנאט להצביע על חוק סיוע החוץ, הכולל סכומי סיוע גדולים לישראל, מצרים, ירדן וסוריה.

מספר רב של סנאטורים מתנגדים למתן סיוע לחלק מהמדינות הכלולות בהצעה, כמו תורכיה, דרום־וייטנאם וצ'ילה. כן קיימת התנגדות להצעה, על רקע המשבר הכלכלי בארה"ב. אף־על־פי כן, מומחים לענייני הסנאט מעריכים שהחוק יאושר, אם כי בהפרש קולות קטן.

לקראת ההצבעה נעשו פעולות שכנוע למען החוק, כאשר הממשל משתף פעולה עם מספר סנאטורים דמוקראטים, ובראשם יוברט האמפרי, התומכים בחוק. האמפרי ניהל אמש את הדיון במליאת הסנאט.

כן עושה הממשל מאמצים נמרצים להשגת רוב לאישור חוק הסחר בסנאט. הנשיא פורד אמר בנאום אור לאתמול, שאם לא יאושר החוק, יהיו לדבר תוצאות חמורות ביותר לכלכלת ארה"ב ולהפשרה המדינית עם בריה"מ. פורד אמר, שדחיית החוק תיטול ממנו את היכולת לכוון, במסגרת תפקידו כנשיא, את ענייני הסחר של ארה"ב.

אלון יבקר בגרמניה בתחילת השנה הבאה

מגן ראש הממשלה ושר־החוץ, יגאל אלון, יערוך לפי הזמנת שר החוץ הגרמני, לקראת סוף פברואר 1975, ביקור ברפובליקה הפדראלית הגרמנית.

יהיה זה ביקור גומלין לביקורו בישראל ב־1971 של שר החוץ הגרמני דאז, מר וולטר של. על כך הודיע אתמול אחה"צ דובר משרד החוץ.

שמידט בואשינגטון

ואשינגטון, (א. פ.). — קאנצלר מערב גרמניה הלמוט שמידט, הגיע אתמול אחר הצהריים לואשינגטון במסגרת ביקור רשמי.

בעת ביקורו ייוועץ שמידט עם נשיא ארה"ב ג'ראלד פורד, לדיון בבעיות הכלכליות המעיקות ביחסים אלה על שתי המדינות.

(ראה גם בעמוד 3).

הכביש לאילת נסגר לרכב קל

ארבעה גשרים בנגב נסגרו אתמול לתנועה מחמת שטפונות בנחלים. הכביש לאילת נסגר לתנועה לרכב קל.

מן המשטרה נמסר, כי נשטפו הגשרים של הנחלים באזורי הרעים בנגב המערבי הנמצאים על נחלים צין ופרנג. (ע)

צרפת תמכור לסעודיה נשק ב־800 מיליון ד'

מאת ז'אק מוריס, סופר „דבר" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל„דבר"). — צרפת תמכור לערב הסעודית נשק בסך 800 מיליון דולאר. העיסקה הכוללת טנקים, מכוניות משוריינות ומטוסי קרב ומיירטים, בין השאר, להעמיק את החדירה הכלכלית והפוליטית של צרפת למזרח־התיכון ולתרום למאזן התשלומים הצרפתי הכורע תחת עול התשלומים עבור נפט. — נמסר אתמול בפאריס.

ההסכם כולל מכירת כ־200 טנקים בינוניים מדגם „א.מ. איקס 30". 250 מכוניות משוריינות, 38 מטוסי „מיראז' 3 אי" וטילי נ.מ. ונ.ט. מתקדמים.

חיילים סעודים מתאמנים זה זמן בטיפול ותפעול כלי נשק אלה. הסעודים ישלמו עבור רכש זה במזומן בתוצאת ארבע השנים הקרובות והמשלוחים יחלו בקרוב.

צרפת הינה ספקית הנשק השלישית בגודלה בעולם, אחרי ארה"ב ובריה"מ והשנה כבר מכרה נשק בערך של שלושה מיליארד דולאר.

סיכום חדשות חוץ — בעמ' 3

הצעה להקים ישוב דרוזי בגבול לבנון

לחיילים משוחררים ולזוגות צעירים

מאת אהוד יערי, סופר „דבר" לענייניים ערביים

הוועדה לחקר בעיות הדרוזים בישראל, שמונתה על־ידי יועץ ראש הממשלה לענייניים ערביים, ממליצה להקים יישוב דרוזי חדש בגליל העליון, לא הרחק מגבול לבנון.

יישוב מודרני זה יקלוט משפחות של חיילים משוחררים וזוגות צעירים ותכליתו תהיה לסייע בפתרון מצוקת הדיור בכפרי הדרוזים ולתרום להיערכות היישובית בחזית בצפון.

הוועדה גורסת, שיש למקם את היישוב ליד מקבץ הכפרים הדרוזים בסביבת תרשיחא־בית־ג'אן, שם ניתן לאתר גם מאגר מתאים של קרקעות.

תמיכה בממשלה

נודע, שהמלצה זו זוכה לתמיכה מצד חוגים שונים בממשלה, וייתכן, שבעתיד יעשו צעדים נוספים לבדיקתה.

הוועדה היתה מורכבת מד"ר ג. בן־דור מאוניברסיטת חיפה ושני אישים דרוזים — פאיז עזאם וסלמאן פראג' ועבודתה נמשכה חדשים אחדים.

בין יתר ההמלצות:

* פתיחות שערי יחידות נוספות בצה"ל לחיילים הדרוזים. מבלי לבטל את יחידת המיעוטים, וזאת, תוך הגדלת העזרה לחיילים המשוחררים.
* הוצאת הטיפול בדרוזים מידי המחלקות הערביות במשרדי הממשלה. על תהליך זה מופקד להפקיד ועדת־מנכ"לים ואיש־ציבור מקובל, שיפעלו במשך שנים אחדות להסדרת המצב.
* פעולה לשיפור מערכת השרותים ב־18 הכפרים הדרוזיים, הכנת תכניות־מתאר ויזום מפעלי בניה ציבוריים וסידורי הלוואות ומשכנתאות.
* הקמת ועדה מיוחדת לחיסול

(המשך בעמוד 2 טור 4)

תביעת המעסיקים להקפיא הסכמי העבודה ל־75 כולה מעכבת סיכום על תוסה"י

משל: בלי שנדע מה מדיניות המסים והתקציב אין להחליט על הארכת ההסכמים

מאת חיים ליפשיץ, סופר „דבר"

תביעת ארגוני המעסיקים להסתדרות, כי תסכים להארכת הסכמי העבודה הנוכחיים לכל שנת 1975, מעכבת סיכום לתשלום תוספת היוקר.

ביום ב' הבא יחודש המו"מ בין נציגי הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים במגמה להגיע להסכם, אבל אין כל הראות שאמנם יושג.

עד לחידוש המו"מ המשולש, מתקיימים עתה הבירורים בשני מסלולים: בין ההסתדרות לממשלה ובין המעסיקים לממשלה.

נקודות ההסכמה

מזכ"ל ההסתדרות י. משל, הבהיר אתמול בשיחה עם סופר „דבר" את נקודות ההסכמה והמחלוקת שבין הצדדים.

הסעיפים המוסכמים בין הממשלה להסתדרות הם אלה:

* הקדמת תוספת־היוקר בחודש אחד. התשלום עבור חודש דצמבר יהיה עד 200 לירות במזומנים, אך בלי איגרות־חוב לבעלי שכר יסוד שמ־700 ל־1000 ל"י, וכן ללא תנאים סוציאליים נילווים.
* החל בחודש ינואר תשולם תוספת־יוקר של 200 ל"י במזומנים והיתרה של 100 לירות באיגרות־חוב. בחודש זה יחול על תוספת־היוקר תשלום התנאים הנילווים.
* מוסכם לדחות את ההחלטה אם לעקר את השפעות הפיחות מתוספת־היוקר של חודש יולי, עד סמוך למועד זה. מכאן ברור שאין מחלוקת על הצורך בתשלום תוספת־יוקר ביולי (בין שמעוקרת ובין שלא מעוקרת).
* עם ביצוע תשלום תוספת־היוקר יוחל בבדיקת הצעות לריפורמה במס ובמדיניות ההכנסות. ועדה משותפת תכין חומר בנושאים אלה. כמו כן תוקם ועדה קבועה למניעת אבטלה. בראשותו של שר העבודה, מ. ברעם. בינתיים פועלת ועדה משותפת לממשלה, להסתדרות ולמעסיקים בנושא הגברת עידוד העבודה והייצור.

השאלות השנויות במחלוקת

מה שאינו מוסכם בין הממשלה להסתדרות זהו נושא הארכת הסכמי העבודה. האוצר לוחץ לקבל הסכמת ההסתדרות להארכת ההסכמים כדי „לסגור את המעגל".

לעומת זאת, טוען מזכ"ל ההסתדרות, כי אי אפשר עכשיו להחליט על הארכה מבלי שתהיה להסתדרות תמונה ברורה בכל הנוגע למדיניות המיסים, המחירים והתקציב של הממשלה לשנה הבאה. ללא נתונים אלה אין לנו במה לבוא אל ציבור הפועלים ולבקש את הסכמתו להארכת ההסכמים.

יחד עם זאת, הסכמנו להאריך את הסכמי העבודה מינואר למארס 1975 בתקווה שעד אז נקבל נתונים ברורים מהממשלה.

לסופר „דבר" נודע, כי אם יהיה צורך להאריך את ההסכמים בעוד שלושה חודשים (עד סוף יוני) — כלומר ביחד למשך ששה חודשים — ובלבד שתהיה עד אז תמונה ברורה לגבי המדיניות המוניטארית והפיסקלית. לא תהיה לכך התנגדות מצד ההסתדרות.

המחלוקת עם המעסיקים היא בשלוש נקודות:

● המעסיקים תובעים בתוקף להחליט מיד על הארכת הסכמי העבודה בשנה.

● מסכימים להקדמת תוספת־היוקר ולשיעורי התשלום, אך מת־

(המשך בעמוד 2, טור 1)

נספח צה"ל בארה"ב אלוף אברהם אדן

התעשיינים נגד תשלום חלק מתוס"י באגרות־חוב

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

התנגדות מוחלטת לתשלום 100 ל"י של תוספת היוקר באגרות חוב הובעה אתמול בישיבת ועדת העבודה של התאחדות התעשיינים. הדעה הכללית היתה, כי מוטב לשלם סכום זה במזומן ולא באגרות חוב, שלא יוכרו כהוצאה לצורך העלאת מחירים וכן משום שהעובדים לא יראו בכך תוספת לשכר.

העמדה בוועדת העבודה של התעשיינים היתה, כי יש להתרכז במאבק עם ההסתדרות נגד תשלום תנאים נלווים לתוספת היוקר. התנאים הנלווים לסכום של 300 ל"י, הוסבר, עשויים להגיע ל־300 ל"י, משום שחלק גדול מעובדי התעשיה מקבל בין היתר פרמיה המגיעה עד לסכום של 120 ל"י. נוסף לכך יש לשלם 5 אחוזים מילווה. מעסיקים התנאים הסוציאליים מהווים 50 אחוז מהשכר.

התשלום באגרות חוב, טענו בוועדה, יביא לכך שרק הממשלה תספוג כספים, אך העובדים לא יקבלו שום דבר מתשלום זה והתמורה תהיה על המעסיקים.

לגבי הארכת הסכמי העבודה היו שטענו, כי יש אמנם לעמוד על תנאי זה, אך חשיבותו היא משנית, כי אם יהיה מיתון במשק ממילא אי אפשר יהיה לעלות את השכר ואם לא יהיה מיתון ניתן יהיה לעלות שכר.

בינתיים סודר קפאון במו"מ המשולש בין הממשלה, ההסתדרות והמעסיקים ועתה מצפים לפגישה שתערך בשבוע הבא בין שר האוצר עם המעסיקים.

ועדת הביקורת תבחן ההיבטים האישיים של פעולות מנכ"ל סו"ב

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

מבקר ההסתדרות, שלמה שמגר, הבהיר אתמול שהוא העביר לוועדת הביקורת הכללית את בחינת ההיבטים האישיים של פעולותיו של צבי רכטר כמנכ"ל „סולל־בונה". מבקר ההסתדרות ימשיך בביקורתו שלו כדי להגיש דו"ח סופי.

שמגר מציין, שלאחר שנתקבלה החלטת הוועדה המשפטית, ובעצה עם יו"ר ועדת מבקר ההסתדרות ויו"ר ועדת החוקה, החליט להעביר לוועדת הביקורת את בחינת ההיבטים האישיים של פעולותיו של מנכ"ל סו"ב. אולם הוא ביקש, שטיפולה של ועדת הביקורת המרכזית בנושא יתחיל רק אחרי הגשת הדו"ח הסופי שלו לוועדת המבקר של ההסתדרות ולמינהלת חברת־העובדים.

הוועדה המרכזית של ההסתדרות והוועדה המנהלה של העובדים

(המשך בעמוד 2, טור 1)

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל
הועד הפועל — המרכז לתרבות ולחינוך

ישיבות מליאה
של מועצות פועלים

מוקדשות לדיון
על הפעילות התרבותית בתשל"ה (73/74)

רשימה ב'

אשקלון	8.12.74	רפאל בש
אשדוד	15.12.74	מוניה אדמתי
באר־שבע	17.12.74	רפאל בש
כרמיאל	18.12.74	מוניה אדמתי
רחובות	19.12.74	מוניה אדמתי
כפר־יונה	19.12.74	משה גרוסמן
יבנה	22.12.74	נחום שרון
בית שאן	22.12.74	מוניה אדמתי
בית שמש	23.12.74	שלמה מנאי
קרית גת	23.12.74	רפאל בש
עמק חפר	29.12.74	משה גרוסמן
רמת השרון	30.12.74	משה גרוסמן
זכרון יעקב	31.12.74	משה גרוסמן

נערכו כבר ביקורים במקומות הבאים:
לוד — מנחם רצין
קרית אונו — שלמה מנאי

מפלגת העבודה הישראלית/המרכז

ישיבת מרכז המפלגה
בהשתתפות חברינו בסיעות המערך
בכנסת ובוועה"פ של ההסתדרות

תתקיים היום, יום חמישי, כ"א בכסלו תשל"ה — 5.12.74, בשעה 16.00, באולם בית ארלוזורוב, רח' בילינסון 6, ת"א.

סדר היום: המדיניות הכלכלית — המשך הדיון

המכון הישראלי לנפט ולאנרגיה
בית הספר למדעי הנפט

סמינריון בנושא
שימוש יעיל וחסכוני
במוצרי דלק

ייפתח ביום שלישי, 14.1.1975 בין השעות 15.00 ו־19.00

הסמינריון מיועד למהנדסים ולהנדסאים.

פרטים והרשמה:
מזכירות בית הספר, רחוב האוניברסיטה 26 רמת־אביב, תל־אביב. טלפון 3—2—414271.

תושבי תל־אביב והסביבה
הוספים בתכנית הסובה ביותר
לחינוך תיכון וגבוה
רק ב„גחלת"
הראשונה בלגעונת המודיעין העולוניות
וב„גחלת", אלנבי 15, תל־אביב
גחלת 3

هكذا من الأصل

סעודת־העבודה של צמרת משרד השיכון ו„שיכון עובדים"

מאת צוות „נאה הורביץ"

שר השיכון אברהם עופר הגברת מסרה מעגל עלכום ל„פגישת עבודה" עם ראשי חברת „שיכון עובדים" בחנות כמסעדת־התפאר של ירושלים „הה־סימן". הישיבה התקיימה תוך כדי ארוחת־צהריים, ש־הוגשה למשתתפים בה.

לפני שבוע בלבד החליטה הממשלה, כי לא תבטח עוד הוצאות של שרים ופקידים, אם יהיו קשורות בישיבות עבודה במסעדות ובבתי־מלון. לאחר אותה ישיבה אמר שר ההסברה אהרון ידלין, כי ה־ממשלה מכירה בעובדה, ש־ההקצצות והגזרות על צריכת בארוחת־הצהריים של הממשלה לא יהיה בהן כדי להביא לחסכון של ממש בתקציב המדינה. אולם היא חשה בצורך לתת „מופת אישי בחסכון מכה ה־קרבנות, שהיא דורשת כן ה־ציבור בכללו".

השר אברהם עופר

אמש לא ניתן היה להשיג את תגובתו של השר עופר.

דו"ח החקירה של „החב' לישראל' יודפס בארה"ב מחשש הדלפה

מאת סופרו הכלכלי של „דבר"

צוות החקירה של „החב־רה לישראל" החליט לבטל את תכניתו הקודמת להד־פיס ולשכפל בתל אביב את דו"ח „החברה לישראל", ש־יכיל יותר מ־200 עמודים, מחשש הדלפה לעתונות. הצוות העביר אתמול את כל החומר לניו־יורק לניסוח סופי של הדו"ח, הדפסתו ושכפולו. משם יישלחו עותקי הדו"ח ל־ארץ.

עו"ד ג'ורג' שפירא, ראש ה־צוות, הגיע למסקנה, כי נוכח הדלפת דו"ח „צים" והדלפות מהדיונים של מועצת המנהלים של „החברה לישראל" מוטב לא להסתכן בהדפסת הדו"ח בארץ. הוא החליט לבצע מלאכה זו במשרדו בניו־יורק תוך נקיטת אמצעי הזהירות.

אנשי הצוות, שבועיים האח־רונים עסקו בחקירה ללא הפסק ועבדו לעיתים 18 שעות ביממה, עוסקים להתארגן להדפסת הדו"ח בסוף שבוע זה.

בניחוש שהם ישלימו את העבו־דה לקראת אמצע השבוע הבא, ואז יישלח הדו"ח למשטרה, ל־מבקר המדינה, לחברי מועצת ה־מנהלים ולעתונות.

„הקבוצה הגרמנית" תובעת הכחשה מ„צים"

פרקליט „הקבוצה הגרמנית", עו"ד אהוד צוק, פנה אתמול במכתב רשמי לחברת „צים" ול־יו"ר ועדת החקירה, עו"ד אלי קירשנר, ותבע להכחיש בפרסום רשמי את דו"ח ועדת החקירה של „צים" ביחס להשקעות של „הק־בוצה הגרמנית".

הוא מבהיר במכתבו ש„הקבו־צה הגרמנית" שומרת לעצמה את הזכות להגיש תביעה לפיצויים על נזקים שייגרמו לה, כתוצאה מהדו"ח זה.

מנכ"ל סו"ב

(המשך מעמוד 1)

החליטו אמש בישיבה משותפת, כי הדיון המסכם במעורבות „סולל־בונה" בעסקי רוטנבאום יתקיים, רק לאחר שיוגשו המסקנות הסו־פיות של מבקר ההסתדרות וועדת הביקורת המרכזית; זאת, נוכח הו־דעת מבקר ההסתדרות על המשך הבדיקה לצורך גמר הדו"ח. וכן לאור העברת הנושא של ההיבטים האישיים ביחס למנכ"ל „סולל־בונה" לטיפולה של ועדת הביקורת המרכזית.

הצעה זו העלה מזכ"ל ההסתד־רות ירוחם משל. הצעה בנוסח זה תובא ביום א' למינהלת חברת העובדים.

עוד בפתח הישיבה הציע חבר הוועדה המרכזת אהרון הראל לד־חות את הדיון עד לגמר הבירורים במוסדות הביקורת. החלטה זו נת־קבלה לבסוף פה־אחד.

הציעו שרכטר יצא לחופשה

במהלך הדיון הביעו נתן אל־מוזלינו, נעמה יקספל, אברהם חסון ויעקב וילן את הדיעה, כי יש לבקש ממנכ"ל „סולל בונה" צבי רכטר לצאת לחופשה עד גמר הבירורים. הצעה זו לא נת־קבלה על דעת משתתפי הישיבה, רכטר שהשתתף בישיבה, אמר כי אם לא יוצע לו לצאת לחופשה, יראה בכך הדוה ולא יקבל זאת.

בתחילת הישיבה הופיעה משל־חת של ועדי העובדים והפועלים ב„סולל בונה" בראשותו של יש־ראל ליבאי וביקשה שלא לפגוע במעמדו של רכטר ולאפשר לו להמשיך לנהל את הקונצרן.

תביעת המעסיקים

(המשך מעמוד 1)

נגדים לשלם על תוספת־היוקר הב־אים פוטנציאליים גילוחים בחודש ינואר ואילך.

● הם תובעים להחליט מיד על עיקור השפעת הפיחות מתוספת־היוקר של יולי.

אשר לתביעה לבחון מחדש את מיבנה תוספת־היוקר, הדגיש משל, כי להסתדרות אין התנגדות לכך, אבל זאת רק לאחר תשלום תוספת־היוקר. באחרונה נתעוררו שאלות הנוגעות להרכב סל הצריכה שעל פיו בודדים את יוקר המחיה, ו־כן לשילוב תוספת־היוקר בשכר־היסוד וכיו"ב.

ההכרעה בידי הממשלה

נראה, כי לאור חילוקי־הדעות בין ההסתדרות למעסיקים תעבור ההכרעה לידי הממשלה. אשר תצ־טרך לסייע ביישוב המחלוקת בין הצדדים, כדי שתהיה אפשרות ל־החתם על „הסכם משולש" בהק־דם.

דבר

DAVAR دافار

העורכת חנה זמר
משנה לעורך דוד פדהצור
מזכיר המערכת אליהו אגרס
מנהל כללי גדעון נאמן

המו"ל — „דבר" בע"מ
נדפס בדפוס „דבר" בע"מ

המערכת והמנהלה: תל־אביב, רחוב שינקין 45, ת.ד. 199, טלפונים 286141 (6 קווים).

סניפים:
תל־אביב, בית „דבר", רחוב שינקין 45, טלפון 286141.
ירושלים, מערכת ומנהלה, רח' הלל 16, טלפונים: 231251-3.
חיפה, רחוב הנביאים 27, טלפונים 642112—2—3.

בעקבות כמעט־תאונה בנמל בן־גוריון

ראש משמרת במגדל הפיקוח בלוד ומנהל המגדל הועברו מתפקידיהם

בהתאם למסקנות ועדת חקירה של מומחים, שהוקמה בנמל בן־גוריון לאחר מקרה חמור של קירבת־תאונה על מסלול ההמראה, נתבקש אחד מראשי המש־מרות במגדל הפיקוח לצאת לחופשה ולא לחזור לעבוד־תו — נודע לכתב עתים בנמל התעופה.

לפני שבועות כמספר אירעה על מסלול ההמראה תקלה חמורה, ש־רק בדרך נס לא גרמה אסון חמור. בדומה לזה כמוהו לפני כמה שנים, כאשר מטוס תובלה התנגש במטוס של ט.ו.א.

המקרה האחרון היה, כאשר מטוס נחת תוך היה בתנועה על ה־מסלול, לקראת פיתיו לקצהו ה־שני. אותה שעה המתין מטוס־תובלה להוראה להמריא. הקבר־ניט של מטוס־התובלה קיבל אי־שור ממגדל הפיקוח להמריא. אף כי המטוס השני היה עדיין ב־תנועה. מטוס־התובלה החל בנסי־עתו על המסלול וממש ברגע האחרון הבחין הקברניט במטוס שבא מולו ורק בדרך נס הצליח לעצור, לפני שקרתה תאונה.

על המקרה לא דווח ע"י אנשי המשמרת במגדל הפיקוח למנהל הנמל, אלא הידיעה הגיעה אליו רק כעבור 24 שעות ממקורות אחרים.

ועדת חקירה הגיעה להחלטה, כי מי שהיה ראש המשמרת בעת המקרה, אליהו כדינה, יתבקש שיפרוש מתפקידו.

ראש המחלקה מגדל הפיקוח ב. בלומן יועבר להפקיד סגן ראש אגף המבצעים של הנמל. באורח זמני ינהל את מגדל הפיקוח אפ־רים דניאלי, שהיה עד כה אחד

החל משפט הנאשם באימוני חבלה במוסקוה והשניים שחיפו עליו

מהנדס בעיריית שכם, מו־חמד חסן יאסין, הנאשם בחברות ב„חזית העממית הפלשתינאית" (הזרוע הצ־באית של המפלגה הקומו־ניסטית בגדה) ובאימונים במכון למחבלים בברה"מ, כפר אתמול באשמות נגדו, בהיפתח משפטו בבית־הדין הצבאי בשכם.

בכתב־האישום שקרא נשיא בתי הדין הצבאיים ביהודה ושומרון סא"ל גרשון אוריון, מואשם ה־מהנדס מוחמד חסן יאסין בחברות בארגון בלתי חוקי ובאימונים ב־מכון המחבלים „יד מוסקוה" בנו־במבר 1972 עד מאי 1973. כן הוא מואשם, שלאחר שובו לשכם גייס את שני הנאשמים האחרים לארגון המחתרת הקומוניסטי.

סעיד מוחמד עזיזי ועבדול רחי־מן ראשיד עזיזי, שני הנאשמים האחרים, הודו באשמת אי־מניעת עבירה, בכך שבראשית 1974 ידעו כי הנאשם הראשון עבר עבירה, אך לא פעלו למניעתה. לאחר ש־הודו השניים, ביקש התובע רס"ן משה פרקש להימנע ממתן גזר־דין נגדם ולהמתין עד סיום ה־הליכים נגד הנאשם הראשי. בית־הדין נענה לבקשה.

בהמשך המשפט הציגה התבי־עה את העד הראשון שלה, חוקר המשטרה ויקטור כהן, שקרא את שתי ההודאות שרשם מפי ה־מהנדס בחקירתו, בעת תפיסתו ובעת מעצרו. הוא אמר בעדותו, כי ההודאות נגבו מהנאשם מרצונו הטוב והחופשי. אולם הסנגורית עו"ד פיליציה לנגר התנגדה להג־שת שתי ההודאות וטענה, כי הן נגבו תוך עינויים ע"י חוקרים בשירות הבטחון, ביניהם אחד המכונה „אבו גביל". משום כך ביקשה לקיים בענין זה „משפט זוטא".

השופט דחה את הטיעונים של באת־כוח הנאשם החולים. ע"פ לקבל את ההודאות. הוא המליץ לבטל בכלל את משפטי הזוטא בבתי־הדין הצבאיים, בטענו כי במהלך המשפט יש להביא את כל הראיות של התביעה וההגנה ובית המשפט יפסוק בסופו של דבר לגבי איכותן של הנאשם.

עו"ד לנגר טענה, כי הקראת ההודאות לפני אמצעי התקשורת עשויה להרוס את גורלו של ה־נאשם, כאשר הדבר עלול ליצור דעת־קהל נגדו. על כך השיב השופט: „בית הדין משוכנע שנסיבות העתונות עוזרת לעשיית הצדק לנאשמים. שכן פומביות הדיון, ככל שהיא רחבה יותר, היא תרומה יותר לביקורת הצי־בור".

המשך המשפט נדחה בשבועיים. (ע)

המחבלים, שמשפטם נפתח אתמול בבית־הדין הצבאי בשכם. מימין לשמאל: עבדול כרים אל־עזיזי וסעיד מו־חמד עזיזי, הנאשמים — בכך, שידעו כי מוחמד חסן אחמד יסין (קיצוני משמאל) התאמן בברה"מ בשימוש בנשק ובחומרי חבלה ולא הסגירוהו.
צילום: שעיה סגל

ברז'נייב לפאריס

מוסקוה (א.פ.). — מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית הסו־בייטית ליאוניד ברז'נייב נפרד אתמול מחברי הפו־ליטביורו של המפלגה לפני צאתו לביקור בן שלושה ימים בצרפת, שבמהלכו יוועד עם נשיא צרפת.

השיחות בין שני המנהיגים יסובו, כנראה, על נושאי כלכלה ומדיניות חוץ, במסגרת ההצה־רות הסוריות שמקיימות שתי המדינות בשנתיים האחרונות.

סופר „דבר" בצרפת ז'אק מוריס מודיע: הוועד הצרפתי להגנת יהודי ברה"מ, קרא אתמול להפגנת המונים עם בואו של ברז'נייב לביקור בצרפת.

הוועד פנה בקריאה לאזרחי פאריס להשתתף בהפגנת המונים בכיכר הרפובליקה, הנמצאת בלב הרובע היהודי. ההפגנה מתוכננת לשבת בערב.

ישוב דרוזי

(המשך מעמוד 1)

שאלת הסדרי הקרקעות, שיצרו ב־עבר תחושה של קיפוח ונושא ההפקעות.

✱ תכנון מחודש של החקלאות ביישובי הדרוזים, באמצעות מו־דרניזציה, הגדלת מכסות מים, ש־נוי שיטת המיסוי ופתרון בעיית מגדלי הטבק.

✱ זרוז תהליך החדרת תעשיה לכפרים, בין היתר בדרך של סי־ווגם כאזורי פיתוח לצורכי מע־נקים, סיוע ומיסוי.

✱ תתירה להגדלה משמעותית במספר הבוגרים הדרוזיים והקמת בתי־ספר אזוריים מקיפים ועי־דוד פעולות תנועות ה־נוער בכפרים.

✱ ולבסוף: הוועדה שלא נב־נסה לשאלות פוליטיות ממליצה על כינון מעין מועצה מרכזית דרוזית, שתקבל לידיה סמכויות נרחבות בתחומי מערכת השיפוט, ה„וקף" וכדי שתיטול על עצמה לייצג את העדה ולנהל את ענ־ייניה.

הבנק העולמי נותן למצרים 50 מיליון ד'

ואשינגטון (עי"ר). — הבנק העולמי הודיע אתמול, כי העניק מילווה בסך 50 מיליון דולר למצרים לשם ביצוע עבודות ל־ניקוי תעלת סואץ ולפתיחתה מח־דש.

האמריקאים

(המשך מעמוד 1)

כן העלתה הערכה, שרבין הע־דיף לומר את הדברים בפומבי ערב ביקור שר החוץ יגאל אלון בארה"ב כדי למנוע פירושים, כאילו שינתה הממשלה עמדתה תחת לחץ אמריקאי. מכל מקום, הובע ספק אם דברי רבין יביאו את המצרים להרהור שני בקשר לקשריהם עם ברה"מ.

דברי רבין, בצד דברי אלון, על התחייבות המצרית לאפשר מעבר סחורות ישראליות בתעלה ודברי הנשיא קציר על יכולתה הגרעינית של ישראל, עוררו ענין רב בארה"ב. הפרסום הרחב לו זכו דברי אלון, עורר מבוכה ב־משרד החוץ האמריקאי. פקי־דים הודו בשיחות פרטיות, כי התחייבות כזאת ניתנה על ידי המצרים, והודעה על כך אף נמ־סרה על ידי קיסינג'ר לוועדות הקונגרס. אך הם חששו, שההוד־עה הפומבית תגביר את הסתיי־גותה של מצרים מהמשך המו"מ.

במשרד החוץ האמריקאי אמרו אמש, שעדיין לא ברור אם בעק־בות ביקור אלון יגיע שר החוץ המצרי איסמעאיל פאהמי לוא־שינגטון, או יתקיים מגע נוסף של קיסינג'ר למזה"ת, או יסתפקו במגעים בצינורות ה־דיפלומטיים המקובלים.

מכל מקום, הם מקווים שאלון יביא עמו מושגים ברורים יותר על ממדי הנסיגה הישראלית הצ־פויה במסגרת המו"מ ודרישות ישראל מהמצרים. המו"מ עצמו לא יתגמר, לפי כל ההערכות, אלא לאחר ביקור מזכ"ל המפלגה הקומוניסטית הסובייטית ליאוניד ברז'נייב בקאהיר.

קאהיר מצפה

(המשך מעמוד 1)

לזירת כינונה של רצידת דינוה ופוסלים את שיטת השלבים עליה המליץ השבוע הנשיא פורד. „אל־בעת", למשל, כתב במאמר ראשי כי פורד ורבין חותרים בעצם ל־רוקן את החלטה 242 מתוכן. ואי־לו ראש ממשלת סוריה מחמוד אל־איובי מצא לנכון לשוב ול־הכריז אתמול, כי ארצו „נחושה בהחלטתה לשחרר את כל השט־חים הכבושים ולפיכך היא ממ־שיכה בהכנותיה להשגת מטרה זו".

כלי התקשורת המצריים והאמ־צעי המשיכו אתמול להדגיש, כי קאהיר רוצה לנצל את ביקורו הקרוב של ברז'נייב לשם שיפור היחסים עם ברה"מ. ואולם ה„הד־לפה" המקבילה לכתב האמריקאי באה להבהיר מיד, שאין פירוש הדבר פסילת הסדר נוסף בסיני.

הדלפה זו מתייחסת רק לחלק מן הנקודות שהעלה רבין. ואין היא עוסקת כלל, בין היתר, ב־דרישתו לתת למצרים כוח ארים באיזור החיץ תוקף כמשך או בשאלת „המשמעויות המדיניות התביעות", שמבקש רבין לצקת לתוך הסדר צבאי נוסף. המצרים מדברים על כך ש„הסכם הפרדת כוחות שני חייב להביא לכך שמעבר המיתלה יעבור לידי כוח ארים וזאת בנימוק שיש להרחיק את צה"ל מתעלת סואץ לפני ש־ניתן לפתוח אותה לשיט בינ־לאומי. עם זאת, מציינים המצ־רים, כי במקרה של פתיחת התע־לה — ירשו מעבר סחורות ליש־ראל וממנה באניות שאינן מני־פות דגל ישראלי.

נוסף לכך עומדת מצרים על קבלת שדות הנפט של אבו־רודס שתפוקתם נאמדה ב־1967 ב־3—4 מיליון טונות לשנה. המצרים מצ־פים, שארה"ב היא שתבטיח ל־ישראל הספקת נפט כפיצוי על אובדן הנפט מבארות סיני.

ה„מדליפים" המצריים רואים ב־ביקורו של שר החוץ יגאל אלון בוואשינגטון בשבוע הבא מהלך „גורלי" והם מקווים ששיחותיו עם ד"ר קיסינג'ר יולידו תכנית שתאפשר לאזורון לבוא למזרח התיכון כבר בראשית החודש הבא — לפני בואו של ברז'נייב לקאה־יר ב־15 בינואר — להשלמת ההסכם החדש.

מצויינת העובדה שהמצרים לא ראו לנכון להגיב בדרך רשמית מפורטת בשלב זה על הצעות רבין והעקרונות שהתווה שלשום לגבי הסדר נוסף בסיני והעדיפו שיטה של „הדלפות", נוסף להתי־יחסות הכללית במשפט אחד מ־צידו של פאהמי. ניתן לומר שכ־עקרון קבעו המצרים עתה שהם נכונים להסדר צבאי נוסף בסיני תוך הדגשת התביעות הטריטו־ריאליות שלהם לגבי נסיגה מ־מעברי ההרים בסיני ושדות ה־נפט. אך מבלי לטפל באופן פומ־בי ומפורט בצדדים האחרים של הסכם כזה. עם זאת, עשוי להש־תמע בין ה„הדלפה" המצרית כי יש בקאהיר נכונות לשקול צעדי פירוז, עליהם דיבר רבין.

„אנבלה" פשטה את הרגל

בון (יופ"י). — מייסדה ובעליה של שרשרת בתי בו־שת מפוארים בגרמניה המער־בית ובאוסטריה, קורט קוהלס, נמלט לאנדורה בהשאירו ב־גרמניה חובות בסך מיליוני מארקים — מסר אתמול מש־רד התובע הכללי בשטוט־גארט.

שרשרת בתי הבושת בשם „אנבלה" פשטה את הרגל. שוויה נאמד לא מכבר ב־10 מיליון דולאר. בימי שיא פעי־לותה היו בין בעלי מניותיה עורכי דין, רופאים, יועצים לעניני מסים ואף עובדי בנ־קים. הנערות שהועסקו בשר־שרת בתי „אנבלה" קיבלו מאה מארק (40 דולאר) תמורת „עבודה" של 30 דקות. מחיר גבוה זה היה בין גורמי פשי־טת הרגל.

כלי התקשורת במערב גר־מניה מסרו, כי קוהלס טס לא מכבר לכוה"ת, כדי לשכנע את אילי הנפט הערביים להלוות אותו מתוצאותיו, אולם מסתבר, כי השייכים לא היו מעוניינים לרכוש חלק בבתי הבושת המ־פוארים.

ממשלת צרפת מגנה החלטות אונסק"ו

מאת ז'אק מוריס, סופר „דבר" בצרפת

פאריס, (מיוחד ל„דבר"). — ממשלת צרפת גינתה אתמול את החלטות הוועידה הכללית של אונסק"ו, אשר חסמו את הדרך בפני השתתפות ישראל בפעולות האזוריות של אונסק"ו והעניקו לאש"ף תפקיד רשמי בארגון הבין־לאומי.

בדברו עם עתונאים בתום ה־ישיבה השבועית של הממשלה ה־צרפתית אתמול, אמר דובר הממ־שלה אנדרה רוסי, כי הכנס הא־חרון של עצרת אונסק"ו הוכתב על־ידי שיקולים פוליטיים.

בין השאר אמר רוסי: „אוש־רה החלטה, אשר העניקה הוק־רה ל„מלחמות צדקות" ולאלימות. בעולם אין החלטה מעין זו הה־למת גוף אשר עיסוקו בתרבות בעולם".

כזכור נמנעה צרפת מהצבעה במרבית ההצעות העוינות ליש־ראל שהועלו באונסק"ו. במח־אה על הצבעות אלה הצהירו אנשי רוח צרפתיים רבים ובתוכם בע־לי פרס נובל, כי יחרימו את פעו־לות הארגון והשרה הצרפתיה לעניני נשים פראנסואז ז'ירו אף סירבה לשאת נאום בכנס אונסק"ו.

ועידת פא"ן תיערך בי־ם

הקונגרס הבין־לאומי של פא"ן יתקיים בירושלים במלון דיפלו־מט מ־15 עד 21 בדצמבר בהשת־תפות כ־300 סופרים, משוררים ומסאים מכ־30 ארצות ולאומים.

אורחי הכבוד הם הסופרים יו־ג'ין יונסקו מצרפת, היינריך בל מגרמניה, סול בלו מארה"ב, ג'י־אורג'ו באסאני מאיטליה, רוברט גופין מבלגיה, פטר אלסטוב וה־סופר ו. ס. פריצ'אט מאנגליה, ואסקו פופא מיוגוסלאוויה, וכן שני המשוררים הישראליים ש. שלום ויהודה עמיחי. מצפים גם להשתתפותו של נציג אונסק"ו, הסופר אלכס בלוך, הידוע בשמו הספרותי ז'אן בלוט.

מאמץ הביצורים הועבר לחזית הדרום

מאת סופרו הצבאי של „דבר"

ציוד מכני כבד, שעסק עד כה בביצורים ברמת־הגולן, הופנה בימים האחרונים ל־עבודת ביצורים בחזית ה־דרום בסיני. מעתה יהיה ה־מאמץ העיקרי בעבודות בי־צורים בקו ההפרדה בסיני ובהקמת מכשולים בפני ה־צבא המצרי במקרה של מלחמה.

מאז השגת הסכם הפרדת הכו־חות בחזית הסורית נעשתה עבו־דה עצומה של הקמת ביצורים ומכשולים בקו החדש ברמת־הגולן. הדגש הושם על ביצוע צוהם חלי־קים, שהשלמתם היתה חיונית עד תחילתה של עונת הגשמים.

מילוי רצף לסיום שלב הביצו־רים ההכרחי לפני עונת הגשמים הושקעו ברמת־הגולן בלבד יותר מ־200 מיליון ל"י. סכום זה אינו כולל סלילת כבישים ודרכי גישה.

עם העברת הציוד הכבד לסיני, יקבלו עבודות הקמת ביצורים ו־מכשולים בחזית זאת תנופה רבה.

גדר בטחון בריחניה

לריחניה הובאו אתמול חומרים להתקנת גדר בטחון סביב הכפר, באורך של 4.5 ק"מ. תושבי ה־כפר התארגנו לשמירה.

כתב עתיים מוסר, כי ריחניה היא ישוב המיעוטים הראשון ש־סביבו מוקמת גדר בטחון. (ע)

בחזית הכיבוש התורכיים ב־קפריסין, ביקרו אתמול, זו ה־פעם הראשונה, כ־400 פליטים יוונים, בהם החזיקו עד עכשיו.

777־ ברנדי בינלאומי
EXPORT
כרמל מזרחי
יקבי ראשון לציון וזכרון יעקב

הירדנים צימצמו את המענקים לגדה

שלטונות רבת־עמון צימצמו באחרונה את ההלוואות והמענ־קים הניתנים לעיריות ביהודה ושומרון, כנראה במסגרת ה„דה־ירדניזציה" של ממלכת ירד־ן.

ראשי ערים ביהודה ושומרון, שנסעו באחרונה לבקש מענקים והלוואות לפיתוח מממשלת ירדן, קיבלו סכומים זעומים בלבד. רא־שי הערים, שעד לפני כמה חוד־שים קיבלו מענקים והלוואות ב־סכומים של מיליוני דינרים ירד־ניים, חוששים עתה מצעדים אלה. הם טוענים, כי לאחר התהליך רוויות בישראל, יקשה עליהם ל־עמוד במתן השירותים לאזר־חיהם.

תושבים מהגדה, שחזרו מירדן מסרו, כי שלטונות רבת־עמון מת־כוונים לערוך בקרוב מישאל ב־קרב הפלשתינאים בגדה, כדי לב־רר מי מהם מוכן לקבל תעודת זהוי ירדנית ומי לא.

למרות זאת ממשיכים שלטו־נות ירדן להוציא דרכונים לאנשי הגדה הנמצאים בבכך. כן הם מו־סיפים לשלם משכורות לעובדים ולפקידים ביהודה ושומרון, אולם באחרונה חוששים גם אלה, שה־תשלומים ייפסקו. (ע)

האקדמאים ב„עבודה" בעד ממשלת חירום

מאת מרדכי בסוק, סופר „דבר" בירושלים

מזכירות המחלקה לאקדמאים ב־מפלגת העבודה בירושלים בראש־ותו של עו"ד צבי ויינטרוב הח־ליטה אתמול לקרוא למוסדות ה־מפלגה בירושלים לתמוך בהקמת ממשלת ליכוד לאומי ולהפעיל את השפעתה בנושא זה במרכז המפ־לגה.

מזכירות האקדמאים בירושלים קראה גם לחוגים אחרים במפלגה שלא להתעלם מול רצון חלק גדל הולך בציבור, התובע הקמת ממ־שלת ליכוד לאומי לאלתר.

החוג הרעיוני ע"ש דוד בן־גוריון במפלגת העבודה הביע הערכתו לנשיא המדינה אפרים קציר על עמדתו הגלויה והמופ־גנת, כי מצבה של מדינת ישראל בשעה זו מחייב ליכוד כל הכו־חות הציוניים להקמת ממשלת אחדות לאומית.

החוג גם מביע תמיכה בעמדתו האמיצה של השר אהרון ידלין ובמאבקו למען הקמתה של ממ־שלת אחדות לאומית.

עצרת נגד הקמת ממשלת ליכוד

עצרת התנגדות להקמת ממשלת ליכוד נערכה אתמול במועדון „צוותא" בתל־אביב. הדוברים ב־עצרת טענו כי „ממשלת ליכוד לאומי תהיה ממשלת שיתוק ל־אומי" ויש להתנגד לה. בעצרת דיברו ח"כ אברהם זילברברג, נחום סולן, ד"ר מתתיהו פלד, „שלי", הגרי גיל ואלעזר גרנות. (ע)

זמיר הסכים לשמש יו"ר „סולל בונה"

מזכיר חברת העובדים אפרים ריינר הודיע אמש בישיבה משו־תפת של הוועדה המרכזת והווע־דה המנהלת של חברת העובדים, כי אלוף (מיל.) צבי זמיר הביע הסכמתו לשמש יו"ר מועצת המנ־הלים של קונצרן „סולל בונה". מועמדותו של האלוף זמיר תובא לדיון ולאישור בישיבה הקרובה של הוועדה המנהלת והיא הגוף המוסמך לאישור מינוי יו"ר מוע־צת מנהלים בקונצרנים ההסתד־רותיים.

נודע, שבמהלך הישיבה אמש הביע חבר הוועדה המנהלת של חברת העובדים נחום דגני תמיהה שחברי הוועדה המנהלת היו צרי־כים לקרוא על הצעת מינוי זו ב„דבר", מה גם שלדעתו אלוף זמיר אינו מתאים לתפקיד זה. הוא סבור, שהיה צריכים להציע כמה מועמדים ומתוכם לבחור את המתאים ביותר.

ג'עברי ביטל נסיעתו למכה

מאת סופר „דבר" בירושלים

ראש־עיריית חברון השייך מו־חמד עלי אל־ג'עברי ביטל את נסי־עתו לעליה לרגל למכה. הוא נימק זאת בסיבות בריאות.

השייך ג'עברי הוא אחד האי־שים הבודדים ביהודה ושומרון, שלא ביקר במדינות ערב ובחו"ל מאז 1967.

רבינוביץ: היהלומנים

(המשך מעמוד 1)

כנסת, בתשובה לשאלתו של ח"כ י. בן־מאיר (מפד"ל), כי משרדו יעמיד הלוואה בסכום של כמליון וחצי ל"י לרכישת בניין זמני לביה"ס „גוצם" בירושלים עד שישולם המבנה הקבוע.

יותר מ־1500 צעירים, בני נוער ומבוגרים משתתפים בפעולות ה־תרבותיות ההתרבותיות המתקיימות במועדונים הקיימים בשכונת ה־תקווה בת"א, אמר השר ידלין, בתשובה לשאלתו של י. ידין.

בתי דין מהירים להגנת הצרכן

הכנסת העבירה אתמול לוועדה הצעת חוק פרטית של ח"כ דב זכין להקמת בתי־דין מהירים להג־נת הצרכן.

ההצעה המקבלה לאחר דיון טרומי ולפיה יישב בית משפט שלום פעם או פעמיים בשבוע בשעות אחה"צ כבית דין להגנת הצרכן.

על פי הצעת החוק יפעל בית הדין במהירות וללא פרוצדורה מדוקדקת. בפניו יובאו תביעות צרכנים נגד ספקים ונותני שירו־תים, אך גם תהיה אפשרות להגיש תביעות כנגד צרכנים. התובע לא יזדקק לעורכי דין ויהיה פטור מתשלום אגרות. בית הדין לצרכנות ידון בתביעות עד לס־כום של 3,000 ל"י.

שר המשפטים חיים צדוק אמר בכנסת, שבתי הדין להגנת הצרכן יפעלו בשלבים ובהדרגה תחילה בערים הגדולות, במשך יום או יומיים, ויורחבו לפי הצורך.

נוסף לשופטי שלום יישבו בדין גם שופטים נוספים. בעלי הדין יוכלו לבחור בין משפט לבוררות. הפונים לבוררות יוכלו לבחור להופיע בדרך כלל יחולים במקום, אלא אם יהיה צורך ב־הבאת עדים נוספים שאינם נוכ־חים. התביעה תוגש על גבי טופס פשוט.

העלאת תעריפי הנסיעה — עוול לעיירות הפיתוח

„העלאת תעריפי הנסיעה יש בה משום קיפוח ועוול משווע לגבי תושבי עיירות הפיתוח" — אמר אתמול בכנסת, ח"כ יוסי שריד, שהעלה הצעה מיוחדת לסדר היום בנושא זה.

הוא הציג זאת בדוגמה, כי משפחה בת ארבע נפשות תשלם מקרית־שמונה לירושלים 160 ל"י הלוך וחזור ומשפחה כזאת מאי־לת, הנוסעת בתחבורה ציבורית לתל־אביב, תשלם 256 ל"י. שריד הציע לפטור את תושבי עיירות הפיתוח מהתלאה האחרונה בתע־ריפי התחבורה והצעתו הועברה לוועדת הכספים בהסכמת שר ה־תחבורה.

מולק ואגמי תומכים בצירוף הליכוד בחיפה

הקואליציה העירונית אישרה הצעת אלמוגי

מאת סופר „דבר" בחיפה

חברי סיעות הקואליציה במוע־צת עיריית חיפה החליטו אתמול לתמוך בהצעת ראש העיריה יוסף אלמוגי לפתוח במו"מ עם הליכוד על צירופו לקואליציה העירונית.

כפי שנודע, כבר היו מגעים מוקדמים עם נציגי הליכוד. ביום א' תובא ההצעה לאישור מזכי־רות מפלגת העבודה במחוז. מז־כ"ל מועצת פועלי חיפה א. מולק ומזכיר המפלגה במחוז א. אגמי הודיעו, כי יתמכו בהצעה.

הסנאטור הרפובליקאי ג'יימס באקלי ממדינת ניו־יורק אמר אתמול, כי אין בכוונתה של ברה"מ להסיר כליל את ההג־בלות על ההגירה מתחומיה. ד־ברים: שארה"ב תמנע על מתן הבטחה בכתב, מצד ממשלת בר־ה"מ להתיר הגירה חופשית, או להסיר הגבלות על ההגירה כתנ־אי לחוק המסחר החדש.

עכשיו במיוחד כדאי לחסוך בתכנית צמודה למדד
יוקר המחיה

כח 10,000

✱ הצמדה למדד
✱ 10% מענק
✱ המענק נושא ריבית והפרשי הצמדה למדד
✱ המענק הריבית והפרשי ההצמדה פטורים ממס.

ועוד מבחר תכניות חסכון צמודות למדד יוקר המחיה

בנק לאומי לישראל בע"מ

פרטים בכל סניפי בנק לאומי. בנק אגוד. בנק קופת עם ובנק ערבי־ישראלי

"קאנצלר הברזל" לארה"ב

שמידט רואה בכלכלה את הבעיה הבינ־לאומית הראשונה במעלה: "אם מחירי הנפט לא ייוצבו כדי שנדע מראש את שיעורם הצפוי, תיווצר אי־ודאות כה רבה עד כי המיתון יהפוך למשבר"; דורש פעולה משותפת של מדינות המערב

מאת ג'וזף קראפט
מיוחד ל"דבר"

"אני מרגיש כאותו אדם המ־טיף לשתיית משקאות חרי־פים באוזניהם של אנשי "צבא הישע"", אמר קאנצלר מערב גרמניה הלמוט שמידט, בעת שביקר בבריטניה בשבוע שע־בר. על פי דבריו בראיון עמי בבון שלשום, ניתן לומר מש־פט זה גם על ביקורו של ה־קאנצלר בארה"ב המתחיל ה־יום.

שכן, הקאנצלר — שהוא אחד ממתי מעט המנהיגים החזקים ב־אמת המחזיקים עדיין במשרותי־הם — רוצה כי ארה"ב תשוב ותתפוס את מקומה המסורתי כ־מנהיגה הכלכלית של העולם. או־לם, שאלה היא, באיזו מידה יו־כל שמידט לשכנע את שמידט הא־מריקאי, העסוק בבעיות פנימיות והעסוק בדיפלומטיה תיאטרלית, לעשות כן.

לדעתו של שמידט, הבעיה ה־בינ־לאומית מספר אחד היא כל־כלית. כבר קיים, לדבריו, "מיתון כלכלי עולמי. הבעיה היא למנוע התפתחותו למשבר עולמי". הקאנ־צלר אינו רואה פתרון בנקיטת מדיניות כלכלית אחת, אשר תיו־שם בכל המדינות. הוא חושב, כי בריטניה, צרפת ואיטליה — אשר בעייתן המרכזית היא אינ־פלציה — תנקוטנה במדיניות כל־כלית מרסנת. ארה"ב וגרמניה המערבית, הסובלות בעיקר מאב־טלה גוברת, צריכות לעודד את כלכלותיהן.

"הארוחה חמה בעודנה במטבח, אולם תתקרר עד שתגיע לשולחן"

בעוד שבעבר היה שמידט מוד־אג מהמדיניות האמריקאית של פורד, אשר נראתה לו מרסנת יתר על המידה, מאמין הוא עתה, כי למרות שממשל פורד נקט ברטו־ריקה מרסנת, למעשה מגמתו הי־תה לעודד את העסקים בארה"ב.

"הארוחה הכה היא בעודנה ב־מטבח" — אמר שמידט בהתייחסו לצעדים האנטי־אינפלאציוניים ש־ננקטו בארה"ב — "אולם היא תתקרר עד אשר תוגש לשולחן". בכל מקום, אין הקאנצלר מא־מין שמדיניות כלכלית לאומית עשויה להיות יעילה, אם לא תו־בסס על פעולה משותפת בנושא נפט. "אם מחירי הנפט לא ייו־צבו, כדי שנדע מראש את שי־עורם הצפוי" — אמר לי הקאנצ־לר הגרמני — "תיווצר אי־ודאות כה רבה, עד כי המיתון יהפוך למשבר".

"יש להכין את שיעורי הבית"

באשר לדרכים למנוע סכנה זו, מסכים שמידט עם שר־החוץ קי־סינג'ר, כי על המדינות הצור־כות נפט, לגבש בראש וראשונה מדיניות משותפת לשימור האנר־גיה, פיתוח מקורות דלק אל־טרנאטיביים והשקעת תמלוגי ה־נפט. רק לאחר מכן, תוכלנה המ־דינות הצורכות לדון במשותף עם המדינות המפיקות על העתיד. "אין אנו יכולים לארגן מפגש לפני הגרהמולה, אשר יהיה מבו־סס על רצון טוב בלבד, בלא ל־הכין לקראתו את שיעורי הבית" — אמר שמידט.

אולם שמידט אינו נוטה לקבל את תכניתו האחרונה של קי־סינג'ר, לפיה תוקם קרן מיוחדת לאשראי בסך של 25 ביליון דו־לאר, אשר באמצעותה יוחזרו תמלוגי הנפט למדינות שכלכלתן הלוקה ביותר. לדעת הקאנצלר, תיפול על ארה"ב וגרמניה המע־רבית אחריות רבה מדי, אם אמ־נם תוקם קרן זו. "הסיכונים" — אמר — "חייבים להיות מוטלים על מפיקות הנפט ולא להטיל אך ורק על המדינות הצורכות שכל־כלתן עדיין חזקה".

חושש משיתוף־יתר

יתר על כן, שמידט מודאג מ־כך שגישתו של קיסינג'ר עשויה להביא את שיתוף־הפעולה שבין המדינות הצורכות נפט לדרגה כזו, שתמנע אפשרות של דיאלוג בעתיד עם המפיקות. "מדאיגה אותי העובדה, שכאמור כה קטן נעשה עד כה לזמן מפגש מר־חות בין מפיקות הנפט והצורכות העיקריות שלו".

מכאן, שהקאנצלר רוצה לתווך בין ארה"ב, אשר התרכזה עד כה בארגון המדינות הצורכות ו־בין נשיא צרפת ואלרי ז'יסקאר ד'אסטן, השואף לקיים, מיד, די־אלוג עם המדינות המפיקות — דיאלוג אשר יהפוך את צרפת, בדרך הטבע, למתווכת בין ה־צורכות למפיקות. "אני מקווה", אומר הקאנצלר, לשמש כ"גשר" בין צרפת וארה"ב בנושא ה־נפט.

למעשה, שואף שמידט להרבה יותר מכן. אין הוא מאושר מ־ארה"ב, העוסקת בנושאי כלכלה בינ־לאומיים בדרגת עדיפות נמו־כה ביחס לדטאנט ולמזה"ת. הוא מאמין באמת ובתמים, כי ה־בעיה הכלכלית היא החשובה מ־כל.

בנסיונו לשמש כ"גשר" בין וא־שינגטון לפאריס, פותח למעשה, הקאנצלר את הדרך לפני ארה"ב למלא מחדש את תפקידה המסורתי כמנהיגת הכלכלה העולמית. מב־חנו של הביקור בוואשינגטון הוא, באיזו מידה יקבלו הנשיא פורד ושר־החוץ קיסינג'ר את מה של־דעתו הינה אחריותם הבינ־לאו־מית עליונה.

השגרירה החדשה של קוסטה־ריקה רוז מארי קאמפינסקי דה־מורילו נתקבלה אתמול לשיחת היכרות עם מזכ"ל ההסתדרות ירוחם משל בלשכתו בבית הועה"פ בתל־אביב. בשיחה הביעה השגרירה את רגשי ההוקרה וההערכה של בני עמה למדינת־ישראל ולהסתדרות העובדים, ומסרה מיטב האיחולים לשלומה, לבטחונה ולשגשוג כלכלתה של ישראל בשם נשיא קוסטה ריקה ושר העבודה במדינתה.
השגרירה ציינה, כי נתבקשה ע"י נשיא מדינתה לקיים קשרים אמיצים עם הסתדרות העובדים בישראל — וזאת כ"פעולה דיפלומטית מועדפת מיד לאחר הגשת כתב־האמנה שלה לנשיא אפרים קציר". בתצלום: משל מגיש לשגרירה שי דגלון רקום של ההסתדרות.
צילום: משה רייכר

ברה"מ יעצה לערפאת להקים ממשלה גולה

לונדון (יופ"י). — הסו־בייטים יעצו למנהיג המחב־לים ערפאת, להקים ממש־לה גולה שתייצג "רשות לאומית פלשתינאית" — אמרו אתמול מקורות דיפ־לומטיים לפרשן סוכנות "יו־נייטד פרס" בלונדון, ק. תאלר.

המקורות מסרו, כי מוסקוה הו־דיעה לערפאת, כי היא עשויה להיות בין המעצמות הלא־ערביות הראשונות אשר יכירו בממשלה כזו, והיא גם תשקול הושטת סיוע מדיני, כלכלי וצבאי.

ברה"מ מגבירה עתה, במידה גוברת והולכת, את תמיכתה ב־פלשתינאים, בתקווה לחזק את מעמדה בשיחות השלום שייערכו בז'נווה, ובמטרה לחזק את מאח־זה במזרח התיכון. על האסטר־טגיה המדינית לגבי בעיית פלש־תין, הוסכם בשיחות שניהל באוק־טובר ערפאת עם מנהיגים סובייי־טיים במוסקוה, אמרו הדיפלומ־טים.

על פי ההסדר בו תומכת מוס־קוה, תשלוט "הישות הלאומית ה־פלשתינית" המתוכננת על "שט־חים משוחררים" מיד לאחר שה־ישראלים ייסוגו מהם, וביחוד ב־גדה המערבית וברצועת עזה.

מיבנה בלתי חוקי בשער יפו — נהרס

עובדי מחלקת העיר בירו־שלים הרסו אתמול לפנות בו־קר מיבנה בלתי חוקי, שהו־קם ליד שער יפו בחומת ה־עיר העתיקה בירושלים, אשר שימש בשנים האחרונות כמש־רד לחברת המוניות הפועלת ב־מקום ברשיון.

ההריסה בוצעה על פי צו של בית־המשפט המחוזי בירושלים, ל־אחר הליכים משפטיים שנמשכו מ־אז הקמת המיבנה לפני כארבע שנים.

עובדי העיריה, שהגיעו אל מקום ההריסה סמוך לשעה שש לפנות בוקר, מצאו את הדרך חסומה ב־מוניות. אך לאחר דברי שכנוע הזיזו הנהגים הערביים את כלי רכבם וטרקטור של העיריה הרס את המבנה. לאחר מכן קיימו ה־נהגים שביתה עם מוניותיהם במ־קום, אך לאחר שהוסבר להם, כי המיבנה אמנם בלתי חוקי, אך התחנה חוקית — חדלו מכך.

זיידל מציע הנהגת שבתון רכב של יממה

הכנסת העבירה אתמול לוועדה הצעה של חה"כ ה. זיידל (ל"ע) בדבר הנהגת שבתון רכב של יממ־ה בשבוע.

הצעות דומות של א. ורדיגר (חזית תורתית) וא. אבטבי (מפד"ל), שגרסו להטיל חובת שבי־תון רכב גם בשבת הורדו מסדר היום.

זיידל נימק את הצעתו בחס־כון של כ־8—10 אחוזים בצריכת דלק ובחסכון עקיף של מליונים רבים בבלאי של חלפים וצמיגים. שר התחבורה ענה להצעתו והס־כים להעברתה לוועדה.

ייתכן שלא כן הנמנע יהיה להגביל את השימוש ברכב פרטי — אמר אמש שר התחבורה גד יעקובי בטלוויזיה. השר ציין, כי בשבוע הבא יגיש לממשלה את המלצותיו בנושא זה.

השר הוסיף, כי בעקבות ההחל־טות הכלכליות חל צמצום בתנו־עת הרכב בכבישים וההגבלות ייעשו תוך הימנעות מפגיעה ב־משק ובאורח החיים. כן אמר, שאינו צופה העלאה של מחירי הדלק בקרוב. (ע)

עובדי בנק־ישראל ישבתו במחאה על דברי רבין

עובדי בנק ישראל יקיימו היום שביתת מחאה בת שעתיים כדי ל־מחות על דברי ראש הממשלה, יצחק רבין, שתקף את הסכם הש־כר בבנק. ועד העובדים הארצי עמד גם לשלוח מחאה לראש ה־ממשלה.

עובדי בנק ישראל מביעים רוג־זם על שראש הממשלה אמר שלשום כי "יותר מאשר פרשת החברה לישראל ובנק אי־בי־בריטניה, כאב לי על מה שקרה בבנק ישראל". הוועד מוחה על ההשוואה של הס־כם העבודה עם הפרשיות הפלי־לויות.

בינתיים קיימת פעלות בקרב עובדי הבנק. בעוד שעובדי בנק ישראל בירושלים ובחיפה אישרו את ההסדר, שהושג עם נגיד בנק ישראל שלפיו ישולמו חלק מה־הפרשים בינואר והיתר באביב ב־מאי 1975, התנגדו עובדי הבנק בת"א להסדר.

הפילוסוף הצרפתי ז'אן פול סארטר מציג את דרכונו לצורך זיהוי בשער בית־כלא מערב גרמני אתמול. סארטר בא לכלא כדי להיפגש עם מנהיג קבוצת הטרור הגרמנית אנדריאס באדר.
צילום־רדיו של "אסושיאייטד פרס"

אבן: לא אמרתי שנפגשתי עם חוסיין

ניו־יורק, (יופ"י). — ח"כ אבא אבן הכחיש אתמול, כאילו אמר, שהוא נפגש פעמיים עם חוסיין מלך ירדן ודן עמו על יישוב הסכסוך בין ישראל וירדן.

אבן הגיב על כתבה שהופיעה בעתון הערב "ידיעות אחרונות", בה נאמר כי נועד עם חוסיין פע־מיים, פעם ב־1967 בלונדון ופעם ב־1968 בעמק הירדן.

אבן אמר, כי הוא רק אישר את הודעתו של ראש הממשלה יצחק רבין, לפיה שיגרה ממשלת ישראל, בשלב מוקדם של התח־פתחויות, שליח כדי לדון עם המ־לך חוסיין, אך הוא לא אמר, כי הוא עצמו היה השליח.

על השאלה, אם אבן הוא היה האיש שנועד עם מלך ירדן, ענה אבן: "אין תגובה".

סיכום חדשות חוץ

שגרירי ערב בלונדון ימחו על ביקור גולדה

שגרירי ערב בלונדון החליטו למחות בפני ממשלת בריטניה על קבלת הפנים החמה לה זכתה גולדה מאיר בבריטניה — נמסר אתמול בקאהיר במרכז הליגה ה־ערבית.

השגרירים הערביים גם מתכוו־נים למחות על נוכחותו של ראש הממשלה הארולד וילסון בסעודה שנערכה לכבוד גולדה מאיר ועל בגיית כספים למען ישראל בברי־טניה.

"סין מתונה מדי"

מוסקוה (ע"ר). — "איזווסטיה" בטאון הממשלה הסובייטית, יצא אתמול בהאשמה נגד שלטונות סין, שהם מסתפקים בביקורת מתונה על התוקפנים הישראליים, אך ב־אורח אובייקטיבי מסייעים לה דוו־קא בשעה שישראל נמצאת בבי־דוד גובר בזירה הבינלאומית.

התייעצויות צבאיות בביירות

ביירות (ע"ר וע"י). — המצב בדרום לבנון, וביחוד מספר פשי־טות שערך צה"ל בימים האחרונים באיזור זה, נדון אתמול בשיחה בין ראש ממשלת לבנון ראשיד סולח עם המפכ"ל צבא לבנון, סעיד נצראללה.

סולח הכחיש את האשמות ה־ישראליות, לפיהן המחבלים יוצ־אים לפעולותיהם בישראל מתוך שטח לבנון.

המשמר האזרחי במצרים נקרא לחדש האימונים

600 אלף מתנדבים של המשמר האזרחי ברחבי מצרים, נקראו ל־חדש את אימוניהם כדי להגן על כפריהם, מסרה אתמול העתונות המצרית.

כן מסרו העתונים, כי ב־152 ישובים ברחבי מצרים, הוקמו מר־כזים לכיבוי אש המצויידים בציוד מודרני.

סעודיה שואפת לבעלות מלאה על הנפט

ביירות (יופ"י). — סעודיה אישרה, כי היא מתכוונת ליטול לידיה בעתיד הקרוב, את מלוא השליטה על מאגרי הנפט הג־דולים שלה. אולם, בהודעות רש־מיות שונות, לא נאמר מתי יבוצע הדבר.

שר ההגנה הסעודי הנסיך סולטן בין עבד אלעזיז אמר אמש לע־תונאים בנמל הנפט הסעודי דא־מאם, "מגמתנו עתה היא לקראת בעלות של 100 אחוז, אולם יתכן כי הזמן הדרוש יהיה מספר חו־דשים".

צפוי משבר ביחסי הולנד — ערב

היחסים בין הולנד לבין ארצות ערב, שהשתפרו לאחרונה, עלולים שוב להיכנס למשבר מחמת בעיית פלשתין — סבורים משקיפים דיפ־לומטיים רבים בהאג.

דובר משרד החוץ ההולנדי, סי־רב אתמול להגיב על ידיעות ש־פורסמו בעתונות המצרית, לפיהן דרש שר החוץ איסמעיל פאהמי מעמיתו ההולנדי מקס ואן דר סטול, לדחות, למועד בלתי מוג־דר, את הביקור שהתכוון לערוך במצרים.

40 מיליון נתרמו לסוכנות הסעד לפליטים

מדינות חברות באו"ם התחייבו שלשום לתרום, לפחות 40 מיליון דולר במזומנים, לסוכנות או"ם המטפלת בפליטים הפלשתינאים.

סוכנות הסעד והתעסוקה לפלי־טים הכריזה קודם לכן, כי היא זקוקה ל־115 מיליון דולר. ארה"ב התחייבה לתרום 25 מיליון דולר.

פקין: הסתיימה המהפכה התרבותית

המהפכה התרבותית נסתיימה. אוי־בי המשטר סולקו. הגיע הזמן ש־האוכלוסיה הסינית תירגע ותת־רכז בייצור.

זהו תוכנו של מאמר שהתפרסם בגליון האחרון של "הדגל האדום", הבטאון האידיאולוגי של המפלגה הקומוניסטית הסינית, המזמין את האוכלוסיה, במונחים שלא הש־תמש בהם זה שנים, ל"רגיעה נפשית" ול"ספונטאניות".

משלחת סעודית ביקרה בבסיסי צבא ארה"ב

משלחת סעודית רמת דרג ערכה בהונולולו ביקור חשאי בן 72 שעות, אשר כלל תדריכים צבאיים מפיהם של קצינים בכירים וכן סיורים אמריקאיים — נמסר של־שום בהונולולו.

במשלחת השתתף סגן שר ה־הגנה והתעופה הסעודי, עבדול עזיז אלסעוד. דובר של חיל האוויר ה־אמריקאי אמר, כי נתבקש שלא להודיע על בואה של המשלחת.

עשרות אירים נעצרו בבריטניה

משטרת בריטניה פשטה אתמול על בתיהם של אירים ברחבי ברי־טניה ועצרה מספר גברים החשו־דים בפיצוצים, במסגרת ה־מבצע המשטרתי הגדול ביותר עד כה נגד הצבא הריפובליקאי האירי שהוצא זה לא כבר אל מחוץ ל־חוק.

המשטרה מסרה, כי כ־30 חשו־דים בפיצוצים, לרבות מספר נשים, כבר נחקרים עתה וכי מספר ה־מעצרים עשוי להגיע ל־50. לפ־חות אחד העצורים רשום, כפי ה־נראה ברשימת האנשים המבוק־שים ביותר של סקוטלאנד יארד.

יהודי ברלין תומכים

מערב ברלין (יופ"י). — החל־טתם של שלטונות מערב ברלין להטיל הגבלות על שהותם בעיר של יהודים מברה"מ נושאי דרכו־נים ישראליים, נתקבלה בהסכמתה המלאה של הקהילה היהודית ב־מערב ברלין — אמר דובר הקהי־לה.

דובר העיריה אמר, כי מאז 1973 השתכנו בעיר כ־550 יהודים מבר־ה"מ, שבחלקם ירדו מישראל וב־חלקם כלל לא הגיעו אליה.

סחרוב קורא לעזור לשטרן

מוסקוה (ע"ר). — הפיזיקאי ה־סובייטי אנדריי סאחארוב, קרא אתמול לסייע לרופא היהודי הע־צור מיכאל שטרן, שאת משפטו הקרוב הוא הגדיר כ"פרובוקציה אנטישמית".

בהודעה שהופצה בקרב עתונאים מערביים, קבע סאחארוב, ראש ה־לוחמים למען זכויות האדם בבר־ה"מ, כי ההאשמות שהועלו נגד ד"ר שטרן אינן מבוססות מבחינה רפואית, אתית ומשפטית.

שר החוץ השווייצי ישמש גם נשיא

שר החוץ השווייצי פייר גראבר, נבחר אתמול במושב משותף של שני בתי הפרלמנט בברן כנשיא שווייץ לשנת 1975. הוא גם יוסיף לכהן כשר החוץ.

כהונת הנשיא עוברת בשווייץ מדי שנה בשנה בתורנות לאחד משבעת חברי הממשלה.

קפאון בשיחות על השימוש בזהב

השיחות בקרן המטבע הבינ־לאו־מית על האופן שבו על הממשלות להשתמש בעתיד במלאי הזהב ש־להן, נכנסו לקפאון, לאחר שארה"ב וצרפת לא הצליחו להגיע לכלל פשרה בשאלה — אמרו אתמול בוואשינגטון מקורות מוסמכים.

מקורות דיפלומטיים ומוניטריים אמרו, כי אין הם רואים סיכוי להסדר בהקדם של הבעיה, אלא אם כן ירככו ארה"ב וצרפת את עמדותיהן הנוכחיות.

לוס־אנג'לס: תלמידים חשודים בסחר בסמים

משטרת לוס אנג'לס עצרה ל־אחרונה 211 חשודים בסחר סמים — ביניהם תלמידים בגיל 15—18 — בפשיטות שנערכו אתמול ב־24 בתי־ספר עירוניים בלוס־אנ־ג'לס.

המשטרה הודיעה על המבצע, ל־אחר שהתגלה בסקר של תלמידי התיכון בעיר, כי 56 אחוז מה־תלמידים השתמשו, לפחות פעם אחת, בסמים משכרים.

הורשה איש ש. ב לבנוני

ביירות (ע"ר). — ביקורו הנד־סוף של אייבי נתן בביירות, גרם, בין השאר, להשעייתו מתפקידו ל־מספר ימים של איש שירותי ה־בטחון בנמל התעופה הבינ־לאומי של ביירות, אשר איפשר לאייבי נתן לעבור את בדיקת הדרכונים ולהיכנס לביירות.

האיש מואשם ברשלנות חמורה ובעת השעייתו תיערך חקירה, ש־בסיומה ייקבע גורלו. יתכן שהוא צפוי לעונש מאסר.

העתון מכחיש את טענותיו של אייבי נתן לאחר שובו לפאריס, כי הוא עזב את לבנון מרצונו ה־טוב. העתון כותב, כי בחדרו ב־בית המלון, נערכה לו חקירה קפ־דנית שנמשכה חמש שעות ולאחר מכן הוטל עליו פיקוח הדוק עד לשעת גירושו מלבנון.

העתונות "אשמה"
מאת סופר "דבר" בכנסת

עלי חיידר ולאכה, יו"ר ה־רשות הקרואה לניהול עיריית נצרת, אמר כי העתונות וה־רדיו סילפו באופן חמור את ביקורו של ראש הממשלה יצחק רבין בנצרת.

הוא אמר, כי ראש הממ־שלה נפגש עם כ־5,000 בני נוער, שנהגו באדיבות ושאלו שאלות לעניין; ואילו אמצעי התקשורת הדגישו את התפר־צות הקצאת דוקן של קבוצה נערים קומוניסטיים.

הוא דיבר בישיבת ועדת ה־חינוך של הכנסת.

ספיר מציע למסור ענייני העליה לידי יהדות ארה"ב

מאת א. כנרתי, סופר "דבר"

יו"ר הנהלת הסוכנות פנחס ספיר עומד לחזור ה־בוקר לישראל מביקור של חודש וחצי בארה"ב שם שהה בענייני עליה וגיוס כספים.

נמסר, כי אחת הפעולות הרא־שונות של ספיר עם שובו תהיה כנראה, בדיקת קצב הבניה לעו־לים נוכח מצוקת הדיור, וכן מצב התעסוקה לעולים במשק, עקב המדיניות הכלכלית החדשה של הממשלה והדידעות על אבט־לה וצמצום הייצור במפעלים שו־נים.

השבוע ניהל ספיר בניו־יורק את ישיבת הנהלת הסוכנות המור־חבת, שדנה בתקציב הסוכנות לשנת 1975 וגיוס האמצעים לק־ראת הגברת העליה הצפויה מ־ברה"מ בשנה הבאה, עם אישור תיקון ג'קסון. הוא הציע למסור את ענייני העליה משם לטיפולם של יהודי ארה"ב ולאחריותם, כי שם שהמגבית והבונדס היא באחר־יותם.

הקונסרבטיבים מצטרפים לציונות

ניו־יורק, (צסט"א). — משל־חות הזרם הקונסרבטיבי ביהדות ארה"ב נועדה אתמול בניו־יורק עם ראשי ההסתדרות הציונית העולמית וביקשה נציגות במוסדות הציוניים.

מנהיגי הקונסרבטיבים הציעו כי תנועתם תצטרף לפדרציה ה־ציונית האמריקאית ואף תשלח צירים לקונגרס הציוני העולמי.

אוכלוסית פארק הספארי שברמת־גן הולכת וגדלה. באחרונה נולדו בפארק אורנה ואיתן, צמד גורי אריות מקסימים. שם האם עדינה. הופעת הבכורה של הגורים לקהל הרחב תהיה בחג החנוכה שבו ישוחררו הגורים לשטח הפארק.
צילום: אב. בי. אם.

משל: ההסת' אינה רק איגוד מקצועי אלא דרך חברתית

"ההסתדרות אינה איגוד מקצועי בלבד אלא היא דרך חברתית, ה־מעוררת עד היום התפעלות בקרב תנועת העבודה העולמית. המולדת מדיקטאטורה מזה ומקאפיטאליזם מזה; הדרך לשמור על שלימותה ועצמתה במדינה מול הלחצים מ־בית ומחוץ?" — שאל י. משל, ה־מזכיר הכללי של ההסתדרות, ב־פתיחת הדיון בחוג הרעיוני המר־כזי על הנושא: "איזו החברה ש־אנו רוצים בה?"

בדיון שנערך באחרונה אמר משל, כי משבר כלכלי וחברתי פוקד את המערב בעוד שהמשטר הסובייטי, נמצא בתהליך של ניוון. יש מחפשי מוצא הרואים שביב תקווה בדרכה של תנועת העבודה הישראלית הנאבקת לא רק על הישגיה המקצועיים אלא בניית יסודות לחברה עובדת בלא אלי־מות.

אמר. באחרונה מסתמנות אצלנו מגמות מסוכנות של קרע בין עובדים אקדמאים לכלל הש־כירים, בין ההתיישבות העובדת הקואופרציה היצרנית־שירותית לבין העובדים כצרכנים. עלינו לבנות משק לאומי בתפקידיו החב־רתי לפי תוכנו. להתגבר על חלוקה צודקת של השל. לסינתיזה ויחסי־הבנה לא רק בין ההסתדרות וה־ממשלה, אלא גם בין חלקים שונים של ציבור העובדים. ההסתדרות תובעת ונתבעת. עלינו להקפיע בלי רחמים את גילויי השחיתות. "את הציבור לא מעניין איך חי פרומ־צ'נקו, אלא איך חיה הקבוצה המנהלת את המשק הציבורי", — אמר.

בדיון השתתפו: עקיבא גוברין, מרדכי גוי, יעקב חנה, משה ספי־לר, משה ארם ויהודה גוטהלף.

מחר
גם המספר שלך יכול להיות ברשימת הזוכים
אתה מוזמן הערב ב־י"ד
לטכס ההגרלה שייערך בבית מפעל הפיס,
רח' הבסמן 3 ת"א
יוגרלו בגורל 164,651 פרסים
בסכום כולל של 2,882,000

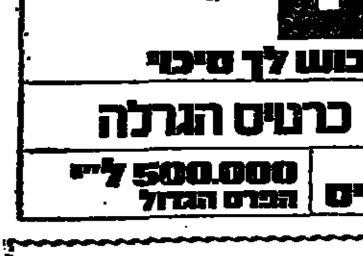

היום
אתה יכול לרכוש לך סיכוי
קנה לך היום כרטיס הגרלה
היום הגרלת מפעל הפיס
500,000 ל"י הפרס הגדול

האקדמיה הלאומית הישראלית למדעים
האוניברסיטה העברית בירושלים החוג לכלכלה
מכון למחקר כלכלי בישראל ע"ש מוריס סאלק
מודיעים על הרצאת־אורח (באנגלית) של
פרופסור סיימון קוזנץ
פרופסור אמריטוס לכלכלה, אוניברסיטת הרברד
על
הגירת יהודים מרוסיה הצארית לארצות־הברית
ביום רביעי, כ"ז בכסלו תשל"ה (11.12.74)
בשעה 17.00,
בבית האקדמיה, רחוב ז'בוטינסקי 43, טלביה, ירושלים.

מבצע ההחתמה של דבר
עליית המחירים הגדולה שחלה לאחרונה, אילצה את העתונים להעלות את מחירי העתון.
מחיר המנוי החדשי על "דבר" נקבע ל־.43 ל"י
ודמי החתימה לשנת 1975 - .516 ל"י.
"דבר" מציע לקוראיו, המשלמים את דמי המנוי לשנה מראש, תנאים מיוחדים.
סיר פרס מהודר - לקסיקון האמנויות
מחירו בחנויות הספרים -.61 ל"י
הנחה מיוחדת מדמי המנוי -.39 ל"י
סה"כ -.100 ל"י
דמי המנוי המיוחדים בסך של 477 ל"י [במקום -.516] יהיו בתוקף עד 31 בינואר 1975.
פנה אל סניף או סוכנות "דבר" באזור מגוריך.
התחל את יומך עם דבר

בדוחות מבקר המדינה:

מי ביוב מזהמים מי השתיה של כפר הנוער ניצנים

הדבר נתגלה ב־1970 ועדיין לא תוקן

מאת סופר „דבר" בדרום

מי ביוב מזהמים את מי השתיה של כפר הנוער ניצנים. בסקר תברואי שנערך ב־1970 על ידי משרד הבריאות באשקלון נמצא, שמקורות המים בכפר מונחים בסמוך לקווי הביוב, והדבר גורם לזיהום מי השתיה.

הנהלת המוסד הבריחה את הקווים. אבל בדיקות שנערכו במקום בראשית דצמבר 1973 על ידי משרד הבריאות הראו, שעדיין קיים זיהום במי השתיה. דו"ח מבקר המדינה על המועצה האזורית חוף אשקלון מציין, שכאשר שהמיטרד לא הוטל פנה מבקר המדינה למשרד הבריאות, אשר השיב, שבפברואר השנה, כי הוחלט להתקין במקום כלורינטור קבוע, אולם בבדיקת מעקב נמצא, שהמכשיר לא הותקן. באוגוסט האחרון חזר מבקר המדינה והעלה את העניין לפני משרד הבריאות.

בתחום המועצה האזורית חוף אשקלון 16 ישובים: שמונה מושבי עובדים, שני מושבים שיתופיים, חמישה קיבוצים וכפר נוער. לכפר סילבר ולעוד שלוש הנמצאות בתחום המועצה אין מעמד של ישוב, על אף אופיים התיישבותי.

דו"ח המבקר מציין, שהמועצה נותנת, כבעבר, שירותים ברמה נאותה לישוביה. היא אף הרחיבה את שירותי התרבות בכיכר הקהלתי שלה.

עיריית אשקלון התעלמה מבניה בלתי־חוקית של סגן ראש העיריה

מאת סופר „דבר" בדרום

מי שהיה בשנת 1972 סגן ראש עיריה באשקלון ביצע שינויים במבנה שבו החזיק כחוכר והפך חדר מדרגות לחנות ללא היתר בניה.

עם גמר הבניה חיברה העיריה את החנות לרשת המים העירונית, בניגוד לנוהל הקיים בעיריה, שהחיבור ניתן, רק למבנים שהוקמו על פי היתרי בניה. החיבור בוצע בעקבות בקשה בכתב מאת סגן ראש העיריה אל מנהל מחלקת המים והביוב. בישיבת מועצת העיריה, במארס השנה, שבה נדונה הבניה הבלתי־חוקית הזו, הוחלט לא לנקוט צעדים נגד האיש, שעדיין היה חבר מועצת העיריה, ולאפשר לו להגיש תכנית בניה ולקבל היתר בניה בדיעבד.

עד סיום הכנת הדו"ח האחרון של מבקר המדינה על פעולות עירית אשקלון לא הוגשה תכנית בניה ולא הוצא היתר בניה. לדעת המבקר, יש לראות בחומרה מיוחדת ביצוע בניה ללא היתר והגשת בקשה לחיבור המבנה הבלתי חוקי לרשת המים ע"י מי שנמנה עם הנהלת העיריה.

הנחות לילדי עובדים

בדומה לרשויות אחרות, מעניקה גם עיריית אשקלון לעובדיה הנחה בשיעור של 30 אחוז בשכר הלימוד של ילדיהם בבתי הספר העל־יסודיים. הנחות אלו — קובע המבקר — ניתנות ללא אסמכתא חוקית.

שפכים מרעננה — מיטרד לישובי איזור נחל פולג

מאת ע. פריפז, סופר „דבר"

מועצת רעננה לא קיימה הסכמים בדבר סילוק שפכי המושבה, וכאשר קורות תקלות במערכת הביוב של המועצה זורמים השפכים בנחלי רעננה ושפיים וגורמים מיטרד חמור לתושבי האיזור.

הערה זו כלולה בדו"ח מבקר המדינה על רשות הניקוז של נחל פולג, אשר הוקמה כדי לנקז את הביצות של אגן פולג, שהשתרעו על 4,000 דונם בקירוב. ברשות הניקוז משתתפות העיריות של נתניה וכפר־סבא, המועצות המקומיות של אבן־יהודה, כפר שמריהו, קדימה, רעננה ותל־מונד והמועצות האזוריות הדר השרון, השרון התיכון, השרון הצפוני וחוף השרון. כן מיוצגים ברשות משרד הבריאות, משרד החקלאות ומשרד הפנים.

בקשר להתקנת תעלות והחזקתן מעיר המבקר, כי הרשות לא דרשה מהקבלנים שבהן נעשים לביצוע העבודות ואף לא ערבות להבטחת טיב העבודה ולביצוע תיקונים תוך תקופה מסויימת.

אין ועדת בקורת

הרשות לא דאגה לרכוש או להחכיר את הקרקעות שבהן נעשים מפעלי הניקוז. הרשות לא ניהלה את חשבונותיה על בסיס מזומנים, והמילוות לא נרשמו בפנקס התשלומים. הדו"חות הכספיים של הרשות הוגשו באיחור של חודשים עד שנה. ברשות לא פועלת ועדת בקורת.

מבקר המדינה מעיר, כי תשעה מחברי הרשות, וביניהם נציג משרד הפנים, נעדרו משלוש ישיבות רצופות ויותר של הרשות, אך הנהלת הרשות לא הפעילה את הצו האומר, כי חבר שנעדר משלוש ישיבות ללא סיבה סבירה, יראוהו כמתפטר מתפקידו.

עוה"ד של הוועדה לתכנון „זמורה" ייצג את אחד הצדדים שהתדיינו לפניה

מאת סופר „דבר" בדרום

עורך־הדין של הוועדה המקומית לתכנון ולבניה „זמורה" ייצג מבניה בעלי חלקות שהתנגדו לתכנית להקים מרכז תרבות, נוער וספורט במושבה מזכרת־בתיה. המועצה המקומית החלה בבניית בריכת־השחיה של המרכז ללא היתר הוועדה, אך נצטוותה להפסיקה על־ידי בית המשפט שהוציא צו בהתאם לפניית הוועדה באמצעות אותו עורך־דין.

דו"ח מבקר המדינה על פעולות הוועדה המקומית לתכנון ולבניה זמורה ב־1970 ועד למאי השנה מציין, שהוועדה ידעה עובדות אלו כבר באפריל 1973 אך המשיכה להיזקק לשירותיו של עורך הדין, גם בעניין התכנית הזו. עד אוקטובר 1973, לדעת המבקר, היה עליה לדרוש מיועצה המשפטי להימנע מלייצג בפניה ובפני הרשויות האחרות הנוגעות לעניין מתנגדים לתכנית.

באוקטובר 1973 הפסיקה הוועדה את הקשר עם עורך־דין זה והתקשרה עם עורך־דין אחר.

מרחב התכנון של הוועדה לתכנון ובניה זמורה כולל את תחומיהן של חמש מועצות מקומיות במחוז המרכז: יבנה, גן־יבנה, מזכרת בתיה, קריית־עקרון, וגדרה.

בניה בלתי חוקית של משרד השיכון

בסוף שנת 1973 נמצא, כי לתשעה מבנים שבנה משרד השיכון ביבנה לא הוציאה הוועדה היתר בניה.

פיקוח הוועדה לא הקיף את בניית משרד השיכון ביבנה, והוועדה לא עשתה להפסקת הבניה הבלתי חוקית. בעקבות הבקורת הוטל על אחד מעובדי הוועדה לפקח על בניית משרד השיכון בעיירה זו.

המבקר מציין, כי הוועדה נתנה בדרך כלל שירותים ברמה נאותה לחמש המועצות, אך לא היתה פעילה די הצורך בפיקוח על הבניה.

בחוף כנרת אין מציל

מאת דוד שליו, סופר „דבר"

בתחום שיפוטה של המועצה המקומית כנרת יש רק 200 נפש, אך דו"ח מבקר המדינה לשנת 1973, מצביע על מספר ליקויים, ובהם החזקת חוף רחצה ציבורי ללא סידורי הצלה ועזרה ראשונה. אי־נקיטת אמצעים נגד מפעילה ללא רשיון, המשרתת קהל נופשים על חוף הכנרת.

דו"ח הביקורת מטיל על המועצה המקומית את החובה לדאוג לכך, שהמועסקים במסעדה ובחנויות המכולת במקום יעברו בדיקות רפואיות תקופתיות, כנדרש על פי החוק.

עם זאת מציין מבקר המדינה, כי המועצה המקומית נתנה לתושבים שירותים בהיקף וברמה נאותים ובביצוע עבודות ציבוריות שתרמו לפיתוח המקום.

חנוכיה שבנו צעירי קפריסין — למוזיאון לאתנולוגיה חיפה

חנוכיה זעירה, העשויה בטיב, מעשה ידיהם של קבוצת ניצולי־שואה שישבו במחנה המעצר בקפריסין, מוצגת כאתגבול במוזיאון לאתנולוגיה בחיפה.

החנוכיה, יוצאת־הדופן בצורתה, ניתנה בשנת 1948 כשי על ידי קבוצת עולים לצבירה, שישבו במחנה קראולוס, למדריכם דב ניזון, כיום פרופסור דב נוי באוניברסיטה העברית בירושלים. על החנוכיה חרוט „לדב ממורי בית"ס קראולוס, חנוכה תשי"ח".

החנוכיה עשויה בשיש מקומי והיא פוסלה על ידי אחד הבורים. בתקופה שבמחנה קראולוס נותרו רק הגברים, לאחר שהנשים הורשו כבר לעלות לישראל.

כבסיס לנרות שימשו תשעה ראשים קטנים של אריות הפרוצים אל לוחותם. הללו נועדו לסמל את יהודה המכבי. מבליהם פוסלה דמות של צעירה ישראלית. (ע)

משפחות בדימונה הגרות בצפיפות יקבלו דירות חדשות

שר השיכון, אברהם עופר, הודיע אתמול כי 450 יחידות דיור קטנות בדימונה, הכוללות „רבי ביה", יהרסו, ודייריהן יסובבו בדירות חדשות. השר הוסיף, כי כבר הורה לפקידי משרדו לגשת לתכנון תכנית זו.

שר השיכון אמר את דבריו כאשר ערך סיור עבודה בדימונה ונועד עם חברי מועצת העיריה, שביקשו ממנו למצוא פתרון לצפיפות של 400 משפחות גדולות (בנות 8 עד 16 נפשות), המתגוררות בדירות קטנות שגודלן בין 36 ל־70 מ"ר.

השר שלל בכל תוקף את דרישתם של אנשי דימונה לאפשר למורים המתגוררים במרכז הארץ להמשיך ולהחזיק דירות במרכז ולקבל בנוסף מסובסד דירה גם בדימונה. (ע)

מפעל־הפיס ישתתף בבניית בתי־ספר לחניכים

הדירקטוריון של מפעל הפיס אישר השתתפות המפעל בבינוי והרחבה של עשרה בתי־ספר לחניכים ברחבי הארץ.

בתי ספר חדשים יוקמו באילת, בבאר־שבע, לוד, קריית־גת ואופקים. בתי־הספר שיורחבו נמצאים בקרית־שמונה, דימונה, ירושלים, נהריה ועפולה. התכנית היא בהיקף של 20.2 מיליון ל"י.

מפעל הפיס יממן 50 אחוז. ו־50 אחוז יממן משרד העבודה, שבשיתוף אתו תתבצע התכנית.

כן אישר הדירקטוריון מתן הלוואות בסך שני מיליון וחמישים אלף ל"י לרכישת ציוד חירום למקלטים בבתי־ספר ב־78 רשויות מקומיות.

נחתמו הסכמי עבודה בתמנע

מאת סופר „דבר" באילת

לאחר דיונים, שנמשכו לסירוגין מחודש אפריל, נחתמו השבוע הסכמי עבודה עם ארבעת ועדי העובדים של מכרות הנחושת בתמנע. חתימת ההסכמים עם ועד עובדי מכרה תת־קרקעי, ועד מכרה פתוח, ועד עובדי מתכת וועד העובדים החודשיים, נתאפשר הודות להבנה שגילו העובדים למצבו הקשה של המפעל.

קבוצות עובדים אחרות לא קיבלו במסגרת ההווה החדש כל העלאה. אצל קבוצות אחרות תוקנו עיוותים, עליהם הוחלט כבר בעבר ובכל מקרה לא עלו ההעלאות מעל למסגרת המקובלת במדיניות אחרות.

יורחב היצוא החקלאי לאיראן

איראן, הלקוחה החשובה העיקרית של הבקר המשובח מישראל, מתעניינת גם בקניית כבשים ותוצרת חקלאית אחרת, כגון, דגי כסיף, בננות, אבוקאדו, פרחים ופקעות.

מזכיר אגודת המגדלים ונציג חברת „אגרסקו" יצאו בימים אלה לאיראן לבדיקת אפשרויות ליצוא כבשים משובחות לארץ זו. מנהלה „אגרסקו" מסר, כי הבעיה העיקרית ביצוא חקלאי לאיראן היא ההוצאות היקרות של ההובלה האווירית.

אלפרט קורא להכין כלים למאבק באבטלה

בקריאה לממשלה ולמוסדות המרכזיים הכלכליים של ההסתדרות לעשות את כל המאמצים לשמור על תעסוקה מלאה ולהכין את כל הכלים הארגוניים והכספיים למאבק באבטלה — יצא אורי אלפרט, מזכיר מועצת פועלי ת"א־יפו, בישיבת מליאת המועצה.

המועצה קיבלה הצעת החלטות שהובאו על ידי סיעת המערך (צעירה כפים) בהביעה את סיפוקה על ההידברות בין ההסתדרות והממשלה בענין תוספת היוקר השוטפת ופיצוי לעובדים בחודש דצמבר ובדאגה למשפחות מרובות ילדים.

ליקויי תברואה במושבה מגדל

מאת סופר „דבר"

בתחום שיפוטה של המועצה המקומית מגדל יש רק 700 נפש, אך היא מעסיקה 18 עובדים (11 מהם במשרות חלקיות) — כך קובע דו"ח מבקר המדינה לשנת 1973.

בכלל 145 המשפחות במגדל קיבלו 53 בשנים האחרונות בדו"ח תמיכת סעד בדרגות שונות. על אף קיום חוק עזר עירוני משנת 1968, מצביע הדו"ח על המצאות מגרשים וחצרות רבים שמצב הנקיון בהם אינו מניח את הדעת. 6 בתי־עסק, בתחום שיפוטה של המועצה המקומית, פועלים ללא רשיון ובפלי שננקטו אמצעים להסדרת רישויים. אחד משלושת חופי הרחצה הפרטיים אינו מוכר כמותר לרחצה. תנועת הבניה היתה מועטת, אך על אף זאת לא היה פיקוח נאות על הוצאת מכרזים ורישוים. קבלת צרכניות מקבלים רצה. עם זאת מציין הדו"ח כי נתנו לתושבים שירותים ברמה סבירה ובוצעו כמה עבודות פיתוח.

נזק ברבבות ל"י בדליקה בת"א

נזק ברבבות ל"י נגרם למרפדיה גדולה שעלתה אתמול באש בשכונת פלורנטין בתל־אביב.

כבאי ת"א, שהוזעקו למקום ב־5 מכוניות, בראשות מפקד הכבאים ו. רישוב וסגנו א. אבקורי, עמלו יותר משעה וחצי כדי להציל מה שניתן ולאתר את האש לבל תתפשט.

המרפדיה בה היו חומרים דליקים, עלתה באש ואף המבנה ניזוק קשה. האש החלה להתפשט גם לבניה סמוכה והיה צורך לפרק חלק ניכר מהרעפים על הגג, כדי להציל אותה מכליה.

המרפדיה מבוטחת ב־100,000 ל"י. בחקירה הועלתה סברה, כי הדליקה פרצה בגלל חוסר זהירות בגד פועל שעישן סיגריה. (ע)

באשרו ענשי מאסר ל־3 קבלנים

ביהמ"ש העליון: הנעשה בתחום הבניה ברחובות — שערוריה

שופטי בית המשפט העליון קבעו כי הנעשה בתחום הבניה ברחובות הוא בבחינת שערוריה ציבורית, ואישרו עונשי מאסר וקנסות שהוטלו על שלושה קבלנים, שבנו ברחובות ללא היתר בניה.

השופטים העליונים אישרו את פסקי־הדין של בית משפט השלום ובית המשפט המחוזי, שביקרו בחריפות את מעשיה של הנדסה בניין עריה מקומית ברחובות.

הפרשה החלה בתביעה שהגישה עו"ד עדנה ארבל מפרקליטות מחוז המרכז. היא האשימה את שותפות האחים אריאל (אצלן), כי בנו בלא היתר בניינים על מגרש ברחוב גלוסקין 9 ברחובות. שופט השלום ברחובות, שלמה יפרה, הטיל על הנאשמים קנסות בסכום כולל של 50,000 ל"י. בנוסף על כך הטיל מאסר תשעה חודשים על ג'מיל אצלן, 6 חודשים על שלמה אריאל ו־6 חודשים מאסר על תנאי על אחד אריאל.

הנאשמים ערערו על עונשים בבית המשפט המחוזי בת"א, אך הוא אישר את פסק הדין ואת העונשים של בית משפט השלום. על כך הוגש ערעור לבית המשפט העליון בירושלים, ואף הוא אישר את כל הממצאים של שופט השלום ואת העונשים.

בית המשפט העליון ציין, כי זו הפעם הראשונה שמוטלים עונשי מאסר על עבירת בניה כעין אלה. אולם „כשהפכה בניה בלתי חוקית למכת המדינה, אשר כבר צצה אפילו להזהות השלטון, כן הצורך להגיב ביותר חומרה על העבירה".

השופטים העליונים י. זוסמן, מ. ויתקון וי. קיסטר קובעים בפסק הדין, כי „הבניה הבלתי חוקית כבניה הזו ניכרה לכיסי הקבלנים וקנסות אינם מהווים הרתעה מספקת. שכן גם אחרי תשלום הקנס יוצא הקבלן נשכר". (ע)

בג"צ מתח ביקורת חריפה על עיריית תל־אביב בפרשת הסינמטק

חייב את העיריה ואגודת עובדיה ב־5,000 ל"י הוצאות

„לא אחת קרה, לצערנו הרב, שדווקא גופים ציבוריים, הנדרשים לשמש מופת לאזרחים בשמירת חוקי המדינה, נוהגים כבריונים באזרחים והמשפטים דינם רעה להם בעשותם את החוק פלסתר במצח נחושה" — קבע אתמול בית־הדין הגבוה לצדק, במתחו בקורת חריפה על עיריית תל־אביב ועל אגודת עובדי העיריה „חבורותא" בעניין התנהגותם בפרשת ה„סינמטק".

הסוגיה הגיעה לבית המשפט לפני זמן־מה, לאחר שכ־150 משפחות המתגוררות סמוך ל„סינמטק" ברחוב פומבדיתא בת"א, פנו בעתירה לכתוב צו שיורה לעיריית תל־אביב ולאגודת „חבורותא", אשר לה שייך הבניין בו פועל ה„סינמטק" לבטל „את הרשיון לניהול ה„סינמטק" ולהפסיק את הרעש ומופעי הבידור במקום".

בעתירה קבלו העותרים, שיוצגו ע"י שני עותרים, כי הסרטים וההופעות הנערכות בבית עובדי העיריה הפכו את אזור רחוב פומבדיתא ממקום מגורים שקט למרכז בדורי הגורם לרעש, בעיות חנייה והתקהלות זוגות צעירים בחצרות הבתים. מצב זה מסב לעותרים, ובעיקר לילדיהם, נזק רב וסבל ללא נשוא. בעתירה נאמר עוד כי אגודת „חבורותא" ועיריית תל־אביב, לה מוסר האולם בחלקו, משתמשים באולם באופן בלתי חוקי ובלי אישורה של הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה.

בית־הדין הגבוה לצדק נענה בזמנו לבקשת העותרים והוציא צו־על־תנאי המורה לשתי המשיבות לנמק מדוע לא ייסגר האולם.

לאחרונה בעקבות הגשת העתירה, נענתה הוועדה המחוזית לתכנון ולבנייה לעיר התושבים ונמנעה מלאשר את השימוש החורג באולם, שנעשה עד אז ללא בסיס חוקי. אז גם הודיעה עיריית תל־אביב בלית ברירה לבית המשפט שהיא מפסיקה לאלתר את השימוש הבלתי חוקי בבית עובדי העיריה. עם זאת, גם כעת אין העיריה משלימה עם דחיית הוועדה המחוזית, וסגן ראש העיריה, דרש ממנה לשוב ולדון בעניין על מנת להביא לשינוי ההחלטה.

כשהובאה העתירה אתמול לבירור בבג"צ, לא נותר לשופטים צ. ברנזון, י. קיסטר ומ. עציוני אלא לבטל את העתירה והצו שכן העיריה הודיעה כאמור על סגירת המקום. אולם השופטים לא התאפקו בכך ונתנו תוכחת מגולה ומתחו בקורת חריפה על התנהגות העיריה. הם קבעו, כי הן „נהגות בצורך לפי האימרה „חוק צחוק" ומגלגלים את הצחוק עד שהוא מתגלגל לבית המשפט, וכאן עד כבסים לטהר את השרץ בקין טעמים, אבל השרץ נשאר שרץ, וכוב עשתה העיריה שלפחות ברגע האחרון נמלכה בדעתה והודיעה על הפסקת הפעולות הבלתי חוקיות במקום". המשיבות חויבו בהוצאות המשפט בסך 5000 ל"י (צ)

מיתקן לטיהור שפכי תעשיה פותח ב„תדיראן"

מיתקן משוכלל, יחיד מסוגו בארץ, לטיהור שפכי תעשיה — הוצג אתמול במפעל האלקטרוניקה של „תדיראן" בחולון, בפני ראשי ערים והממונים על הביוב בגוש דן. המיתקן עלה כ־250.000 ל"י.

בסיור שנערך במפעל בחולון בחנו האורחים את פעולת המיתקן ושמעו הסברים מפי מנהלי המפעל. המיתקן נבנה עקב האיסור להזרים למערכת הביוב העירונית חומרים המהווים סכנה לבריאות. בחומרים הנפלטים בכמויות עצומות ממפעלי „תדיראן" בחולון מצויים רעלים וחומצות העלולים „לאכול" את צינורות הביוב ולגרום נזק אף לאנשים. לכן בנתה החברה מיתקן אלקטרוני משוכלל שנבדק ע"י מומחי נציבות המים ואיגוד ערים גוש דן, ונמצא יעיל ביותר בטיהור שפכי המפעל ע"י תהליכים כימיים ובאמצעות מיכשור אלקטרוני. (ע)

תושבי חולון מתארגנים לפעולה נגד רעש המטוסים

רעש המטוסים גורם לתסיסה ולפעילות בקרב תושבי חולון, אשר סבלנותם פוקעת מן ההבטחות החוזרות ונשנות לעשות משהו בנידון.

באחרונה הוקם בחולון סניף של מלר"ן (המועצה למניעת רעש וזיהום), ביוזמת העתונאי יחזקאל אדירם ובהשתתפות אנשי־ציבור בעיר. הסניף החל בפעולה נמרצת למניעת רעש המטוסים, הממריאים ונוחתים מעל האזורים הדרומיים של העיר. תושבים רבים משכונות אלו מתלוננים, כי הרעש מטריד את מנוחתם בכל שעות היום והערב.

בשבועות האחרונים התעוררו לפעולה תלמידי בית הספר התיכון־עירוני החדש בקרבת קריית־שרת, באשר לטענתם מפריעים הרעשים למהלך השיעורים. כל אימת שעובר מטוס בקרבת מקום מוכרחים להמתין עד שיתרחק, או שעל המורה והתלמידים להרים את קולם כדי שיישמעו.

אתמול בבוקר נערכה פגישה במשרדי מלר"ן בת"א בין מזכיר המועצה, ד. סיוון, לבין י. אדירם ונציגי תלמידי התיכון־החדש, ד. קרמניק וש. שטיצל, שהם גם חברים במועצת התלמידים של חולון. נציגי הנוער ביקשו להיוועץ ולקבל הדרכה במלר"ן, בציינם כי ההתמרמרות היא נחלת כלל התלמידים באיזור, ההורים ותושבי קריית־שרת, נאות שושנים והשכונות הסמוכות. (ע)

תביעה משפטית בגלל הסחבת ברישום שיכונים בספרי האחוזה

אלפי דירות בשיכונים ציבוריים לא נרשמו על שם הדיירים במשרד ספרי האחוזה, מפני שבמשרד השיכון טרם הוחלט על הדרך שבה יירשמו שיכונים אלה — טוענת חברת „משכנות עממים לשיכון ובנין" בבית המשפט המחוזי בתל־אביב.

12 דיירים, שקנו דירותיהם בבנין שבנתה החברה במסגרת מפעל החסכון לבנין ברחוב כ"ג 7 בגבעתיים, פנו לבית המשפט באמצעות עו"ד פרק פרדירסקי ותבעו, כי בית המשפט ימנה בורר בינם ובין החברה, כדי להחיש את רישום הדירות על שמם. לטענתם רכשו את הדירות ונכנסו לגור בהן לפני יותר מ־11 שנים ואף־על־פי־כן אינם מצליחים עד היום הזה להגיע לרישום הדירות על שמותיהם במשרד ספרי האחוזה.

מנהל החברה, פרץ אתיקובכקי, ציין כי החברה התקשרה באחרונה עם מהנדס להכנת פרצלציה, ולדבריו כל הפעולות של החברה נעשות בתאום עם משרד השיכון.

השופט שלמה לוונברג ציין בהחלטתו, כי על דרך ההעברה בספרי האחוזה צריך להחליט משרד השיכון. הן במקרה הנוכחי והן בשיכונים רבים אחרים, „כולנו מקווים שמשרד השיכון יחליט במהרה בימינו על הדרך של העברת שיכונים ממשלתיים למשתכנים, כדי למנוע טורח במשרד השיכון וכן את המשתכנים חסרי הבעלות בדירותיהם", ציין השופט, ובינתיים החליט לדחות את המשך הדיון כדי לתת אפשרות למשרד השיכון להשלים את פעולתו. (ע)

רכז חוליה במס־רכוש נאשם בקבלת שוחד

רכז חוליה במשרדי מס־רכוש בחיפה מואשם בקבלת שוחד באלפי ל"י תמורת פעולות הקשורות בתפקידו, תוך מעילה באימון.

התביעה טוענת, כי הנאשם נעצר במחצית פברואר השנה על ידי מארב משטרתי מתואם, לאחר שקיבל לידיו שוחד בסכום של 1.000 ל"י, שסומנו על ידי המשטרה באבקה זוהרת.

בכתב האישום מגוללת התביעה את עיסקת מכירתו של מוסך חיפאי, שנמכר בשלהי יולי 1969 ואשר בגין מכירתו חוייבו המוכרים בתשלום מס שבח בסך 9.866 ל"י. התביעה טוענת, כי בעקבות עיסקה זו התייצב הנאשם במוסך והציע, כי שווי הנכסים במוסך עולה על הערך שעליו הוצהר בהסכם המכר, וכי הערכה מחודשת תחייב את המוכרים בתשלום מס נוסף בגבולות של 6.000—7.000 ל"י. לדברי התביעה הציע הנאשם באותו מעמד, כי אם ייתנו לו שוחד בסך 1.500 ל"י, יסדיר את הענין ולא יהיה צורך לשלם כל סכום נוסף.

לטענת כתב האישום שילם לו אחד מבעלי המוסך סכום של 400 ל"י בו במקום, ולאחר מכן פרע המוכר הגב של 700 ל"י שהב הנאשם לכוכן אחר הבורה תיקון בביניתו.

בשנת 1972 הבטיח הנאשם את עזרתו לאותו מוכר תמורת סכום של כ־5.000 ל"י. הוא קיבל סכום של 3.000 ל"י במזומנים וצ'ק על 1.000 ל"י.

בשלב זה אירעה תקלה בתכנית הסוחה, הנאשם טען כי הוא נתקל בקשיים מסויימים והבטיח לעשות את מירב המאמצים לסידור הענין, תמורת שוחד נוסף בסכום של 5.000 ל"י. בעל המוסך הסכים, אך ביקש לאפשר לו לפרוע את „החוב" בתשלומים. עם זאת החליט בעל המוסך לשים קץ להשתתפות בפרשת השוחד ופנה למשטרה. התוצאה היתה, שפגישתו הבאה עם הפקיד היתה כבר בהתאמה עם המשטרה. (צ)

מתה מכוויות

נערה בעכו העתיקה, שנכוותה לפני כשבעה ימים מתה אתמול מפצעיה.

המקרה אירע כשנעצאת סאלח קירי, בת 17, הדליקה פרימוס בדירה. הפרימוס התפוצץ והאש אחזה בבגדיה. היא נכוותה קשה והועברה לבית החולים הממשלתי בנהריה. (ע)

שיעור מחזיקי טלוויזיה באילת — הגבוה בארץ

מאת סופר „דבר" באילת

אילת מחזיקה בשיא ארצי של שימוש בטלוויזיה. ברשותם של 88 אחוז מכלל התושבים מקלט טלוויזיה לעומת ממוצע ארצי של 75 אחוז — זאת מתברר מסקר חוליות ביקורת של רשות השידור הבודקות את תשלום אגרת הטלוויזיה.

א. כץ, מנהל מחוז הדרום של מחלקת הגביה ברשות השידור, מסר לסופרנו כי כוונו 7 חוליות ביקורת העוברות מבית לבית. רק 42 אחוז מכל 4,400 בעלי מקלטים שילמו את האגרה בזמנה. המשתמטים בתשלום הגבייה, שנשאו זאת בגלל השירות הלקוי אותו מקבלים תושבי העיר מהרשות, לדבריהם. התקלות בקליטת שידורי הטלוויזיה באילת רבות מאלה שבחלקים אחרים בארץ ושידורי הרדיו נשמעים בפרקי זמן ארוכים, בקטעים ומקוטעים.

בדיקת ריאות תנאי לחידוש רשיונות למסעדות בת"א

עובדים בבתי־אוכל יצטרכו לעבור בדיקות ריאה, כתנאי לחידוש רשיון העסק בו הם עובדים — מסר אתמול ד. יוכן, ראש שירותי הבריאות של עיריית תל־אביב.

מנכ"ל משרד הבריאות הנחה את פקידי הרישוי ופקחי עיריית ת"א־יפו לדרוש את הצגת תעודות בהתאם לחוקי רישוי עסקים. הדרישה מתייחסת לעובדים בבתי־אוכל, בתי־קפה, מזנונים, קיוסקים, בתי־מלון, מאפיות וייצור מזון.

הבדיקות ייערכו במרפאה של הליגה למלחמה בשחפת ובמחלות ריאה בתל־אביב. המספר המשוער של הנבדקים בין 4000 ל־5000 איש.

יוכן הוסיף, כי הבעיה התעוררה לאחר שנציגי ההסתדרות הרפואית בתל־אביב והליגה למלחמה בשחפת התריעו על גילוי שחפת בין עובדי המזון ובתי־אוכל בתל־אביב—יפו.

נתפסו 118 סרטים פורנוגראפיים

118 סרטים פורנוגרפיים נתפסו על ידי המוכסים בנמל התעופה בן־גוריון אצל אשה נתינת דנמרק וגבר תושב רמת־גן.

השניים, ארבן אלינור, בעלת דרכון דני, שהתגוררה ברמת־השבים, ואריה ראובני, בן 28, מרמת־גן, הגיעו ללוד ב־26 בנובמבר. ברשותם היה מטען לוואי שהביאו מחו"ל. אולם הם עברו עם המטען במסלול הירוק והצהירו, כי במטען הלוואי יש טובין הפטורים ממכס.

אנשי־המכס ערכו חיפוש במטען ומצאו בו את הסרטים הפורנוגרפיים. השניים הואשמו בבית משפט השלום בתל־אביב בהברחה בכוונה להונות את האוצר ולעקוף איסור הקיים בחוק הישראלי. הנאשמים הודו בעובדות אולם הנאשם טען, כי הוא עושה זאת בגלל רצונו העז לעזוב את הארץ וכי הביא את הסרטים כדי לשלם באמצעותם את הוצאות נסיעתו לחו"ל.

התובעת ביקשה להטיל על השניים קנס בהתאם לשווי הסחורה המוברחת. השופט אריה אבן־ארי קנס אותם ב־1000 לירות כל אחד או מאסר חודשיים תמורתם. (ע)

ארזן ורבינוביץ' ידונו במחירי המים לחקלאות

מאת דוד משיח, סופר „דבר"

שרי החקלאות והאוצר א. ארזן וי. רבינוביץ יפגשו בימים הקרובים, למציאת הסדר לגובה ההתייקרות של מחירי המים בחקלאות.

כזכור, החליטה נציבות המים להעלות את מחיר המים לחקלאים בשיעור כדי־כדי של 150 אחוז. להעלאה כה דראסטית במחירי המים היתה מכה קשה על מספר ענפים בחקלאות, שלא יוכלו לשאת במעמסה כה קשה.

המדיניות של משרד החקלאות היא, כי ההתייקרות המירבית של מחירי המים לחקלאות תהיה בשיעור 100 אחוז בלבד ולא בשיעור 150 אחוז, כפי שהמליצה מועצת המים. מדיניות זו תוסבר, כפי הנראה, לשר האוצר בפגישה שתתקיים בימים הקרובים.

אם תתקבל החלטה לייקר את מחירי המים לחקלאות בשיעור של 100 אחוז, יהיה צורך למצוא הסדר כספי, לכסוי התייקרות הוצאות האנרגיה.

כזכור, החליטה הממשלה שעל משק המים לשאת בעצמו בנטל ההתייקרויות הנובעות מפיחות הלירה והתייקרות האנרגיה, וכי הממשלה לא תגדיל את הסובסידיות למשק בכללותו ולמשק המים בפרט. נוכח החלטה זו על משק המים לספוג התייקרות כוללת בסך 310 מיליון ל"י.

הסובסידיה הנוכחית למשק המים השנה היא 40 מיליון ל"י והיא מיועדת לקרן האיזון. אם יוחלט על התייקרות מירבית של מחירי המים לחקלאות בשיעור 100 אחוז, יהיה צורך להגדיל את הסובסידיה הממשלתית למים.

הצלחה לנסיון בנתניה לרכז שירותי הקליטה

לשכות נוספות ייפתחו תוך שבוע בנצרת־עילית, באשדוד ובחיפה

עקב ההצלחה של הלשכה לקליטת עולים בנתניה, בה מרוכזים כל השירותים לעולה, ייפתחו תוך שבוע ימים שלוש לשכות נוספות — בנצרת־עילית, באשדוד ובחיפה.

על כך מסר אתמול מנחם ירדן, מנכ"ל משרד הקליטה בסיור עתונאים בלשכה בנתניה. ברמן אמר, שלאחר שלושה חודשים מאז פתיחת הלשכה בנתניה אפשר לציין, כי היא הצדיקה את התקוה שתלו בה עם ריכוז כל הטיפול בעולים תחת גג אחד, החוסך מהעולה התרוצצויות בין משרדים שונים.

הוא סיפר, כי סקר שנערך בין העולים הוכיח שהם מרוצים מהטיפול המקצר תהליכים ומשפר את השירות.

ברמן מסר כי הלשכה בנתניה, שהוקמה על ידי משרד הקליטה, מטפלת ב־5.400 עולים בנתניה והאיזור. בעתיד, הוסיף, תטפל הלשכה גם ביחידות המצבר בעיר ובאיזור כגון מרכזי קליטה ומעונות עולים. טיפול אישי יוכלו יחידות המצבר לקבל גם עתה. הלשכה עוסקת לא רק בקליטה כלכלית אלא גם בקליטה חברתית שהיא בעלת חשיבות רבה.

מנהל הלשכה בנתניה מנחם גלעדי מסר, כי בממוצע מקבלים כ־100 עולים ביום שירותים בלשכה מידי נציגי משרדי ממשלה שונים.

ישופץ בית־הקברות העתיק בצפת

משרד הדתות, בשיתוף עם עיריה צפת והמועצה הדתית בעיר, החליטו לשפץ ולהסדיר את בית הקברות העתיק בצפת ואת המקווה של האר"י הקדוש. הוחלט להכשיר דרכי גישה, לשפץ את המצבות העתיקות ולמנות מהנדס אשר יתכנן שיפוץ כללי למקום.

המקומות הקדושים אלה מהווים מקום משיכה לאלפי יהודים הבאים להשתטח על קברי הצדיקים ולטבול במקווה של האר"י.

מנכ"ל משרד הסעד:

הפיצוי לנזקקים יכסה ההתייקרויות

מאת מרים נוה, כתבת „דבר"

משפחות נזקקות יקבלו פיצוי מלא על ההתייקרויות הנובעות מהפיחות ומביטול הסובסידיות, כולל פיצוי על ההתייקרויות בתחבורה ובצרכים אחרים שיחולו בשירותי הקרובים — אמר אתמול ד"ר משה קורץ, מנכ"ל משרד הסעד, במסיבת עתונאים שנערכה ב„בית־הרשיבה" בהרצליה במסגרת פרוייקט ביטנה לאמהות מרובות ילדים במצב ויצור.

ד"ר קורץ אמר, כי הפיצוי שיינתן למעוטי היכולת יכסה את התייקרות של הצריכה שלהם.

בתשובה לשאלה סופרת „דבר" במה יקצץ משרדו אם יאלץ לעשות זאת, אמר ד"ר קורץ, כי יפסיקו לבנות מעונות למפגרים, כפי שתוכנן בדימונה, בתל־מונד, בראש־העין ובמקומות אחרים. הדבר יביא לקיצוץ של 80 אחוז בתקציב הפיתוח, שהוא בן 10 מיליון ל"י. קיצוץ אחר יהיה אי־סידור 500 ילדים בפנימיות וקיצוץ בתקציב לעידוד בית ראשון, הניתן כיום למשפחות נזקקות.

הדובר ציין, כי מדיניות משרדו תהיה להגדיל את השירותים ולא להגביל את התמיכה לנזקקים. במקרים רבים מענקי הסעד שכיום על שכר המינימום במשק ומגיעים לעתים לגובה השכר הממוצע, כך שיש שכירים שהכנסתם גבוהה כל כך שהם פונים לסעד לבקש השלמה להכנסתם.

דורשים מהממשלה להגדיל התשלום בעבור הילדים במעונות־יום

מאת מרים נוה, כתבת „דבר"

בכינוס חירום של שלושת ארגוני הנשים הגדולים המקיימים מעונות־יום לילדים — מועצת הפועלות, ויצ"ו, ותנועת האשה הדתית־לאומית — הוחלט אתמול לפנות בדחיפות לשרי הסעד והאוצר ולדרוש להגדיל את השתתפות משרד הסעד באחזקת ילדים במעונות־יום.

מחיר החזקת ילד במעון יום היא עתה 450 ל"י לחודש. משרד הסעד שילם עד עתה 206 ל"י לחודש בעבור כל ילד ששלח למעון, ומחיר ההחזקה היה 330 ל"י לחודש. עכשיו דורשים ארגוני הנשים ממשרד הסעד לכסות 90 אחוז מדמי ההחזקה.

מבין 20.000 הילדים הנמצאים במעונות יום 13,500 הם ילדים הנשלחים על ידי משרד הסעד. יו"ר המחלקה למוסדות ילדים במועצת הפועלות כאשה לבלסקי סיפרה לי, כי עשרות הורים הוציאו את ילדיהם מהמעונות לאחר העלאת המחיר.

אברהמוביץ: לאנשי ההסתדרות ידוע מה קורה במפעלים לא פחות מאשר לתעשיינים

לנציגי ההסתדרות ידוע, לא פחות מאשר לאנשי התאחדות התעשיינים, מה מתחולל במפעלים ואין כל הצדקה לתיאורים המגזימים על התוצאות השליליות של תוספת היוקר, עוד בטרם שולמה אגורה אחת לעובדים כפיצוי על ההתייקרות — אמר יו"ר המחלקה לאיגוד מקצועי א. אברהמוביץ, בתגובה על הערה של יו"ר הוועד הפועל של התאחדות התעשיינים א. שבים.

אברהמוביץ הבהיר עם זאת, כי ההסתדרות לא קבעה עדיין את עמדתה לגבי חידוש הסכמי העבודה בשנת, אלא החליטה להאריך את ההסכמים שתוקפם יפוג בסוף 1974 עד 31 במארס 1975 והיא תקבע את עמדתה ביחס להארכה נוספת בהתאם להתפתחויות בתחומי המסים, המחירים והרווחים.

אברהמוביץ ציין, כי ההסתדרות תעקוב אחר ביצוע התכנית הכלכלית, תוך שימת דגש על חלוקה צודקת של העול ופיצוי השכבות החלשות. הוא הדגיש כי דאגתה של ההסתדרות נתונה להתפתחות בתחום התעסוקה בחודשים הקרובים.

38.800 תיירים באו בנובמבר

בחודש נובמבר השנה הגיעו לישראל 38,800 תיירים. מספר התיירים הנכנסים בחודש נובמבר השנה היה גבוה ב־15,000 מאשר בנובמבר 1973 (עליה של 68 אחוז). כן היתה התיירות בחודש שעבר גבוהה ב־4 אחוזים לעומת נובמבר 1972. על כך מסרו בירושלים דוברי הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה ומשרד התיירות.

ביום השנה לפטירת יקירתנו

אסתר שניידין

נעלה לקברה ביום ראשון כ"ד כסלו תשל"ה 8.12.74
נפגשים בשער בית העלמין בקרית שאול בשעה 4 אחה"צ.
המשפחה

על מות

הח' שאול זהר

אבלים

ארגוני הקניה הארציים:
משקי האיחוד
קבוצי השומר הצעיר
משקי הקבוץ המאוחד
משקי תנועת המושבים

למשפחת גורדון

השתתפותנו הכנה באבלכם
במות **אברי**

קבוצת כפר החורש

אנו משתתפים בצערו של עובדנו יונה מוריאל
במות אביו

אהרון מוריאל ז"ל

ומביעים תנחומינו למשפחה
בתי זקוק לנפט בע"מ
ההנהלה וציבור העובדים

להברנו **יעקב ויניק ומשפחתו**
אתך באבלך במות האב

זאב ויניק ז"ל

בית גלילים

ארגון עובדי המדינה — מקבלי גימלאות
סניף תל־אביב
אבל על מות החבר הוותיק

ישראל אבולש ז"ל

ומביע תנחומיו למשפחה

הלוח החדש דרושים

נציבות שירות המדינה מודיעה על

משרות פנויות בשירות המדינה

א. תיאורי התפקידים והדרישות למשרות מפורסים בחוברות המכרזים המצויים בלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה, במשרדי הממשלה ובסניפי הדואר בארץ.

היום האחרון להגשת הבקשות:
י"ב בטבת תשל"ה [26.12.1974]

רופאים ורופאים וטרינריים

מס' המכרז

*1810 מנהל מחלקה פנימית ג', בבית החולים דונולו, יפו, משרד הבריאות — דרגה אא רופאים.
1811 מנהל מחלקת עיניים, במרכז רפואי שיבא, תל השומר, משרד הבריאות — דרגה אא רופאים.
*1812—1813 ** רופאים (2 משרות), אורטופדית וכירורגית, במרכז רפואי שיבא, תל השומר, משרד הבריאות — דרגות ו—ב רופאים.
*1814 רופא וטרינר — בשר קפוא, בשירותים ומכון וטרינרי, אשדוד, משרד החקלאות — דרגה ד רופאים וטרינריים.

מקצועות פארה-רפואיים (אחיות)

*1815 מתכננת למוסדות רפואה, ביחידת האגף לתכנון מוסדות רפואה, תל־אביב, משרד הבריאות — דרגה ז אחיות.
1816 מפקחה אזורית (½ משרה), בלשכת הבריאות, רחובות, משרד הבריאות — דרגה ו אחיות.
*1817 אחראית לתחום סיעודי — פסיכיאטריה, בלשכת הבריאות, ירושלים, משרד הבריאות — דרגת ח אחיות.
*1818 מרכזת קורסים לאחיות מעשיות, בבית החולים שמואל הרופא, באר יעקב, משרד הבריאות — דרגה ה אחיות.

אדריכלים, מהנדסים, הנדסאים ומכנאים

(תחומים: בנין, מכונות, אדריכלות, תברואה, צילום, כימיה, חשמל, הספנות, מטאורולוגיה שימוש)

*1819 מהנדס ראשי ביחידת מינהל ומשק, תל־אביב, משרד המסחר — דרגה 5—6 מהנדסים.
*1820 ** מהנדס מכונות, בחבלת ישראל, חיפה, משרד התחבורה — דרגה 4—5 מהנדסים.
1821—1822 אדריכל מחוזי (2 משרות), במחוז הדרום, בבאר־שבע ובמחוז ירושלים, מינהל מקרקעי ישראל — דרגה 6—7 מהנדסים.
1823 ראש צוות תכנון, במינהל מחוז ירושלים, משרד הפנים — 5—6 מהנדסים.
*1824 חבר צוות אדריכל נוף, בשירות לשמירת איכות הסביבה, ירושלים, משרד ראש הממשלה — דרגה 5—6 מהנדסים.
1825 מהנדס תברואה נפתי, בלשכת הבריאות מחוז הצפון, עפולה, משרד הבריאות — דרגה 5—6 מהנדסים.
*1826 מהנדס מזון, בשירות המזון, תל־אביב, משרד הבריאות — דרגה 4 מהנדסים.
*1827 ** סגן מנהל מחלקת ייצור, במכון לאמצעי הוראה, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 2—4 הנדסאים ומכנאים.
*1828 כימאי ראשי (½ משרה), במעבדה למזון, תל־אביב, משרד הבריאות — דרגה 4—5 מהנדסים.
*1829 מכנאי כבילים וחשמל, במחלקת איתות, חשמל וקשר, לוד, רכבת ישראל, משרד התחבורה — דרגה 1—2 הנדסאים ומכנאים.
*1830 ** יועץ לתכנון מוסדי רפואה, ביחידת התכנון, תל־אביב, משרד הבריאות — דרגה 4 מהנדסים.
*1831 ** מטאורולוג לשרות התחזית, בשירות המטאורולוגי, בית דגן, משרד התחבורה — דרגה 1—2 מהנדסים.
1832—1833 ליתוגרף ראשי (2 משרות), באגף המדידות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה 1—2 הנדסאים ומכנאים.
1834 מפקח ברק בכיר, במרכז לטלוויזיה לימודית, תל־אביב, משרד החינוך והתרבות — דרגה 4—5 הנדסאים ומכנאים.
1835 מפקח בינוי ותחזוקה, במרכז לטלוויזיה לימודית, תל־אביב, משרד החינוך והתרבות — דרגה 2—4 הנדסאים ומכנאים.
1836 מפקח קול, במרכז לטלוויזיה לימודית, תל־אביב, משרד החינוך והתרבות — דרגה 2—4 הנדסאים ומכנאים.
1837 ** מדריך ראשי ובוחן ראשי, באגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית, אשדוד, משרד העבודה — דרגה 4—5 הנדסאים ומכנאים.
1838 ** ממונה על תחזוקה, אפסנאות ובטיחות, במכון להנדסה חקלאית, בית דגן, משרד החקלאות — דרגה 1—2 הנדסאים ומכנאים.

עבודה סוציאלית ושיקום

1839 מרכזת סוציאלית, בשירותים משקים והגנה, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה 2—4 מח"ר.
1840 עובד סוציאלי אחראי, בלשכה לשיקום נכים, תל־אביב, משרד האוצר — דרגה 2—4 עובדים סוציאליים.
1841 מפקח מחוזי, קידום שירותים לנוער, ירושלים, משרד הסעד — דרגה 3 עובדים סוציאליים.
*1842 ** עובד סוציאלי (½ משרה), בבית הספר היכי, בבאות ים, משרד החינוך והתרבות — דרגה 1—3 עובדים סוציאליים.
1843—1845 עובד סוציאלי אחראי (3 משרות), בלשכת הבריאות מחוז הצפון, עכו, בתחנה לבריאות הנפש, טבריה ובבית החולים „איתנים", משרד הבריאות — דרגה 1—2 עובדים סוציאליים.
1846 פקיד שיקום מיוחד, בלשכה מחוזית תל־אביב והמרכז, תל־אביב, משרד הסעד — דרגה יג—יד אחיד.

אקדמאים במדעי החברה והרוח

(תחומים: כלכלה, סטטיסטיקה, ביקורת, פסיכולוגיה, שיקום, מקצועיים)

*1847 כלכלן בכיר, ביחידת התכנון, תל־אביב, משרד הבריאות — דרגה 4—5 מח"ר.
1848 סגן כלכלן ראשי, בלשכת המשנה למנהל הכללי, ירושלים, משרד המסחר והתעשיה — דרגה 4—5 מח"ר.
1849 עוזר ראשי הסכמים ועסקות, באגף מטבע חוץ, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 4 מח"ר.
*1850 מתכנן סטטיסטיקאי, ביחידת המיפוי, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה 2—4 מח"ר.
1851 קצין תקציבים, במשרד השיכון, ירושלים — דרגה 2—4 מח"ר.
1852 אחראי לתקציב ועוזר להכנת, בהנהלת בתי הכנסת, ירושלים — דרגה 2—4 מח"ר.
1853 כלכלן בכיר, באגף מטבע חוץ, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 2—4 מח"ר.
1854 עוזר ראשי לפרסומים הוראה תכים, באגף החשב הכללי, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 2—4 מח"ר.
*1855 עורך סקרים, במחלקה למחקר, ירושלים, משרד הפנים — דרגה 1—2 מח"ר.
*1856 ** כלכלן, ביחידה לתכנה, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה 1—2 מח"ר.
*1857 עוזר לתכניות עבודה ולתקציבים, ביחידת תכנון ותקציב, ירושלים, משרד לקליטת העליה — דרגה 1—2 מח"ר.
*1858 עוזר ראשי לתקציבים, במשרד המשטרה, ירושלים — דרגה 1—2 מח"ר.
1859 מנהל הביקורת הפנימית, באגף החשב הכללי, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 6 מח"ר.
1860—1861 מבקר פנימי (2 משרות), ביחידה לביקורת פנימית, תל־אביב וירושלים, משרד החקלאות — דרגה 2—4 מח"ר.

מס' המכרז

1862 מבקר ברשויות המקומיות של בני המיעוטים, במינהל מחוז הצפון, נצרת, משרד הפנים — דרגה 1—4 מח"ר.
*1863 מבקר, במינהל מקרקעי ישראל, ירושלים — דרגה 1—4 מח"ר.
1864 מבקר הלוות הציבור, במינהל מקרקעי ישראל, ירושלים — דרגה 1—4 מח"ר.
*1865 פסיכולוג קליני אחראי, בלשכת הבריאות מחוז הצפון, עכו, משרד הבריאות — דרגה 5 מח"ר.
1866 חבר צוות בכיר בנושא קשרים בין־לאומיים (½ משרה), בשירות לשמירת איכות הסביבה, ירושלים, משרד ראש הממשלה — דרגה 6—7 מח"ר.
1867 מנהל פרוייקט — כרטיס האוכלוסין, באגף צלום ומירשם, ירושלים, משרד הפנים — דרגה 6 מח"ר או דרגה 6 מהנדסים.
1868 עוזר בכיר לשירותים במלכתיים, באגף לשלטון מקומי, ירושלים, משרד הפנים — דרגה 4—5 מח"ר או דרגה 4—5 מהנדסים.
*1869 ** מתכנן לבריאות, במשרד הבריאות, ירושלים — דרגה 4 מח"ר.
*1870 ** עוזר למנהל האגף, ביחידה להכשרת מורים ועובדי הוראה, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה 2 מח"ר.
*1871 רכז אמצעי הדרכה, באגף לשלטון מקומי, מחלקת ההדרכה, ירושלים, משרד הפנים — דרגה 2 מח"ר.
*1872 ** מנהל מדור מחסנים, ביחידה לשירותים משקיים והגנה, תל־אביב, משרד החינוך והתרבות — דרגה 1—2 מח"ר.
1873 בוחן מקצועי לבחינות, בנציבות שירות המדינה, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 1—2 מח"ר.

משפטנים

1874 ממונה אזורי על יחסי עבודה, במחלקה ליחסי עבודה, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה ב+ משפטנים.
1875—1876* ** עוזר ראשי לפרקליט המחוז (פליליים) (2 משרות), בפרקליטות מחוז תל־אביב, משרד המשפטים — דרגה ג משפטנים.
1877 ** עוזר א' ליועץ המשפטי (תביעות), בלשכה המשפטית, תל־אביב, משרד החקלאות — דרגת ו—ד משפטנים.
1878/ב* עוזר לפרקליט המדינה, בפרקליטות המדינה, ירושלים, משרד המשפטים — דרגה ו—ד משפטנים.
1879—1880* ** עוזר (ליועץ המשפטי) (2 משרות), ביחידת הבקרה על התעבורה, ירושלים ותל־אביב, משרד התחבורה — דרגה ו—ד משפטנים.
*1881 עוזר למנהלים ולפרסומים, בהנהלת בתי המשפט, ירושלים — דרגה ו—ד משפטנים.

עיתונות ופרסומים (הפקה)

*1882 אחראי להפצה ולפרסומים, ביחידת מידע ופרסום, ירושלים, משרד לקליטת העליה — דרגה טו אחיד.
1883 עוזר לפרסומים מדעיים (½ משרה), ירושלים, משרד הבריאות — דרגה 1—2 מח"ר.
*1884—1887 ** עוזר הפקה (4 משרות), במרכז לטלוויזיה לימודית, תל־אביב, משרד החינוך והתרבות — דרגה 1—3 עיתונאים.

מחקר

*1888 ** חוקר, במעבדה הישראלית לפיסיקה, ירושלים, משרד המסחר והתעשיה — דרגת עובדי מחקר.

חקלאות (מדריכים חקלאיים)

1889—1893 ** מדריך מחוזי (5 משרות), בשירות ההדרכה והמקצוע.
** ניהול משק — רעננה, באר־שבע
ניהול משק — רחובות
* הדרים, רחובות
גידולי שדה
משרד החקלאות — דרגה 2—4 מהנדסים או 2—4 הנדסאים ומכנאים.
1894 ** מרכז מקצועי ראשי — גידולי מטעים, בשירות ההדרכה המקצוע, תל־אביב, משרד החקלאות — דרגה 4—5 מהנדסים או 4—5 הנדסאים ומכנאים.

מיכון, מחשבים ואו"ש

1895 ממונה על המיכון, ביחידת המיכון, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה 5—6 מח"ר.
*1896 מתכנן בכיר, תל־אביב, משרד הבריאות — דרגה 4—5 הנדסאים ומכנאים.
1897—1899 ** מתכנן־מתכנת (3 משרות), בשירותי נהיגה ורכב, חולון, משרד התחבורה — דרגה 1—4 הנדסאים ומכנאים.
1900—1905* ** מפעיל מחשב (6 משרות), במרכז למיכון משרדי, ירושלים, משרד האוצר — דרגה יב—יד אחיד.
*1906—1908 מפעיל מחשב (3 משרות), בשירות עיבודים ממוכנים, ירושלים, משרד האוצר — דרגה יב—יד אחיד.
*1909 בוחן אר"ש, ביחידת אר"ש והדרכה, ירושלים, משרד לקליטת העליה — דרגה 1—2 מח"ר.
1/1909 ** מנתח שיטות בכיר, בנציבות שירות המדינה, ירושלים, משרד האוצר — דרגה 4—5 מח"ר.

אמרכלות, מינהל, כספים וחשבונות

*1910 ממונה על פניות הציבור, בלשכת המנהל הכללי, ירושלים, משרד התקשורת — דרגה יז אחיד.
1911 סגן מפקח כבאות ראשי, במשרד הפנים, ירושלים — דרגה יז אחיד.
1912 מפקח ארצי נכסי דיור ומקשר עם „עמידר", במינהל מקרקעי ישראל, ירושלים — דרגה יז אחיד.
2/1913 ממונה ארצי על עובדי חירום, באגף לשירותי חירום ותפקידים מיוחדים, ירושלים, משרד הפנים — דרגה טז—יז אחיד.
1914 ממונה ארצי שיכונים ומשתכנים, באגף לשיכונים בקרקע, ירושלים, מינהל מקרקעי ישראל — דרגה טז—יז אחיד.
1915 אחראי לחוליית גיבויים, באגף מס הכנסה ומס רכוש, פקיד שומה כפר סבא, משרד האוצר — דרגה טז אחיד.
*1916 גזבר משנה, במינהל לפיתוח מרחב שלמה, תל־אביב, משרד החקלאות — דרגה טז אחיד.
3/1917 קצין מחוז לשירותי חירום ותפקידים מיוחדים, במינהל מחוז הצפון, נצרת, משרד הפנים — דרגה טו—יז אחיד.
1918 מנהל חשבונות ראשי (עיבודים ממוכנים), במחלקת עבודות ציבוריות, תל־אביב, משרד העבודה — דרגה טו—טז אחיד.
1919 מנהל יחידת ביטוח, אפסנאות, נכסים ומשק, ירושלים, משרד הפנים — דרגה טו—טז אחיד.
1920 רכז נפה, במחוז הצפון, נצרת, מינהל מקרקעי ישראל — דרגה טו—טז אחיד.
1921 סגן אחראי מחוזי, במחוז תל־אביב המרכז, מינהל מקרקעי ישראל — דרגה טו—טז אחיד.
*1922 מנהל מדור לעניני עובדים, ירושלים, משרד התיירות — דרגה יד—טו אחיד.
1923 עוזר לסגן מנהל הכלל לשירותים במינהלת נמל תעופה בן גוריון, לוד, משרד התחבורה — דרגה יד—טו אחיד.
1924 פקיד בחינות (אחראי ארגוני לביצוע בחינות), בנציבות שירות המדינה, ירושלים, משרד האוצר — דרגה יד אחיד.
*1925 אחראי לבטיחות, הגיא ומליא, באגף לחינוך התיישבותי, תל־אביב, משרד החינוך והתרבות — דרגה יד אחיד.

מס' המכרז

*1936 עוזר לעניני פיתוח בדהאב, במינהל לפיתוח מרחב שלמה, אופירה, משרד החקלאות — דרגה יד אחיד.
*1927 סגן ראש צוות כלהבות (אבו רודס), במינהל לפיתוח מרחב שלמה, אבו רודס, משרד החקלאות — דרגה יד אחיד.
*1928 עוזר לארגון ולמינהל, במינהל לפיתוח מרחב שלמה, תל־אביב, משרד החקלאות — דרגה יג—יד אחיד.
*1929 ** עוזר (נוער וסטודנטים), בשירותי הארץ, ירושלים, משרד התיירות — דרגה יג אחיד.
*1930 פקיד השכה ביוזה, ירושלים, משרד הסעד — דרגה יג—יד אחיד.
*1931 סגן מנהל פיקוח מראש (אכלוס), בגזברות ירושלים, משרד השיכון — דרגה יג—יד אחיד.
*1932 מרכז הדרכה ב', באגף לחינוך התיישבותי, בית ספר יד נתן, משרד החינוך והתרבות — דרגה יג—יד אחיד.
1933 קצין מניעת שריפות מחוזי, בלשכת סגן מנהל כללי לאמרכלות, חיפה, משרד התקשורת — דרגה יג־יד אחיד.
*1934 עוזר לאמרכל, בבית החולים הממשלתי נהריה, משרד הבריאות — דרגה יג—יד אחיד.
1935 סגן אפסנאי ראשי א', בבית החולים רמב"ם, חיפה, משרד הבריאות — דרגה יג—יד אחיד.
1936 רכז בחינות אזורי, באגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית, באר־שבע, משרד העבודה — דרגה יג—יד אחיד.
1937 אחראי למעקב פיתוח מראש, ירושלים, משרד השיכון — דרגה יג אחיד.
*1938 אחראי על מחסנים מיוחדים, בשירותי אספקה, תל־אביב, משרד הבריאות — דרגה יג אחיד.
*1939 ** מרכז צוותים (פיתוח), ביחידת כספים וחשבונות, ירושלים, משרד החינוך והתרבות — דרגה יג אחיד.
1940 עוזר (לעניני מיכון והשתלמות), ביחידה להכשרת כוח אדם לשירותי תיירות, ירושלים, משרד התיירות — דרגה יב—יד אחיד.
1941 עוזר, ביחידה להכשרת כוח אדם לשירותי תיירות, ירושלים, משרד התיירות — דרגה יב—יד אחיד.
1942 מבקר לביקורת פנימית, במינהל מקרקעי ישראל, ירושלים — דרגה יב—יד אחיד.
*1943 בוחן ראשי, במינהל מקרקעי ישראל, ירושלים — דרגה יב—יג אחיד.
1944 עוזר מקצועי אחראי, בשירות האספקה, תל־אביב, משרד הבריאות — דרגה יב—יג אחיד.
*1945 עוזר לעניני קליטה, ירושלים, משרד הבריאות — דרגה יב—יג אחיד.
*1946 עוזר לאמרכל, בלשכת הבריאות מחוז הצפון, עכו, משרד הבריאות — דרגה יב—יג אחיד.
1947 מרכז ועדות מכרזים, ביחידת מינהל ומשק, תל־אביב, משרד הסעד — דרגת יב—יג אחיד.
1948*1949 משגיח על כשרות ועניני דת (1½ משרות), בבית־חולים כפר שאול, ירושלים (1 משרה) ובבית־החולים רמות רכז, חיפה (½ משרה), משרד הבריאות — דרגה יב—יג אחיד.
1950 רכזת אזורית להגנת הילד, בלשכת מחוז הצפון, נצרת, משרד החינוך והתרבות — דרגה יב—יג אחיד.
*1951 ראש חוליית המהלת חשבונות, בגזברות מחוז המרכז, תל־אביב, משרד החינוך והתרבות — דרגת יא—יג אחיד.
1952 עוזר לעניני מיעוטים, במינהל מחוז הדרום, באר־שבע, משרד הפנים — דרגה יא—יג אחיד.
1953 ** עוזר אפסנאי אזורי (½ משרה), באגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית, ירושלים, משרד העבודה — דרגה יא—יג אחיד.
1954*1955 עוזר מינהלי (2 משרות), בשירותי בריאות הנפש, ירושלים ותל־אביב, משרד הבריאות — דרגה יא—יג אחיד.
1956 אחראי לספריה, במינהל מחוז המרכז, טייבה, משרד הפנים — דרגה יא—יג אחיד.
*1957 עוזר לגזבר: משמש במפעל עכו, משרד הבריאות — דרגה יא—יג אחיד.
1958 ** ראש חוליית תשלומים ושכר עבודה, ביחידת כספים וחשבונות, ירושלים, משרד האוצר — דרגה יא—יג אחיד.
1959 נסח ומתרגם, באגף לשלטון מקומי, המחלקה למיעוטים, ירושלים, משרד הפנים — דרגה יא—יג אחיד.
1960—1961 קצין מכס (2 משרות), באגף המכס ותבלה, אילת, משרד האוצר — דרגה יא—יג אחיד.
1962 ראש צוות, בבית החולים צפת, משרד הבריאות — דרגה יא—יג אחיד.
1963 מתרגם ומזכיר, במינהל מחוז ירושלים, משרד הפנים — דרגה יא—יג אחיד.
1964 מפקח בנייה ברשויות המיעוטים, במינהל מחוז הצפון, נצרת, משרד הפנים — דרגה יא—יג אחיד.
1956—1967 מדריך חברתי, באגף לחינוך התיישבותי, בית־הספר אשל הנשיא (½ + ¾ משרות) * ובבית הספר עין כרם (¾ משרה), משרד החינוך והתרבות — דרגה יא—יג אחיד.
1968 ** רשם תביעות, בלשכת הסדר הקרקעות, באר־שבע, משרד המשפטים — דרגה יוד—יג אחיד.
1969 מבקר חוץ, באגף מס הכנסה ומס רכוש, פקיד שומה באר־שבע, משרד האוצר — דרגה יוד—יד אחיד.

מקצועות אחרים שונים

(תחומים: תברואה, תעופה, ספרנות, סבנאות, דפוס)

*1970 מפקח כוח למקצועות מיוחדים, בלשכת הבריאות המחוזית, רמלה, משרד הבריאות — דרגה יג—יד אחיד.
*1971 הברואן מחוזי למקצועות מיוחדים, במפשל עזה, משרד הבריאות — דרגה יג—יד אחיד.
1972 תברואן למקצועות מיוחדים, בלשכת הבריאות המחוזית, ירושלים, משרד הבריאות — דרגה יב—יג אחיד.
*1973 מפקח הדרכה והדרוך, במינהל תעופה אזרחית, סדה תעופה ירושלים, משרד התחבורה — דרגה יב—יג אחיד.
1974 ספרן (½ משרה), בבית המדרש לחינוך גופני, באר־שבע, משרד החינוך והתרבות — דרגה יב—יג אחיד.
*1975 סגן מרכז שירותים טכניים, בבית החולים לחולי נפש, באר־יעקב, משרד הבריאות — דרגה יג—יד אחיד.
*1976 ** מכנאי פוטו־ליכי דפוס, בשירות המטאורולוגי, בית דגן, משרד התחבורה — דרגה יב—יג אחיד.

הערות:

* במקרה שעיסק עובד באופן ארעי, אשר רשאי גם הוא בדרך כלל להשתתף במכרז, אך אין לו עדיפות כלפי שאר המועמדים.
** המשרה היא בלתי צמיתה והעובד יועסק על פי חוזה מיוחד.
1. בדרגות יג ומעלה בדירוג האחיד קיימת אפשרות לבעל תואר ראשון להגות מדירוג האקדמאים במדעי החברה והרוח בדרגות המקבילות בהתאם (פרטים בחוברת המכרזים).
2. לחייל מילואים, אחרי 57 ימי שירות ובן לחייל ששוחרר בנסיבות האחרות האמורות בחוק החיילים המשוחררים (הוראת שעה) תשל"ד—1973, תינתן זכות קדימה בוועדת הבחינה, בהתאם לתקנות השירות, אם הוא עונה לכל דרישות המכרז ויצרף תעודה על זכאותו (מהשלישות הצבאית) בהתאם לחוק הנ"ל.

בקשות יש להפנות באמצעות הדואר בטופס 2115. אותו אפשר לקבל בלשכות נציבות שירות המדינה, בלשכות המודיעין של עיריית תל־אביב, בכל בתי הדואר ובסניפי הדואר ובלשכות המודיעין של משרדי הממשלה הגדולים — לאחת הלשכות המחוזיות של נציבות שירות המדינה כדלקמן: בירושלים, הקריה, בניין ראש הממשלה, חדר 429; בתל־אביב, הקריה, רחוב ז' מס' 5; בחיפה, ברחוב חסן שוקרי 11 בבית הממשלה; בבאר־שבע, דרך הנשיאים, משרד הפנים.

חייל רשאי להגיש מועמדות גם במכתב רגיל ולאו דווקא בטופס הנ"ל, ואז יציין בקצרה פרטים אישיים, השכלה ונסיון.

על המועמדים לדאוג, שבקשותיהם בצירוף המסמכים הנדרשים הכל במסך אחר שבידיהם להגיש (צירוף הרישום האמור למערכת, אם הם ערוכים בלועזית), יגיעו לנציבות שירות המדינה לא מאוחר מתאריך האחרון בצירוף של המסמכים הנדרשים, אחרת לא תובאנה בחשבון.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות מס' 5440/74

בענין צוואת המנוחה שרה דבר־קה, תאומים ז"ל מיום 13.7.1972 שנפטרה בבני־ברק ביום 12.9.74.

הזמנה

להוי ידוע, כי הוגשה לבית־המשפט זה בקשה למתן תוקף לצוואת המנוחה הנ"ל ולמינויים של הבב יפה סית, אימה ביגדר ומר אריה ויקלר למנהלי עזבון המנוחה הנ"ל.

כל הרוצה נגד מתן תוקף לצוואת המנוחה ולהתנגד למינויים הנ"ל למנהלי עזבון המנוחה, יגיש תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו את עשמי התנגדותו, שאם לא כן יתן בית־המשפט מינוי כאמור ויצווה על הקיום הצוואה.

דוד זלץ, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 5622/74

בענין: המנוח משה ירקוני ז"ל ת.ז. 0744693 שנפטר ביום 15.5.74.

המבקשת: ירקוני בנימין נושא ת.ז. 254226 מרחוב יהונתן 26, צהלה, ע"י ב"כ עוה"ד ל. אקר ו/או פ. וולובלסקי ו/או א.ד. אקר שמענם להמצאת כתבי בי־דין הוא ברחוב אחד העם 30, ת"א.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט הזה בקשה ליתן צו לקיום צוואת המנוח הנ"ל והנני מזמין כל אדם המרגיש שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח והרוצה להתנגד לקיום הצוואה, להגיש תוך שבעיים מיום פרסום הזמנה זו התנגדותו לצו המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד זלץ, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 5523/74

בענין חוק הירושה תשכ"ה — 1965.

ובענין: עזבון המנוח יעקב ונבורה ז"ל ת.ז. 497562.

המבקשת לאה ונבורה מרחוב קפלינסקי 30 ראשון לציון.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה לבתן צו המבריז על ירושת המנוח הנ"ל.

על כל הרוצה שיש לו טובת הנאה בעזבון והרוצה להתנגד לבקשה, להגיש התנגדות תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד זלץ, — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

מכוניות למכירה

● מ.ל.מ. מרכז המכוניות מציע לקהל לקוחותיו את כל סוגי המכוניות במחירים ללא תקדים לאחר שפוץ כללי לפי מפרט ביהח"ר אוטוקרס כולל אחריות. הבא תשלום נוחים במיוחד. פנה עוד היום למ.ל.מ. מרכז למכוניות מחודשות, רח' ברדיצ'בסקי 10, ת"א, ימינה מגשר בזלת יצחק, טל. 251980.

דירות להשכרה

● למסירה מיידית בדמי מפתח דירה בת 4 חדרים, טלפון, מתאים גם למשרד או סלון. ק.א. עם אפשרות לחלון ראווה בבך יהודה בקרבת מלון „דן". לפנות בלי מתווכים ביום רביעי אחה"צ טלפון 284453.

הצעות עבודה

● למשרד פרסום דרוש שליח אחראי ומסור בעל קטנוע. 622838.

חיפה

במועצת העבודה הישראלית מחוז חיפה

● ב־11.00 בבוקר — במחוז — ועדת תקציב.
ב־18.30 — במחוז — בפת דיון לאקדמאים.

עיריית חיפה „משעני" מועדון הפנסיונרים קרית־חיים

● הערב ב־6.30 עמנואל חסידוב — סקירה מדינית ובטחונית. הד ציבור מוזמן.

תל־אביב

בחברה לחקר המקרא

● הערב ב־8 תתקיים בבית ציוני אמריקה (רח' דניאל פריש מס' 1 תל־אביב) — הרצאת „מיכאל פרלקר" על הנושא: „ויבואו על העיר בסוד".

בית־סוקולוב

● ביום ו', 20.12.74, ב־11 מפגש דון העתונות בת"א עם יו"ר הכנסת ישראל ישעיהו. חברי האגודה המעוניינים להשתתף בפגישה מתבקשים להודיע למזכירות האגודה (טלפון 256141) עד יום ב', 16.12.74, מ־8.30 בבוקר עד 7 בערב.

אגודת סופרי יידיש „בית־ליוויק"

ת"א רח' דב הוז 30 טל. 231830
● במוצ"ש 7.12.74 ב־8.30 — בערב יתקיים קונצרט עם שירה גרינהויז־טורקוב ודורותיאה ליבוב בתכנית בידור של שירה והומור. ליווי מוסיקלי — פאול קוסלה. כרטיסים להשיג יום־יום מ־9—1 לפנה"צ, טל. 231830 ובערב הקונצרט בקופה מ־6.30 בערב.

מועצת פועלי ת"א—יפו
המחלקה לתרבות ולנוער

● הערב ב־7.30 במועדון החדרות בשבבי פגישה עם הח' אליהו שפייזר — ראש סיעת המערך במועצת עיריית ת"א—יפו. בנושא: העירייה והשכונות. המנחה: זכריה קלון. תושבי השכונה מוזמנים.

הרצאת אורח

● ביום ה', 12.12.74 ירצה במסגרת אגודת ישראל־אוסטריה בבית בני־ברית ב־8 בערב יו"ר ה„פן קלוב" באוסטריה, הסופר פרידריך תורברג, על הרומן שלו „הדודה יולשי".

יפנו למעסיקים בבירה לתאם חסכון עם העובדים

מזכירות מועצת פועלי ירושלים קיבלה אתמול את הצעתו של מזכיר המועצה דוד אילון, והחליטה לפנות לכל המעסיקים בבירה בדרישה שכל צעדי החסכון אותם הם מתכוננים לבצע, יעשו בתיאום עם נציגות העובדים של אותו מפעל.

פניה זו באה לאור חשש, שבמקומות עבודה מסויימים ינצלו המעסיקים את המצב שנוצר במשק עם הנהגת המדיניות הכלכלית החדשה, כדי לפגוע בזכויות סוציאליות של העובדים.

בוטלה העלאת תעריפי המים בהוד־השרון

הנהלת מועצת הוד־השרון החליטה לבטל את העלאת תעריפי המים, אשר הודעות עליה כבר נשלחו לתושבי המקום. זאת, מאחר שהעלאה זו טרם אושרה על־ידי משרד־הפנים וטרם אושר תוקף־חוק הדרוש להעלאת תעריפי המים.

החלטת הביטול נתקבלה לאחר ערעור של כמה מתושבי ההוד־השרון.

ראש המועצה משה ינוביץ הסביר, שהמועצה החליטה על העלאת תעריפי המים מ־1.4.74, כפי שנהגו כל הרשויות, וכמו כולן פנתה למשרד־הפנים לקבלת אישור. בינתיים התברר, שמשרד־הפנים תובע לגבות תעריף גבוה עוד יותר, ולכן טרם אישר את החלטת המועצה. נוכח מצב זה החליטה הנהלת המועצה לבטל את החשבונות שנשלחו לתושבים ולחכות לאישור משרד הפנים ד לחוק עזר מתאים. (ע)

למפעל מבוסס המייצר מכשירים מדוייקים באזור תל־אביב

דרושים

1. מהנדס אופטיקה או פיזיקאי

בעל נסיון במכשור אופטי.
העבודה היא בתחום של תכנון מערכות באור נראה ובאינפרא אדום.
יועדפו בעלי נסיון של 2—3 שנים בעבודה דומה במפעל תעשייתי או מוסד מחקר.

2. מתמטיקאי שמושי

בעל רקע ונסיון בעבודה עם מחשבים דיגיטלים
דרישות התפקיד: בנית מודלים מתמטיים של מערכות כוססות מורכבות, בצוע סימולציות על מחשבים דיגיטלים או אנלוגים, חבור אלגוריתמים לפתרון בעיות נווט ובקרה של כלי טיס.

3. מהנדסים מכניים

לתכנון מכשור מיוחד בשטח של מכניקה מדוייקת.
יועדפו מועמדים בעלי נסיון קודם כטכנאי מכונות, מכשירנים או בוגרי בתי ספר מקצועיים.

4. מהנדסי אלקטרוניקה

צעירים לעבודה בצוות פתוח של מערכות אלקטרוניות מיוחדות.
התפקיד המוצע הוא בשטח של מעגלים דיגיטלים ואנלוגים מיוחדים, תכנון INTERFACE עם מחשבים ותכנון ציוד בדיקה אוטומטי.

מועמדים מתאימים מתבקשים לפנות בכתב לת"ד 75 יהוד, מיקוד 56100 ולפרט תולדות חיים, השכלה ונסיון קודם.

החברה לשיכון ופיתוח לישראל בע"מ
רח' ארניא 26, הקריה תל־אביב

מחפשת

מהנדס ראשי לחברה

המעוניינים מתבקשים לפנות במכתב אישי למנכ"ל החברה, ולציין על המעטפה „מהנדס ראשי".

לחברה גדולה ומבוססת באזור תל־אביב

דרושים

מנתחי מערכות

בעלי נסיון בתכנון והקמת מערכת, עיבוד נתונים בנושאי ייצור:

* במערכות פיקוח ייצור: תכנון הר SCHEDULING העמסה, מעקב, ייצור והזמנות.
* מערכות הנדסה ייצור: מבנה המוצר, שרטוטים, מידע הנדסי, בירות ייצור.

עדיפות לבעלי נסיון במחשבים גדולים, קבצי גישה ישירה, Data Base on Line.

ציוד תקשורת, שמוש בשפת Cobol.

המועמדים יעסקו כמנתחי מערכות עצמאיים, בתכנון והקמה של מערכות ניהול ייצור, כשולבות בפרוייקטים תעשייתיים.

תוכניתנים

בעלי נסיון של 5 שנים לפחות, בנושאי שכר וכוח אדם (ידיעת שפת Cobol הכרחית).

המועמדים המתאימים ישתלבו בצוות שיעסוק בפתוח ויישום מערכת שכר רחבת היקף שתופעל על מחשב גדול.

לקבלת פרטים נוספים נא לפנות אל: ת.ד. 9050 ת"א.

למפעל מזון באיזור ירושלים

דרוש

מ נ ה ל

בעל השכלה אקדמאית בהנדסת מזון ובעל נסיון ניהולי.

הצעות בכתב יד, כולל קורות חיים, להגיש לת. ד. 2136, תל־אביב, עבור „מנהל".

סודיות מובטחת

למפעל מבוסס באזור תל־אביב

דרוש מהנדס חומרים

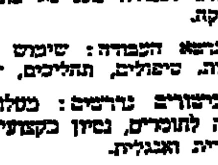

מטלורג לעבודה מעניינת בתחום האלקטרוניקה.

● נושא העבודה: שימוש בטכנולוגיות ואל מתכות, טיפולים, תהליכים, תקינה ובקורת.
● כישורים נדרשים: מטלורג או בוגר בגמה לחומרים, נסיון בקשרי קודם ושליטה בעברית ואנגלית.
● על המעוניינים לפנות טלפונית: 757211 למחלקת כוח אדם לשם קביעת ראיון.

מקומך בחיל האויר

למד בביה"ס הטכני של חיל האויר

מהנדס מאוסטרליה נאשם בריגול תעשייתי ב"פריקלס"

אשמה של ריגול תעשייתי הועלתה נגד מהנדס מאוסטרליה, שעבד במפעל "פריקלס" ליד ערד, ובימים הקרובים יוגש משפטו ליפתח בבית המשפט המחוזי בבאר־שבע.

המפעל מייצר תחמוצת מגנזיום, המופקת באיכות מעולה ומיועדת ליצוא. תוצרת המפעל היא בדרגת נקיון של 99.5 אחוזים, שהיא דרגה גבוהה בהשוואה לזו המושגת במפעלים דומים בעולם. תוצרת המגנזיום משמשת לייצור לבנים חסינות־אש והיא מספקת כתמיסת מגנזיום כלורי המתקבלת מים המלח. המפעל מבוסס על שימוש במערכות ייצור ובקרה חדישות ומתוחכמות.

המהנדס, ג'ורג' ארכוביץ, בן 24, עבד במפעל ובתוקף תפקידו קיבל לידיו העתקות שכב, חוברות ומסמכים אחרים, שאסור היה לו להוציאם משטח המפעל או למסור עליהם פרטים.

לפני כחודש סיים המהנדס את עבודתו ועמד לצאת את הארץ דרך נמל אילת. בשעת ביקורת המכס בחפציו נמצאו אצלו מסמכים שונים ולאחר בירור הועלה חשד כי ניסה להוציאם ללא רשות. בעקבות זאת נערך גם חיפוש בביתו, ונמצאו שם חוברות, שלדברי התביעה הן רכוש המפעל ואסור היה לו להוציאן. (ע)

כמה מאות פועלים נשרו מענף היהלומים

היצוא יהיה קטן מהתחזית ב־40 מיליון דולאר

מאת כופרו הכלכלי של "דבר"

בשלושת החדשים האחרונים נשרו מענף היהלומים כמה מאות פועלים בשל המשבר העובר על ענף זה. יצוא הענף יגיע השנה ל־560 מיליון דולאר, לעומת תחזית של 600 מיליון דולאר. על כך מסר אתמול המפקח על היהלומים עוזי נדיבי בהרצאה לפני קורס נספחים מסחריים בבית בורסת היהלומים.

המפקח על היהלומים אמר, כי כמה מפעלי יהלומים נסגרו, אולם הסגירה אינה כמעית, כי העובדים במפעלים אלו עברו לקבוצות עבודה קבלניות. בסקרו המתרחש בענף אמר נדיבי, כי תרומתו ליצוא הינה מחוץ לכל פרופורציה לגדלו וההכנסה נטו ממנו עולה על זו של ענפי יצוא מובהקים.

הדולארים שמכניס ענף היהלומים למדינה הם הכדאיים ביותר אחרי הדולארים של התיירות. לפני הפיחות היתה תמורת הדולארים של ענף זה, כולל המימון 6.25 ל"י לדולאר, בעוד שבכמה ענפי יצוא היו דולארים שעלו למדינה עד 11 ל"י. אחרי הפיחות מחיר הדולר ביהלומים הוא 620—6.50 ל"י. לו היו מעריכים את הדולארים של היהלומים לפי ערך מוסף למועסק היה ענף זה בגיע לראש הרשימה.

נדיבי ציין, כי 8000 העובדים בענף יצרו לפני שבע שנים 1.4 מיליון קארט אבנים מלוטשות ואילו בשנה האחרונה הגיע ההיקף באותו מספר עובדים ל־4.5 מיליון קארט. גם אם יילקח בחשבון שבינתיים עברו ללישוש אבנים גדולות עדיין מדובר על גידול של פי 1½ ביצוא עם אותו מספר פועלים. הוא הדגיש, כי הענף הינו היחיד שלא היה זקוק לעידוד ממשלתי ואינו זקוק למימון.

דורש לטפל ביהלומנים ב"כפפות משי"

בדברו על הביקורת הנמתחת על הענף לגבי המיסוי אמר כי מס הכנסה בענף זה חייב להשתלם לפי תחשיב. אין אפשרות להעמיד שוטר ליד כל יהלומן וליד כל יהלום, הוסיף. הוא הביא דוגמאות ממדינות אחרות שנסיון של ממשלות "להתלבש" על הענף גרמו כמעט לחיסולו. בהודו, למשל, ירד היצוא מ־150 מיליון דולאר למיליון דולאר בנסיון כזה. באיטליה מס ערך מוסף, שהוטל על יהלומים "הרג" את הענף. לכן צריך לשמור ולטפל בכפפות משי בענף המכניס דולארים זולים למדינה.

לגבי הפיקוח על היהלומים אמר, כי הוא מבוסס על אמון בין הממשלה לענף. הפיקוח אינו פיזי, אולם למרות זאת מכניסים היהלומנים יותר דולארים ממה שנקבע עליהם להכניס. אחרי הפיחות הביאו היהלומנים 30 מיליון דולאר.

נהרג בתאונה

בהתנגשות בין ארבע מכוניות בכביש באר־שבע—בית־קמה נהרג נחום זאב, בן 65, מרחובות. האיש נהג במכונית שהתנגשה חזיתית בטנדר צבאי שבא ממולו.

שתי משאיות שעברו אותה עת בכביש התנגשו אף הן בצורה קלה בטנדר ובמכונית של ההרוג. יתר הנהגים המעורבים בתאונה נפצעו קל. (ע)

הרשויות במחוז חיפה נדרשות לצמצם תקציביהן ב־15 מיליון ל"י

מאת סופר "דבר"

משרד הפנים דורש מכל הרשויות המקומיות במחוז חיפה לצמצם את תקציביהן השוטפים ב־15 מיליון ל"י בקירוב עד 1 באפריל 1975.

הממונה על מחוז חיפה ד"ר נפתלי אילתי, הזמין ללשכתו ראשי מועצות ודן עמם בביצוע ההוראות החדשות. הם נדרשים לצמצם בהוצאות הנוגעות לתשלומי ש"ג נוספות, כיבודים ואירוח ואחזקת רכב. הם נתבעו להקפיא גם קבלת עובדים חדשים.

ראשי המועצות הודיעו, כי מצב הכספי קשה בלאו הכי וכי הקיצוצים האחרונים מחייבים אותם לצמצם את השירותים הניתנים לאזרחים.

במחוז חיפה 30 עיריות, ומועצות מקומיות ואזוריות.

שנת שירות — לא רק לתלמידי רפואה ערבים

דובר האוניברסיטה העברית בירושלים הגיב אתמול על הידיעה בה נמסר, כי סטודנטים ערביים נדרשו לשרת שנת שירות כתנאי לקבלתם לאוניברסיטה.

הדובר אמר, כי בפקולטה לימודי הרפואה בלבד מחייבים כל סטודנט, הרוצה להתקבל ללימודים ואשר לא שרת בצה"ל, מטעמים רפואיים או דתיים, לשרת שירות הומניטרי־ציבורי במשך שנה אחת.

הדובר הדגיש, כי מדיניות זו חלה גם על סטודנטים יהודים, כמו למשל בנות דתיות, ולא רק על סטודנטים ערבים.

הדובר הוסיף, כי הידיעה כפי שפורסמה היתה מנותקת מהקשרה האמיתי. (ע)

תעריפי הרכבת מתייקרים היום

מאת סופר "דבר" לענייני תחבורה

החל מהיום מתייקרים מחירי הנסיעה ברכבת ישראל.

מחיר הנסיעה בקו ירושלים—תל־אביב בכיוון אחד יהיה 6.90 ל"י; בקו תל־אביב חיפה — 9 ל"י; בקו תל־אביב באר־שבע — 8.70 ל"י; תל־אביב — דימונה — 10.40 ל"י; חיפה — נהריה — 3 ל"י.

התוספת למקום שמור בקו ירושלים תל־אביב — 70 אגורות; ירושלים חיפה — 1.20 ל"י בקו תל־אביב—חיפה — 1.20; בקו תל־אביב—באר־שבע — 70 אגורות.

סופר "דבר" בחיפה מוסיף: מועצת העיריה בחיפה אישרה אתמול את העלאת דמי הנסיעה בכרמלית ב־40 אחוז. ההעלאה אושרה גם על־ידי משרד התחבורה. מחיר הנסיעה בכרמלית יהיה לפיכך 70 אגורות לעומת 50 אגורות לפני כן.

בר־לב תובע להגביל צריכת החשמל החפשית של עובדי חב' החשמל

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

שר המסחר והתעשיה חיים בר־לב הודיע שהנוהגים הקיימים בחברת החשמל לגבי צריכת חשמל חפשית בידי עובדי החברה הם גורם בלתי מבוטל של בזבוז, שאין להסבירו ולהצדיק נוכח הביקורת הציבורית התקיפה.

הוא תבע ממנכ"ל החברה אריאל־עמיעד לפעול לתיקון המצוות.

חברת החשמל נתבקשה לגבש בדחיפות הצעה בדבר הגבלות על צריכת החשמל החופשית בידי עובדיה, זאת במסגרת המגמה להסדיר ולצמצם בתחומים השונים באורח חיי המכשלה.

עתה מצפים במשרד המסחר והתעשיה לקבלת הצעת חברת החשמל להגבלת הצריכה.

צמצומים בייצור ב"פרי־מור" באשדוד

מאת סופר "דבר" בדרום

הנהלת מפעל השימורים "פרי־מור" באשדוד הודיעה לוועד העובדים המפעל על כוונתה לצמצם את הייצור בשל ירידה במכירות. העבר יכלול ביטול עבודת השעות הנוספות. הפסקת העבודה בשבתות ומעבר לשבוע עבודה של חמישה ימים.

ב"פרי־מור" 223 עובדים. ועד העובדים העביר את ההודעה למועצת הפועלים וביקש דיון בנידון. זהו המפעל הראשון באשדוד המודיע לאחר הפיחות על צמצום תעסוקתם של עובדיו.

לך צמוד

בנק ישראל מציע

השקעה צמודה ומגוונת

במילווה פיתוח

פרטים ורכישה בכל המוסדות הבנקאיים ואצל חברי הבורסה לניירות ערך

לשכת הפרסום הממשלתית

ההסתדרות הכללית של העובדים בארץ־ישראל

מועצת פועלי רמת־גן וגבעתיים

בשבת, כ"ג כסלו תשל"ה 7.12.74 בשעה 10.30 לפנה"צ תתקיים באולם קולנוע "הדר" בגבעתיים

ישיבה חגיגית של מועצת הפועלים

במלאות 54 שנים להסתדרות

בתכנית:

דברי פתיחה — הח' א. אלקס, מזכיר המועצה; ברכת עירית גבעתיים — הח' ע. קריימן, ראש העיריה

המדינה וההסתדרות בימים אלה — הח' יעקב חזן.

באמנות: הזמרת נירה גל; להקת המחול של מועצת הפועלים בהדרכת מוכה נסע ציונבל.

הכניסה לפי הזמנות.

הדלתות תינעלנה ב־10.15.

המזכירות

ליהושע לוי

יו"ר מועצת המנהלים

בהגיעך לגיל 70

מאחלים בריאות טובה ואריכות־ימים

כל עובדי "הסתור"

לצוות הרופאים והאחיות

בביתן 14 תל־השומר

תודה על הטפול המסור

אסתר ואברהם נרקיס

חדש לילדים גן חיות ספארי חינם עם מרקי תלמה

בכל קופסה של מרקי תלמה המצויינים, תמצאי הפתעה לילדך: דגם אחד של חית־בר, מתוך אוסף צבעוני של 15 חיות־בר שונות.

בצדה הפנימי של הקופסה מודפס תשבץ מלווה פרסים בנושא חיות־בר שעשועון למבוגרים ולבני נוער.

קני עוד היום את המרקים המשובחים של תלמה.

בינג ליבאר • ברמל

היום חצי מיליון ל"י

מפעל הפיס

רפ"י — הרשימה הממלכתית

מודיע על

ביטול

ישיבת הועדה המדינית

אשר נועדה להיום, יום חמישי בערב.

מפלגת העבודה הישראלית המשמרת הצעירה

תכנית הסברה לחודש דצמבר

בנושאים:

א) המדיניות הכלכלית החדשה

ב) הניגודים בין מדיניות "המערך" ו"הליכוד"

תאריך	שעה	מקום ההפעה	מופיע
5.12	19.00	מועדון המפלגה — בית שאן —	יחיאל לקס, נתן רענן, מוקי דוד
5.12	19.30	המרכזיה הפדגוגית — עפולה —	ח"כ יוסי שריד
5.12	17.30	בית המפלגה — ככר סוקולוב — חיפה —	ניסים זוילי
8.12	19.30	בית המפלגה — נתניה —	נתן רענן ומוקי דוד
8.12	19.00	מועדון המפלגה — רמת־ישי —	ישראל ערד
8.12	17.00	בית המפלגה — ככר סוקולוב — חיפה —	אלי נחמיאס
9.12	20.00	רמת־השרון —	יחיאל לקס
10.12	19.00	מועדון המפלגה — קרית־אתא —	אורי אגמי
11.12	19.00	מועדון המפלגה ראש־העין —	נתן רענן, מוקי דוד
11.12	18.30	סניף המפלגה קרית־אליעזר —	יעקב אייזנשטיין
11.12	19.00	סניף המפלגה — בית־שאן —	ח"כ מיכה חריש
12.12	20.30	אולם "יהודית" רח' חיים עוזר 32 פתח־תקוה —	מיקי בר־זוהר, דני בלוך
15.12	19.30	בית המפלגה — ירושלים —	קובי לקס
16.12	19.00	מועדון המפלגה — הכרמל הצרפתי — חיפה —	דוד גיא
16.12	19.30	בית המפלגה — רח' ביאליק 3, רמת־גן —	מוקי דוד, עדי קנדל
17.12	19.00	מועדון "יחדיו" טבריה —	בני אמיאס
18.12	19.30	מועדון המפלגה גלומב — חיפה —	שלמה שחף
18.12	19.30	בית שפרינצק העצמאות 56, בת־ים —	ח"כ שלום זוין
19.12	18.30	בית המפלגה גאולה — חיפה —	חיים בן־חיים
21.12	10.30	בית המפלגה ככר מלל בוגה — חיפה —	שר הביטחון שמעון פרס
22.12	19.30	בית המפלגה ביאליק 3, רמת־גן —	ח"כ אסתר הרליץ
22.12	19.00	בית המפלגה רעננה —	נתן רענן
22.12	19.30	מועדון המפלגה — כרמל צרפתי — חיפה —	יצחק ורדי
22.12	19.30	בית המפלגה ירושלים —	יחיאל לקס
23.12	20.00	בית המפלגה חולון —	אהרן הראל — חבר הועדה המרכזת
24.12	19.00	מועדון המפלגה — דליאת־אל־כרמל —	ישראל ערד
25.12	19.00	בית המפלגה — בני־ברק —	נתן רענן
25.12	19.30	בית המפלגה המרכז המסחרי — קרית גת —	ישראל קיסר
29.12	19.30	בית מנדלבלט — גבעתיים —	ח"כ עדי אמוראי
29.12	19.30	מועדון המפלגה — רמים —	מרדכי רוזנברג
29.12	19.30	בית המפלגה — נס ציונה —	יחיאל לקס
30.12	19.00	מועדון המפלגה — כבבון —	דוד גיא, יוסי כץ

צעיר — רצונך להשפיע? — הצטרף לפעילות פוליטית במשמרת הצעירה

חברת החשמל לישראל בע"מ

מחוז הדרום — תל־אביב

מכרזים

1. מס' 356/96/74
2. מס' 356/97/74

מתבקשות הצעות לבנית קוי מתח גבוה:

1. בבקעת הירדן מ"בקעות" ל"חמרה".
2. מדיקלה לאל־עריש.

את הפרטים על העבודות הנ"ל אפשר לקבל במשרדי החברה ברחוב החשמל 16 תל־אביב, החל מיום 10.12.74 תמורת תשלום של 50.— ל"י עבור כל מכרז.

את ההצעות יש להחזיר עד יום 19.12.74 שעה 12.00.

הרשות בידי החברה לבצע את כל העבודה או חלק ממנה ואין היא מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

השתמש בחשמל בתבונה

אוניברסיטת תל־אביב

טכס אזכרה לזכרו של

שלמה רכבי ז"ל

וגילוי הלוט לגינה על שם המנוח

יתקיים ביום ראשון 8.12.74 בשעה 14.00, בבנין גילמן, תרד 144, קרית האוניברסיטה, רמת־אביב.

ידידיו ומוקירי זכרו מוזמנים.

ביום שני, כ"ה כסלו 9 בדצמבר בשלושים להלקח מעמנו

ריבי חצרוני

נווה עוז.

תערך אזכרה וגילוי מצבה בבית העלמין בחל־מונד בשעה 15.00.

המשפחה

אנו מודיעים בצער על פטירתה של

רוזה רזניצקי

הלויה היום, כ"א כסלו תשל"ה, 5.12.74 בשעה 4 אחה"צ, בנאות מרדכי

המשפחה ובית נאות מרדכי

במלאת ארבע שנים למות יקירנו

נחמיה ברנשטיין ז"ל

נעלה לקברו נתייחד עם זכרו בבית הקברות בקרית שאול ביום א', ד' כסלו תשל"ה 8.12.74 בשעה 3.00 אחה"צ.

המשפחה

בצער רב אנו מודיעים על פטירתו של חברנו הפנסיונר

שבתאי זריצקי ז"ל

ומשתתפים באבלה הכבד של המשפחה

ועד עובדי חברת החשמל לישראל בתל־אביב המחוז החברים הפנסיונרים בחברת החשמל

קרא מחר ב־ ידיעות אחרונות

המוסף לשבת — 7 ימים — השבועון לכל המשפחה

אני, אנדריי סחרוב — מדען־הגרעין, הנחשב לאבי פצצת־המימן הרוסית, שנתפרסם כאחד האינטלקטואלים "הסוררים", מספר על תולדותיו ועל עבודתו — ועל לחימתו העיקשת למען חירות־הדיעה חכויות האזרח בארצו.

* * *

"פרשת" אריק שרון — מאת שלמה נקדימון

ראש־הממשלה: כיצד הוא מקבל החלטות — מאת ישעיהו בן־פורת

לאכול מבשר המתים — או למות! — פרק נוסף מתוך הספר "לחיות", המספר על תלאותיהם של ניצולי המטוס האורוגואי שהתרסק בהרי האנדים ועל לבטיהם בטרם החליטו להיזון מן הגוויות המוטלות בשלג — כדי לשמור על חייהם — מאת פירס פאול ריד

ערפל אחרי ולאדיבוסטוק — מאת פרופ' האנס מורגנטאו — מיוחד ל"ידיעות אחרונות"

ההיסטוריה שגזרה דין מוות — ילדיהם של יוליוס ואתל רוזנברג תובעים בחינה מחודשת של הליכי המשפט. "התובע וסגנו רצחו את הורינו", הם טוענים — מאת בלה אלמוג

הסבת עובדים במיפעלים — אשליה או מציאות — מאת אריה אבנרי

הפעילות של רק"ח בקרב ערביי ישראל — מאת יעקב כרוז

צ'רקסיה כפולה — תולדותיהם, אורחות־חייהם ובעיותיהם של בני העדה הצ'רקסית בישראל — מאת יחזקאל המאירי

מסקין: האדם, השחקן, הענק — שלושים לפטירתו — מאת עמנואל בר־קדמא

מדוריהם הקבועים של חיים חפר, עמוס קינן, בועז עברון, דידי מנוסי, סילבי קשת וזיוה יריב

שלח פתרונך לחידון הסמלים של "ידיעות אחרונות"

קאהיר בולמת מאמצי התיווך

חלפו יומיים בלבד מאז הכריז הנשיא פורד, כי חילוקי־הדעות בין ארה"ב ובריה"מ ביחס למזרח התיכון אינם כה עמוקים כפי שנוטים לראותם. והנה נתגלו סימנים ראשונים שאינם עולים בקנה אחד עם קביעה זו. החשוב שבהם בא מקאהיר, שם אמר דובר ממשלת מצרים שמיניסטר החוץ איסמעיל פאהמי אינו מתכוון לבקר בוואשינגטון בזמן הקרוב. כלומר אחרי שר־החוץ יגאל אלון, כדי לנהל מו"מ להסדר נוסף בסיני. יחד עם זאת נרמז מקאהיר, שהיא עומדת להתנער מן ההתחייבות שהפקידה בידי ד"ר קיסינג'ר להתיר מעבר סחורות ישראליות בתעלת סואץ לכשתיפתח לשיט. בצירוף להודעות המצריות הקודמות, כי אין בדעת קאהיר להתחייב לאי־לוחמה עד לנסיגת צה"ל מכל השטחים, באו שני הצעדים האחרונים לשלול את שארית המשמעות המדינית מהסדר לנסיגה ישראלית נוספת בסיני. אפילו ישא הסדר כזה אופי צבאי, כדרישתם, כהמשך להסכם הפרדת־הכוחות. חשובה לא פחות היא ההשלכה על ביקורו המיועד של ד"ר קיסינג'ר באזור, שנקבע לחודש ינואר: מצרים הקדימה בצעדים לרוקן ביקור זה מתוכנו ולבלום התיווך האמריקאי הבלעדי, כרצונה של מוסקה.

אין ישראל יכולה לראות בהודעות המצריות האחרונות אלא מיפנה לחומרה. אמנם הממשל האמריקאי ימשיך לשדל את ישראל שלא להסיק מסקנות מרחיקות־לכת מהתבטאויות המצרים ויבקש ריכוך נוסף של עמדת ירושלים בכל הנושאים העומדים על הפרק, אולם גם אם פירוש הדבר חילוקי־דעות עם המעצמה הידידותית, ישראל חייבת להבהיר כי יש גבול לוויתוריה למען השלום.

מאקאריוס חוזר — המתיחות מתחדשת

לקראת שובו של הארכיבישוף מאקאריוס לקפריסין מחר, התחדשה המתיחות באי השכן. תורכיה איימה להפסיק את השיחות הבין־עדתיות להסדר־שלום. בראותה את מאקאריוס כאיש האחראי להכשלת ההידברות בין שתי העדות ולמאורעות שפקדו את האי לפני חצי שנה. אף הבטחת מאקאריוס, כי גם אחרי שובו ישאיר את הטיפול בנושא הבין־עדתי בידי הנשיא הנוכחי גלפקוס קלרידס, שקיים מגעים עם ראוף דנקטאש התורכי מאז הפסקת האש, לא סיפקו את אנקרה; בתוך כך נמסר על כוננות הכוחות היווניים והתורכיים.

לעומת המצב בעת המלחמה בקפריסין לפני ששה חודשים, שונה כיום הרקע הבין־לאומי במידה ניכרת. מעמד ארה"ב ובאס"ר באגן המזרחי של הים התיכון נחלש בשל המישגים של המדיניות האמריקאית במשבר האחרון. אתונה מוסיפה להטיל על ארה"ב את האשמה בהפקרת היוונים־הקפריסאים ואנקרה רחוקה גם היא מהתלהבות פרו־אמריקאית בזכרה את השעיית הסיוע הצבאי האמריקאי בעיצומו של המשבר.

במקביל לכך התחזקה ההשפעה הסובייטית. בנצלם את פרגוד הדטאנט, החלו הרוסים לנוע לשיקום עמדותיהם באזור המזרח־תיכוני הסמוך, המשולב בהידוק רב עם אזור קפריסין. ככל שהולכת וקרבה פתיחתה־מחדש של תעלת סואץ ועמה פתיחת הנתיב הקצר לצי הסובייטי אל האוקיינוס ההודי והמפרץ הפרסי, כן גובר עניינה של מוסקה להבטיח לעצמה מחדש אחיזה באי האסטרטגי השוכן במרכז הנתיב הזה. המדיניות האופורטוניסטית הסובייטית, שהתבטאה בתמרונים דו־משמעיים כלפי כל הצדדים לסכסוך בעת המשבר הקודם, חותרת עתה לעמדת־כוח, כשהיא מוכנה לנצל התלקחות מחודשת בקפריסין לקידום האינטרסים שלה. ללא התחשבות בכך, שהתלקחות כזו עלולה לחרוץ את גורלה של קפריסין הסיכויים להמשך קיומה כמדינה ריבונית אחידה.

מעשה יוצא־דופן של שר ההסברה

חתימתו של שר ההסברה א. יריב על עצומה, הקוראת להקים ממשלת ליכוד לאומי עשויה לעורר תמיהה. אמנם הדבר לא נאסר בשום חוק ובשום תקנה, אבל הרהור שני היה מעמיד ודאי את א. יריב על כך, שהוא עושה מעשה יוצא דופן. גם להיות חבר בממשלה וגם לפעול בדרך חוץ־פרלמנטארית לשינוי הרכבה נראה מוזר במקצת.

החברות בממשלה מטילה, לפרקים, מגבלות לא רק על חופש הביטוי של השרים, אלא גם על הדרך שבה הם נותנים ביטוי לדעותיהם. מה שרשאי שר לומר בדיון בתוך מפלגתו או אפילו בראיון לעתון לא תמיד רשאי הוא לומר בהפגנה פומבית. וגם חתימה על עצומה היא בגדר הפגנה כזאת.

ואם כל שר חייב בריסון בהבעת דעות פרטיות, הרי שר ההסברה על אחת כמה וכמה. כל חבר בממשלה אחראי למדיניות הממשלה, אבל שר ההסברה חייב בתוקף תפקידו גם להסביר אותה. עליו להיות לפה למדיניות הרשמית המוסכמת. לכן עליו להיזהר, שלא לעשות מעשים ולא להשמיע דברים, העלולים לפגוע באמינותו כדובר מטעם הממשלה וכפרשן מוסמך של מדיניותה. ויש לקוות, כי א. יריב, שזה עתה התחיל לעצב את דפוסי הפעולה של משרדו, יגלה רגישות רבה יותר לחשיבות התיאום שבין עמדותיו הפומביות לבין המדיניות הרשמית שעליו להסבירה.

„הלאה האימפריאליסטים האמריקאים — אך טוב שהם עדיין קיימים!"
מיוחד ל„דבר", מאת פריץ בהרנדט, אמסטרדם

קול פלשתינאי מעזה

מאת דני צדקוני

עו"ד פאיז אבו־רחמה, יליד עזה, בשנות הארבעים הראשונות שלו, מי שהיה בזמנו פרקליט השלטון המצרי ברצועה. הוא כיום בעל משרד פרטי ומרבה להגן בבית הדין הצבאי על מחבלים ועל אזרחים הנאשמים בפעולות עוינות. אבו־רחמה סיים את לימודיו במצרים. בחלוקה השגרתית ל„זרמים" משייכים את אבו־רחמה לקבוצה הפרו מצרית של עזה. המגמה הפרו־מצרית כבר אינה קיימת בעזה לאחר התמורות האחרונות בנושא הפלשתינאי. אבל השפעת המצרים על הקבוצה הזו היא עדיין רבה. פאיז אבו־רחמה הוא נציג מובהק של האינטליגנציה העזתית. כאישים אחרים בעזה הוא אינו מסתכן בהבעת דעות בשמו על הסכסוך הישראלי־ערבי, תכניות מעשיות מדי. מן הטעם המובן — אין הוא רוצה לעורר כלפיו תגובות לא־רצויות מצד גורמים ערביים או ישראליים.

בבוקר גשום אחד, כאשר סרנו למשרדו שבאחת הסימטאות בעיר העתיקה של עזה, ביקש אבו־רחמה להסביר לנו, מדוע „אין אפשרות להסדיר את הסכסוך במזרח התיכון ללא הפלשתינאים".

אמר אבו־רחמה: „יש כאלה האומרים שהמצב הנוכחי בקונפליקט הערבי־ישראלי היא הזדמנות מצויינת לשלום, בעוד אחרים מדברים על סיבוב חמישי. האם נגיע לשלום, או שהמלחמה בין ישראל לערב „יסובב"? זוהי השאלה. ארבעה סיבובים לא הצליחו לפתור את הסכסוך במזרח התיכון. גם במקומות אחרים בעולם התנהלו מלחמות שגרמו סבל רב ושלא הצליחו לפתור את בעיות המדינות הללו. סיבוב חמישי וסיבובים נוספים רק יסבכו את המצב ויגרמו סבל נוסף, יסורים גדולים יותר, עוד הרוגים, עוד פצועים ונעדרים. ואולי בסופו של דבר יזכו עוד גנראלים במדליות נוספות על הום.

„סיבת הסכסוך היא אי־הצדק שנעשה לפלשתינאים ושנוגד את זכויות האדם, את החלטות או"ם ואת האידיאלים ההומאניים. זכותם של הפלשתינאים להגדרה עצמית עוד לא אושרה, משום שאיש עוד לא איפשר להם להחליט על עתידם בעצמם ולהיות בשלום. מדיניות ישראל עדיין מתעלמת מהעובדה שהם שורש הבעיה. לולא ההתנגשות בינם לבין הישראלים לא היו מדינות ערב נכנסות לסכסוך והקונפליקט הערבי־ישראלי לא היה נוצר. ישראל אינה מכירה בנו כעם. איך תגיע איפוא לפתרון ולהסכם? כל הסכם שייעשה עם שליט זה או אחר ויתעלם מהנושא העיקרי של הסכסוך, לא יוכל להיות הסכם ולא יביא להסדר סופי של הבעיה.

„סר וינסטון צ'רצ'יל אמר בזמנו: במוקדם או במאוחר נצטרך לחסל את מהטמה גנדי, את הקונגרס ההודי ואת הציונות הפוליטית שלהם. המציאות כיום, טפחה על פני תפיסה זו לגבי תנועות שחרור לאומיות של עמים. רק באחרונה החליטו הפורטוגלים, שמושבותיהם רשאיות ליהנות מהגדרה עצמית ולנהל באמצעות גופיהן הלאומיים מו"מ על עצמאותן.

„להסכם אמיתי יכולה להוליך רק מדיניות נועזת. ממשלותיכם עד כה לא הוליכו על שום צעד מוגדר כלפי הפלשתינאים. הממשלה הנוכחית היא המשך של קודמתה, שבראשה עמדה הגב' מאיר, שלא התייחסה כלל לנושא. צעד מדיני נועז פירושו מתן זכות הגדרה עצמית לפלשתינאים אד־הוק, לרבות החלטות או"ם.

„כיבוש, התנחלות וההתפשטות הם רק פצצות זמן, שלא יפתרו את הבעיות, אלא רק יקרבו את מועד ההתפוצצות. רק מדיניות שמכירה בזכויות של שני העמים היא תנאי לדו־קיום ולשלום ביניהם. חיים משותפים וקיום יהודי אינם מחייבים שטחים אסטראטגיים. קיום יהודי צריך להיות מושתת על יחסים טובים ועל הכרה הדדית בזכויות ובאינטרסים של הצדדים. לכן התיאוריה של גבולות בטוחים צריכה לפנות את מקומה לתיאוריה של יחסים בטוחים, כלומר של חיים משותפים והדדיות.

„הערבים והיהודים חיו חיים משותפים במשך דורות. אילמלא אי־הצדק שנעשה לפלשתינאים היו יחסים אלה נמשכים. כל מחיר שיידרש כדי להחזיר שותפות זו על כנה, ראוי שיתקבל. זה ישחרר את הדורות הבאים מפגע המלחמה. רק דרך הביניים של ההגיון והתבונה יכולה להוביל להסכם צודק. העתיד בידינו — או שנפעל למען שלום בר־קיימא שיבטיח את החיים, או שנלך לקראת מלחמה והרס.

„הפלשתינאים סבלו יותר מכל עם אחר מהסכסוך, לעולם כולו, לרבות הישראלים, יש התחייבות מוסרית לשים קץ לטראגדיה הפלשתינאית. אנחנו מעוניינים לחיות בשלום על אדמתנו. הפלשתינאים הם בני־אדם טובים, הם רוחשים טוב לכל העמים. אך הם סבלו מפגע המלחמה, מאלימותה ומכאובותיה יותר מכל עם אחר. על ישראל להחליט — או שתכיר בזכויותינו, או שהסכסוך יימשך. אני מקווה שהחלטתה תהיה נבונה וחכמה ושתביא לכך ששני העמים יוכלו לחיות בשלווה, בידידות ובשלום".

נאה דורשים

יום־עיון למנהלים במלון־פאר

במסגרת הקימוצים השונים שמוסדות שונים מכריזים עליהם בכלי־התקשורת השונים, מופיעה גם ההחלטה על היגד רות מאכילה במסעדות־פאר, הפסקת קיום „ישיבות עבודה" במלונות־פאר וכדומה.

אמנם יש מקום לשאלה, אם עד כה היה צורך הכרזה בכל אלה, אולם אני מברך אף על תפנית זו והשאלה היחידה שיש לי היא, אם הכרזות אלו יוגשמו לפחות כצת או שיישארו רק בגדר הכרזות ראווה, שבינן לבין המציאות אין ולא כלום.

שאלה זו התעוררה בלבי עם קבלת ההודעה־הזמנה מהמכון הישראלי לניהול, על קיום יום עיון לחברי המכון בנושא האקטואלי מאוד — „המינהל הציבורי והאזרח — שירות או חיכוך". יום העיון יתקיים... במלון „הולילנד" בירושלים, בשעות 9.00—14.30 ויכלול, כמימים ימימה, גם ארוחת צהרים, כיבוד וכיוצא בזה, ויעלה לכל משתתף (או מופיעה גם ההחלטה על היגד) סכום מזערי של 95 ל"י.

אני בטוח, כי שאלה זו מנקרת גם במוחותיהם של רבים אחרים שקיבלו הודעה זו, משום שהיא עומדת בסתירה מוחלטת לכל ההכרזות על הנהגת משטר־צנע בכל אורחות חיינו.

חמור עוד יותר הדבר, כי אשר מארגן יום העיון הוא המכון הישראלי לניהול, מוסד מכובד מאוד במדינה, שבראשו עומדים אנשי חברה וכלכלה מן הבולטים ביותר, רב־אלופים ואלופים (מיל.), העומדים לאחר שפרשו מהצבא בראש הקונצרנים הכלכליים הגדולים ביותר. כלומר, קבוצת אנשים בעמדות־מפתח במדינה, שתביעותיהם להידוק החגורה, לחיי צנע, לאי־תשלום תוספת־יוקר, להורדת רמת־החיים וכו', הן ה„אני מאמין" המוצהר שלהם בדרך להצלת המדינה, זאת תהא מושמעת מפיהם ב„מוקדים" השונים, בראיונות לעתונות ולכל כלי־התקשורת האפשריים.

למען האמת „ההיסטורית" יש להוסיף, כי המכון המכובד הזה ערך תמיד את ימי העיון שלו רק במלונות־הפאר („הילטון", „דן", „שרתון", „אורה" וכדומה). אולם המשך קיומם במלונות־פאר אלה עתה, שולל ממנהלי המכון את הזכות המוסרית להטפותיהם המתחסדות ומקעקע את אמון הציבור במנהלים.

א. בן

אבטלה של מכונות

מאת אהרן גבע

בגלל מחסור בפועלים מופעל ציוד יקר במשמרת אחת

בישראל מרבים לדבר על האבטלה הסמויה בקרב העובדים. מצביעים על עודף פקידים במשרדים השונים ויש המדברים גם על אבטלה בקרב הפועלים. מרוב דיבור על האבטלה הסמויה בקרב העובדים, שוכחים את האבטלה הסמויה של הציוד.

אחרי מאבק קשה משך עשרות שנים, זכה הפועל להישג חשוב: יום עבודה של שמונה שעות. בישראל זכו המכונות לאותו הישג סוציאלי, וללא מאבקים. במקום לעבוד 24 שעות, במקום לעבוד 16 שעות, מפעילים אותן ברוב המפעלים במשמרת אחת.

שנים מדברים אצלנו על הצורך להגדיל את התפוקה של ענף המתכת. ואתה בא למפעל ונוכח לדעת: בבוקר עובדים ואחר־הצהרים המכונות שובתות. על אף הצורך לספק הזמנות בחו"ל על אף הדרישה לייצר יותר, מצא משרד העבודה שאפילו בענף המתכת 30—40 אחוז של הציוד אינם מנוצלים.

אתה מבקר בבתי־מלאכה ורואה חדר צבע, שבו מסתובבים שלושה־ארבעה פועלים, ובצדם עומדת מכונה חדשה. אתה שואל את בעל־הבית והוא משיב לך, שאת המכונה החדשה והיקרה הוא מנצל שעה ביום.

בעלי מפעלים יודו לפניך, שבעצם צריכים היו להפעיל את המכונות בשתי משמרות. אך הם אינם עושים זאת כי אין פועלים. בקושי מצאו פועלים למשמרת אחת. ואתה לך ודבר אתם על שתי משמרות. אך אם אין די פועלים, מדוע המשיכו להשקיע? אם אין די פועלים לשתי משמרות, איפה מצאו פועלים למפעלים חדשים, למכונות נוספות? הן במקום ליבא ציוד נוסף אפשר היה להפעיל את הציוד הקיים 16 שעות ביממה.

חידה. אך עוד לפני שתשיב עליה כבר לפניך חידה שניה: מדוע נוהגים כך בעלי המפעלים? ככלות הכל בעל המפעל רוצה להרוויח. איך הוא מוכן להוציא כסף ללא צורך וחזקה עליו שלא יזמין ציוד חדש אם יוכל להסתדר עם הציוד הקיים. התשובה על החידה היא, שבעל המפעל לא הוציא את כספו שלו; הוא הוציא את כספי המדינה.

כדי לרכוש את הציוד קיבל מהמדינה הלוואה. ההלוואה אינה צמודה והיא נושאת ריבית אפסית. נניח, שבעל המפעל קיבל ב־1 בינואר 1974 הלוואה של 100.000 לירות. היום ההלוואה שווה 65.000 לירות. במכה אחת, במשך שנה אחת, הרוויח 35,000 לירות. אך „ידידנו" לא קיבל את ההלוואה לשנה אחת; עליו להחזיר את הכסף בעוד כמה שנים. הווה אומר: בעל המפעל קיבל לירות טובות וקנה ציוד. הוא יחזיר לממשלה „נייר", והמכונות יהיו רכושו הפרטי. הוא היה לאיש עשיר, לבעל נכסים. האם היה משיג אותה מטרה לו נמנע מהזמנת ציוד ולו הפעיל משמרת שניה?

בעל המפעל עמד לפני הברירה: להפעיל משמרת שניה ולשלם לפועלים תוספת, או להפוך לבעל נכסים בלי לשלם תוספת לפועלים. מה הפלא איפוא שאין מנצלים כאן את הציוד התעשייתי בשתי משמרות?

לא, אין לבוא בטענות אל האיש הפרטי או אל המפעל הציבורי. הם פועלים בדרך הגיונית. הם עושים את מה שכדאי להם. אך כלום הענין כדאי גם למדינה? הפרט או החברה רכשו ציוד, אך המדינה הוציאה מקופתה מאות ומיליוני דולארים כדי לקנות מכונות בגרמניה, בשוודיה, בארה"ב. במקום לדרבן את בעלי המפעלים להפעיל משמרת שניה, המרצנו אותם להוציא דולארים. מה היה מצבנו אילו חסכנו בעבר את סכומי־העתק שהוצאנו כך, ללא צורך?

בעלי המפעלים אינם היחידים המקבלים הלוואות לא־צמודות. כל מי שקנה דירה וקבל משכנתא לא־צמודה, הרויח. בעבר נקבע, למשל, שרוכש הדירה ישלם 250 לירות לחודש. באותן השנים השתכרו בני הזוג 1500 לירות לחודש. הווה אומר, שהקדישו לתשלום המשכנתא 17 אחוז מהכנסותיהם. כיום, עקב האינפלאציה, משתכר הזוג 2500 לירות לחודש והוא מפריש לכיסוי המשכנתא 10 אחוזים מהכנסותיו.

מובן שיש הבדל בין הקונה דירה לבין הקונה ציוד תעשייתי. אמנם שניהם מקבלים מתנה, אך „מתנת־השכון" „דמוקראטית" יותר, כי היא ניתנת לרבים. ואת הדירה אי־אפשר לנצל בכמה משמרות, כפי שאפשר בציוד.

הסכומים הם אגדתיים. המספרים מדהימים. לפי חישובי פרופ' אפרים קליימן, מהאוניברסיטה העברית, חילקה הממשלה בשנת 1973/74 „מתנות" (באמצעות ההלוואות הבלתי־צמודות) בסך יותר מ־3 מיליארד לירות — כמיליארד לבעלי המשכנתאות, והיתר לבעלי ההון.

טוענים: אם נשנה את תנאי ההלוואות יצטמצמו ההשקעות. אך מי אמר שההשקעות הן תמיד לטובה? הביטו, למשל, על בתי־המלון הריקים שהוקמו בשנים האחרונות... אם אפשר בהשקעה קטנה יותר להפיק אותה התוצרת, אם אפשר להשיג אותו יצוא ואותה רמת חיים בפחות דולארים, מדוע לא נשיג אותם? מדוע נשלים עם „אבטלה „מכונה" של מכונות ונדבר אך ורק על האבטלה בקרב העובדים?

לא לעמוד מן הצד

מאת דוד שחם

לאופטימיסט, משבוע היה השבוע שעבר שבוע טוב. נקל לשער איזה גל של עידוד היה מציף את המדינה, לו עשו „עורכי הלילה" של כל העתונים יד אחת כדי להבליט כראוי ולהכתיר בכותרות המתאימות את כל הידיעות ה„טובות" שנרשמו במשך שבוע זה אל שולחנותיהם.

ראשית — ועידת וולאדיווסטוק. זו הוכיחה לפחות דבר אחד, שבניגוד לכמה סופרי הספקנים, הדיטאנט — ויהיה פירושו ככל שיהיה — עדיין חי וקיים בבחינת משתתפיו העיקריים. עדיין הם עומדים בדעתם לעשות הכל כדי למנוע מלחמה ביניהם — למרות יריבותם. טוב או רע ליהודים? איני יכול לראות כיצד ייתכנו חילוקי־דעות בשאלה זו. אם ברור, שבכל מקרה ימנעו מעצמות־העל מלעבור את סף העימות שביניהן, ברורים גם גבולות התמיכה של ברה"מ בתוקפנות מקומית — לא מעבר לסף זה!

*

וזה עדיין לא הכל. אחרי דבאם ואחרי החלטות העצרת, חזרו מעצמות־העל להחלטות 242 ו־338 ובכך מתחייבות שתיהן לתמוך בזכותה של ישראל להתקיים בגבולות בטוחים ומוכרים. זו ודאי סיבה לעידוד. שהרי הצד החמור באמת, מבחינתה של ישראל, בהחלטות העצרת לא היה עצם ההכרה באש"ף (אף שכך נדמה כתגובתינו), כי אם ההתעלמות הגמורה והמוחלטת מזכות קיומה של ישראל. דבר זה הבינו היטב מדינות מערב־אירופה שנמנעו מן ההצבעה. למרבה הצער לא ראו עצמן יכולות להצביע נגדה, כיוון שלא רצו להופיע כמתנגדות לזכות ההגדרה העצמית של הפלשתינים. כן, כמובן לא שכחו את הנפט! לאחר־כעסה אפשר רק להצטער על כך שישראל לא מצאה דרך למקד את מאבקה בהתעלמות מזכות הקיום שלה ותוך שריכזה את כל כוחה בהתנגדות לייצוג אש"ף, סייעה לתעמולתם של יריביה. המציגים אותה כמי שמונעת הכרה מן הפלשתינים ובכך פוטרת אותם מן הצורך להכיר בה. על־כל־פנים, העובדה שברה"מ ראתה עצמה בוולאדיווסטוק נאלצת להשתחרר מן הנוסחה החמורה של עצרת או"ם — בודאי שיש בה סוד אופטימי.

*

בגבול הסורי עברנו במשך שבוע זה ממצב של ספק־מלחמה־כוללת למצב הפוגה מלאה של המתיחות. הסורים הסכימו לחידוש מנדט כוח או"ם, בלי שקיבלו על כך שום תמורה הידועה לנו. יכול להיות שיש אצלנו מי שסבור שזו בעצם ידיעה „רעה" ומצבנו היה נעשה טוב יותר לו הוחדשה הלחימה. אבל מי שסבור כך, עדיין צריך להתייצב פומבית ולהסביר כיצד. למה הוא מצפה מן המלחמה החדשה. איזה יעדים ישיג בה ואיך ישתפר מצבנו בגללה. שלא לומר שיהיה עליו להוכיח כיצד שקולים אימי המלחמה הוודאיים — הסבל, הקרבנות והבזבוז — כנגד הישגיה המשוערים. עד שלא יעשה כן, אנחנו רשאים לרשום את הפגת המתיחות בגבול הסורי בצד הזכות של מאזן החדשות.

בצד הזכות של מאזן זה אנחנו יכולים להביא גם את הידיעות בדבר ההתעוררות, הספונטאנית כמעט, של אנשי רוח (בלי ברכאות, אני מקווה) מן השורה הראשונה בעולם — למחאה על ההחלטות המחפירות של אונסקו. התעוררות זו מורה על כך, שבמאבק על זכות קיומה יש לישראל בעלי־ברית בדעת־הקהל העולמית ושסיסמת הפארנויה הישראלית „העולם כולו נגדנו" אינה אלא תגר בה־בריחה של הלאומן המצוי למשמע דברי־בקורת שידידי־אמת מרשים לעצמם להניח שמותר להם להשמיע כלפינו. על כל פנים, בינתיים — בתופעה עצמה ודאי שיש עידוד.

*

אבל מבחינת הטווח הארוך, הרי הידיעות המשמעותיות (אם לא לומר המפתיעות) ביותר הן אלו המעידות על כך שאש"ף מתחיל אולי לשלם את מחיר הלגיטימציה שהוא הולך וזוכה בה מצדדים שונים. מתחילות, אם גם בהיסוס, להתגלות הוכחות, שמחיר זה מתבטא בסכסוך בין קיצוניים יותר וקיצוניים פחות (אם אין להשתמש במונח מתונים). חבש קרא לערפאת בשם המלבב „תבוסתן". אחרים מרחיקים־לכת ומאשימים אותו בבגידה.

המאבקים אינם בשום פנים מילוליים. קבוצה קיצונית, המכנה את עצמה באורח הפגנתי בשמו של מי שהוצא להורג בידי אש"ף, חוטפת מטוס. החטיפה כולה מופנית נגד מדינות ערב. תוך כדי כך מתגלה שחבלנים קיצוניים מוחזקים במעצר במדינות אלו. יתר־על־כן, בתגובה לחטיפה עוצרת אש"ף עשרות מחברי הארגון המתמרד. סימפטומים של מאבק צבאי פנימי פורצים החוצה.

אבל גם זה עדיין לא הכל. אבו־איאד, סגנו של ערפאת, לא זו בלבד שמצא צורך להסתייג מחטיפת המטוס — ומחטיפת מטוסים בכלל — ולא זו בלבד שהביע צער על רצח האזרח הגרמני. אלא שהוא טוען שארגונו מתנגד אף לרצח אזרחים ישראליים. ימים אחדים לאחר מכן קם ערפאת ואמר שארגונו היה מאז ומתמיד נגד פגיעה באזרחים ישראליים. דברים אלה לא די שיעלו צחוק עצוב על פנינו. מי שהאמין שיום אחד יקום ערפאת ויכריז שהוא מצטער על דרכיו בעבר ועכשיו הוא נכון לשנותם — מעיד על תמימותו. מנהיגים פוליטיים פרגמאטיים תמיד דרך להוכיח את עקביותם גם כאשר חל שינוי במדיניותם.

משמעותן של הצהרות אלו היא אולי הבטחה מסותרת, עשויה תנאי־על־גבי־תנאי, לחדול מטירור נגד אזרחים. אין צורך דווקא להאמין שהבטחה זו תקויים. אבל ראוי בהחלט לשים לב לכך שנותניה, מנהיגי אש"ף, מצאו צורך להשמיע אותן בשעה זו. לכך יש ודאי איזו משמעות וכדאי לנסות לעמוד עליה.

*

אכן, ידיעות מעודדות אלו אינן כל הידיעות שהגיעו בשבוע שעבר. מול הצהרות חיוביות בתכנן עמדו הצהרות שליליות. מול סימנים של תזוזה עמדו גם סימנים של דבקות במטרות הישנות. הפגישה במוסקה נסתיימה בחילוקי־דעות מסויימים. ערפאת סירב להצטרף לנוסחה שיש בה הכרה בזכות־הקיום של מדינת ישראל. בראיון עם „לה פואן" חזר על עקרונות האמנה הפלשתינאית.

כל אלה מעידים שהתמונה היא מורכבת ומסובכת. המציאות אינה דו־ממדית. יש פני השטח ויש מתחת לפני השטח. יש תהליכים ויש תהליכי־נגד. אבל בצד ההתחפרות בעמדות — יש גם תזוזה. השאלה היא איזו ידיעה אתה מבליט. עד הזמן האחרון נהגו אצלנו להבליט רק ידיעות מסוג אחד. אל נחזור לכך.

השאלה היא גם אם אנחנו צריכים לעמוד מן הצד, שעה שתהליכים כאלה מתרחשים לעינינו? השאלה היא, האם אנחנו צריכים לחכות ולראות „איך יפול דבר", או שיש בידנו דרכים לסייע לתהליכים חיוביים ולהפריע לתהליכים שליליים? השאלה היא, אם איננו צריכים להבהיר לבעלי דברנו — ידידים או אויבים או עומדים מנגד — לא רק מהו העונש הצפוי למי שיקום עלינו כי אם גם מה השכר הצפוי למי שילך לקראתנו?

איני בטוח שדבר זה אנחנו עושים כהלכה ומשום כך מתקבל הרושם שאנחנו עומדים מן הצד. וחבל. אין זה הזמן לעמוד מן הצד!

למנוע כשלונות שלטון יחיד

מאת ברל רפטור

עוד נמשכים הבירורים והדיונים במסגרות ממשלתיות, מפלגתיות וציבוריות על הכספים של מפעלי „צים", בתי־הזיקוק, „החברה לישראל" ו„סולל־בונה", שקשורים בבנק קרדיט ובחברות ואדוז ומגיעים יחד למיליוני דולארים. טרם הוברר אם כל הכספים הללו לאיבוד, או שיש סיכוי להציל את חלקם. אפשר שיעבור חדשים ארוכים עד שיגמרו המו"מ והמשפטים ואין לדחות הסקת מסקנות שנתעוררו מסביב לשאלות הארגוניות, הכספיות, התחבורתיות במשק הספנות שלנו.

אין ספק שמשק זה בריא מבחינה כספית, מאורגן ומהלכו בשווקים בין־לאומיים. ממלא שליחותו הממלכתית, מכניס למדינת ישראל כ־20 אחוז ממטבע לכוח, מעסיק ב־70 אניותיו אלפי ימאים, קצינים ועובדי קרקע, הממלאים שליחות לאומית־בטחונית.

ודאי ש־12 מיליון דולאר הם סכום כבד בענף זה ויש לעשות הכל כדי להצילו. אולם הענף עצמו, כאמור, בריא ואיתן ויכול להמשיך שליחותו בימים. הוא יכול לתכנן פעולות נוספות ולרכוש אניות חדשות מכל הסוגים; הוא מסוגל להתגבר על המשבר שעובר עליו בתחום הפנימי, המינהלי והאירגוני.

למפעל הספנות שלנו יש היסטוריה ארוכה ובמיבנה ההון ובעלותו חלו שינויים בשנות קיומו. לאחר מלחמת העצמאות הוקם ענף זה בשותפות ההסתדרות העובדים והסוכנות היהודית. צי האניות הורכב מספינות ששימשו את העליה הבלתי־לגאלית. לאחר כעשר שנות שותפות בין שני הגורמים בבעלות ובניהול החברה, הצטרפה אליה הממשלה כגורם שלישי. היא הפקידה תחילה כספים באשראי על־ידי הספקת אניות בגרמניה מכספי השילומים. אחר־כך צימצמה את בעלות ההסתדרות והסוכנות עד ל־50 אחוז כש־50 האחוז הנותרים נשארו בידה, ולבסוף העבירה 50 אחוז מבעלות חברת „צים" ל„חברה לישראל". השאירה לעצמה 30 אחוז ולהסתדרות ולסוכנות הותירה רק השתתפות סמלית של 10 אחוזים בבעלות החברה.

עם מכירת 50 אחוז ל„חברה לישראל" נמסר לה השלטון הבלעדי בניהול החברה. כך שיו"ר הדירקטוריון ומנהלה נקבעו בהסכמתה. נציגי ההסתדרות התנגדו למכירת 50 אחוז ממניות „צים" ל„חברה לישראל" ודרשו להגדיל בעלות החברה ב־15—20 אחוז. תביעה זו נתקלה באי־הבנה ובאי־רצון מוחלט מצד הממשלה ולבסוף נוסח הסכם, עם מתן „אופציה" ל„צים" לקבל עוד 16 אחוז בבעלות. אופציה זו טרם מומשה.

נציגי הממשלה טענו תמיד, שאם להסתדרות אין כסף להשקעה, אל תתבע זכויות בחברה. אף יו"ר הדירקטוריון טען לא פעם, כ„גביר" וכ„בעל־בית" וכמחזיק את כל הבעלות על משק הספנות, שאין להסתדרות כל זכויות אם אין ביכולתה להשקיע עשרות מיליוני לירות נוספות; עתה נתברר שכל הקומבינציות שנעשו בכספי „צים" לא היו לטובתה, ושהשתמשו בהן לא לצרכי מפעל הספנות אלא למטרות אחרות.

הגיעה איפוא השעה להחזיר את משק הספנות לבעלים הטבעיים ובעיקר לממשלה ולהסתדרות. גם אם זו תידרש להשקיע סכום כסף בחברה, תנאי ראשון לכך הוא הפסקת מתן זכויות־יתר ל„חברה לישראל", השואפת רק לרווחים, שאינם כרוכים במילוי תפקידים חלוציים במשק. על ממשלת ישראל לשנות שינוי רדיקאלי את מיבנה ההון ב„צים", לקבוע שאין בעלות ממלכתית אפקטיבית אלא אם חלק הארי של ההון והבעלות הוא ברשות הממשלה וההסתדרות.

את שינוי הבעלות ומיבנה ההון אפשר להשיג: א) על־ידי מימוש התחייבות ממשלתית להסתדרות בדבר האופציה — הוספת של 16% בבעלות ובניהול המפעל; ב) על־ידי צמצום בעלות „החברה לישראל" ל־26% וביטול כל ההנחות וההטבות המיוחדות שניתנו לה. ג) על־ידי השארת 10 אחוזים בבעלות הסוכנות וקביעת מדינת ישראל כבעלת 40% של מניות החברה.

הסדר זה יאפשר הפעלת מרות מלאה של הון לאומי ממלכתי על המפעל, והממשלה חייבת להחליט מיד על שינוי זה ולא לדחותו עד גמר כל הבירורים — צרכי משק „צים" מחייבים זאת. לקח ההסכם בין הממשלה ו„החברה לישראל" מחייב את הממשלה ללמוד מהשגיאות שעשתה ולהוציא מסקנות מיד. יחד עם השינוי בהרכב ההון והבעלות, עליה לקבוע סדרים, חוקים וסייגים, שיאפשרו לדירקטוריון לפעול באקטיביות־יתר בחיי המשק. מובן שאין מדובר בכניסתם של חברי דירקטוריון לתפקידי ניהול, אלא בקביעת סמכויות רחבות יותר לדירקטוריון לעומת הנהוג עתה.

רק עם יצירת תנאים שיאפשרו להרחיב את סמכות המוסדות הנבחרים מותר יהיה להטיל אחריות ממשית על כל חברי הדירקטוריון. אין הכוונה להכביד על מנהלי המפעלים בעבודתם המעשית; אדרבא, יש לאפשר להם פעולה מסודרת, אך אין כל ניגוד בין מתן סמכויות ניהול ממשיות לבין השפעת המוסד הנבחר.

במסגרת השינויים יש להחליט על הקמת גוף מנהלי מצומצם, שישתתפו בו גם חברי הדירקטוריון במספר מצומצם; כן יש להחליט על הקמת ועדות אד־הוק לשאלות מסוימות, למען לשתף חברי דירקטוריונים רבים ככל האפשר בחיי המפעל. רק עם ביצוע שינויים אלה תוגבר האחריות ותופעל ביקורת יותר מעשית; רק כך אפשר למנוע כשלונות של שלטון יחיד.

מיסתורין העלמו של חבר פרלמנט

מאת שלמה גינוסר, סופר „דבר" בבריטניה

יום אחד בשבוע שעבר יצא חבר הפרלמנט הבריטי ג'ון סטונהאוס מחדרו במלון „פונטנבלו" במיאמי ביץ', פלורידה, כשהוא לבוש בגד־ים, כדי לשחות בים. היתה זאת הפעם האחרונה שמישהו ראה אותו. סטונהאוס נעלם ולא השאיר עקבות, פרט לבגדיו במלתחה על חוף הים. בחדרו במלון נמצאו כל בגדיו, כספו ודרכונו. לפחות בבדיקה ראשונית התברר שלא חסר דבר, פרט, כמובן, לסטונהאוס עצמו. האם התאבד? טבע? נחטף? נרצח? לפי שעה איש אינו יכול לענות על שאלות אלה בבטחות. גורמים משטרתיים בארה"ב ובאנגליה נוטים להאמין שסטונהאוס לא טבע. הוא נעלם בנסיבות אלימות וכה שקרה (ואיש עדיין אינו יודע מה קרה) — קרה עוד בטרם נכנס בכלל סטונהאוס למים. קצין המשטרה של מיאמי ביץ' הבהיר כי לו טבע סטונהאוס היתה גופתו צפה על פני המים זה כבר או כלפחות היתה מתגלית בחיפושים המקיפים. שני הדברים לא התרחשו. חבריו ומשפחתו של סטונהאוס סבורים שהאיש איננו עוד בחיים.

ג'ון סטונהאוס כיהן כשר התעופה ושר הדואר בממשלת הלייבור בסוף שנות הששים. הוא ידוע כאיש נמרץ בעל קשרים פוליטיים, חברתיים ומסחריים אמיצים באסיה, אפריקה וארה"ב ונראה כי היטיב להשתמש בקשרים טובים אלה לקידומו בכל התחומים שבהם פעל. את הקאריירה העיסקית שלו החל בחברה שהיו לה אינטרסים כלכליים בעיקר באפריקה. אחר כך עבר לעסקים עם בנגלה־דש ובאחרונה עסקה תעבית עיסקית לעבר ארה"ב.

בנגלה־דש הפכה להיות מרכז חייו של סטונהאוס לפני כשלוש שנים. אותה תקופה עמד בראש משלחת פרלמנטרית בריטית ובעקבותיה החל לפעול למען סיוע כלכלי למדינה זאת. ביוזמתו הוקמה קרן סעד למען בנגלה־דש ואף בעסקיו הפרטיים עסק בפעילות אסיאתית ברורה והקים בנק אשר פעל בעיקר עם גורמים בנגלה־דשיים.

אולם, בשנה שעברה פנה אחד הפעילים המרכזיים בקרן הסעד, הכומר מייקל סקוט, בתלונה לסקוטלאנד יארד ולראש הממשלה. הכומר סקוט טען שסכומי כסף ניכרים (האומדן הוא: 1 מיליון ליש"ט) — נעלמו. קיים חשד שמרם הוכח (אך נראה שאין לספק בכך שהוא מבוסס) שסכומי כסף אלה „נגנבו" על ידי גורמים שונים שהיו קרובים לקרן, ביניהם בחוגים בנגלה־דשיים באנגליה, כדי לבסס את עסקיהם הפרטיים. תאורטית, לפחות, אחראי סטונהאוס לאי־סדרים כלשהם בקרן משום שהוא אחד מבעליה הנאמנים של הקרן והוא חתם על כל ההוראות והמאזנים. אחת הסברות אומרת שסטונהאוס ערך חקירה „פרטית" ועלה על עקבות הגורמים לגניבות הגדולות האלה ואלה דאגו „לסלקו". אולם זוהי סברה מפוקפקת לכדי. מדוע עכשיו? דווקא כאשר הדי הפרשה שככו במקצת?

סברה אחרת: ג'ון סטונהאוס עצמו היה אחראי להיעלמות בקרן הסעד ועל סף חשיפת אחריותו האישית לכך לא ראה דרך אחרת אלא להתאבד.

„שמועות", הגיבה בלונדון רעייתו של חבר הפרלמנט שנעלם. „בנגלה־דש רחשה הוקרה עמוקה לבעלי על פעילותו ואף העניקה לו אזרחות־כבוד". גם הכומר מייקל סקוט מוציא מכלל חשבון את האפשרות שסטונהאוס בחר להתאבד או פשוט לברוח ולהיעלם.

סברה שלישית היא שעסקיו המסחריים של סטונהאוס הסתבכו והוא התאבד. גם סברה זאת נדחתה הן על־ידי בני משפחתו, הן על־ידי ידידיו והן על־ידי שותפיו לעסקים. ג'ון סטונהאוס הוא איש כה נמרץ ובעל תושיה עד כי אין להעלות על הדעת שהוא יברח מפני בעיות כגון אלה. זוהי גם הסיבה שמשפחתו וידידיו נוטים להאמין שסטונהאוס איננו עוד בחיים. „אדם כמוהו, לו היה אפשר לו, אפילו מוחזק על־ידי חוטפיו בבידוד גמור — היה מוצא דרך להראות אות חיים. כזה טיפוס היה הוא", אמר הסברה אחד מידידיו.

ג'ון סטונהאוס יצא ברכבו מלונדון לארה"ב ב־21 בנובמבר בלי להודיע על כך אפילו ל„שוט" סיעת הלייבור בפרלמנט. גם עובדה זאת נראית משונה ומסתורית במקצת כשמדובר בחבר פרלמנט ותיק ומנוסה. יותר מדי חידות ומידה מדנה של מסתורין אופפים את כל הפרשה. ואם לא עניין בנגלה־דש והסתבכויות וקשיים בעסקיו של סטונהאוס הם שגרמו את העלמותו — מה יכולה להיות הסיבה לכך ומי, אם לא סטונהאוס עצמו, אחראים לכך?

סברה נוספת: ה„מאפיה". אפשרות זאת נחקרת עתה הן בבריטניה והן בארה"ב. ידוע שלסטונהאוס היו באחרונה קשרים עסקיים ענפים בארה"ב ויהיה זה טראגי, אך לא מפתיע, אם אכן יתברר שכמה מן העסקים הללו היו קשורים, אולי שלא בידיעתו של סטונהאוס, עם ה„מאפיה" אשר שיטות עבודתה „הידועות" ידועות היטב. ואולי לא עסקיו הפרטיים הם שעניינו במיוחד את ה„מאפיה" אלא דווקא, שוב, קרן הסעד של בנגלה־דש. זה שמסקנותיו של הסקוטלאנד יארד מגבה האת. את סכומי הכסף הגדולים שנעלמו מן הקרן. לפני זמן מה פרצו אלמונים למשרדו של הפרקליט הידוע סר דינגל פוט וגנבו מסמכים אשר היו, כנראה, עדות חותכת לאחריותם של גורמים מסויימים לגניבת מליון לישט"ם מן הקרן. ייתכן מאוד, חוששים בלונדון, שסילוקו של ג'ון סטונהאוס בן ה־49, הוא צעד נוסף במבצע מבורך לחבל בחקירתה של פרשה זאת.

ובינתיים התפשטה החקירה לגילוי עקבותיו של סטונהאוס גם לאפריקה וכן לאינדיה ובנגלה־דש. אך יהיו תוצאות חקירה זאת אשר יהיו, קרוב לודאי שחבר הפרלמנט הבריטי ג'ון סטונהאוס כבר איננו בחיים.

ציפיה לשינוי המדיניות כלפי הצבעוניים

מסע בדרום־אפריקה (ו')

מאת דניאל בלוך

מדיניות ה„התפתחות הנפרדת", שאותה סקרתי בשתי הרשימות הקודמות, יכולה להוות פתרון נאות ליחסי הלבנים והשחורים בדרום־אפריקה, אם אמנם תנתן לטריטוריות האפריקאיות עצמאות מלאה ויכולת פיתוח כלכלי הגברתי, ואם אל מגמה זאת יתלווה ביטול חוקי האפליה הגזעית. אולם מדיניות ה„התפתחות הנפרדת" של הממשלה הלאומית איננה פותרת את בעייתם של שני ציבורים נוספים — הצבעוניים וההודים. עליהם, למשל, נסבה חלק מן הביקורת של שתי מפלגות האופוזיציה. המציעות במקום מדיניות מפלגת השלטון הצעות לפתרון פדרלי. מפלגת האופוזיציה הראשית, המפלגה המאוחדת, הקדימה באחרונה צעד נוסף בכך שהחליטה לתבוע לצבעונים שוויון־זכויות מלא והכרה בהיותם חלק מן הציבור הלבן. אגב, ברודזיה שבה ביקרתי, נחשבים הצבעונים, האסיאנים וההודים לחלק אינטגראלי של הציבור האירופאי.

הצבעוניים בדרום־אפריקה הם רובם ככולם צאצאי עבדים מאלאיים ואסיאניים, שהובאו על־ידי הולנד ואנגליה לדרום־אפריקה, חלקם בני נישואי תערובת או יחסי־מין מעורבים, שהיו דבר נפוץ במאות הקודמות. הם דוברי אפריקאנס ושרשיהם בדרום־אפריקה דומים לאלה של צאצאי המהגרים האפריקנרים. עד עליית הלאומנים לשלטון, היה מעמדם קרוב יותר לזה של הלבנים: מיעוטם נהנו אף מזכות בחירה, אם עמדו בדרישות מינימום השכלתיות. לאחר הנצחון הגורף של הלאומנים ב־1948, פעלה המפלגה המאוחדת, באותם אזורים שנשארו בשליטתה, להקניית זכות־בחירה לצבעונים. בניגוד למגמת תחיקות הלאומנים. מתוך שיקולים הפוכים פעלה ממשלת מאלן לביטול הזכויות הפוליטיות של הצבעונים, ולהכללתם כחטיבה נפרדת מהלבנים במסגרת מדיניות ה„אפרטהייד". כיום מודים רבים מתומכי הלאומנים, שעצם שהתהת, כי צעד זה היה משגה חמור. גם משום שהורע לדרום־אפריקה מבחינת התדמית הבינלאומית, וגם משום שהוא מקשה כיום מציאת פתרון מתקבל על הדעת לבעיותיה הפנימיות של ארץ זו.

מראשית שנות השישים החל מסתמן מפנה ביחס הממשלה לצבעונים, ניכרת דאגה רבה יותר למערכת החינוך שלהם, הוקמה בקייפטאון אוניברסיטה מפוארת ומשוכללת במערב הכף, רמת חייהם והשכלתם עלתה במידה ניכרת, וניתנה להם מידה רבה יותר של אוטונומיה בניהול ענייניהם.

תום סווארץ
ראש המפלגה הפדרלית של הצבעונים

עם זאת ברור, כי הרוב המכריע של הצבעונים ומנהיגיהם רוצים כיום בשוויון זכויות מלא ובהכרה שהם חלק מהציבור הלבן. יש מיעוט מיליטאנטי הרוצה כי הצבעונים יתפתחו לבדם, אך אין ספק כי מיעוט זה ייעלם אם אמנם יוענקו להם זכויות שוות.

בקייפטאון נפגשתי עם תום סווארץ, מנהיג המפלגה הפדראלית של הצבעונים, שהוא יו"ר הגוף המנהל את ענייני הצבעונים. היה זמן שמפלגתו הסתפקה בתכנית פדראלית, שלא היה עמה משום שוויון מלא, אולם עתה, עם התגברות כוחה של האופוזיציה לקראת הבחירות הקרובות בין הצבעונים במארס הקרוב, נקטה המפלגה הפדראלית קו תקיף בעד שוויון־זכויות. בקונגרס המפלגה, שנערך לפני שבועות מספר, הם הצמידו כתביעה תקיפה את הדרישה לאינטגראציה פוליטית וחברתית בקרב הלבנים, תוך ייצוג פארלאמנטארי. המפלגה הפדראלית הכריזה כי היא מאמינה, שהקהילה הצבעונית הינה חלק אינטגראלי של החברה המערבית הדרום־אפריקנית, יחד עם האפריקנרים, האנגלים, ההודים, היהודים והפורטוגזים. דרישות נוספות שהעלו הצבעונים הן ביטול כל אפלייה חוקית על בסיס צבע העור, ביטול ייחוד ... וסגירת תעסוקה ללבנים בלבד, מינוי צבעוניות כדיילות, הפסקת מסע התעמולה הממשלתי למען הגירת לבנים לדרום־אפריקה, וייצוג הצבעונים בכל המוסדות והועדות הממלכתיים, לרבות ועדת הצנזורה על סרטים, מחזות וספרים.

אגב צנזורה: בעת שהותי בדרום־אפריקה סערה התעוררה בשל ההחלטה לאסור פרסום רומן באפריקאנס, המתאר את בעיית הצבעונים בדרום־אפריקה. הספר הופיע בינתיים באנגלית בלונדון, וקטעים ממנו נתפרסמו בשבועון הנפוץ באנגלית „סנדי טיימס" של יוהנסבורג. הספר מופץ גם בהוצאה מחתרתית באפריקאנס. הספר מתאר חייו של צבעוני שעומדים להוציאו להורג בשל רצח חברתו הלבנה. מתוך סיטואציה זאת נפרשים חייו ותסכוליו של הצבעוני המשכיל, הנפגש עם החברה הלבנה, אך אינו יכול להתמזג בה. בעוד שבאירופה הוא נחשב כשווה ללבן בכל, הרי בדרום־אפריקה הוא מופלה לרעה.

קיימת כיום בדרום־אפריקה ציפיה רבה לשינוי המדיניות כלפי הצבעונים, אלא שהממשלה מהססת. פתרון הבעייה והענקת מלוא הזכויות הפוליטיות לצבעונים, היו מסייעים כיום יותר מכל לדרום־אפריקה במאמציה הגדולים להוכיח, שאכן מתחולל בה תהליך של שינוי.

אי־אפשר שלא להזכיר בהקשר זה את בעיית ההודים בדרום־אפריקה. הצבעונים מונים כשני מיליון וההודים כ־800,000: רובם מרוכזים באזורי החוף של האוקיינוס ההודי. שנים רבות עשתה דרום־אפריקה מאמץ לשכנעם לחזור להודו ולפאקיסטן, אך ללא הצלחה רבה. שם, חרף האפליות, מצבם הכלכלי טוב בהרבה ממצב הרוב המכריע של תושבי תת־היבשת ההודית. מאז פרשה דרום־אפריקה מחבר העמים הבריטי, ב־1961, חדלה מנסיונותיה לשכנע את ההודים להגר. החל ... משגשגת הקהילה ההודית, שרובה סוחרים מצליחים, משכילים ובעלי־ מקצועות חפשיים. ... הכלכלי של רבים מהם איתן, ושכונותיהם הן בין היפות במקומותיהם. ההודים רואים עצמם כיום כחלק מהחברה הדרום־אפריקאית המערבית, יחד עם הצבעונים והלבנים, והם מקווים כי לא ירחק היום, שבו יקבלו שוויון־זכויות מלא. הנחתם היא כי הזמן פועל לטובתם, וכי הסיכוי היחיד של הלבנים להחזיק מעמד בטווח ארוך הוא בשיתוף פעולה מתוך שוויון עם הצבעונים וההודים.

עיריית ירושלים

מכרז מס' 64/74

עיריית ירושלים מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים עבור: שיפוצים ושיפוצים בבנין ביה"ס תחכמוני (מקור ברוך).

פרטים וחומר לגבי ההצעות אפשר לקבל במשרדי המחלקה להנדסה, הטיבת הבינוי, ברחוב הלל מס' 10, חדר מס' 203, אצל מר ב. מילר, בין השעות 09.00 — 12.00, החל ביום חמישי, כ"א בכסלו תשל"ה (5.12.1974), תמורת תשלום בסך 150.— ל"י אשר לא יוחזר.

את ההצעות יש לשלוח בדואר רשום לעיריה לפי הכתובת: יחידת המכרזים של העיריה, רח' יפו 22, ירושלים, לא יאוחר מיום ראשון, ח' בטבת תשל"ה (22.12.1974).

כמו"כן ניתן למסור את ההצעות ביחידת המכרזים שבבית העיריה, רח' יפו 22, קומה ב', חדר מס' 410. המועד למסירת הצעות כאמור, הוא ביום ראשון, ח' בטבת תשל"ה (22.12.1974), בשעה 09.00 בבקר ועד השעה 12.00 בצהריים; לא תתקבלנה הצעות לאחר השעה 12.00. תיבת ההצעות תיסגר בשעה זו.

תבואנה בחשבון הצעות מקבלנים העוסקים בעבודה מאורגנת בלבד.

על מגיש ההצעה להיות רשום לפי חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות תשכ"ט—1969 ומסווג לביצוע עבודות הנדסה בנאיות שהיקפן באתר בנייה אחד כך שיאפשרו לו לבצע את העבודה לפי החוק האמור. על מגיש ההצעה להמציא לעיריה אישור על כך עם הגשת הצעתו.

את ההצעות יש להגיש בשני העתקים.

על מגיש ההצעה לצרף להצעתו במעטפה נפרדת ערבות בנקאית לתקופה של ארבעה חודשים, או צ'יק בנקאי לפקודת עיריית ירושלים בסכום של 15.000.— ל"י. עפ"י דרישת העיריה יתחייב המגיש להאריך את תוקף הערבות שניתנה. המחאות פרטיות או סטרות לבנק לא יתקבלו כערבות.

אי מילוי תנאי זה ישחרר את העיריה מלדון בהצעה.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

הרשות בידי העיריה לקבל את ההצעה כולה או בחלקה.

המנהל הכללי

ירושלים, י"ט בכסלו תשל"ה — 3.12.74

תושב הבירה
עירך היא ביתך
שמור על נקיונה

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב—יפו

תיק עזבונות 4132/74

הזמנה

בענין ירושת המנוח דבר בנדוביצקי ז"ל ממושב חרות, תל־מונד שנפטר בירושלים ביום ט"ז טבת תשי"ט, 27 בדצמבר 1958.

המבקש: אשר גיא ממושב חרות, תל־מונד בעל ת. ז. מס' 337595.

להוי ידוע כי הוגשה בקשה ליתן צו המכריז על ירושת המנוח הנ"ל והנני מזמין בזה כל אדם, הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח ורוצה להתנגד להכרזה, להגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן, יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, — שופט
רשם בית המשפט המחוזי

משרד העבודה

אגף להכשרה ולהשתלמות מקצועית

מחוז תל־אביב והמרכז

בשיתוף

המדור ללימודי חוץ המכללה לטכנולוגיה של אופנה וטקסטיל ע"ש שנקר.

קורסים לעובדים מקצועיים בתעשיות הטקסטיל וההלבשה

המקצוע	תאריך הקורס	משך השעות
טקסטיל כללי	„סיבי טקסטיל"	60 שעות
אריגה	„תכנון וחיבור האריג"	60 שעות
אריגה	„טכנולוגיה של מכונות אריגה ללא בוכייר"	24 שעות
סריגה	„סריגה עגולה"	60 שעות
סריגה	„סריגת שתי" (כולל „רשלי")	60 שעות
אישפור	„כימיה של טקסטיל"	45 שעות
הלבשה	„ניצול יעיל של הבד בתהליך הגזירה"	42 שעות
הלבשה	„תדמיתנות"	225 שעות
הלבשה	„טכנולוגיה של חדר הגזירה"	90 שעות
הלבשה	„אחזקת מכונות תפירה"	45 שעות
הלבשה	„ארגון ופיקוח על הייצור בהלבשה"	39 שעות
הלבשה	„ניהול קו ייצור בהלבשה"	39 שעות

הקורסים יתקיימו בבנין המכללה רח' אנה פרנק 24, רמת־גן.

פרטים והרשמה: המדור ללימודי חוץ, המכללה לטכנולוגיה של אופנה וטקסטיל ע"ש שנקר, רח' אנה פרנק 24, רמת גן, טלפון מס' 734122-3, 722103, או 729161, בין השעות 8.30—14.30, ביום ו' עד שעה 12.30.

חיילים משוחררים ששרתו 75 יום לפחות זכאים למענק לימודים על סמך תעודת אישור צבאית.

המרכז הישראלי של אי. תי. אי.

מזמין את אנשי ואוהדי התיאטרון

למפגש עם דייויד ג'ונס

סגן מנהל של ה„רויאל שיקספיר קומפני", לונדון

לשיחה על התיאטרון האנגלי של ימינו (בשפה האנגלית)

ביום ג' 10.12.74, בשעה 17.00 באולם „צוותא" תל־אביב.

כוכבים ולילות

בת־שבע ובת־דור — איחוד או לא

מאת רות פיינגולד

עשר שנים מלאו ללהקת המחול „בת־שבע" ושש שנים ללהקה „בת־דור". בימים אלה מתנהל משא־ומתן שמגמתו לאחד את שתי הלהקות ולהקים להקה מאוחדת ואחת.

כדי לשמוע דברים ממקור ראשון פנינו אל רקדנים משתי הלהקות ושמענו מהם דברים על הרגשתם לגבי האיחוד. אומר איש להקת בת־דור יגאל פרי: „גנוחיל מה שהרעיון לאחד את שתי הלהקות ירד עלינו כמהלומה. אף־על־פי שדנו בזה, כמסתבר, מאחורי הקלעים זה כמה חודשים. לרקדני „בת־דור" יש תגובות חריפות. בתקופה הראשונה הם התנגדו מאוד לאיחוד. הלהקה קמה בלחץ דעת הקהל, לפני שש שנים ונחשבה לאחות התאומה של להקת בת־שבע. בתקופה הראשונה היתה ביקורת חריפה של הלהקה והיה עליה להוכיח את עצמה. בשנתיים האחרונות היא עלתה על הדרך, והיתה ללהקה טובה עם זהות ועם שם. עכשיו דורשים ממנה פתאום להתאחד. מה יהיה איתנו? אנחנו עומדים לאבד את הזהות שלנו, את כל מה שהשגנו. שתי הלהקות עבדו פעם בכיוונים שונים; עכשיו הכיוונים מתקרבים. זה מתבטא באימון הבסיסי, שהוא קלאסי וגם העבודות קרובות לפעמים זו לזו מבחינת הסגנון. ובכל זאת נשאר ייחוד לכל להקה. „בת־שבע" צמודה לפי הסגנון של מרתה גראהם בשעה שאצלנו יש גם ריקוד בעל קווים קלאסיים טהורים. ההתנגדות היא בגלל הסכנה לאובדן הזהות של שתי הלהקות. אחרי שהסבירו לנו שהנהלה אינה מסוגלת להחזיק את שתי הלהקות מבחינה כספית אמרנו: אנחנו מבינים, בואו נדון בכך בלי לצעוק חמס. אנחנו רוצים להקים להקה טובה. אם הולכים לאיחוד על כל הצדדים להיות מוכנים לתת כל מה שהם יכולים, כדי שזה יצליח. לפחות אנחנו מוכנים לתת הכל. כל העתונים התקיפו אותנו מפני שאנו עומדים לבלוע את להקת בת־שבע המסכנה. אבל זה לא כך, הרי גם אנחנו ניבלע. הרקדנים נפגעו מאוד. עשו מאתנו אפס.

לנו ברור שזאת בעיה כלכלית. ועלינו לשכוח שיש לנו מקום לריקוד. ידוע שכמה להקות בארצות־הברית מתפרקות בגלל קשיים כלכליים, אז מה יש לנו לדבר? עלינו לקבל את הדין ולעשות כמיטב יכולתנו. להקת בת־שבע מוענת להיות ולפעמין כמלה, יש לה דרך פתוחה להביא אותם איתה, ללהקה המאוחדת. על שני הצדדים להביא את תרומתם".

אם להקת „בת־דור" השלימה עם האיחוד, „בת־שבע" לא השלימה. אומרת סולנית הלהקה רינה שיינפלד: „אנחנו מאמינים בלהקת בת־שבע העצמאית. האיחוד, או המיזוג, פירושו חיסול הלהקה. משום שיהיה עליה להכנס למסגרת האמנותית של להקת בת־דור. זה היה איחוד אילו היתה הנהלה אמנותית חדשה ומסגרת חדשה. אבל מאחר שהכל נשאר כמו שהיה, ברור שבת־שבע תיבלע בתוך בת־דור. במשך 12 שנה נבנתה להקת בת־שבע אבן אחר אבן, עם קו אמנותי מסויים מאוד. גם אם השתנו המנהלים האמנותיים, תמיד היה לה קו אחד. היא עבדה עם הכוריאוגרפים הגדולים בעולם, ג'רום רובינס, מרתה גראהם, גלן טטלי, ג'ון קרנקו, ג'ון בטלר ועוד. אין בעולם להקה מודרנית בעלת רפרטואר עשיר כל־כך. נוסף על כך ריכזה בת־שבע את מיטב הכוחות הישראליים ובכל תכניותיה, בארץ ובחו"ל, היא שיבצה לפחות יצירה מקומית אחת." כאן נכנס לשיחה בדידה, רקדן בת־שבע: „מציעים כאן איחוד במרכאות. יש בעיה כלכלית, אבל הבעיה העקרונית היא אמנותית: חמש שנים היתה לרקדנים אפשרות להחליט לאיזו להקה להצטרף, ולהחלטתם של רקדנים מסויימים לעבוד בבת־שבע, היתה סיבה אמנותית טהורה. לכן ברור שאנחנו רוצים להמשיך בקו הזה, ולא להתאחד". רקדנית „בת־שבע" רינה גלוק אומרת: „להצעת האיחוד יש סיבה פינאנסית. אני מאמינה שאמנים, אנשי ציבור, משרד החינוך והתרבות, קרן תרבות אמריקה־ישראל ועיריית תל־אביב יהיו מוכנים לתמוך בלהקה. אנחנו מבינים שהעול על הבארונית בת־שבע דה־רוטשילד כבד מדי, אבל אין זאת אומרת שאי־אפשר למצוא פתרון לבעיה." ממשיך אהוד בדידה: „אני חושב שהתרומה של בת־שבע לחיי המחול בארץ היא לא רגילה. היא העלתה את הרמה המקצועית לרמה בין־לאומית. היא ריכזה את הכוחות המקצועיים בעלי הרמה הגבוהה ביותר. היא הזמינה כיועצת אמנותית את מרתה גראהם, וגישה זו הנבחתה אותה בחזבבת כוריאוגרפים בכל העולם. זה עתה הגיע מברק ממרתה גראהם שנאמר בו: בתרגום חפשי: אני חושבת שלהקת בת־שבע אינה צריכה להתאחד עם להקת בת־דור. אני חושבת שאסור שלהקת בת־שבע תיעלם. „אני חושבת שיש למצוא דרך כדי שלהקת בת־שבע תוכל לפעול כגוף עצמאי". „אנחנו רוצים להיות ללהקה ציבורית כמלכהיה, שעתידה מובטח, שתוכל לפעול בהתאם לסטנדרטים שהרגינה בעבר". כיים בדידה הוסיפה הזהות לרינה שיינפלד: „להקת בת־שבע היא נכס לאומי, היא חלק חשוב בחיי התרבות בישראל. לא ייתכן שהיא תימחק מהמפה. אני יודעת שנעשו מאמצים לעודד ולהזרים כספים, אפילו למוסדות שנכשלו. על אחת כמה וכמה להקה שרכשה שם בעולם והביאה כבוד למדינה. יש להקים ועדה ציבורית שתבדוק את האפשרויות ותגייס אמצעים בישראל ובעולם כדי להתגבר על הבעיה הכלכלית". רינה גלוק נראית עוד פחות מתפשרת: „המצב קשה אבל איש לא הציע לאחד שתי תזמורות או שני תיאטרונים. אנחנו מבינים שדורשים צימצומים, אבל לא צימצומים אמנותיים."

„הלהקה דנה והחליטה ברוב קולות שהיא רוצה להמשיך להתקיים באופן עצמאי", אומר אהוד בדידה. „אנחנו יודעים שזה לא יהיה קל. יהיה עלינו לגייס כל עזרה אפשרית. אנחנו רוצים לפנות אל כל הגורמים המממנים את חיי התרבות בארץ, שיקבלו גם אותנו לחסותם. אחרי הכל, אנחנו תורמים לחיי התרבות בישראל לא פחות מהבימה או מתיאטרון הקאמרי". בעתונים כבר נכתבו הספדים ללהקת „בת־שבע". אך מסתבר שהיא אינה מוותרת בקלות, והאיחוד בין שתי הלהקות עדיין עומד בסימן שאלה גדול.

להקת בת־שבע בתמונה „תנועה"

אריה אליאס — זורבה השני

מאת יעקב בר־און

„זורבה היווני הוא התפקיד חיי", מודה השחקן אריה אליאס ופניו שמחות. „גם לשחק, גם לשיר, גם לרקוד סירטאקי. אולי גם לנגן בסאטור. הכל בערב אחד. עם טקסט נפלא, מלא שמחת חיים. האם יכול שחקן לדרוש יותר מזה?"

אריה אליאס בשלון של אנטוני קווין, השחקן האהוב עליו. על־אף השוני שביניהם — שניהם זורבה. זה בסרט עטור פרסים בין־לאומיים וזה בהצגה ישראלית חדשה, המועלית על־ידי תיאטרון „עידן".

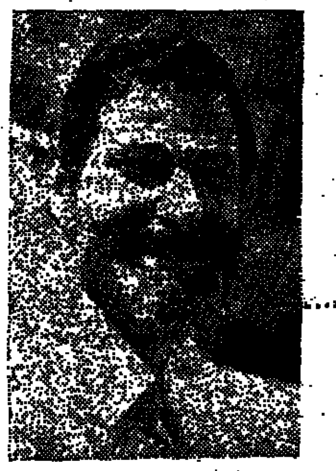

מאיר יגאי, מעבד ההצגה והבמאי שלה, אשר מילא בה את תפקיד הסופר גם לצדו של מאיר מרגלית המנוח, מצא לעצמו עדנה חדשה. הוא אף שינה את מבנה ההצגה והוסיף לה דמות שלישית, הזכות היסט מהסוג: הזקנה בובולינה בגילומה של בימה לוקה.

זורבה הישראלי. הוא ממש מוכן ללקק את אצבעותיו מטוב התפקיד. „זורבה הוא טיפוס, המסמל את הכל", אומר אריה אליאס. „חופש, אהבה, שמחת חיים, נשים, יין. והעיקר לשעה זו — זורבה שלי, על אף העבר הקרבי שלו, הוא שונא מלחמות מושבע ואוהב אדם בכל לב. זורבה המקורי אולי לא היה בדיוק כזה..."

אריה אליאס של התפקידים העממיים והעסיסיים הוא גם בחיים כזה. אדם שנעים לגלגל עמו שיחה, שופע חום ולבביות. הבריות אוהבות אותו. ב„קוקלך" שיחק את הדייג מיפו — ונשבה יצא עד ארצות־הברית. במסע נתן את „כל־כולו" ופעמיים התעלף והובהל לבית חולים. כי כשיבא של הבולדוזרים, שאיימו להרוס את בתי השכונה, לקח זאת במלוא הרצינות כמו איום על ביתו. עתה גם רואים אותו בתפקיד אליאס מובהק ב„ביאר לי ותני", כאביו של יהודה ברקן. מתדמיות המתנגנת צבע לסרט, שהוצעות עליו היו לבאן ולכאן.

רבים אולי אינם יודעים, אך יש גם אריה אליאס, המרוחק מאבותי־רות. אריה אליאס, ה„מאמר־ סר של עבריינים צעירים, הרחק בתל־אביב ומנסה להביא קצת תרבות לתוכיבר ופה ושם משיג להם תפקידי ניצבים בסרטים.

ויש אריה אליאס של ה„מיגזר הערבי". זה קרוב לעשרים שנה, שהוא, השחקן שעלה מעיראק עם קום המדינה, עורך בישובי המיעוטים ומארגן בהם הצגות. פסיכנגים, ריפונים, מתפלים — שום דבר לא עצר אותו עד כה. גם לא משמעותו. „הם יודעים, שאני משוגע לעניין", הוא בטוח.

זו ההצגה הרביעית שהוא עומד עם שחקנים־ערבים ממזרח ירושלים. כעת, הוא מדריך אותם בהצגת „הרפתקה בעקיפה", הצגה של רטה. שכבר איננה מוסיבה את מכותבו. אך אריה לקח את מכוניתו ונוסע לירושלים, להיות קרוב לשחקניו. הצטרפתי לאתה, מגפיטוריו מראיתי עד כמה גדולה האהבה אליו. ותם תמורה וכו...

„הוא רחוק מסמבות הפוליטיקה" נצבט לו הלב, כשפלוני נקלע לחירה של שחקניו ושאל תחת איזה דגל הם עובדים. דגלו הוא התיאטרון והאנושיות היא רוחו. הוא עוזר בשמחים ובהמתנות. „הקו הירוק" — ומקווה שפעולתו בקרב הערבים תזכה לסיוע מגורמים הממלכתיים.

שאיפות כשחקן?

„כשחקן, אני אדם מאושר". אומר ובהו התורש. אך מי שמכיר אותו מקרוב, יודע שדבריו אלה אינם מדוייקים במאה אחוז, שכן, לאליאס לא ניתן עד כה להגיע לתפקידים במיטב הקלאסיקה העולמית. שהוא כה מוכשר לגלם אותם, והמבין יבין. אולי זורבה יביא את התפנה?

מי מפחד מצ'כוב?

בבמה כל העולם

יש תקופות כאלה בתיאטרון הישראלי: פתאום קמים בבוקר ומחליטים לא לפחד מצ'כוב. אף לא מהמחזות שנחלו כשלונות חרוצים בעבר. זה קרה ב„קאמרי" שחידש, אחרי נסיונות לא מוצלחים ביותר עם מחזות צ'כוב, את „השחף" ש„נפל" זמן קצר למדי לפני כן ב„הבימה". עתה התחיל התיאטרון העירוני החיפאי להעלות את „גן הדובדבנים" (שנכשל בשעתו ב„קאמרי"). הנסיון מעורר בי סקרנות. בעיקר משום שהבמאי המיועד הוא מייקל אלפרדס וממנו מצפה אני לדבר־מה חדש ומחבר. על כל פנים ודאי לא לנסיון להעלות את המחזה בדרך הקלאסית, המקובלת. אם נוסיף לכך את הליהוק — ליגה א' של התיאטרון — מרדכי בן־זאב, גדליה בסר, רחל דובסון, שמואל חלף, נתן מייסלר, בימה מוגסה, אלכס מונטה, אמנון מסקין, רות סגל, רינה רוזנבאום, סנדרה שדה ואילן תורן, הרי שהציפיות עולות.

„גן הדובדבנים" (בתרגומה של רבקה מכולה) יהיה ההצגה השלישית בעונה זו על הבימה הגדולה של חיפה. ובינתיים מכינים גם על „במה 2" הקטנה משהו שיעורר אולי סיפוק: מחזמר סאטירי של חנוך לוין ובבימויו, „סיקי" שמו. בזה ישתתפו אילן דר, ליה דוליצקיה, שהיא פנים חדשות בחיפה, יוסי ידין, שכבר התאורח כבראה בעיר הנמל, וחנה רוט. וכדי שהרכבת תסע במלוא הקיטור מכינים גם הצגה קטנה שתוצג באולם הכניסה של התיאטרון בסיום הצגת „אל הצפור" לאהרון מגד, הבכורה החדשה של חיפה. המדובר במערכון של גילדורד „שלושה שחקנים, דרמה אחת", בביצועים של נורית יערי ואילן תורן, ובהשתתפות חמישה שחקנים (דווקא) מהפלוגה הצעירה שטיפח התיאטרון בחוות שלו בעין־הוד — מוני מושונוב, סנדרה שדה, שמואל קלדרון, שלמה בראבא וצמי טראוב. אורכה של ההצגה כמחצית השעה ובסיומה יוכלו הצופים לגלגל שיחה עם השחקנים.

ובכן, התכנית מבטיחה. שהמנהל האמנותי של חיפה, עודד קוטלר, ניגש להגשמתה בכוחות רעננים. אחרי שחזר מסיור בן 3 חודשים באנגליה ובארה"ב לשם לימוד שיטות ניהול וארגון תיאטרונים רפרטואריים קבועים. באנגליה על־פי הזמנת ה„בריטיש קאונסל" ובארצות־הברית עם מלגה מקרן תרבות אמריקה.

רחל שור ושבתאי קונורטי ב„חאנברט"

קונצרטים קאמריים וקברט סאטירי בחאן הירושלמי

בשקט וללא פרסומת יתירה הקים תיאטרון החאן על ירושלים קאברט סאטירי, „החאנברט", המתקרב כמסתבר להצגת המאה שלו בתכניתו מספר 1. להקת הקאברט, אהרון אלמוג, שבתאי קונורטי, רחל שור, מרגלית אליבוץ ודאדא דובים הופיעו כמעט ערב־ערב עם המוסיקאי הקבוע שלהם, נפתלי הובר, במרתף המועדון של החאן, זוהי הצגה בסגנון קיקס־לייבני. הנותן מקום לאימפרוביזציות רבות. אם כי התכנית לא השתנתה בהרבה מאז התחילו להציגה, מספרים בחאן שיש אנשים שבאים לראות אותה שוב ושוב. בהם גם כאלה שגרים במקומות מרוחקים מן הבירה. זאת הן בזכות האווירה הבלהיראמציית ששוררת במקום והן בגלל הוויכוחים המתפתחים אחרי ההצגה בין השחקנים המפארים לבין הקהל.

עתה מתכוננים השחקנים לצאת עם תכנית מספר 1 אל מחוץ לירושלים ומשום כך מקדימים את שעת ההצגה בחאן ביומי ראשון, מרי רדון שיוקד כבר על חומר חדש לתכנית מספר 2 ולצוות העבודה הצטרף גם אלי דנקר, שחקן ופסנתרן ירושלמי שחזר זה עתה מחוץ לארץ.

ובמישור אחר — סדרות הקונצרטים הקאמריים שנהלו בה בחאן, זוכה להדים חיוביים. הקונצרטים, המתקיימים מדי יום א' בשיתוף עם רשות השידור, מארחים אמנים בעלי שם, ביניהם ערזי ויזל, פנינה זלצמן, שלמה תדהר, דניאל עדני, רות מגנה, בוריס ברמן, מיכאל מייסקי, יחים ברונמן, צילה גרוסמאייר ואחרים, במסגרת זו חודשה הסידרה „קונצרטים" בעריכת דוד חן.

המעוניינים יכולים לרכוש כרטיסי מינוי לששה קונצרטים, על־פי בחירתם.

מחזה של יעקב שבתאי על הבימה הקטנה של „הקאמרי"

הבימה הקטנה של „הקאמרי" זו המשותפת לתיאטרון ולמועדון „צוותא", מחזה את המנה שלה. אמנם קצת באיחור, מחזה ישראלי — „חיי קליגולה" מאת יעקב שבתאי. הבימוי של עדנה שביט והמוסיקה של שמעון שגיא. את תפקיד קליגולה יגלם עודד תאומי ולצידו יופיעו בהיה ברק, גבי קרן, ישראל גוריון, ראובן שפר ודב קפלן.

שבתאי כתב את המחזה על־פי הביוגראפיה המפורסמת של הקיסר הרומי המטורף, שכתב סווטוניוס; אך כדרכו לא נמנע מרמזים לכיוון התקופה שלנו. את התוצאה נראה ב„צוותא" החל באמצע ינואר.

חוה צבק

דימיטרי מציג

השבוע החלו בארץ הופעותיו של דימיטרי, הפנטומימאי, הליצן, האקרובט והמוסיקאי, שמרבים לכנותו „האדם האחד שהוא תיאטרון שלם". דימיטרי, שהקסים את הקהל בארץ בהופעותיו בשנת 1969, נחשב לגדול אמני הפאנטומימה בעולם.

הוא נולד בשנת 1935 בשווייצריה להורים אמנים. למד מוסיקה, באלט ופאנטומימה בבית־הספר של אטיין דקרו ואצל מרסל מרסו, השתתף בהופעות קרקס כאייזה כליצן ובשנת 1959 החל מופיע בתכנית יחיד, שזכתה להצלחה עולמית. שגריר שווייצריה בישראל העניק חסותו לחודש ההופעות של דימיטרי בארץ.

מומחים לרשותך

במסגרת מדור זה מעמיד „דבר" לרשות קוראיו שרות מיוחד. צוות מומחים שישיבו על שאלות בתחומים שונים * חוק ומשפט * מסים וביטוח * השקעות וחסכון.

מטרתו של מדור זה אינה לשמש תחליף לשרותיו של עורך-דין, רואה חשבון או יועץ להשקעות. תפקידו להעמיד לרשות השואלים אינפורמציה מוסמכת שתסייע להם להעריך את בעייתם ולהבהיר להם את האפשרויות הפתוחות בפניהם. לעתים לקראת התייעצות עם עורך-דין או יועץ מורשה בתחום אחר.

על שאלותיך ישיבו המשפטנים עמיהוד בן-פורת ויעקב רוזן. ישראל גיל ישיב על שאלות בענייני עבודה, ביטוח לאומי וגמלאות. השאלות בתחומי השקעות, חסכון ומיסוי ירוכזו על-ידי רואה החשבון דן בבלי בסיועו של ד"ר מיכה אנגל ועו"ד י. ש. חנן.

את השאלות יש לשלוח במכונת כתיבה או בכתב יד ברור ל„דבר". ת.ד. 199, למדור „מומחים לרשותך".

עיכובים במסירת דירת

שאלה: בתאריך 1.8.73 מכרתי את זכות שלי לקבלן שהיה אמור לבנות במקום ביתי בית משותף. תמורת ביתי סוכם שאקבל דירה בבית אשר ייבנה. נערך חוזה והקבלן התחייב למסור לי את הדירה החדשה בתאריך 1.8.74. במשך תקופת הביניים עברנו לגור לדירה זמנית. גם בדירה הזמנית קשרנו חוזה עד לתאריך הנקוב ע"י הקבלן, כלומר ל־1.8.74.

בחוזה ביני לבין הקבלן יש סעיף האומר, שבמקרה שהקבלן לא יוכל לספק לנו את הדירה עד לתאריך הנקוב — הוא ישתתף ב־50 אחוז מהוצאות שכר הדירה. בינתיים פרצה מלחמה ובנין הבית התעכב. בינתיים קיבלתי הודעה מבעלת הבית, שעלי לפנות את הדירה עד ה־3.1.75.

שאלותי הן:—

א. מה הזמן המוגדר עבור תקופת „מלחמה", שהוכר ע"י הממשלה כתורת כוח עליון?

ב. האם אוכל להשתמש בסעיף זה גם כלפי האשה אשר השכירה לנו דירה זמנית?

ג. כיצד אוכל לממש את הסעיף בחוזה הקובע, כי אם אצטרך לעזוב את הדירה הזמנית — על הקבלן לשלם את כל ההוצאות? עלי לציין, כי בעקבות האיחור נגרמו לי הוצאות מוגדלות.

ב.ג.
חולון (שם הכותב שמור במערכת)

תשובה: תשובה הולמת לבעיות הספציפיות המתעוררות בשאלה ואשר קשורות בתנאי ההסכם ניתן לתת רק לאחר עיון בכל סעיפי ההסכם ובדיקת ניסוחם. אך עקרונות מנחים ותשובה קיימים בחוק לשאלותיך:

א. הממשלה אינה הגוף המכריז על „תקופת כוח עליון". בית המשפט הוא הקובע אם סיבה או עיכוב מסויימים (במקרה זה — העיכוב בבנייה) נגרמו כתוצאה מכוח עליון ועד מתי גרם הכוח העליון לעיכוב. השאלה היא עובדתית והתשובה ניתנת על־פי נסיבות כל מקרה ומקרה ולא באופן כללי לכל המקרים. נראה, כי במקרה הנוכחי, כאשר הקבלן עסוק בבנייה אחרת ומזניח כליל את בניית הבית שהתחייב בו, לא תעמוד לו טענת ההגנה של כוח עליון בתביעה שתוגש נגדו על הפרת ההסכם. אך כאמור יש לבדוק את כל תנאי ההסכם, שכן עפ"י הנתונים קיימות לקבלן הגנות נוספות, פרט להגנה של כוח עליון.

ב. כאשר פינוי של מושכר מתעכב בשל נסיבות הכרוכות בשירותם של אנשים אחרים, קיימת בידי הדייר הזכות לפנות בבקשה („בדרך המרצה") לבית משפט השלום ולעתור למתן ארכה לפינוי. בית המשפט שוקל את כל הנסיבות ונותן צו אשר יכול להיות כרוך במילוי תנאים ותשלום כספים לפי ראות עיניו.

ג. גם כאן צריך לבדוק את נוסח ההסכם. על מנת לקבוע אם הקבלן חייב בתשלומים מוגדלים כאשר האיחור במסירה גרום באשמתו.

הבטחת ירושה לנכדים קטינים

שאלה: אני בעל מגרש ובית קטן ויש לי חסכון קטן בבנק. איך אוכל להבטיח שאחרי מותי ומות אשתי יעברו נכסי לנכדי ולא לבני ולכלתי.

ז.א.
(שם הכותב שמור במערכת)
רמת-גן.

תשובה: החוק נותן בידי כל אדם את הזכות המלאה לצוות את נכסיו לכל אדם לפי ראות עיניו. לרבות לנכדיו הקטינים.

כאשר יורשים קטינים נכסי עזבון בין עפ"י צוואה ובין מכוח הדין הם הופכים לבעלים החוקיים המלאים של הנכסים. בשל היותם מוגבלים כשרות לביצוע פעולות בנכסים ממונים הוריהם כאפוטרופסיהם הטבעיים לנהל את הנכסים. אולם לכל פעולה כמו דרוש אישור בית המשפט המחוזי. בשום מקרה אין בידי ההורים כל דרך לשלול את הנכסים מידי הקטינים ובאשר בסיבות כלשהן מתעורר צורך למכרם, מתנה בית המשפט את המכירה בהפקדת התמורה לזכות הקטינים ובהשקעת הכספים לטובתם. בית המשפט, באמצעות האפוטרופוס הכללי משגיח כי לא תיעשה כל פעולה השוללת או המצמצמת את זכויות הקטינים בנכסים.

העלאת דמי שכירות

שאלה: זה 19 שנה אני גר בדירה שכורה, 2 חדרים, בדמי מפתח. שלמתי בזמנו 3200 לירות. עם כניסתי שלמתי 20 לירות לחודש. מאז היו כמה העלאות, וכעת אני משלם 75 ל"י לחודש (מאוגוסט 1973).

לפני שבוע קבלתי מבעל הבית הודעה, שעלי לשלם ביום 1.9.74 סך —.104 ל"י לחודש. (הוא מסתמך על תקנות דמי שכירות בדירות תשל"ד—1974, שפורסמו בקובץ התקנות 3179 מיום 2.6.74 עמ' 1264).

האם מגיע לו 104 ל"י בעד 2 חדרים, ואם לא — כמה עלי לשלם?

י.ב.
(שם הכותב שמור במערכת)
בני־ברק.

תשובה: תקנה 1 לתקנות שהוזכרו קובעת, כי לדמי השכירות ששולמו עד כה בסך 75 ל"י יתווספו 39%, ולפיכך דמי השכירות החודשיים יהיו 104.25 ל"י. תקנה 1 (2) לתקנה הנ"ל קובעת כי למרות האמור לעיל דמי השכירות בדירה בת 2 חדרים לא יעלו על 52 ל"י לחדר, דהיינו 104 ל"י למושכר כולה.

התקנה מוסיפה בהמשכה הגבלה נוספת והיא: „ובלבד שהיחס בין דמי השכירות המגיעים על פי תקנות אלה לבין הסכומים האמורים בהן לא יעלו על היחס בין דמי השכירות היסודיים האמורים בסעיף 42 לחוק לבין סכום המקסימום שהיה חל על הדירה על פי תקנות תשכ"ז".

דמי השכירות היסודיים האמורים בסעיף 42 לחוק הגנת הדייר (נוסח משולב) תשל"ב—1972 הנם 60 ל"י. סכום המקסימום שהיה חל על הדירה על פי תקנות תשכ"ז (לשני חדרים) היה 39 ל"י. היחס בין 104.25 ל"י ל־104 ל"י אינו עולה על היחס שבין 60 ל"י לבין 39 ל"י.

לדמי המפתח ששולמו לפני 19 שנה אין כיום השפעה על דמי השכירות הנ"ל וההפחתה מן התוספות על שכר הדירה בגין תשלום דמי מפתח (שליש אחוז) הנה למשך 15 שנים בלבד מיום תחילת השכירות.

דמי השכירות הנדרשים ממך הנם, לפיכך, חוקיים.

מהן הוצאות־מחיה ממוצעות

שאלה: לפני שנים מספר נתבקשתי ע"י פקיד השומה להגיש לו הצהרה על ההון שלי ושל בני משפחתי. לפני זמן מה נדרשתי להמציא הצהרה דומה. בהצהרה הראשונה הגיע הוני לכ־150 אלף ל"י, ובהצהרה השניה לכ־180 אלף ל"י. פקיד שומה ערך את החישוב הבא: הוני גדל בכ־30 אלף ל"י; בנוסף לכך היו, לטענתו, הוצאות המחיה שלי, בתקופה שבין שתי ההצהרות כ־70,000 ל"י, ומכאן הסיק כי ס"כ ההכנסות שלי (לאחר ניכוי מס ההכנסה ששילמתי בתקופה של ארבע השנים שעברו בין שתי ההצהרות) צריך היה להיות לפחות 100 אלף ל"י, שהן 25 אלף ל"י לשנה (סכום זה הוא לדעתי מופרז ביותר).

יצויין, כי לא היו לי באותה תקופה „הכנסות" שאינן חייבות במס, כגון ירושות או מתנות. ברור, כי כל החישוב מבוסס על סכום מגוזם מהאצבע, והוא הוצאות המחיה שלי שהיו נמוכות בהרבה בהיותנו מנהלים בביתנו אורח חיים צנוע בהתאם להכנסות הנמוכות שלי. שאלתי: מה ניתן לעשות כנגד קביעה שרירותית זו של הוצאות המחיה שלי?

ישראל ריינך
תל־אביב

תשובה: בהיעדר פרטים נוספים לא נוכל אלא לספק לך תשובה כללית. בעקרון נכונה דרך החישוב של פקיד השומה. במקרה של נישומים שאינם מנהלים ספרים נאלץ פקיד השומה לגשש באפילה באשר להכנסות הנישום. ואחת הדרכים המקובלות במקרה כזה (גם ע"י שלטונות המס בחו"ל) היא הדרך שבה נקט פקיד השומה במקרה זה — השוואת הצהרות הון.

עקב אכילס של דרך זו טמון בנקודה של הוצאות המחיה אותה הזכרת. לגבי שאר נתוני החישוב הסכומים הנלקחים בחשבון הם בני־בדיקה. ואילו סכום הוצאות המחיה — שהוא חשוב מאד לצורך החישוב — הוא סכום שפקיד השומה, בהכרח, צריך לנחש אותו. לצורך זה נעזר פקיד השומה בדרך כלל בנתונים של הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה. לדוגמא: בימים אלה העבירה נציבות מס הכנסה לפקיד השומה את הנתונים הבאים כדי שישמשו אותם במלאכת קביעת הוצאות המחיה: —

הוצאה שנתית ממוצעת לתצרוכת לנפש, (פרט לדיור), לפי גודל המשפחה, בל"י לשנים 1974—1973

גודל המשפחה	1971	1972	1973
כל המשפחות	4.046	4.916	6.140
נפש אחת	7.976	9.691	12.104
2 נפשות	6.176	7.504	9.372
3 נפשות	5.103	6.090	7.606
4 נפשות	4.327	5.257	6.566
5 נפשות	3.022	3.672	4.566
6 נפשות ומעלה	2.047	2.487	3.106

מקור: סקר הוצאות המשפחה 1968/69 (של הלשכה המרכזית לסטאטיסטיקה) מעודכן לפי שינוי בהוצאה לצריכה פרטית לנפש.

יש לזכור, כי מדובר כאן בממוצע בלבד. הנישום רשאי לנסות להוכיח, כי הוא סוטה מהממוצע כלפי מטה כשם שפקיד השומה רשאי לנסות להוכיח. כי הנישום סוטה מהממוצע כלפי מעלה.

קשה להיות צרכן

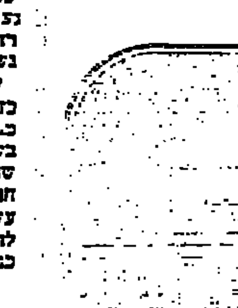

הטלפון של השייך והאסימונים שנעלמו

שבוע זה, בו מתרחשת בצורתה האדירה והפעילה של המחלקה ליחסי ציבור במשרד התקשורת הילולת „הטלפון היקר בתולדות המדינה", שבוע זה ראוי שנציין בו גם יובל אשא: חודש חלף מאז נעלמו האסימונים מן הקיוסקים ומאשנבי־הדואר.

בטרם נתפנה ליובל הקס, שדווקא איש במשרד התקשורת אינו מרבה לדבר עליו, נעיף מבט לעבר אותה הילולת־טלפון. נקבע מיד: אין זה מתפקידו של מדור זה לצאת להגנת כבודו של חבר הכנסת, השייך אברדביע, מפני שכבודו של כבוד השייך לא נפגע כלל בפרשה זו, ודווקא משרד־התקשורת הוא הזקוק לתיקון בשמתו.

שכן כיצד ואיך יכלה פרשה כזאת להתרחש בכלל במדינה מתוקנת? — התשובה ברורה: בשום אופן. הכנסת השמינית — שהשייך נמנה עם נבחריה — נבחרה לפני כמעט שנה. האם אחד עשר חודש אינם זמן די והותר להתקנת טלפון בביתו של חבר כנסת?

לוח הצפיפויות בהתקנת טלפון — שמשרד־התקשורת מפרסם אותו במדריך לשנת 1974 — קובע בפירוש, שרק שש קבוצות מנויים נהנות מדרגת עדיפות עליונה (א'): שרים, חו"כים, צה"ל, בתי־חולים, תחנות מכבי־אש, תחנות מגן דוד אדום. אם נשים לב, מהנות צה"ל קודמים אפילו לבתי־חולים ולמספרי־חירום שונים. אך חברי־כנסת קודמים גם לצה"ל ולא כל שכן לכל אותם חברי קבוצות מועדפות במדרגה זו או אחרות כמו רופאים, קציני משטרה, נציגויות דיפלומטיות או משרדי־ממשלה.

אותו הסדר של סולם עדיפויות אינו אומר דבר וחצי דבר על מקום מגוריו של המבקש. יתכן שבמשרד־התקשורת קיימת הוראה פנימית הקובעת, שדרגת עדיפותו של חבר־כנסת בטלה או מבוטלת אם אינו תושב אחת הערים הגדולות, חבר מושב או איש קיבוץ. אם כך הדבר, כדאי אולי לפרסם הוראה זו ברבים למען נדע.

בהילולת סיפורי העתונות בדבר אותו טלפון לא נשכחה הדגשת העובדה, שכדי לחבר את קו־הטלפון הנ"ל נאלץ משרד התקשורת למתוח קו באורך 18 ק"מ. והואיל ואין להניח שהשייך אברדביע התגורר באמצע המדבר בגפו. שכן ברור שבתוך עמו הוא יושב, מותר לנו להביט בשאלה מזווית אחרת: אם היו צריכים למתוח קו בן 18 ק"מ, כי אז ברור, שהטלפון הקרוב ביותר לנקודת הישוב הזאת מרוחק 18 ק"מ לפחות.

כלומר לידה קשה, תאונה, אסון פתאומי, ילד שנפל לבאר, שרפות — לא משנה. איש מבני המקום חייב לעבור מרחק של 18 ק"מ כדי להזעיק עזרה. דומה הדבר כאילו נאמר לתושב הרצליה שיוכל לטלפן רק מכיכר מוגרבי...

לו אני במקומו של מנכ"ל משרד התקשורת, לא הייתי מתפארת במבצע התקנת הטלפון הזה.

אלא שמשרד התקשורת אינו מן הביישנים ביותר.

ואולי דווקא כן? הנה הגיע, כאמור, יובל הזומא של האסימונים ואיש אינו מפרסם הודעה לעתונות לכבוד המאורע. ואולי זהו הסימן, שכן רגישים היושבים בבירה לעניינים מסויימים?

המצב העובדתי כרגע הוא כך: השייך אברדביע כבר יכול לצלצל, ברוך השם, אבל תושב הרצליה עוד לא, אף אם יסע לצורך זה למוגרבי: אין לו אסימון.

יש לשער, שמי שהחליט לפני חודש על הפסקת מכירתם של אסימונים בבתי־הדואר יכול לנהל את כל שיחותיו מחדרו שבמשרד התקשורת. כדאי, אם כן, להזכיר לו שלא כל בני־ישראל נתברכו בטלפון בעבודה על חשבון בעל הבית או בטלפון בביתם (אף הוא על חשבון בעל הבית...) יש עוד בארץ הזאת — ככל שיפליא הדבר את כלכלני־התקשורת — אזרחים הזקוקים לטלפון ציבורי. היה לי הכבוד המפוקפק להיות עדה השבוע לצעקות, וכמעט תגרות־ידיים, בשער בית־היולדות בתל־אביב: היו שם שני תריסר אנשים הרוצים להודיע משהו בדחיפות (כולל אחת שהיתה בדרכה לחדר־הלידה) והיו שם שלושה טלפונים ציבוריים תקינים בתכלית, ולא היה שם אפילו אסימון אחד — לא לשוער, לא בקיוסק ולא בכיסיהם של הנאספים.

מקרים מרגשים לחוד. הגיעה העת להסביר למשרד התקשורת שטלפון ציבורי הוא מצרך חיוני לחיינו. וכי בלי אסימונים אין המכשיר עצמו שווה אפילו אסימון שחוק.

טענת הנגד ברורה ומוכרת כמו תקליט חורק: משרד־התקשורת רוצה למנוע אגירה פושעת של אסימונים לקראת ייקורם הצפוי. כלומר, למנוע זאת מן האזרחים. שכן למשרד עצמו מותר, כנראה, לאגור בציפיה להתייקרות כאוות־נפשו.

מומחים לכספים ולמחזור שימוש בטלפון ודאי יכלו לחשב ולהוכיח, שמניעת אסימונים מן הציבור אינו עסק משתלם בכלל. הקהל אין לו אסימונים והוא אינו מתלהב לשלם מחיר כפול בעד שימוש בטלפון פרטי של בעל החנות. אם כן אין הקהל מטלפן, ויוצא רווח אגירת־האסימונים של משרד־התקשורת בהפסדו. אולם לא זאת הנקודה הקובעת. הנקודה הקובעת היא, שמשרד־התקשורת הוא בעל מונופולין להנפקת אסימונים ומכירתם. הוא חייב להבטיח אספקתם של אסימונים לכל דורש והוא מנוע לעשות כן לא משום חוסר יכולת־ביצוע, אלא במטרה של אגירה לקראת רווחי התייקרות.

איש עסקים פרטי, או מוסד כלכלי־צבורי, היו נענשים על התנהגות זו בכוח החוקים החלים על נותני שירותים וספקים מונופוליסטיים. היות והגוף המונופוליסטי הוא גוף ממשלתי אינו משחרר אותו מן האחריות.

שכונות שלמות ויישובים שלמים מקיימים קשר עם העולם החיצון באמצעות הטלפון הציבורי בלבד. הניצב במרכז השכונה או בכפר המהווה נתיב־ישועה יחיד במקרה חירום. מקרה חירום מכל סוג.

נציב תלונות הציבור, מבקר המדינה, הכנסת, בג"ץ — האם מישהו מסוגל ורוצה להושיע?

מזון — לפה

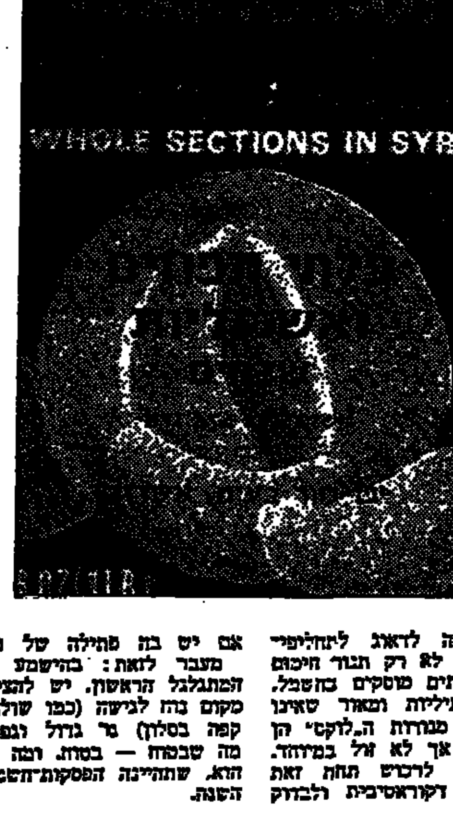

איך שהוא תמיד יוצא. שבעלי העסקים הם המרוויחים מכל מצב. כאשר מוטלת בית הרושת לסוון — מהווה הדבר הזדמנות מצויינת בידי ספקים ומשווקים גם יחד להרקת המחסנים מכל סחורה בלתי מבוקשת. כאשר מוכרזת מדיניות כלכלית חדשה, והקהל עורך מתקפת־קניות על חנויות המזון — שוב מצליחים להיפטר מסחורה שאיש לא רצה בה מקודם. וכאשר מגבילים את יבוא המזון או אוסרים עליו כליל — ודאי שיכולים כל יבואן וכל בעל עסק למכור לנו כל משלוח הנ"ל שנשאר „תקוע" בזמנו משום מחיר גבוה או איכות ירודה.

לאחר התרוקנות בת שבועיים שוב מלאות חנויות המזון (לבעט מוצרים שעליה נוספת במחירים צפויה בקרוב) ובין הטורים הארוכים של „מחיר חדש" נמצאים נקודות ודיכוים גדולים למדי של „מחיר ישן" — אמיתי לפרקים, „אימיטציה" בבקרים אחרים.

זוהי, אם כן, השעה לא לקנות דבר שלא קנינו מקודם ובמיוחד לא דבר זול יחסית: לא לפתנים בלתי מוכרים, לא דגים בסוג חדש. לא תוצרת הארץ ולא תוצרת חוץ. פשוט, לא כלום.

ומיד יודגם מדוע.

קחו, לכשל, את „פלחי תפוזים ואשכוליות" שתוויות אריזתם מוצגת כאן (כלומר. אל תקחו). מיהוד הכותרת של „איילנד גארדנז", שמדובר במוצר־יצוא אשר לא יצא את הארץ. כן, אבל לא בטוח שבמוצר פסול המדובר. אולי פשוט שדרץ? המחיר היה זול. קניתי. לקחתי. שמתי בארון. הסתכלתי כעבור ימים. הקופסה היתה נפוחה.

פסק דין הכימאי: בפתיחת הקופסה השתחרר גז. הסיבה: סיסטור רע כפי הנראה. היצרן: בית חרושת יפו—מור, אשדוד.

אם ניקח מעניין: ראיתי בחנות פירמידה שלמה של קופסאות כאלה.

הלאה.

סיפור טונה „קוקה" תוצרת ספרד. קופסה זו משכה את תשומת לבי בזכות התוויה העברית המודבקת של היבואן. לפי התוויה המקורית יש בקופסה הזאת 195 גרם מזון, מזה 155 גרם טונה (והיתר שמן). על התוויה העברית זה כתוב: משקל 250 גרם. כנראה יחד עם פח הקופסה אשר היה בשוקר מבפנים והכתים גם את הדג...

מוצר נפלא זה, שאפשר להחזיר מן המדף, לשים בסל, משם לשולחן המטבח ומשולחן המטבח ישר לפח. נקנה בסופרמרקט על כלבו שלום בתל־אביב. באותה הזדמנות ראיתי בחנות גם מספר מוצרים שסמל „שבע איכות" שר בתגוס עליהם. שבע איכות נעדר. אם אין הזכרון מטעה. בקיץ 1972.

מתוך סיבות בלתי מובנות לי הנהלת הכלבו ופקחי שרות המזון של משרד הבריאות אינם נוגעים במוצרים כאלה. הצרכן ינהג בחכמה אם יעשה כמותם.

תזכורת

החורף קרב. אף שאין גשמים כרגע. חברת החשמל עתידה ודאי לגלות גם השנה — כפי שהיא מגלה בכל שנה — שבחורף יורד גשם והרוח מנתקת לפעמים את הקוים. מה לעשות? חברת החשמל תופתע אם כן מן החורף. אתה. הצרכן, אל תנהג כמוה.

זוהי השעה לדאוג לתחליפי חשמל בבית. לא רק תנור חימום על נפט בבתים מוסקים בחשמל. אלא גם פתיליות ומאור שאינו תלוי בזרם. מנורות ה„לוקס" הן פתרון טוב. אך לא זול במיוחד. יתכן שעדיף לרכוש תחת זאת עששית־נפט דקוראטיבית ולבדוק אם יש בה פתילה של ממש...

מעבר לזאת: בהישמע הרעם המתגלגל הראשון. יש להציב במקום נוח לגישה (כמו שולחן הקפה בסלון) נר גדול וגפרורים. מה שבטוח — בטוח. ומה שודאי הוא, שתהיינה הפסקות־חשמל גם השנה.

רזי האריזה

בהמשך להדגמת היחס בין מחירים לגודלי אריזה במוצרי ניקוי ותמרוקים בשבוע שעבר. מובאות הפעם מספר אזהרות בנושא הנ"ל.

מישהו ודאי יתן פעם הסבר מספק על רזי התמחירונות. אך ודאי לא אני היא שאעשה זאת. העובדה העצובה היא, שחרף הנסיון ההגיוני אסור להניח שכל אריזה גדולה באמת חסכונית יותר מן הקטנה. הדוגמה הנגבית הקלאסית היא של אבקות־כביסה וכדאי להשמיע מלת אזהרה בקשר לכך: אבקות כביסה רבות אינן חסכוניות יותר באריזות גדולות של 4־5 ק"ג כאלה שבאריזות הרגילות ופעמים אף להיפך.

מקרה אפייני אחר הוא זה של הקורדיסר בשתי האריזות הגדולות: ההבדל במחיר הוא בסך הכל שבעה וחצי אחוזים. רק אין לי מושג מדוע. כלומר, במחיר זה כלול גם פקדון על בקבוק הזכוכית, שהוא גבוה עוד יותר לירה. ההבדל הוא איפוא של תשעה אחוזים. בתנאי שהצרכן באמת אינו שוכח להחזיר את הבקבוק הריק. הבדל זעום יחסית זה אינו מצדיק קניה של כמות כפולה.

בלאגאן המידות

יש נטיה בקרב היצרנים לציין מידות של משקל על אריזות קטנות ומידות של ליטר (כלומר נפח) על אריזות גדולות. כאשר עורכים השוואת מחירים, יש להקפיד על השוואת מין במינו בלבד. יוצאים מכלל זה מי־תמרוקים, העשויים בעיקר ממים ועל כן משקלו של ליטר הוא כמעט תמיד ק"ג אחד. לגבי מוצרים המכילים אחוז גבוה של כוהל או שמן, יש לזכור שאלה קלים מן המים ולכן יגיע משקל ליטר לכ־900—950 גרם. בבשמים אסור לחשב משקל בכלל ויש להתיחס רק לנפח (אגב בשמים: במקרה של שימוש במי־קולון תוצרת הארץ, לא מן היקרים מאד. יש לעשות הכל כדי לקנות אריזה מקורית בת 100 מ"ל ולהתוף האם אפשר, בת 200 מ"ל. מחיר אלה באריזה המקורית נמוך כמעט תמיד מן המחיר במשקל, וסליחה על אזכור מוצרי מותרות בימים אלה. הרושם הניתן באריזה המקורית אינו מתאדה למעשה ואין מראה נאה על שולחן התואלט מבקבוק גדול ונאה מזכוכית כבדה ומבריקה).

אם כבר במידות ובמשקלות מדובר, אין לקנות מוצרי קוסמטיקה שאין עליהם סימון של כמות. זוהי כמובן דעה אישית שלי ולא הוראה חוקית. אך יש בה קורטוב הגיון: הצורות המשוגעות המקושקשות של אריזות מוצרי קוסמטיקה נועדו לאל כל נסיון להעריך באומדן גם את כמות תכנן, וזאת גם מבלי השימוש מצד היצרן בתחתיות כפולות, בדפנות מעוגלות בפנים אך ישרות מבחוץ וכיוצא באלה. הצרכן רשאי לשלם אלף לירות בעד מאה גרם של מי־יודע־מה. אבל זכותו לקבוע אם הוא רוצה לשלם את אלף הלירות בעד מאה גרם או בעד 79 גרם למשל...

מתח רווחים

חלק מן האריזות הגדולות נמכר לא בכל תמרוקיה. אלא רק

(המשך בעמ' 11)

הודעות לציבור

משרד החקלאות
האגף לנכסים בינוי ומשק
מכרז 2194/74
מדור אפסנאות

מוצעים בזה למכירה 2 ראשי בקר מסגן הווטרינרי בבית־דגן כלהלן:
שור מס' 829 משקלו כ־650 ק"ג ללא קרנל.
עגל מס' 956 משקלו כ־280 ק"ג ללא בתול.

על הזוכה לשחוט את הבקר תוך 10 ימים מיום הוצאתם מהמכון הווטרינרי.

את הנ"ל ניתן לראות במכון הווטרינרי בבית־דגן בכל ימות השבוע בשעות העבודה.

על הקונה יהיה להוציא את הבקר בו זכה במכרז תוך 14 יום מיום קבלת המכתב על הזכיה.

במידה ולא יוציא את הבקר תוך פרק הזמן האמור יהיה חייב לשלם לממשלה סך של —.25 ל"י לכל ראש בקר לגבי כל יום של איחור בהוצאת הבקר כאמור. אולם אין באמור לעיל כדי למנוע מהממשלה מלמכור את הבקר לאדם אחר במקרה של איחור כאמור ולתבוע מהזוכה כל נזק שייגרם לממשלה בעקבות זה. שקילת ומסירת הנ"ל תהיה במכון הווטרינרי בבית דגן בהתאם לנהגים המקובלים.

על המציע להגיש את הצעת המחיר לק"ג משקל חי לכל סוג בנפרד.

על המציע להכניס את ההצעה במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום „מספר 2194/74" ולהכניסה לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות, האגף לנכסים בינוי ומשק, הקריה, תל־אביב, רחוב ד', בית מספר 10ב', קומה ג'. על המציע לצרף ערבות בנקאית בגובה של 10% מערך ההצעה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 19.12.74 שעה 11.00.

משרד החקלאות שומר לעצמו את הזכות למכור את הבקר למרבה במחיר או לכל מציע אחר.

אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

מכרז מס' 2195/74
משרד החקלאות
האגף לנכסים בינוי ומשק

מוזמנות בזה הצעות מחירים לפירוק, פינוי וציוד חקלאי משומש ברשות משרד החקלאות.

מפרט וטופס השתתפות במכרז אפשר לקבל באגף לנכסים בינוי ומשק, משרד החקלאות, הקריה תל־אביב, רחוב ד' 10ב' חדר מספר 12 בכל ימות השבוע בשעות העבודה.

את ההצעות יש להגיש במעטפה סגורה אשר עליה יש לרשום: „מכרז 2195/74" ולהכניס לתיבת ההצעות הנמצאת במשרד החקלאות האגף לנכסים בינוי ומשק, הקריה תל־אביב, רחוב ד' בית מספר 10ב' קומה ג'.

להצעה יש לצרף ערבות בנקאית במבה של 10% מערך ההצעה.

מועד אחרון להגשת ההצעות הוא 19.12.74 שעה 11.00.

אין משרד החקלאות מתחייב לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או כל הצעה שהיא.

משרד הבטחון
יחידת המכירות

ניתנת בזה הודעה לציבור על מכירת טובין במכרזים:

מס' המכרז

159/74/12
מכשירי טלוויזיה, מכונות כביסה, מקררי חשמל, מערבלי מזון, מכונות חישוב, מכונות להנהלת חשבונות, מכונות שכפול (העתקה), מכשירים חשמליים להעתקת מסמכים „ריסלומט", ח"ח למכונות כתיבה, מזגני אויר למכוניות, מכשירים לכיוון אור במכוניות, גופי חרכים שונים וכו'.
מועד אחרון להגשת הצעה — 19.12.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

161/74/12
גרוטאות: נחושת, פליז, עופרת, ברזל, חוטי נחושת וקוטר פיל — בלאי.
מכונת הקצפה, קומפרסורים, מלגזות.
מועד אחרון להגשת הצעה — 26.12.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

162/74/12
גרוטאות: ברזל, פליז, ומנועי עזר, ברונזה — בלאי.
תופי כבלים, חלקי חלוף למנועים, אופניים, גנרטורים, מכשירי ריסוס, רכב וציוד מכני.
מועד אחרון להגשת הצעה — 26.12.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

163/74/12
מגבה הידראולי עד 15 טון. מערכת לקידוח מים לניקוי יבש. מנועי בנזין. תופי רתוך מצופי נחושת. קרוסלה. בפחים מצויר. נייר צלופן. נייר כתום וכו'.
מועד אחרון להגשת הצעה — 19.12.74. שעה 10.00 לפנה"צ.

165/74/12
משאיות דודג'.
מועד אחרון להגשת הצעה — 19.12.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

166/74/12
פרופי פח. אלומיניום מוטמצו. מסגרות בד מצופה גומי ומסגים לג"ל, חרוזים בחלקם בארגזי עץ ונח — בתנאי פרוק.
מועד אחרון להגשת הצעה — 16.12.74 שעה 10.00 לפנה"צ.

170/74/12
רכב: אלפא רומיאו, אופל, אולדסמוביל, אינטרנשיונל, אוסטין, ריאמלי, דודג', וקסהול, ונגרד, וולבו, טריומף, יגואר, מרצדס, סימקה, סובארו, סטודיבקר, פורד, פונטיאק, פולקסוואגן, פלימות, פיג'ו, פיאט, ציקר מטיה, ציטרואן, קונסול, רנו, שברולט ואח'.

171/74/12
מערכות מבנה המגוללות: ברזים, ביורים, וציוד חשמלי שונה בקיבול, דגמים וצבעים שונים.

בדיקת הטובין
1. בסיורים מאורגנים בלבד ולפי רשום מוקדם במשרדנו עד 16.12.74 למכרזים מס': 161/74/12, 162/74/12, 166/74/12
2. לפי המפורט בטופס המכרז למכרזים מס': 159/74/12, 163/74/12, 165/74/12, 170/74/12, 171/74/12

הגשת הצעות
הצעות יש להגיש על גבי טופס המכרז המתייחס ושאפשר להשיגו במשרדנו. את הטופס יש לשים במעטפה ולהכניסה לארגז הצעות המסומן במספר המכרז המתאים. לפי הכתובת: משרד הבטחון, יחידת המכירות, הקריה, רחוב ב' 10, לא יאוחר מהמועד הנקוב הנ"ל.

המעוניינים לקבל פרטים נוספים יפנו למשרדנו לפי הכתובת הנ"ל החל מתאריך 10.12.74 בכל יום בשבוע (פרט ליום ששי) בשעות 08.00—14.00.

לכל הצעה יש לצרף פקדון בהמחאה בנקאית. או ערבות בנקאית לפקודת משרד הבטחון. בשיעור 10% מערך ההצעה.

אין להגיש פקדון כולל למספר מכרזים. המחאות פרטיות לא תתקבלנה.

אין אנו מתחייבים לקבל ההצעה הגבוהה ביותר, או הצעה כל שהיא.

על הקונה לשמור על כל תנאי המכרז. שינוי כל שהוא עלול לגרום לביטול ההצעה.

ועדת משנה לתכנון ולבניה
מרחב תכנון מקומי ראשון-לציון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדת המשנה לתכנון ולבניה ראשל"צ, בקשה למתן הקלות על החלקה 27 בגוש 3929 ברחוב יהודה הלוי / חזון איש.

לפי תכנית מתאר / תכנית מפורטת, נמצאת החלקה הנ"ל באזור מגורים ב' ומותר לבנות עליה 4 קומות למגורים.

בקשת בעלי החלקה היא: לחרוג מכמות באזור מגורים.

לכל מי שיש התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל. יואיל להגישה לועדה תוך המועד של 15 יום. החל מיום פרסום הודעה זו. באם לא תתקבל כל התנגדות בתקופה הנ"ל, תובא בקשה זו לאישור.

ת. ניבשטיין, ראש העיריה
יו"ר הועדה המקומית לתכנון ולבניה

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי פתח-תקוה

הודעה על הכנת שינוי לתכנית מתאר מקומית מפורטת

בהתאם לסעיף 77 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, ניתנת בזה הודעה כי הועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח־תקוה החליטה בישיבתה מיום י"א כסלו תשל"ה (25.11.1974) להכין שינוי לתכנית מתאר מקומית מפורטת מס. פ"ת 50/1204.

ואלה הם השטחים הכללים בתחום שינוי התכנית המוצעת: גוש 6380 חלקות 56—58, 205, 217, 116, 206 — רחוב מרדאו ממספר 23 עד מספר 29.

י. פינברג
יושב ראש הועדה המקומית לתכנון ולבניה
י"ב כסלו תשל"ה (27.11.1974)

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדת בנין ערים מקומית אשדוד בקשה למתן הקלה ב־2% מתכנית מפורטת מס' ד/413 ד'.

מהות הבקשה: הקלה ב־2% מהמותרים לפי התכנית הנ"ל בחלקה 1 גוש 2061 רח' האצל.

כל מעונין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מענין ההקלה. רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.

אינג' צ. צירקר
יו"ר הועדה המקומית

הועדה המקומית לתכנון ולבניה

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לועדת בנין ערים מקומית אשדוד בקשה למתן הקלה 5% מתכנית מפורטת מס' ד/357ה' (791 א').

מהות הבקשה: הקלה ב־5% מהמותרים לפי התכנית הנ"ל בחלקה יכן 74, חדש 18 גוש 2063 2452 רח' העבודה.

כל מעונין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום. במשרד הועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מענין ההקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה האמורה תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.

אינג' צ. צירקר
יו"ר הועדה המקומית

נהג!
עשה את המינימום למען אלה העושים את המכסימום.
תן טרמפ לחייל!

בחוברת השלישית של
עמדה
הבמה הפתוחה של השמאל

תוכל לקרוא בין השאר:
● תמורה לאחר מרעשות (שיחות ניבה לניר עם בר־אהרון) / דרכי־מוצא מן המשבר — מאת א.ב. יהושע / כתיבה עברית — מאת דוד שחם / התכנית הכלכלית — מאת מיכאל ברונו ורואל טייטלבאום
● מדור מיוחד בן עשרה עמודים על הפלשתינאים, בהשתתפות: מוחמד אבו שלביה, יוסי אמיתי, חיים הרצוג, ז'אן דניאל, הסופר האמריקאי יאן לוסטיג, מתתיהו פלד, מאיר פעיל, יאיר צבן.
● „אוני" נסגר, אך הבירור על דרכה של תנועת הפועלים נמשך ב„עמדה".
● קרא את „עמדה", דיון ועיון בבעיות העושות את החדשות.

דמי מנוי ל־6 חוברות —.18 ל"י. שלח המחאתך לת.ד. 4088, ת"א.
את החוברת הבודדת אפשר להשיג בכל הקיוסקים הגדולים.

אני ______
כתובת ______ מס' ______
בעיר ______
מבקש לחתום על שש חוברות של „עמדה"
רצ"ב המחאה על סך ______

למבריאים
במלון עין-בוקק רחיצה בבריכת חמי-זוהר חינם

לפי הסכם קופת־חולים עם הנהלת מלון עין־בוקק תינתן לכל מחלים, המופנה ע"י סניפי קופת־חולים בחודשי החורף (דצמבר, ינואר ופברואר) רחיצה חינם בבריכת מי־הגפרית אשר במרחצאות המרפא חמי־זוהר.

מחלים, שיקבל טיפול אחר במקום רחיצה בבריכה, ייהנה מהנחה של 10 ל"י במחיר אותו טיפול. ינצלו־נא החברים הזדמנות זו.

בתי־ההבראה הפתוחים כעת
„ארזה" במוצא 02־532151
נוה־הלל — בבני־ברק — 782331
בית־רמז זכרון יעקב 063־99070—1
בנדורי (מגידו) חיפה 04־81414

בכל אלה פיקוח רפואי ואוכל דיאטטי.

כן פתוחים בתי־ההבראה:
מבטחים — זכרון־יעקב 063־99345
בית שפרינצק — בנצרת 065־54279

קיימים הסכמים עם בתי־המלון הבאים בדבר הנחה לחברי קופת־חולים:
בבתי־מלון
עין־בוקק — ים־המלח 057־86038, 057־86068
מוריה — ים־המלח 057־97821
מוריה — אילת באילת 059־3184

בכל המוסדות חימום מרכזי בכל החדרים והאולמות.

עתה קיימת הקלה בהזמנת מקום הבראה וכן קל יותר להשיג חדר ליחיד.

ימי עיון
קיימת אפשרות במוסדות ההבראה לקיים ימי־עיון, כנסים, קורסים וסמינריונים. למטרה זו יועמדו אולמי הרצאות. חדרים לקבוצות, מערכת רב־קולים ושידורים להקרנת סרטים ושקופיות.

נופש „סוף שבוע" (וויקאנד)
ניתנת האפשרות לקבל מקום לנופש סוף שבוע (וויק־אנד) מיום ששי אחרי הצהרים עד מוצאי־שבת אחרי ארוחת ערב. המעוניינים בכך — יפנו לסניפי קופת־חולים או ישירות לבתי ההבראה.

אין לבוא לבית ההבראה בלי להזמין מקום מראש.

מחלקת ההבראה
מרכז קופת־חולים

משק וכספים

מפעלי מזון, טקסטיל ועץ יפטרו עובדים

ירידה ניכרת במכירות בשוק המקומי; קשיים ביצוא

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

מפעלי מזון, טקסטיל ועץ עוק־לים בצמצומים ופיטורי עובדים ב־שבועות הקרובים, באם לא יחול מיפנה דראסטי במכירות וביצוא. חלק ניכר מהמפעלים בענפים אלה נפגעו מהירידה במכירות בשוק המקומי המסתמנת בשבועות ה־אחרונים והקשיים הגדלים בשוקי היצוא.

יפוטרו עובדים בדרג בינוני ובכיר

המפעלים ניתקלים בקשיים בהי־שגת האשראים הדרושים להם ל־מימון הייצור השוטף ושחרור חומ־רי הגלם מהנמלים. הפיחות והג־דלת המכסים על היבוא, הגדילו בצורה ניכרת את צרכי ההון החו־זר והשוטף הדרוש למפעלים. אבל המפעלים אינם יכולים להשיג את המימון הדרוש הנוסף מהקרנות להון חוזר של משרד המסחר והתעשיה ואילו הבנקים תובעים ריבית גבוהה, וערבויות שונות.

הירידה בפני ההתרחשויות הצפו־יות בתעשייה, ובמיוחד בענפים אלה, הביע ב"כ נשיא התאחדות התעשיינים אברהם (בומה) שביט בשיחה עם סופר "דבר". לדבריו, כמפעלים רבים נקלעו לקשיים חמ־רי תקציב ועומדים בפני דצוד־צים חמורים עקב הירידה ההולכת במכירות בשוק המקומי והצרכים הגדלים להון חוזר. תשלום תוספת היוקר החדשה תגדיל את צרכי המפעלים לאשראי, הדגיש שביט, ולא יהיה מנוס מנקיטת צעדים כל צמצומים ופיטורים.

על פי המידע המצוי בידי שביט, המפעלים נוטים לפטר עובדים ב־דרג הבינוני והבכיר, שהוצאות השכר הגבוה מסתכמות באלפי לירות לחודש. פיטורי חלק כה־עובדים בדרגים אלה, סבורים ה־תעשיינים, יאפשר חסכון בהוצ־אות. הפעם לא יהיו מפוטרים רק פועלי העשיה, אלא גם עובדים בדרגים הבינוניים והבכירים, כי כעולי עבודה, מכנאים, מהנדסים, כלכלנים וכו'. שביט חושש שעוב־דים אלה ייפלטו כבר בשבועות הקרובים.

התעשיינים מגלים פסימיות רבה לגבי הסיכויים המיידיים להגדלת היצוא בענפים של מזון, טקסטיל ועץ. השפל הכלכלי הפוקד את מדינות אירופה המערבית וארה"ב וההתחרות הגדולה הקיימת בשווקים אלה, מצמצמים את הסיכויים לז־כות בהזמנות יצוא נוספות ברמת המחירים הקיימת. התעשיינים ה־ישראליים ייצטרכו עתה לפעול קשה על שמירת השווקים הקיימים כדי לא להפסיד אותם.

מלאי במפעלי השימורים

מצב קשה, למשל, שורר בתעש־יית השימורים. יצרני השימורים הצליחו למכור באירופה בחדשים האחרונים רק כ־40 אחוז מהיקף הייצור המתוכנן לעונה זו. בידי המפעלים הצטבר כבר מלאי של מוצרים בלתי מכורים המגיע ב־מקרים לא מעטים ליותר מ־30 אחוז מהיקף הייצור. מלאי זה מק־שה על המפעלים, אם כי מתנהלים עתה דיונים בין משרד המסחר ו־התעשיה לבנק ישראל על מציאת הסדר למתן אשראי למימון ה־מלאי הזה.

לקוחות מפעלי השימורים הק־טינו השנה את הקניות. האירופים דוחים את תביעות התעשיינים היש־ראליים להעלות את המחירים בכ־15 אחוז. יתר על כן, מתברר ש־בעונה הקרובה תיגבר ההתחרות בין יצרני השימורים בשוק האי־רופי. הברזילאים מציפים את ה־שוק האירופי במוצרים במחירים ה־נמוכים בכ־40 אחוז מהמחיר של המוצר הישראלי, ועקב כך נאל־צים הישראליים "להתגמש" במחירים, למרות שאיכות המוצר הישראלי גבוהה יותר.

מלאי של מוצרים שלא ניתן ל־יצאו הולך ומצטבר במפעלי ה־טקסטיל, ובמיוחד במפעלי הסרי־גה. הירידה ההולכת בביקוש ב־שוקי חוץ וההתחרות החריפה ה־קיימת, במיוחד מצד מדינות ה־מזרח הרחוק המציפות את השווקים בתוצרת במחירים זולים, הבי־אה להקטנת היצוא של תעשיית הטקסטיל. הלקוחות האירופים הק־טינו הזמנותיהם ועושים הכל כדי שלא יצטברו אצלם מלאים גדולים של תוצרת.

קפאון במכירות מוצרי טקסטיל

מפעלים בענף הטקסטיל עוק־לים עתה צמצום במספר העובדים כדי להקטין ההוצאות. לבעיה, גם במכירות בשוק המקומי שורר עתה קפאון.

ענף אחר שנפגע קשה הם מפ־עלי העץ. לא רק מפעלי הלבי־דים, כי אם גם המפעלים לייצור רהיטים. חלה ירידה גדולה בהז־מנות המקומיות. גם הסיכויים ל־הגדלת היצוא הם מעטים בשלב זה. אמנם תולים תיקוות רבות בהגדלת היצוא לשוק האמריקאי, כפי שכבר נמסר ב"משק וכספים", אך זה כרוך בהגדלת נכונותם של מפ־עלי הרהיטים כדי לייצר מערכות רהיטים וסיוע של משרד המסחר והתעשיה. בשלב זה, אין כל סי־כומים לגבי ההתארגנות ליצוא.

תחזית מסו"ת: היצוא ב־1975 יגדל בכ־15%

מאת סופרו הכלכלי של "דבר"

גידול ריאלי של 15 אחוז בהיקף היצוא בשנה הבאה — זו תחזית היצוא של משרד המסחר והתע־שיה. היקף היצוא השנה יגיע לכ־1.7 מיליארד דולאר.

במשרד המסחר והתעשיה נגלים אופטימיות לגבי אפשרויות הגדלת היצוא בשנה הבאה. הן מתבססות על שיפור במצב הכלכלי במדינות המתועשות לקראת המחצית הש־ניה של 1975, הגדלת כוח הקניה וירידה במכירות בשוק המקומי.

קניינים דורשים הנחות במחירי היצוא

בינתיים עומדים מפעלים רבים המייצאים לחו"ל בפני לחץ של לקוחותיהם בחו"ל, ובמיוחד של קנייני רשתות שיווק, להוזיל את המחירים בשיעור ניכר. הם מבסי־סים את דרישתם על הפיחות בשיעור של 43 אחוז בשער ה־לירה הישראלית.

הקניינים טוענים, שהמפעלים הישראליים יכולים בשל הפיחות לתת הנחות ניכרות במכירת המו־צרים בחו"ל ולהגדיל את כתח הרווחים של רשתות השיווק ה־זניות המשווקות מוצרים אלה. לעומת זאת, עומלים התעשיינים הישראליים להסביר ללקוחותיהם שלא ייהנו מהפיחות, וכי הוא רק שומר על רמת הריווחיות שהיתה ערב הפיחות. התעשיינים קובלים, שמשרד המסחר והתעשיה, ובמיו־חד הנספחים הישראליים בחו"ל, לא ניהלו מסע הסברה בתאום בקרב יבואנים ורשתות שיווק ה־קונים תוצרת ישראלית כדי שלא תיווצר אצלם אשליה כאילו הפי־חות בארץ יביא להוזלת המוצרים הישראליים המכורים בשוקי ה־עולם.

התייקרות הדלק פגעה במגדלי הפרחים

נבדק ניצול אנרגית השמש כתחליף לדלק לחממות

מאת א. סדומי, סופר "דבר"

העלאת מחירי הדלק והתובלה האווירית, זו הפעם השניה תוך שנה, העמידה במצב קשה במיו־חד את ענף המטעת הוורדים ליצוא ומחלישה בהרבה את כושר התחרות של הפרח הישראלי ב־שוקי אירופה.

דונם אחד חממה צורך בעונה כ־30,000 ליטר דלק. אם עד כה היה מחירם כ־15,000 ל"י, ובעונה שעברה רק מחצית מזה, הרי מעתה תעלה כמות דלק זו כ־30,000 לירות. הובלת טונה פרחים לאירופה, שעלתה בעונה שעברה 600 דולר, מסתכמת עתה בהוצאה של 1,000 דולר. כדי שמגדלי הפרחים יקבלו כיסוי מלא של ההתייקרות זו, יהיה צורך לייקר כל פרח בכ־50—60 אגורות. מגדלי הפרחים שואלים, האם השוק ה־אירופי יוכל לשלם זאת? אמנם, הדלק התייקר גם אצל המתחרים, אך יתרונם שאינם נושאים בהו־צאות תובלה ניכרות. מגדלי ה־וורדים שלנו צריכים להתחרות במגדלים ההולנדיים בעיקר. הנמ־צאים במרכזו של השוק, ובצד כני, הם עברו בתקופה האחרונה מדלק נוזלי לשימוש בגאז טבעי לחימום. המפסק בהופעה של ה־לנד הוא זול יותר מהדולר בו אנו משתמשים.

חסכון בדלק אינו ריאלי

מה אפשר, איפוא, לעשות כדי לעמוד בהתחרות? כיצד להוזיל את חימום החממות? נחום זמיר וגבי פלנשטיין, מהמכון להנדסה חקלאית במינהל המחקר החקלאי בבית־דגן, סבורים כי קיימת אפ־שרות להתקדם לקראת חסכון ניכר בדלק להפקת חום, ע"י החד לשתר באנרגיה של חום השמש. לדבריהם, אנו הולכים לקראת האפשרות לגלגל לאסוף את חום השמש משעות היום ולהשתמש בו בלילה. זה יותר כ־5 שנים שאנשי המדע במכון ולקבי עוס־קים בנושא זה, במקביל למח־קרים של מדענים אמריקניים וד אחרים.

המדובר בשיטה הדומה לזו ה־מוכרת לנו בדודי השמש על גגות הבתים. הכוונה היא שבמקום ל־הצטמצם בדוד מים קטן, יתקינו משטח שלם של צנורות בכל שטח החממה. אלה יקלטו את החום במשך היום וישמשו כמצבר של אנרגיה לשעות הלילה. שיטה זו כרוכה כמובן, בהשקעות גדו־לות והוצאות אחזקה יקרות ייד־הר. השיטה הזו לא תפתור את כל הבעיה, כי יש גם ימים מעו־ננים בלי שמש, ולכן יהיה צורך להוסיף מיתקן חום מלאכותי. אם מדברים על חסכון באנרגיה לחי־מום, הרי זוהי הדרך היחידה בה אפשר יהיה לחסוך, כי ה־חסכון בדלק אינו ריאלי. אם משתמשים לתנורי החימום במאזוט במקום סולר, ניתן, כביכול, לח־סוך מחצית ההוצאה, אבל המיתקן לשריפת המאזוט יקר יותר, הזי־הום שהוא גורם באוויר ובמקום השריפה גדול יותר וגם האחזקה מסובכת ויקרה.

ניסויים בשימוש בחממות זכוכית

אנרגיית השמש, זהו האוצר הגדול שלנו. השמש נותנת לנו חום לשעה לדונם, השווה ל־50 ק"ג דלק. הצמח הקולט את החום מנצל רק 6 אחוזים מהמוקרים. והשאר הוא החום. אם נדע לנצל חום זה לחממות, נוכל לחסוך הרבה דלק.

יש הסבורים כי חממות זכוכית עדיפות על חממת פלסטיק, ב־אפשרות קליטת חום השמש. ד"ר מ. פוקס וד"ר ס. מורשת מה־מחלקה לביומטאורולוגיה חקלאית בבית־דגן סברו, כי בהליה־בשור היקכו חממות זכוכית לגידול צב־בניות. בלי כל חימום נוסף, לדבריהם. משפיעים האור והחום על התפתחות הצמחים בחממה ו־אפשר גם לעשות להגדלת קרינת השמש בתוך החממות. בנסיון שנעשה בשטח זה בבית־זכוכית בבית־דגן, השתמשו בציפוי פלס־טיק מחזיר אור, שהשפיע על הגדלת כמות הקרינה ב־10 אחו־זים. במטעי עצי פרי בחולה, שמו מתחת לעצים פלסטיק מחזיר אור, כדי שישפיע על ציפוח הפרי בשטח המוצל של העץ. המסקנה: ניצול טוב יותר של אנרגיית השמש והכוונה מדוייקת יותר של האור והחום, עשויים לתרום לגידול היבולים ולחסכון בדלק.

תביעה להגדלת התמריץ

עד סוף נובמבר נשלחו כבר בעונה זו לחו"ל כ־13 מיליון פרחים. המשלוחים השבועיים נעים בין שניים וחצי לשלושה מיליון פרחים ולקראת חג־המולד יוגבר קצב המשלוחים. בשלב זה עדיין המחירים בשווקים סבירים, טובים יותר מאשתקד, אך אין עוד לי־דעת מה יקרה מחר. כמות הפר־חים שנשלחה עד היום מהווה רק כ־6 אחוזים מהכמות המתוכנ־נת ליצוא של 218 מיליון פרחים. אם לא ייפגעו הפרחים השנה מהתקפות כפור או ברד, ואם המגדלים יקפידו על המשך כתוך החימום לחממות. למרות יוקר הדלק, יש לקוות שתכנית זו תבוצע גם בכמות הפרחים ה־מיוצאים וגם בהכנסת המטבע זר של יותר מ־15 מיליון דולר. במקום 12 מיליון דולר בעונה שעברה.

מה שכבר ברור היום הוא, כי המחירים בחו"ל לא יוכלו לכסות את כל התייקרויות הפיחות ורווחיות הענף עלולה לרדת ו־לבלום את ההתקדמות שחלה ב־יצוא הפרחים משנה לשנה. אחד הפתרונות הנראים כיום לענף זה הוא הגדלת התמריץ וקביעת שער דולר ליצוא הפרחים, שיהיה גדול יותר מ־7.30 ל"י. אך זו אינה רק בעיית ענף הפרחים, אלא גם של מוצרי יצוא חקלאי אח־רים, כגון הדרים, אבוקדו, תות־שדה, דבש ותוצרת אחרת.

ממליצים להפוך שטחי חורש למרעה כדי להגביר ייצור הבשר

מאת דויד מושיוב סופר "דבר"

בנציבות המים בוחנים עתה הצעה להפוך שטחי חורש המשת־רעים על פני 30,000 דונם למר־עה טבעי, במגמה להגביר את הפקת המים ואת ייצור הבשר. זאת, בהוצאה שבניות זולה ביותר המסתכמת ב־4 עד 6 אגורות למטר מעוקב מים וב־8.5 עד 16.5 אגורות ליחידת מזון מהמר־עה בהתאם לסוג השטח ולמידת ההשקעה בסוג השבחת השטח. הכוונה לבצע נסיון זה בשנת הכספים הבאה.

בתזכיר שהוכן על־ידי נציבות המים, האגף לשימור קרקע וני־קוז, נאמר כי במחקרים שבוצעו ביחידת המחקר של האגף לשימור קרקע וניקוז ביוזמתו של ד"ר שחורי ז"ל ועל ידי דן רוזנצווייג נבדקו שטחי הכרמל המכוסים ב־חורש טבעי, ביער אורן, בבתה, במרעה טבעי וללא כיסוי צומח, והפרשים ביבולי מים בין בתי הגידול השונים. התוצאות של ה־מחקר הראו, שבאיזור הכרמל בכמות משקעים הממוצעת רב שנ־תית של 690 מ"מ מתאיידים משטחי החורש כ־638 מ"מ מים לשנה ובשטחי המרעה כ־280 מ"מ מים לשנה. כמות יבול המים והעשרת מי התהום משטחי המר־עה גבוה עד כדי 358 מ"מ לדונם לשנה משטחים המכוסים בחורש. יבול המים משטחי בתה ויער אורן לא נבדק במידה מספקת, אבל הוא נמוך מאשר בשטחי מרעה וגדול מהחורש.

התזכיר מציע להפוך באופן הד־רגתי, בהיקף של 30,000 דונם לשנה, 350,000 דונם משטחי ה־חורש והבתה לשטחי פארק עש־בוני. כתוצאה מהפיכת העשה לפארק עשבוני תתקבלנה התור־מות הבאות: תרומה להעשרת מי התהום בכמות של 85 מיליון מ"ק מים בשנה. מזה 75 מיליון מ־250,000 דונם חורש ו־10 מיליון מ"ק מים מ־100,000 דונם בתה. שטחי המרעה יאפשרו תפוקה של 21.25 עד 44.25 מיליון יחידות מזון. ללא דישון תהיה התפוקה 21.25 מיליון יחידות מזון במחיר של 10.5 אגורות ליחידת מזון והדבר יאפשר הגדלת עדר הבקר ב־12,000 פרות אשר יאפשרו ייצור בשר בכמות של 9,350 טו־נות (משקל חי).

דישון שטח המרעה יאפשר גי־דול 24,500 פרות, אשר תפוקת הבשר שלהן תהיה 19,0/5 טונות (משקל חי), תוספת הבקר ההווה הגדלה בשיעור 50 עד 100 אחוז של עדר הבשר הקיים בארץ.

ההשקעה — 16.6 מיליון ל"י

ההשקעה הדרושה להפיכת ה־צמחיה הטבעית בחורש היא 62 ל"י לדונם ובבתה 11 ל"י לדונם ובסך הכל השקעה ל־350,000 דו־נם — 16.6 מיליון ל"י. לכך יש להוסיף השקעות בתשתית בסך 14.5 מיליון ל"י, כלומר סך הכל ההשקעה 31 מיליון ל"י. ואילו ערכי הייצור במרעה יסתכמו ב־17 עד 36 מיליון ל"י, לפי רמת הצבנות המרעה. לפי החישובים יתן דבר זה רווח נקי של 400 ל"י לפרה לשנה למגדל. בתזכיר מוצע לבצע מפעל בחון בשטח של 30,000 דונם, כדי לאמת את ההנחות לגבי הגברת יבולי המים וייצור הבשר. כן מוצע לערוך עבודה מפורטת יותר לגבי קביעת סדרי עדיפויות ומקומות ביצוע בהפיכת שטח החורש לשטחי פארק עשבוני.

"ורישי" השקיע 2 מיליון ל"י להעמקת הייצור

מפעל "ורישי" השקיע כ־2 מיל־יון ל"י כדי להעמיק את הייצור ולצמצם עוד יותר את התלות ביבוא של חומרי גלם מחברת ה־אם בארה"ב — מסר נשיא "ור־שיי" ישראל, משה שמיר.

שמיר הוסיף, כי עתה הערך ה־מוסף עבור כל דולר יצוא מגיע לכ־90 אחוז בערך. אחוז גבוה מאד בהשוואה למקובל בארץ. הוא הוסיף, כי ההשקעה האחרונה איפשרה לחברה להכין במפעל את חמרי הגלם (הפרייברים). הגר־עין שהינו המרכיב החשוב וה־יסודי בכל בגד.

מפעל "ורישי" בארץ מייצר בגדים ברמה טכנולוגית גבוהה עבור תעשיות החלל והאויר ב־ארה"ב ובאירופה. היצוא השנה יסתכם בכ־4.5 מיליון דולר, לעו־מת 80,000 דולר בשנת 1969, שנת הקמת המפעל.

"פז" תשקיע 23 מיליון ל"י

מאת סופר "דבר"

חברת "פז" תשקיע בשנת ה־כספים הנוכחית כ־23 מיליון ל"י בפרוייקטים ובהבנויות פיתוח שו־נות. ההשקעה הגדולה ביותר — כ־10 מיליון ל"י — תהיה בפי־תוח רשת התחנות של החברה, כולל שיפוץ תחנות קיימות.

תכנית פיתוח זו של "פז" עשו־יה להתבטא במידה מסויימת, עקב ההקפאה של בניית תחנות תידלוק. בינתיים, נמשכת הפעולה לחדש את פני התחנות הקיימות וצביעתן בצבעי צהוב ושחור של החברה. השקעה של כ־8 מיליון ל"י תהיה בפיתוח המיתקנים המ־צויים בחלקם הגדול בידי לקוחו־תיה הגדולים של "פז", ואילו סכום של כ־3.5 מיליון ל"י יוש־קע בהרחבת ובשיפור המיתקנים והשירותים בתעשיות "פז" בחיפה. בין היתר, יושקעו כ־800,000 ל"י בבניית מיכלים לאחסנת שמנים שיחליפו בקרבית המקרים הבוית.

מניות ושערים

מגמה מעורבת בצמודים

מגמה מעורבת שלטה אתמול בשוק אגרות־החוב הצמודים. ה־מחזור הכללי באג"ח הסתכם בכ־22 מיליון ל"י.

בסחר ער ובלתי רגיל קויים בענף 6.5 מילוות בטחון. נציג בנק לאומי הוסיף למכור כמויות גדולות ויותר נציגי חברי הבורסה קלטו, לעתים במיליוני ל"י ע.נ. התשואה לפי מדד נובמבר של 12 אחוז היתה גבוהה כ־3 אחוזים ובחישוב "עתידי" (בתוספת עליה נוספת של כ־10 אחוז במדד דצמ־בר) מתקרבת ל־5 אחוזים נטו. המחזור היה כ־9 מיליון ל"י.

מילוות ארוכים: נרשמו ירידות של 0.5—1.5 נק'. שערי שתי הסדרות 300 ו־3007 הוסיפו לעלות. המחזור היה קטן יחסית לימים האחרונים והסתכם ב־3.2 מיליון ל"י.

אגרות ברירה: עד פדיון של אמצע 1976 בעליה או ללא שי־נוי. פדיון למחצית השניה של 1967: ירידות קלות. פדיון מ־1977 עד מארס 1978 — בעליה קלה של 0.5—1.5 נק'. הסדרות האחרונות שוב בירידה של 3—2 נק'. המחזור — 7.2 מיליון ל"י (כולל נירות של הקונצרנים ה־בנקאיים).

במתן 69/68 — מגמה מעו־רבת, תוך נטיה קלה לעליות. סד־רות בנקאיות בעליה קלה. מח־זור: 1.6 מיליון ל"י.

בשוק המניות: מיכוש גדול, היצעים גדולים וירידות חזות ב־עקבותיהם בשני השלבים. בלטה הירידה בשער בל"ל כסוק — 7 נק', הגף מחזור ענק שנקלט רובו על ידי נציג הבנק. ירידה של 20 נק' בשער "אריה" ו־16 בשער "הסנה". שער חשמל הו־סיף לעלות, תוך מחזור ער. מהי־רות נפילתם של שערי המקרקעין היתה דומה למהירות עלייתן לפני כמה ימים. גם שער "נייר חדרה" ירד בצורה תלולה. לוולפסון הו־פיע היצע אך נקלט ללא זעזוע. לחץ של מיכוש בשער מניות דיסקונט להשקעות. המחזור ב־מניות הגיע אתמול ל־27 מיליון ל"י מזה משתנים — 13 אלף ל"י).

דיוידנד ומניות הטבה ב"אלגר"

מועצת המנהלים של חברת ה־השקעות "אלגר" החליטה על חלו־קת דיוידנד ביניים בשיעור של 4.5 אחוזים בגין 1974. כמו כן, הומלץ על חלוקת מניות הטבה ב־שיעור של 12 אחוז.

מניות

	השער אתמול	השינוי היומי
בנקים מסחריים		
א' ה' ח' מ'	190	−3.0
אי.די.בי. רב'	195.5	−0.5
איגוד	269	
דיסקונט	[illegible]	+5.0
מזרחי מ'	155.5	−2.5
פועלים מ'	267	
לאומי	[illegible]	−7.0
בנקים למשכנתאות		
אפותיקאי ב'	242.5	−2.5
כרמל מ'	138	−4.5
משכנתאות ובנין	260	
פיתוח ומשכנתאות	216	−5.0
טיכון בב'	157	−2.0
טפחות	208	−10.0
מוסדות מימון		
שלטון מקומי	95.5	−4.5
אוצר לתעשיה	77.5	−1.5
חקלאות בב'	73	+0.5
פיתוח תעשיה בב'	65	−0.5
ביטוח		
אריה	298	+20.0
הסנה	212	−16.0
סהר	228	+3.0
צור	182	−3.0
מסחר ושירותים		
בית הרכב	70.5	−1.5
דלק צ"ם	120	−3.0
דלק ב'	158	−2.0
קירור 1	237	
קירור 10 ב'	134	−10.5
הכשל	102.5	+2.0
ספנות והספקה	132.5	−7.5
מקרקעין ופיתוח		
אזורים	129	−2.0
אפריקה 1	210	
אפריקה 10	190.5	−3.0
הכשר הישוב צ"ם	108.5	−5.5
הכשר הישוב ב'	107	−7.0
סולל בונה בב'	85	
נכסים	116	−3.5
ישפרו	115	
ישרס	107	−6.0
מהדרין	156	−2.0
כסטי הדר	91	−1.0
מקרקעים	177.5	
נאות אביב	75	−4.0
פרי אור	142.5	
רסקו מב'	73.5	−1.0
רסקו רג'	55	−1.0
תעשיה		
אליאנס	445	−15.0
אלקו 1	118.5	−2.0
אלקו 2.5	100	−3.0
אלקטרה 1	165	
אלקטרה 5	148	−7.0
ארגמן מב'	226	−0.5
אתא ב'	85	−2.5
אתא ג'	865	−2.0
דובק	339.5	
כבלים	145	−2.0
[illegible] צ"ם	1079	−1.0
כימיקלים	106	−8.0
לוין אפשטיין	57	
בולר טכסטיל	188.5	
פניציה מ' 1	72	−0.5
פניציה 10	245	+3.5
מפעלי נייר	214	−15.0
עמיס	175	
נחושתן מב'	236	−5.0
עלית	191.5	−11.5
פוליגון	135	
עיד	72.5	−3.5
שמן מב'	108.5	
הצל	125.5	−1.5
חברות להשקעה		
אלבר מ'	285	
אלרן מ'	132	−6.0

הר' פרקית	156	
פולים מ'	236	
"פז"	84	−2.5
וולפסון 1 צ"ם	67	−1.0
וולפסון 10 ב'	69	−1.0
ירדן	85.5	−4.5
אמפא	101.5	−1.5
דיסקונט מ'	162	−4.5
הבורסי	120	−2.5
לאומי	171.5	−3.5
פריון	85.5	+0.5
יצוא	56	−1.5
חסוהה	89	−1.0
כור מב'	170	−0.5
כלל השקעות	200	
כלל תעשיה	131	−8.0
צח	120.5	
ספה	52	
דייק ובמגד		
נפכא	80.5	
קפהת צ"ם	160.5	
לפידות מ'	255	−9.0
אגרות חוב להמרה		
אי.די. ב ש.ה.	93.5	+0.5
אגוד ש.ה.	82	
הבורסי ש.ה.	103	−1.5
פועלים ש.ה.	97	
כלל ש.ה.	93	−1.0
בל"ל ש.ה.	90	−0.5
אפותיקאי	98	−0.5
פת' משכנתאות	111.5	−2.5
פת' משכנתאות	97.5	−1.5
שכון	101	—
ספנות	118	—
אוצר לתעשיה	75.5	−0.5
דלק	75.5	—
הכשרת הישוב	73	—
ישפרו	105	—
אתא	70.5	—
עליה	71	−0.5
הפועלים השקעות	101	—
דיסקונט השקעות	92	−1.5
דיסקונט השקעות	82	—
מזרחי השקעות	94.5	−1.0
בל"ל השקעות	77.5	−0.5
כלל העשיה	100	—
ערד	77.5	—
איגרות חוב		
אג"ח צמודות מדד		
מילווה קליטה 61		
מדד 89.00	298	
מדד 83.12	314.5	−1.0
מילווה קליטה 62		
מדד 89.00	292	
מדד 95.96	267.5	
מילווה קליטה 64		
מדד 83.32	432	−0.5
מדד 89.00	398	−2.0
מילווה קליטה 65		
מדד 89.00	411.5	—
מדד 95.96	378	—
מילווה קליטה 66		
מדד 95.69	347	
מדד 94.34	346.5	−1.5
מילווה קליטה 67		
מדד 96.12	334	−0.5
מדד 97.17	325.5	−1.0
מילווה במתן 68		
א'	188	+3.0
ה'	149	+3.0
ט'	145	+2.0
פ"א	168.9	−1.0
פ"ב	159.9	−0.5
פ"ג	145.5	+4.5
פ"ד	148	+1.0
מילווה במתן בנקאי 68		
י"א	183.5	
י"ב	181.5	−0.5
י"ג	166.5	+1.5
י"ד	139	+1.0
מילווה במתן 69		
א'	144	
ה'	132	
כ'	137.5	+4.5
כ"א	140.5	+1.0
פ"א	130.5	−0.5
פ"ב	129.2	
פ"ג	120	+1.0
מ"ד	332	
מ"ה	334.5	+0.5
מילווה במתן בנקאי 69		
י"א	139	−0.5
י"ב	137	
י"ג	135.5	+2.0
י"ד	128.5	+1.5
ט"ו	122	+1.0
ט"ז	121	+0.5
י"ז	114	+2.5
י"ח	329.5	+0.5
י"ט	330	−2.0
מילווה פיתוח (ברירה)		
פדיון 1975		
קנ"א	336.5	
קנ"ד	336	+5.0
פדיון 1976		
קנ"ה	316	+4.0
קנ"ח	277	—
קס"ז	273.5	−0.5
קצ"ד	272	−1.0
ק"פ	263	—
קפ"ח	257	−2.0
קע"ט	263	
פדיון 1977		
ק"צ	252.5	
קצ"ז	242.5	+1.0
ר"ס	238.5	+5.0
רס"ז	233.5	+3.5
רפ"ב	232.5	+0.5
רל"ד	233.5	
רמ"ה	227.5	+0.5
רנ"ח	216.5	−1.0
פדיון 1978		
ר"פ	216	+0.5
רפ"ו	205	+1.0
רפ"ט	204	
רצ"ג	197	+0.5
רצ"א	178.5	−1.0
רצ"ח	173	−2.0
ברירה פדיון 1979		
ש'	171.3	−2.0
ש"ז	162.5	−3.4
ש"ט	163	−0.2
שי"א	162.6	+0.6
אג"ח צמודות המטבע חוץ		
חשמל כסוק ב'	157	−1.5
ים המלח 5% מ'	152	—
אג"ח במטבע חוץ "הידידים"		
הוצ' 8	100	—
הוצ' 9	94.8	+0.7
הוצ' 15	95	+1.0
הוצ' 17	94	−1.0
הוצ' 30	93.2	−1.3

פרסם בלוח החדש

דבר ספורט

יכולת מאכזבת של ישראל מול נבחרת רומניה — 1:0

מאת פרדי דגן

שער של הבלם הרומני סאמש העניק אמש לנבחרת רומניה נצחון יוקרה על הנבחרת היש־ראלית בתוצאה 0:1.

כמו ברוב המפגשים בין שתי המדינות ידעו הרומנים גם את־מול להפוך את ההזדמנויות ש־ניתנו להם לנצחון, בעוד שהיש־ראלים הציגו משחק עקר שנעדר כוח בחוץ.

למען האמת, תוצאת תיקו לא היתה מקפחת אף אחת מבין הנב־חרות. שכן בבריכה הדלית התנהל בשדה משחק שקול, כשהיתרון עו־בר לסירוגין מקבוצה לקבוצה מ־בלי שיתבטא בסיכון ממשי של השערים.

כמו במשחק מן השבוע שעבר נגד איפסוויץ' היתה גם הפעם הנבחרת חלשה ונעדרת מעוף. משי־חקה היה איטי ובלתי־מדוייק, ה־מהלכים היו שקופים וההתקפה הירבתה לכדרר ללא תכלית.

כל השחקנים השקיעו הרבה אנ־רגיה חיוה, אבל הלחימה לא חיפתה על מגרעות יסודיות ב־תלכיד הקבוצתי, ביכולת להעתיק את כובד המשחק מרחבה לרחבה, במהירות וביכולת ההבקעה. אמ־נם פייגנבוים ולוונטל שיחקו ב־צורה סבירה ואף העבירו כמה כדו־רים טובים לחוד, אולם בחוליה ה־קדמית לא היה אפילו חלוץ אחד, שיוכל היה להכריע את המשחק ב־מאוץ מהיר או בבעיטה מפתיעה.

כל קבוצה בינונית כרומניה המשיכה הנבחרת לשחק במאקסי־מום של השהיית הכדור והכתבת קצב איטי ומבוקר. היעדרו של "המנהיג" שום, הסבה את הנב־חרת לעדר ללא רועה. פייגנבוים לא יכול היה להכנס לנעליו של שום ואילו לוונטל חסר הנס־יון לשנות בעצמו את הטאקטיקה ולהטיל על כתפיו את המעמסה הכבדה.

ההגנה עשתה, בדרך כלל, את המוטל עליה. אולם נהנתה גם מ־חוסר הכוח של החלוצים הרומנים.

הרומנים העלו הרכב צעיר, ש־פה ושם היה שזור בכמה שחקנים ותיקים. הם שיחקו בפשטות ובמ־הירות ויצרו לעצמם הזדמנויות לא מעטות. בנבחרת התקוות של רומניה בלטו הקיצוני הנייו ו־ציסקו והמגן צ'רן.

בדקה ה־10 העלה דמתי שנשין מימין. הגנת רומניה הדפה. ר לוונטל המשיך בנגיחה מוחזה ל־כשקוף. אלא השוער רדוקאנו הר־חיק בקצות אצבעותיו לקרן. ב־דקה ה־21 העלה לוונטל קרן מש־מאל, רוזן נגח על־פני השער ו רדוקאנו הרחיק. כעבור 6 דקות בעט פייגנבוים במפתיע, רדוקא־נו נראה שומט את הכדור, אך עצרו בין ברכיו.

ההזדמנות הרומנית הראשונה היתה בדקה ה־30: לוציסקו פרץ כשועל לתוך הרחבה ובעט חזק... לרשת החיצונית. כעבור 3 דקות יצר לוציסקו עירבוביה ברחבה ה־ישראלית — אולם הכדור הורחק.

בדקה ה־40 "חתך" דמתי מש־מאל ומקו הרחבה שיגר כדור חזק לשער. רדוקאנו הדף את ה־כדור לעבר תיבת ה־5 ומסוארי המשיכו בבעיטה סיבוב מעל ל־שער.

בדקה ה־50 מצא פייגנבוים את דמתי חופשי בימין ומסר לו כדור מדוייק. דמתי בעט מתוך הרחבה ליד הצמוד לחוץ. כעבור דקה מצא עצמו הקיצוני הרומני קין חופשי ברחבה הישראלית, אולם ויסוקר זינק לרגליו והכדור שנבעט ע"י הרומני חלף מעל המשקוף לקרן.

בדקה ה־63 הדף ויסוקר את ה־כדור לתוך רחבתו וג'יאורגיסקו המשיכו כ־5 מ' למשקוף. מנגד הציב אונבה (שהחליף את מסוארי) בבעיטה מפתיעה לפינה הימנית הגבוהה, אולם השוער יורגלסקו הדף כעל לראשו של רומנו.

בעיטה של קרישן מזוית קשה, שנהדפה בזינוק ע"י ויסוקר, קד־מה לשער הנצחון, שהובקע ב־דקה ה־79, קרישן העלה כדור גבוה משמאל. הבלם סאמש נו־צל יציאה פזיזה של ויסוקר ונגח במעליו לרשת.

שפט ההולנדי דרקס לעיני 8000 צופים באיצטדיון "בלומפילד" ב־יפו.

* רומניה: רדוקאנו (יור־גלסקו); צירן, גבריאל, סאמש, אנגיליני; בלדיאנו, דינו, באלצי (נתנוילר); לוציסקו, גיאורגיסקו (קרישן), קין.

* ישראל: ויסוקר; ביטני, רוזן, בר, בלו; פייגנבוים, שום (שחנגר), לוונטל; דמתי, רומנו, מסוארי (אונבה).

היוונים רוצים לגמול למכבי ת"א

הערב הגומלין נגד פנאתינאיקוס

מאת יעקב פתאל

אלופת ישראל בכדורסל, קבוצת מכבי תל־אביב תקיים הערב ב־8.30 בהיכל הספורט ביד־אליהו את משחק הגומלין עם האלופה היוונית קבוצת פא־נאתינאיקוס אתונה במסגרת שלב שמיניות גמר גביע אירופה לאלופות.

אחרי הנצחון של מכבי ת"א באתונה בשער 76:90 יהיה זה מאבק הערב פורמלי מכיון ש־קשה להאמין שהיוונים יוכלו לג־מול למכבים. גם הפסד של מכ־בי ת"א, שהוא בגדר הפתעה מ־עיסה, בהפרש עד 14 נקודות, לא ימנע מהמכבים לעלות לשלב רבע הגמר.

האלופה הישראלית שתזכה ב־עדוד קהל אוהדים רב, שיבוא לחזות במשחק, נמצאת בכושר טוב והיא מועמדת טבעית לזכיה ב־נצחון נוסף.

לא כך סבור המאמן אברמס הנד. לדעתו יהיה זה מאבק קשה של קבוצה יוונית שאפתנית שתבקש לגמול על ההפסד. המנך אמר כי הוא סומך על ברודי והטוריים ש־הם המבקיעים במשחק הראשון הם שהובילו את הקבוצה לנצ־חון הגדול באתונה. לצידם של ברודי והטוריים ישחקו בחמישיה הראשונה גם ביל פלט, אריק מנ־קין ומיקי ברקוביץ.

מאמן הקבוצה היוונית שהגיעה אתמול לישראל וקיימה אימון ב־יד אליהו בטוח בתיקו: ר' הוא סבור שהם יכולים ל־חולל את הבלתי יאמן ולנצח הערב. מאמנה האמריקאי של ה־קבוצה דונשייר סבור כי המכבים לא יוכלו לחזור על היכולת ה־מזהירה שהפגינו באתונה. המאמן אמר עוד, כי הוא יערך להפתיע לשחק משחק מוחשי ומופשי בשמרת לגמול למכבים. דונשייר לא התקשה ל־נקוב בשמות שחקני החמישיה ה־פותחת והם: קפלוס, צורונידיס, קונדוס, קורנעו ופטאדאקי.

את המשחק ינהלו אנגוזר מגר־מניה וברצלוני מאיטליה.

אלופת הנשים, קבוצת הפועל ת"א, תקיים הערב בבוקרשט את משחק הגומלין עם האלופה הר־ומנית קבוצת פוליטכניקה. ב־משחק הראשון ניצחו הרומניות 46:85.

שר החינוך בתשובה בכנסת:

משרד החינוך הציע לחייב בבדיקות ספורטאי העילית

מאת מרדכי במניק

שר החינוך והתרבות אהרון ידלין הודיע אתמול בכנסת כי במשרדו הציעו לכל ההתאחדויות לספורט לחייב לפחות את כל ספורטאי הליגות העליונות לע־רוך בדיקות רפואיות בתחנות לרפואה ספורטיבית בלבד. ה־שר הביע תקווה כי עמדת מש־רד החינוך תתקבל בחיוב.

א. ידלין מסר פרטים אלו בתש־ובה לשאילתא של הח"כ שר־שנה ארבלי־אלמוזלינו שהתייחסה לפטירתו הטראגית של מאיר בלומנטל ז"ל בעת אימון קבוצתו, הפועל פ"ת.

שר החינוך אמר כי על פי הנוהג הקיים מקיימת כל קבוצה את הבדיקות הרפואיות של שח־קניה אצל רופא לפי בחירתה. הוא הדגיש כי אצל שחקני כדורגל קיי־מת חובת בדיקות רפואיות לפני תחילת כל עונה, ואילו אצל שח־קני הכדורסל לא קיימת חובה זו. רק שחקנים חדשים הנרשמים ל־איגוד הכדורסל חייבים בבדיקות רפואיות.

השר הוסיף, כי תוצאות הבדי־קות הרפואיות מועברות לידיעת ההתאחדויות לכדורסל ולכדורגל. ההתאחדות לכדורגל מקיימת פי־קוח על קיום הבדיקות הרפואיות שכן הרשמתם של השחקנים מות־נית באישור רפואי. השר ידלין אמר עוד כי אין דופי בניהולה של ההתאחדות לכדורגל בנושא זה. משרד החינוך המליץ בפני איגוד הכדורסל לאמץ את הנו־הלים של ההתאחדות לכדורגל.

בר־אדון אלוף יים בקרב־רב

איל בר — אדון מבית ספר "בויאר" זכה במקום הראשון ב־אליפות בתי הספר העל־יסודיים בירושלים בקרב רב, בצוברו 296 נקודות.

קרב רב מורכב מחמשת המק־צועות הבאים: ריצת 100 מ' ו־800 מ', קפיצה לגובה ולרוחק, הדיפת כדור ברזל.

במקום השני זכה כדורסלן נב־חרת הנוער, עדי בקאר מגימנסיה "רחביה" עם 290 נקודות ובמקום השלישי דן גלבוע גם הוא מ־גימנסיה רחביה 291 נקודות.

התיכון ליד האוניברסיטה תפס את המקום הראשון בסיכום ה־נקודות הקבוצתי (1020 נקודות) כשהקדים את גמנסיה "רחביה" (1019) ו"אורט נביאים" (954).

בקרב שלוש לבנות (ריצת 60 ו־600 מ', וקפיצה לגובה) זכתה ב־מקום הראשון המי שובל מתיכון ליד האוניברסיטה (220) לפני שר־שנה עולך מאותו ביה"ס (198) ו־נורית אשבן מגימנסיה "רחביה" (187).

3 טניסאים ייצאו היום ומחר לדרא"פ ולארה"ב

שלושה טניסאים ישראלים עומ־דים לצאת היום ומחר לתחרויות בחו"ל.

ראובן פורגס, שחקן נבחרת גביע דייויס ימריא בבוקר לדרום־אפריקה להשתתף בארבע תחרויות בין־לאומיות שימשכו עד ראשית ינואר. בתחרויות אלה משתתפים 160 טניסאים, ממדינות שונות.

נסיעה זו מומנה במקורות פר־טיים ופורגס יהיה אורח ההתאח־דות הדרום־אפריקאית.

מחר בבוקר עומדים להמריא לארה"ב שחקני הנוער שלמה גליקשטיין ואילן שר. הם ישתתפו באליפות הנוער העולמית במי־אמי־ביץ' שתהיה בין ה־16 ל־29 בחודש.

יציאתם של השניים התאפשרה בעקבות מבצע של גיוס כספים בארץ ובארה"ב. ישראל משתתפת בתחרויות אלה מזה שנה ויש חשיבות רבה להופעתנו שם גם מסיבות מדיניות. בתחרויות מש־תתפים טובי הטניסאים בעולם ה־מייצגים כ־50 מדינות.

גליקשטיין ושר נקבעו בנבחרת ישראל בתחרויות אלה לאחר סדי־רת משחקי מבחן. הם ישהו שבוע ימים במיאמי של רון סמא, מי מן הנבחרת לשעבר, שיכין אותם לתחרויות ויתלוה אליהם ל־אמי.

מורדכוביץ במרכז מחמיץ שער במשחק הפועל ת"א — הפועל כפ"ס (0:0) שהיה בשבת

24 שעות·24 שעות·24 שעות·24 שעות

מבחר

טלוויזיה

17.40 — עולמו של וולט דיסני — „יצורים מוזרים".
21.00 — הוואי חמש אפס — „30.000 הדרים ובידי הפב"י".
21.50 — ניקוי ראש — תכנית להומור ולסטירה.

רדיו

20.05 — „כאן אלפון 1" — מגזין לצעירי מוסיקה (א').
21.05 — פרשיות — ד"ר אדאמס — שיחזור משפטו של ד"ר אדאמס, אשר נאשם ברצח חולה על ידי שימוש מופרז בסמים (גלי צה"ל).
23.05 — „עשה לך רב" — על מוסיקאים ומוריהם (א').

קולנוע

ירושלים

„מרגלים" (חן) — פארסה על מרגלים — לא מעט שהיפה סקרפת, מסודרת בבחינה דראמאטית רציונית. אך קיימת בוטית ככה סצינות מגדרות והשילוב המאומן ומשומן היטב של הצמד גולד סאדרלנד.

„קיד וקאסידי" (אביון) סיפורם של שני חברים במעו הפרוע השוקע. שסברו שעדיין יש מקום להיישוב מרקפים. סרט מרתק, יפה, לעתים כובש — אך בסופו של דבר פשטני מאוד, הוא כצפיין בחוויות שעל פני השטח.

„ישנוני" (הבירה) — חזונו הבוזגוי משעשע של וודי אלן על החברה האנושית בעוד כמה מאות שנים. עין נוהגת, כמרוון מקודר, אך בעיקר — איסף של בדיחות־כזה־כזולילה הודי ניו־יורקי, הי־בטיות על פאראנויקה — ושל כדה שחורה־היהודה.

„קברט" (ירושלים) — כחומר על שקיעת התרבות ועליית הנאציזם. סרט עשיר ומפוצל מאוד. שיש בו אווירה משכנעת, מוסיקה סוחפת ומבחוק יוצא מן הכלל של לייזה מינלי וג'ואל גריי.

„הזלילה הגדולה" (סמדר) — תמונת הזורבן הנורא של הבורגנות המתאבדת בזלילה הבלתי־מרוסנת. סרט שהוא גוזמה, המתמקם היטב באמצעי גבית בורסים ומהגזמות. בביצוע מצויין — והאיכר לך להתפר, כן תשקע לנצח.

„פמאלא 22" (רון) — סרטו הפסיכולוגי הרך, הבאוזן, האיטי והמשעשע של בילי ויילדר על שבויי־מלחמה בימי הנאצים. סרט מצויין, אך לגבי מי שהכיר את הוויזה שאינן בתחום הכאב לגב „למובחרים" יוגש שלא בכוח — ואם וזהי המלחמה הנוראה שקטלה מליונים, או משחק בישוליה?

תל־אביב

„אמריקן גראפיטי" (גת) — לילה אחד בשנת 1962, כשהצעירים התבגרו. סרט נוסטאלגי־אישי בלום ושר. מעניין מאוד ובסיו של „אנדרסטייטמנט", שנראה כנופל בין הקופות והגמגות, אך שוכב אחוז לפתות באמינות תרבותו המידוניים.

„גודי" (דקל) — סרט־מתח מרתק באופן והיצוני להלוטין. שיש להיוכע בו מכל שאלות — לא רק בעמיקות. אלא גם מרהיבות את האתפק — כמו, למשל, בפיות הרי אפשרטייה ההרום־אפריקאי ה„קופנות" מעצמן עם זאת — כי שמבוקל להתבדר ללא כל משמעות, כמו ילד בן 12 — בבקשה.

„משאלת מוות" (דקל, מגדל) — סרט־מתח חברתי מרתק, המתאר ליברל, הנוקם את מות אשתו מידי הבריונים. נקבה שנהיית לא רק הבלית היין, אלא גם מקור חוזה ושלווה. ניתוח סוציאר־פסיכולוגי של החברה „בבסורי ובינם יציל אין בהם כי י להכל מימד כלאכותי מאוד ושכחי לגבי נושק וכסתפות הבעיה החמורה.

„קאזאבלנקה" (סינמה 1) — הליכוד בתפאורית משנת הארבעים — סרט עשיר היטב, על פי כל הקריטריונים הטובים של „עבודת אולפן". מוצר כבחרי שהוא יצירה בודדא־אינפית. סרט נוסטאלגי ומלא בג — כמובן עם האמפרי בוגארט ואינגריד ברגמן.

„השפעת קרני־גאמה על צפורני החתולי" (פריז) — דראמה פסיכולוגית חזקה ואפלה על בעיית מקום בחיים ובחברה, על חינוך ילדים, על תקווה ואשליה בתוך ההמון היום־יומי. סרט דק ושקט עם הופעה נדירה של ג'ואן וודורד.

חיפה

„ירח של נייר" (אורלי) — סרט נוסטאלגי על צמד רמאים יוצא־דופן. סרט־אווירה מלבב עם משחק מעולה וסיטואציות צחורות. שיש בו פגם עיקרי אחד — הוא אינו מחזיק מעמד דראמטי במשחק הבנה שלמה — השיא של הולף כעבור חצי שעה וכל מה שבא לאחר יותר הוא פחות.

„אוואנטי" (עמכי) — בילי ויילדר אינו נכבע. גם בימים אלה. הוכיר כבריק. אסופרי מאוד. דקות של בדיחה, הוליבוד בנתיתה „היכה" (אליבא דוויילדר) בימי הסרט הצנצי. הצינקו, הוותיק שדר על כונגו ועל חלקו, תודה לאל.

„אמריקן גראפיטי" (פאר) — ראה „גת", תל־אביב.
„קיד וקאסידי" (שביט) — ראה „אדיון", ירושלים.

רזי האריזה

(המשך מעמ' 9)

בחנויות סיטואציות־למחצה או בי הנויות המתמחות במוצרי ניקוי ותמרוקים גם יחד. וזה לא רע, כי רוב התנויות הללו עובדות על מתח רווחים נמוך מן המקובל בי־תמרוקיה קכעונאיות, עם או בלי יוקרה.

היצרנים כביאים בחשבון 33 אחוז תוספת רווח קמעונאי על המחיר שלהם לחנות, וזו הסיבה שכמעט כל המחירים הללו כת־חלקים בשלושה בדיוק. פירוש הדבר 25 אחוז מן המחיר לצרכן. אולם יש קמעונאים לא מעטים שאינם גובים את מלוא התוספת הזאת. כל התמורות המחויקות אריזות גדולות כבד קטנות, מוכרות אריזה גדולה ברווח נמוך מן הרווח שהן מפיקות מאריזה קטנה. כתוך סיבות מסחריות רבות של הגדלת מחזור והעלבות עד כמה אחוזים במחירה הנמוך יחסית של האריזה הקטנה (עד 10 אחוז באריזה קטנה יכולים להתבטא בחצי לירה, שתי לירות באריזה גדולה וזהו הבדל „פסי־כולוגי" גדול).

חנויות תכרי הניקוי, המשרקת תמרוקים, עובדות בכתוח רווחים של 20—25 אחוז ותהנהה לעומת המחירים הרגילים נעה בין 5 ל־10 אחוזים. כאמור, מתח הרווחים של אריזות מקצועית נמוך יותר. החנויות הסיטונאיות, ובמיוחד חנויות המספקה כהדיה לכספרות ולקוסמטיקאיות, עשויות להגיע ההדות למחזורן הגדול לפתח רווחים של 15—18 אחוז, שפירושו הנחה של 15 ואפילו 20 אחוז לעומת המחיר המלא.

הנתונים הללו מתייחסים למוצרים שגרתיים, כבהבדים שהוזכרו לעיל, וכן לסבונים, למוצרי נייר, לצבע לשערות, לדיאודורנטים. בתמרי־ניקוי ההנחה קטנה הרבה יותר משום שכתח הרווחים נמוך יותר ואילו בבשמים יקרים ובכל מוצרי היוקרה הביוהדים כתח הרווחים גבוה בהרבה.

לתשומת לב

יצרנים מעודדים החסכות של קהל, המתבטאת בקניית אריזות מקצועיות גדולות, כתוך הקווה מבוססת שאשה המחזיקה בידה „קרידטור" בן 500 גרם משתמש בו ב„נדיבות" גדולה יותר מאשר אשה המחזיקה אריזה של 100 גרם. כדי שלא לבזבז את החסכון המושג באמצעות הקנייה, רצוי אולי לחשוב על „מכון אריזה פרטי" בבית, ולהעביר מנה קטנה של החומר לכלי קטן, לצרכי השימוש השוטף.

תגמולים

של העובדים בעיריית תל־אביב
אגודה שיתופית בע"מ

הזמנה לאסיפה כללית בקריאה ראשונה

החברים מוזמנים בזה לאסיפה הכללית השנתית של חברי הקופה שתתקיים ביום שני, 9.12.1974 — כ"ה כסלו תשל"ה, בשעה 5 אחה"צ, במשרדי הגמולים — רח' פומבדיתא 4 תל־אביב.

סדר היום:

1) פתיחה — יו"ר הוועדה.
2) בחירת יו"ר האסיפה ומזכירים.
3) דו"ח לשנת המאזן 1973.
4) דו"ח המבקר של ברית פיקוח והרצאה לבקרה.
5) דברי חברים.
6) אישור המאזן והעברת עודפי ההכנסה על ההוצאה.
7) מתן יפוי־כוח למועצה לעבד תקציב לשנת 1975 ולאשרו.
8) בחירת מלואים למועצה במקום החברים היוצאים.
9) בחירת ועדה לבקורת.

במקרה שבתאריך הנ"ל לא יתאסף מספר חברים הדרוש לפי התקנות, תהיה האסיפה ליום רביעי, י"א טבת תשל"ה — 25.12.1974, בשעה 5 בערב, באולם „בית עובד העירייה", ברחוב פומבדיתא 4 תל־אביב ותהיה חוקית בכל מספר המשתתפים.

המועצה

התזמורת הפילהרמונית הישראלית
סדרת מנויים מיוחדת

דניאל בארנבוים

מנצח ופסנתרן

כל הקונצ'רטות לפסנתר של מוצרט

1. יום חמישי, 16.1.75.
2. מוצ"ש, 18.1.75.
3. יום שני, 20.1.75.
4. מוצ"ש, 8.2.75.
5. יום רביעי, 12.2.75.
6. יום חמישי, 27.3.75.
7. יום ראשון 30.3.75.

כל הקונצרטים מתקיימים בהיכל התרבות, בשעה 8.30 בערב.

כרטיסים ימכרו רק למנויים החל מיום ראשון 8.12.74 במשרדי התזמורת, היכל התרבות, ק' ב' ובמשרד „אוניון", בשעות 13—10, 18—16, ובימי ששי 13—10.

הנחה למנויי התזמורת לפי תלוש מס' 103.

הודעות לציבור

מדינת ישראל
משרד התקשורת
מכרז מס' 175/74

מוזמנות בזה הצעות לאספקת: 150,000 יח' מהדקים לכבל פלדה י"8 3/8 תוצרת הארץ לפי מפרט מס' 6038 פ"ו־3.

מקום האספקה: המחסן הראשי ביהוד על חשבון הזוכה.
מועד האספקה: 25% לחודש החל מחודש לאחר ההזמנה.

טפסי הצעה, מפרטים ופרטים נוספים אפשר לקבל אצל מנהל מחלקת אפסנאות וכתובה, רחוב הרצל 123, תל־אביב, כל יום בשעות העבודה חדר מס' 19.

בצירוף להצעה יש להמציא ערבות בנקאית בשיעור של 10% מערך ההצעה עד —.50.000 ל"י ובתוספת של 5% עבור יתרת הסכום שמעל —.50,000 ל"י אשר תשמש ערבון לקיום תנאי האספקה.

את ההצעות עם הערבות יש להעביר לכבהל הכללי, משרד התקשורת, ירושלים במעטפה כפולה: על המעטפה הפנימית יש לרשום: „כמוס — מכרז מס' 175/74 מהדקים לכבל פלדה". הצעות שלא תוגשנה בצורה הנ"ל לא תובאנה לדיון.

את ההצעות יש להגיש לא יאוחר מיום 23.12.74 שעה 12 בצהריים.

משרד התקשורת אינו מתחייב לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או איזו הצעה שהיא או להזמין את כל הכמות ממציע אחד. הצעות במברקים לא תתקבלנה.

המנהל הכללי
משרד התקשורת

האופרה הישראלית

מייסדת ומנהלת: א. דה־פיליפ
הכנסה לחיילי צה"ל השפה

ת"א: 7.12 ● 12.12
דון פסקואלה ● דוניצטי

ת"א: 9.12 ● 14.12 ● 16.12
23.12 ● 25.12 ● 29.12
● חיפה: 6.12
הרוזנת מריצה ● קלמן

15.12 ● ריגולטו ● ורדי

17.12 ● לה טראויאטה ● ורדי

31.12 ● 1.1.75 ● 4.1.75
ערב גאלה

הצגות מיוחדות
21.12 ● 24.12 ● 28.12
כרמן ● ביזה

ת"א 8.12
נשואי פיגרו
מאת מוצרט

כרטיסים אלנבי 1 טל. 57227

תיאטרון ישראל

הערב 5.12
הבימה

... באולם הגדול ... הקאמרי ...
התפוח ירושלים
התיאטרון העירוני חיפה:
אל האפור — חיפה, נמר הברכות — יקנעם

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פתח תקוה

הודעה

לפי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965 ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת בקשה לבתן הקלת בניה על חלקה 77, 78 בגוש 6378 ברחוב אוסישקין 13 פינת פרישמן.

לפי תכנית המתאר החלקה הנ"ל נמצאת באזור מגורים ב' בו מותר לבנות בית מגורים של 4 קומות שיכלול 132% ובמרווחים צדדיים של 4 מ'.

בקשת בעלי החלקה היא להתיר להם לבנות בית מגורים של 4 קומות שיכלול 138% בהתחשב עם הריסת מבנה ובמרווח צדדי של 3.60 מ' במקום 4 מ'.

כל מי שיש לו התנגדות מאיזו סיבה שהיא לבקשה הנ"ל, יואיל להגישה לוועדה תוך 15 יום מפרסום הודעה זו.

י. פוירנברג
יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה פ"ת

מועצה איזורית קישון

נהלל ת. ד. 12

מכרז מס' 6/74

מועצה איזורית קישון בכוונה למכירה אוטובוס מתוצרת לילנד שנת יצור 1964. כבוע חדש מרכב כמדס. אפשר לראות את האוטובוס במשרד המועצה בנהלל בכל יום בשעות העבודה הרגילות.

הצעות יש להגיש למזכירות המועצה עד יום 18.12.74 בשעה 12.00, במעטפה סגורה ובציון מכרז 6/74.

על מגיש ההצעה לצרף המחאה או ערבות בנקאית בשיעור 10 אחוז מערך ההצעה.

אין המועצה מתחייבת לקבל את ההצעה היקרה ביותר או כל הצעה אחרת.

הייב ראם — ראש המועצה

מכרז 7/1974

מועצה מקומית יקנעם עילית

מודיעה על הארכת המועד לקבלת הצעות לביצוע עבודות בנית שני מקלטים ציבוריים ביקנעם עילית, עד לתאריך 13.12.1974 בשעה 12.00.

בכבוד רב,
איזק גבריאלי
ראש המועצה המקומית יקנעם עילית

הוועדה המקומית לתכנון ובניה אשדוד

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965

ניתנת בזה הודעה, כי הוגשה לוועדת בנין ערים מקומית אשדוד בקשה לבתן שימוש חורג לתקופה 3 שנים כתכנית מפורטת מס' 381/ב א'.

מהות הבקשה: שימוש חורג בדירות מגורים לפי התכנית הנ"ל ב... חלקה 19 גוש 2068 רחוב אחד העם 16.

כל בעל ענין יכול לעיין בבקשה ובתכנית המצורפת אליה ללא תשלום, במשרד הוועדה המקומית לתכנון ולבניה אשדוד.

כל הרואה עצמו נפגע או עלול להפגע מענין ההקלה, רשאי להגיש התנגדות לבקשה ולהגיש התנגדות תוך שבועיים מיום פרסומה של הודעה זו בעתון.

אריה צ. ביילקר
יו"ר הוועדה המקומית

טלוויזיה

מאת יוסי ביילין

לא לאמריקאים, לא לרווקות

התכנית השבועית „כל התהודות" הקדישה הפעם כולה לסרטון על חבלי קליטתן של נשים אמריקאיות בישראל, בשם „אשה אמריקאית" (בימוי ברוך גיטליס, עריכה אילן יעקובוביץ, רחל לויצמן). הסרט עקב אחר כמה עלות חדשות מארה"ב והתעכב בעיקר על שתיים — ואשת צרקת בעריכה בהוצאת ספרים גדולה, רווקה בשנות השלושים שלה, והשניה מבוגרת יותר, ספלה, גרושה ואם לילדים. התכונות הראשונות היו מבטיחות, לפחות מבחינת העניין והמתח: מרסקת־מתח אפיינית ליוותה את העורכת, כשהיא צועדת ברחובות הכרך, נהקלת במבטים שונים, עולה לדירתה ומסובבת את הכפתח בהתך המנעול. אולם כאן נפסק המתח והחל הסרט. כשהוא מלווה, לסירוגין, אחת מגיבורותיו. העורכת סיפרה כי למדה בגינו־יורק בישיבה ואהרה"ב באוניברסיטה, היו לה מקצוע טוב, סטאטוס גבוה, משכורת מכובדת, חברים ומשפחה. אך היא רצתה באתגר. כשהגיעה לישראל „שמו אותה" בחדר קטן במכון קליטה, בשכונת לעולה אחרת, ולא טיפלו בצרכיה. התייחסו אליה כאל מספר, לא הסבירו לה את זכויותיה, היא נתקלה בלוקיש של קבלת מכשירי־חשמל, מתוך רצון לנצל מה שניתן לה, עד שהפקיד בה פרישים שאין לה כלל צורך בהם.

כשהחלה לתור אחר דירת־קבע לעצמה שאלו אותה תחיילים בכל מקום היכן בעלה. כשהשיבה כי היא רווקה, הביטו עליה בעין לא יפה. ביקשו שתביא מישהו, לא משנה, לא מישהו, איפרופו — הגבר הישראלי המצוי מבקש ליצור לעצמו תדמית של „פייטר". אך כל מה שהוא רוצה אינו אלא להיכנס אתך למיטה. האמריקאים שבהם נוטלים את בתלוריתם לקפה בביתה שלה, ומן הקפה הזה — כך יודעת העולה לספר — יוצא רק בנך. שנים אחדות היא נמצאת בישראל, אך היא רוצה מלהרגיש עצמה ישראלית. נעשים נסיונות שונים על־ידי גורמי הקליטה לקרב את העולים להווי הישראלי. ראותו כוחם הוא צריכת קומזיצים שבהם שרים שירי־עם. אך הישראלים לועגים לכך, משום שהתרבות הישראלית הפסיקה לערוך קומזיצים כבר לפני עשרים שנה וגם העולים החדשים מבינים זאת היטב. כששאלו אותה מכריה בארה"ב אם לעלות לישראל, לא תשיב להם בחיוב — זה אינני מקום לאמריקאים ואיננו מקום לרווקות. היא אומרת; אם מישהו ציוני, הוא יישבר כאן, ואם אינו ציוני, אין שום סיבה שיסבול.

הפסלת, שהיתה פחות תוקפנית, סיפרה כי החליטה לעלות לישראל אל זמן קצר לאחר גירושיה. כדי לשנות אווירה. אולם בבואה לארץ נתקלה בחוסר סבלנות ובחוסר סובלנות. לדעתה. אין הישראלים מסוגלים לתאר לעצמם על איזו נוחות מוותרים האמריקאים בבואם לכאן. הם מציירים לעצמם עולים חדשים במעברות לבנות. כאילו ניצלו העולים זכויות שאינן מגיעות להם. היא קובלת על כך, שלהוות בלתי־כשרה בישראל פירושו להיות תולה בעיני הציבור בארץ.

היו בסרט כמה קטעים מוצלחים. ביחוד אלה שליוו את הנשים בקניות בשוק, אצל הקצב, אצל השרברב ועוד, ואף היו כמה „גימיקס", כמו הופעתו של הגבר הישראלי המצוי כהולך או כחייל, כאיור לדבריה של העורכת בי אותו ענין; אולם עובדות אלו אין בכוחן להאפיל על חולשתו העיקרית של הסרט, שנובעת מדרך הצגת הדברים. ממי שעשה סרט על חבלי הקליטה של עולות חדשות מארה"ב בישראל אפשר היה לצפות, שיתאמץ להגיע במצלמתו אל המשפחה השכיחה, שינסה לעמוד על צרכיה ועל בעיותיה המיוחדות. ליראות לקהל הישראלי במה עליו להתן עצמו כדי לעמוד באתגר הקליטה. תחת זאת הוצגו לפנינו נשים לאחור יאוש. שכל מאמץ מצד הציבור הקולט כבר לא ישנה את דעתן. דומה שלא יהיה זה מופרך כדי לחשוב, כי הנשים שהוצגו לפנינו לא באו לכבוש את השממה אלא לכבוש מישהו אחר, וכיוון שהדבר לא עלה בידן, הן שופכות את זעמן במקום שצריך ובמקום שלא צריך. מי שמציג את בעיית הקליטה מזווית מיוחדת — אם כי לגיטימית — זו, ומודיע כי הוא בא לתאר את קליטתה של האשה האמריקאית, עושה עוול חמור לנושא שהועמד עליו.

ביקבי דיזנון

סרטון אחר, ימרגי פותח וסימפטי יותר, היה סרטה של שרה על פסטיבאל היין במסגרת השבוע „עלם ועלמה" ששר „ה הצטרפה לקלוות הסטודנטים הישראליים שיצאה להתחרות „ריקודי־עם" שנתית בפסטיבאל היין בדיזון שבדרום צרפת, שבו זכו הישראלים, לראשונה, בפרס הראשון. הסרטון נשא אופי כמעט משפחתי, אך דרך עריכתו ודברי הקישור הפשוטים והיפים שבו, העבירו אותו את גבול התחום נו. המצלמה הראתה את הרקדים ברחובות, את המפגשים עם הבולגרים. הרוקדים והנקבים, בתלבושותיהם המיוחדות, ואת המשלחת הישראלית כשהיא שותה, אוכלת, מבקרת ביקבים המקומיים וכצפה במתיחות להכרזה על הפרס, וכמעט שוכנענו שלא הכל אבוד ביחסים הבין־לאומיים שלנו.

כמו בבית

לצורך „בוקר" יש מאגר נושאים למשדרים בשעה שאין ברקע ענין אקטואלי כלשהו, המזדמן להתייחס אליה, וזה כמובן הכרוז וטוב. הפגישה בין שלושת המשפטנים — משה בריזאב, ד"ר אמנון גולדנברג ויהודה רסלר — לבין שר המשפטים חיים צדוק (בנחה אלי ניסן, בימוי ורדינה ארז) היה ללא ספק אחת התכניות הרזרויות. דבר שהורגש היטב. האווירה היתה נמולת כל כתה. נושאי השאלות לא נגעו בבעיות המרכזיות בתחום החקיקה השיפוט, ועסקו כמעט כולן בעניינים שוליים להפליא. המשפטן הוותיק, משה בריזאב, היה היחיד בחבורה שנגע בנושאים צריכים ואקטואליים, וזכה לתשובה. בית פרשות או בהתמקות. המשפטנים הרגישו „כמו בבית", ההליפו ביניהם מושגים משפטיים מובהקים ואף מספרי סעיפים בחוק. כשאיש מבעצע לרעתו לאות הבנה, מבלי לשתף בסודם את הקהל. אלי ניסן לא הצליח להעביר את הדיון לנתיב מעורר יותר. השאלה ששמר לעצמו לסיום היתה הפגות רלוואנטית בי התכנית — מדוע חותמת ישראל על הסכם הסגרה עם סוריה, אף שהאחרונה אינה נוהגת להסגיר את אזרחיה. השאלה התאימה בתהלם לדיון כולו.

קולנוע

מאת זאב רב־נוף

נאפולי: שיגרה ומכות יבשות

(„גבר ושמו פלטפוט", חן, תל־אביב)

לפני כשבוע, בקשר למותו של ויטוריו דה־סיקה, עוחחתי בתפוזה עם נציג „מכון התרבות האיטלקי" בישראל, ותהה (דרך אגב, איש בולוניה) אמר לי בעצב־בוז: „גם דה־סיקה, האנושי והחם, כשניגש לתאר את באפולי, אוהה אהב כל־כך, היה פשטני מדי, קל מדי; זו היתה רוח עממית, שטחית והיצונית, של אנשים בתמרדים, הוללים סטאגטי ומשתייכים אל המאפיה" מבחינת „הרית" והרקע. התמונה הכוללית (איזו כללית, בעצם בלי לראות משהו כודים, אלא קרנים קורולזיים ושרליים) מגיש לנו הבמאי האיטלקי הוותיק סטנו בסרטו „גבר ושמו פלטפוט". סטנו (57) החל לעבוד בקולנוע בשנת 1941. במרוצת הזמן נעשה מומחה קליל הוריז כי היה חלק ל„צמדי־בימוי" אחרים, שהמפורסם בהם היה שיתוף־פעולה עם מאריו מוניצלי בסוף שנות הארבעים (תחילת החמישים). מוניצלי הלך אל דברים חשובים יותר. סטנו, גם כעבור 25 שנה נשאר בקולנוע הבידורי, הצמחי, לעתים גם מאוד ושיגרתי מאוד, אך מעולם לא מאולץ.

סטנו כרגיש בקולנוע כמו שחק ותיק כל הוודביל על הבמה, אולי הוודביל כבר „קצת מת", אך הוא אינו מוכן לדעת על כך. בסרטו זה (אם נבשא את ה„פלאטפוט" — אז יוהר פשוט ה„פלאטפוס" — בלשון פשוטה הוא גבר בעל קוידגל שטוחה, דרך אגב דוקא פגם יהודי מפורסם. בגללו אפילו מקבלים בצה"ל כוג בריאות נמוך יותר) זורק סטנו אל תוך הבירה והדרכות את כוכבית הצמד המפורסם של „טריניטי", באד ספנסר (זה השבן הבריא) כמפקח המשטרה ריצוו. הבכינה „פלאטפוט", עיקר העלילה. אם אפשר לקרוא לה כך. הם היחסים של הגיבור עם העיר, תושביה. ערפיה „המקובלים", יוזכר המפקח. האנושי. ההוגן של איש חוק אל החוק („לפעמים אני מקבל שהוא צודק, אך לא תמיד") והמפרולות שלה, הלקוחה יעבר מ„כורניסר", אך מובאת לידי כמדים עירלאיים. פלטפוט הוא, כפי שכרות הסרט אומרת, „קבוצת־הגיסה בידמות אדם אחד". פלטפוט אינו זקוק לנשק כלשהו. הוא עושה זאת ביעילות בידיו הענקיות.

ובכן, כאמור, התסרים בנוי על בלהמות פלטפוט נגד העולם התחתון, כשהוא תומך בדבר הנבון קט (נותן כסף לגיבן־מלשין הבבציא סיפורים. מסתיר בביתו גנב זעיר וכוזהר את דוכלי השוק התחוד מפני בוא המשטרה), מקיים יחסי „חברות הוגנת" עם ה־מאפיה הבלתי־מזיקה ו„עולה" על הפרוסעים האמיתיים. בתוך־תוכי הסיפור הזה שרשרת של מכות לאירסון, מכות יבשות ומתוחכמות. ממש „הילולת טריניטי בריבועו", בלי שהמבצעים יתעייפו (כיצד הוא לא חיסל את כתנגדיו, פלטפוט זה. עוד במערכה הראשונה). גם שהמכות סטנציות וגניכר שתוכננו בפרטי־פרטים כדי שהדברים לא יחזור על עצמם ושגם יהיה משעשע (דווקא בהצלחה). סטנו מבין שאין די בכך. יש לספק ריקע אנושי יותר, חמים ונוגע אל הלב. כאן הוא הולך בעיקר על אותה סינרה פטשנית גסה. סכה תרגיה את איש המכון האיטלקי לתרבות. עמי שוחתי. טוב כאפיה „חייכנית", טוב ספאגטי...

סטנו אינו יודע מה לעשות מעבר לזה. וכה שהוא מנסה לעשות יוצא־דופן ומערפל את הסרט בלי צורך. כך, למשל, יצאתי כאוכזב מאימוסים המסובבים שהרשמעו בי הצירופה על פלטפוט והאשה, עמה הוא מתגורר. ברור. כי הוא אינו בעלה ואינו אבי בנה. אך לבגוד לא ברור מדוע היא מסרבת להינשא לו ומאין היחס הפתור והדר פרצופי הזה כלפיו: לא הביטוי גם את הפיכאניזם המסורבל של חלק האחרון ביחסי פלטפוט עם מפקדו החדש, ואם כפקד זה אמנם נקי מרבב ואינו איש מאפיה. מתחבר שכן, אך העובדות, אותן סיגנתי מבצע להגיון, אפורות מעהר אחר לגמרי. הגיון; רציפות; כיבנה. כל זה זר בעצם ל„גבר ושמו פלטפוט". ומי שיתפס אותם כאן, יש לו לו כוח מוח. לא לשם כך צריך לבוא, אם מישהו אמנם רוצה לבוא. לראות את הסרט הזה (דרך אגב. טוב אותו פנס מרגיה — סינכרוניזציה אנגלית פגומה) הוא כתוך ליתגום של כל המושגים, ולכן גם אני רונג על סטנו כפליים על שהוא רומז על בעיות כלשהן.

הסרט הוא בידור „גברי" נאה לימים אלה. לא בידור אינטליגנטי ולא מבריק. אך מי שרוצה להתבדר — ומסוגל — בצורה זו דוקא; ומי שמסוגל לשכוח לרגע לא רק את הקולנוע הרציני, אלא אפילו את נאפולי של „זהב נאפולי", בן דה־סיקה אבל ספאגטי והכבר „לוקשן", ייהנה מהסרט הזה כמובן. זהו ודאי פרימיטיבי, וזאי פחות מדי מבוון ושתוכבל. אבל מה לעשות, קולנוע הוא לא רק פורקן אינטלקטואלי לאינגמר ברגמן ודבון ברגמן, אלא גם זירה המכות היבשות האוירות של באד ספנסר.

באד ספנסר

חוק התכנון והבניה, תשכ"ה — 1965

מרחב תכנון מקומי, חיפה

הודעה בדבר אישור שינוי תכנית מיתאר מקומית

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 117 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965, כי הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה החליטה באישור דבר הפרסום, לאשר שינוי תכנית מיתאר מקומית הנקרא „תכנית מס' חפ/1301ג' — שיכון לזוגות צעירים בכביש הבטחון (ליד צומת נווה יוסף)" — המהווה שינוי לתכנית מס' חפ/229 — תכנית מיתאר של העיר חיפה, מס' חפ/1301 — כביש המקשר בין דרך נווה־שאנן לדרך בר־יהודה, ומס' חפ/1301ב' — כביש המקשר בין דרך נווה־שאנן לדרך בר־יהודה, שהודעה על הפקדתן ביחד עם התשריט המצורף אליה פורסמה בילקוט הפרסומים 1938, עמ' 2181.

השינוי האמור, בצורה שבה הוועדה המחוזית אישרה אותו ביחד עם התשריט המצורף אליו, הופקד במשרדי הוועדה המחוזית האמורה וכן במשרדי הוועדה המקומית לתכנון ולבניה חיפה, וכל מעוניין רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

ב' בחשון תשל"ה (18 באוקטובר 1974)

נפתלי אילתי
יושב ראש הוועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז חיפה

ילקוט הפרסומים 2067, י' כסלו תשל"ה, 24.11.74.

עירית רחובות

מכרז מס' 16/74

עירית רחובות מכריזה בזה על קבלת הצעות מקבלנים לבצוע עבודות בנית „בית הרב" על חלקה: 985 (חלק) בגוש: 3703, רח' גולדברג, רחובות, בשטח של כ־300 מ"ר.

התכניות המפרט הטכני אפשר לקבל במשרדי המחלקה הטכנית, חדר מס' 46, כל יום בשעות העבודה הרגילות, תמורת תשלום של —.100 ל"י שלא יוחזרו.

ההצעה במעטפה סגורה יש לשלוח בדואר רשום או למסור לידי מזכיר העיר עד תאריך 15.12.74, בשעה 12.00 בצהריים.

יש לצרף לכל הצעה במעטפה סגורה גפרדת ערבות בנקאית או אחרת שתאושר ע"י גזבר העיר בגובה 5% מערך ההצעה אחרת לא תובא בחשבון.

ישתתפו רק קבלנים רשומים.

אין העיריה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר או כל הצעה שהיא.

שמואל רכטמן — ראש העיר

טלוויזיה כללית

17.30 חדשות; תכנית ילדים — 17.32 קרקס; 17.40 עולמו של וולט דיסני — שם הסרט: „יצורים מוזרים"; הבניות ערבית: 18.30 — קיצור החדשות; 18.32 — סרטים מצויירים; 18.45 — יום בכפר; 19.30 — חדשות; 20.00 — כל־בו טק; 20.30 — מבט לחדשות; 21.00 — הוואי חמש אפס — שם הסרט: „30.000 הדרים ובידי המפתה"; 21.50 — ניקוי ראש; 22.30 — משחק השבוע; 22.55 — פסוקו של יום; — חדשות.

הטלוויזיה הלימודית

08.15 גיאוגרפיה ח' — חקירת מבולשים חופפים; 09.25 טבע/פיסיקה ד' — עבודות השערות; 10.00 טכנולוגיה ט' — ספול חרש; 10.30 השבון ה' — התחלקות ושאריות; 11.25 טבע ד' — אנרגיה וצורותיה השונות; 12.00 סריטט י' — הבריגים; 12.20 טבע/פיסיקה ח' — אלקטרונים זורמים במעגל החשמלי; 12.40 תורת הצרפתית; 16.00 הבמאי בוב קרטר השפל י' — היכור בסוף; 13.00 מחזה מסוף המאה ה־19 במרכז הקהילות: אנגליה י"ז 16.19 הלבון — מבנה ופעילות — ביולוגיה ט' — על אחד המרכיבים הראשוניים של גוף החי; 16.41 בופאלו — סרט תיעודי על חיה שכיד פרוע כמעט והשמידה; 17.00 סיבוט.

הגל הקל

06.00 מה טוב; 06.10 התעוררות בוקר; 06.20 „שעון מוסיקלי"; 06.59 רגע של עברית; 07.00 „הבוקר הזה"; 07.35 „זמר זמר לך"; 07.55 „אור ירוק"; 08.15 „בוקר טוב"; 08.55 „בעקבות החדשות"; 09.05 „בוקר טוב" — המשך; 10.05 „כאן בבית"; 11.40 לאן הערב; 12.05 „במקצב יוצרים"; 12.30 שירים משלנו; 13.05 „בחצי היום"; 14.10 „לי ולך — שיר בברכה"; 15.52 „על רגל אחת"; 16.10 רגע של עברית; 16.11 „דרכון לזמר"; 16.30 „בתקווה שתבין את הרמז"; 16.35 „דרכון לזמר" — המשך; 17.10 „רדיו־עשרה"; 18.05 „כשהוטמין פורה"; 18.45 הים בספורט; 21.05 גביע אירופה לקבוצות אלופות בכדורסל — שידור ישיר מ„היכל הספורט" ביד־אליהו; 22.30 „הבו זמר" — שירים משלנו; 23.05 „בינינו לבין עצמנו" — שיחות על בעיות אישיות בטלפון ובאולפן. (חדשות כל שעה).

בתי־מרקחת

ירושלים

סג"ל, רחוב קקיל 33, 3893; בלסם, רחוב צלאח א־דין.

תל־אביב

נוסבק, רחוב אחד העם 91 (ע"י הבימה). 285301; נורדאו, רחוב בן־יהודה 183, 242673.

רמת־גן

נגבה, רמת־גן, דרך נגבה 38, 743159.

חולון

נאות שושנים, רחוב גאולים 44.

בת־ים

בת־ים, רחוב בלפור 45.

פתח־תקוה

אכוחא, רחוב ברון הירש, 21, 911710.

הרצליה, רמת השרון, רעננה, כפר סבא, רמתיים

כבר ריבלין, הרצליה פיתוח רחוב וינגייט 142 (מול מלון שרון). 938014.

רדיו רשת א

08.10 „מיגוון אמנים": עם המנצח ארנסט אנסרמה, הגיטריסט פיליפ ג'והן לי, הטנור יאן פרטיג', הפסנתרן אלדו ציקוליני, תזמורת פילפסוי פאלמר, גנן מפרותיפה לאורי אזולה, הכנר יאשה חפץ, מקהלת אורפאוס מגלאזגו ותזמורת האקדמיה על־שם סנט מרטין; 09.05 „צלילי אופרה": ה"לוי: „היהודיה" — לקט (סולנים, מקהלה ותזמורת בניצוח אנטוניו דה־אלמידה); 10.05 „מינחה כוסיקלית" (שידור שני): עם רבי צבי אבני: רביעייה תל־אביב, צבי אבני מס. 2 לכלי־קשת (1969), ברהמס: רביעייה בדו־מינור לכלי קשת, אופוס 51 מס. 1; 11.00 עברית לעם; 11.15 שידורים לתלמידים בבתיה"ס היסודיים: בתנועה ובקצב — לכתות ב', ג', חנוכה — חג האור; 11.35 שיר רפוזמן; 12.15 שידורים לתלמידים בבתיה"ס היסודיים: בתנועה ובקצב — לכתות ב', ג', חנוכה — חג האור; 12.15 שידורים לתלמידים בבתיה"ס היסודיים: יום חמישי — השנה החמישית — שעה ליום לימודים ארוך, לימוד שיר לחנוכה; 12.35 „פרקי נגינה": ארי שהם (חליל), חנוך גרינפלד (פסנתר), י.ס. באך: סונטה מס. 6 במי־מג'ור, קופלנד: דואו; 13.05 „קונצרט צהריים": קנות החודש המוסיקליי; 14.10 לאם ולילד — א) לפעוטות — „על שתיים ועל ארבע" — ספורים על חיות. ב) „ידידי מרחוב ארנון" — מאת לאה גולדברג. לילדים הגדולים: ג) חתול בשק; 15.05 „רדיורע" — משדרים להרחבת הדעת מוגשים לכם בשיתוף המחלקה להשכלה גבוהה — אמצעי להימה ודוקטרינה צבאית — פרק שמיני, מרצה: ד"ר מאיר פעיל (שידור שני); 15.30 ספרות למורים ולתלמידים בבתיה"ס העל־יסודיים: „פנים שונות בספור הקצר של ש"י עגנון", דיון בהשתתפות הגבי מלכה שקד ותלמידי שמינית. שיחת מבוא; 15.50 ספר חדש — סקירה; 16.10 רגע של עברית; 16.11 התזמורת הסימפונית ירושלים — רשות השידור (סטראו) (שידור שני של הקונצרט שהתקיים ביום ב' האחרון בתיאטרון ירושלים): „קלאסי וקלי": המנצח: ג'ורג' זינגר, הסולנית: פנינה זלצמן (פסנתר), קראל שלמון: „דלית", סוויטה, ליסט: רפסודיה ספרדית לפסנתר ולתזמורת (עיבוד בוזוני), סמטאנה: קטעים בתוך „הכלה המכורה"; 18.05 השבוע בכנסת; 18.30 „על עבודה ועובדים"; 18.55 לחקלאי; 19.25 קלאסי וקל; 19.50 פרקי היום בתנ"ך: מלכים א', פרקים ס"ה, ס"ו. קריאה מפי עמיקם גורביץ ושיחה מאת פרופ' משה גושן־גוטשטיין; ישראל עליך את בית המלך; 20.05 „כאן אלפון 1"; 21.00 „צלילים חדשים" (סטראו) (הקלטות מרדיו יוגוסלביה): דוברואוקו דמוני: „מרום 3", בראגימיר סאקאץ': „באראסר", פול פיננין: „צלילים בסביב מס. 1", מילקו קלמן: „ייבל", אימפרוביזציה חפשית. בבצוע „להקת פוניק החדשה"; 22.05 מגזין למשפחה; 23.05 „עשה לך רב" — „על מוסיקאים ומוריהם"; 00.10 רגע של שיר.

קולנוע

תל־אביב

בשעות: 4.30, 7.15, 9.30

אופיר — ריקו
אסתר — אמי אהובתי
אורלי — אהבה ראשונה
אלנבי — בראש מורם
אורדן — אוכפים לחסים
בן־יהודה — משחקי אהבה נוסח שוודיה
גורדון — הולך רגל
גת — אמריקן גראפיטי
דקל — משאלת מוות 8—10
דרייב אין — 5.00: בן המלך והעני; 7.15: לגיון המדבר; 9.45: מבצת השטן
הוד — גולד
המרכז — רעם האגרופים
זמיר — תיילת מקופהגן
חן — גבר ושמו פלטפוט
ליכור — הרומן המקסים
מוגרבי — משאלת מוות
מהמיד — רחוב התשוקות
מקסים — הטנגו האחרון בפאריז
כינרמה — שלום לבלש 7.15, 9.30
סינמה 1 — קזבלנקה
סטודיו — יחסים בסערה
פאר — פסק דין
פריז — —
10, 12, 2: הענק
4, 7.15, 9.30: השפעת קרני גאמה על צפורני החתול
צפון — 2 גברים בעיר
רמת־אביב — משחקי בילוש
תכלת — סידהארטא
תמר — תשוקתה של מריאן
תל־אביב — השוד המתוחכם

יפו:
נגה — סרפיקו 7, 9.15
צליל — הבפילה 7, 9.15

בת־ים
רמת־יוסף — המציאות במצרים 7.15, 9.30

חולון
ארמון — העוקץ 7, 9
4.00: השליחות הסודית לגינגל
מגדל — חמים ושעים 7.15, 9.30
4.00: הרוצה
סבוי — זוהה במרסי 7.15, 9.30

רמת־גן והבעקתיים
אורדע — שני גברים בעיר
אואזיס — העוקץ
ארמון — ירח של נייר
הדר — לפקה
לילי — הזלילה הגדולה
רמה — ליל הכלולות של ד"ר דניאלי
שבים — זווה במרסי

נתניה
אסתר — שוגרלנד אקספרס 4.30, 7, 9.15
סטודיו — הצגה הקולנוע האחרונה 5, 7, 9
שרון — סקורפיו 7, 9.15
4.00: היה שלום אהובי

חדרה
הוף — נשואה ומתפרפרת

פתח־תקוה
הדר — המבודדין 3.30, 7, 9.00
היכל — הרפתקאות במקסיקו 3.30, 7, 9.00
שלום — השועל בעל זנב הדקטיפה 7.00 — 9.00

הרצליה
דגניה — אונטי 7, 9.30

כפר־סבא
עמל — סאונדר 8.15
חן — קרב חופשי הזהב 8.30

הוד השרון
בית הפועלים — הוידה יפו (הצגה) 8.30

ירושלים
אדיסון — הבלונדינית מאסטבול
אורגן — קיד וקסידי
אורנע — הזהר אנחנו צבעבים
אורגן — אשר לנצח
אור־גיל — הכפיל
הבירה — ישנוני
חן — המרגלים
ירושלים — קברט
סמדר — הזלילה הגדולה
עדן — הגוף
רון — סטאלג 17
כליפטון — כלה מכין זכר

חיפה
אורדון — המפתח במסתורית
אורה — במעגל החקירה
אורלי — ירח של נייר
אמפיתיאטרון — הפרוחים העליזים
ארמון — גבר ושמו פלטפוט
אורדון — הולך רגל
בית רוטשילד — החלטנה
חן — האיש שלנו בלוס
מירון — הפנתר השחור
עמכי — אונטי
עצמון — הרפתקאות במקסיקו
פאר — אמריקן גרפיטי
רון — הדרייים העוצבות
שביט — הר הכרמל — קיד וקסידי
קרית מוצקין
יובל אור — יוגים בניו־יורק 6.30
זוהר — לפקה 6.30, 9.00

גלי צה"ל

06.05 — צלילי בוקר; 08.05 — יומן הבוקר; 09.05 — דיסק עם שיר; 09.55 — דין ודברים; 10.05 — חמים וטעים; 10.55 — מילה בסלע; 11.05 — חמים וטעים — המשך; 11.55 — פינת הסיפור החסידי הקצר; 12.05 — יומן הצהריים; 12.25 — כוכב בצהריים — שרה חזון; 12.55 — אני מבליך — עם מיכאל הגדלולין; 13.05 — פזמונאי העבר — דן אלמגור מגיש את מזמונו חיים עד ארבע עם שלמה ארצי; 16.05 — בחמן ביאליק; 14.05 — שתיים נא לצלצל; 17.05 — יומן הערב; 17.40 — פזמונים לכולכם; 18.05 — תיק אישי; 18.35 — משלנו — מצעד הפזמונים העבריים; 21.05 — פרשיות — שיחזור משפטו של ד"ר אדמס; 22.05 — לילה טוב מירושלים — עם מיכאל שגריר; 23.50 — שיחתו של יצחק ליבני — על ספרה החדש של רחל איתן — „שירה ושיחות"; 00.05 — יומן חצות; 02.00 — מבזק ידיעות (מבזקי ידיעות גם ב־03.00, 04.00, 05.00) 02.05 — שעה קטנה של נעימות; 03.05 — פזמונים אל הנך השחר (חדשות כל שעה).

דברים

הרעיון והעיתוי

ההצעה החדשה של ידיד הג־הלת הסוכנות וההסתדרות הציו־נית העולמית פנחס ספיר, בדבר העברת האחריות לסיפוח הצליה מארה"ב על הקהילה היהודית הא־מריקאית, יש בה בלי ספק הר־בה יסודות חיוביים. אם כי מסו־בך להקים היקשים מהמסגרת היהודית המאוחדת. ככל שקשה לגייס מיליארד דולאר בארה"ב, קשה עוד יותר לגייס עשרות אל־פים עולים לשנה. עם זאת מן הר־אוי להתבונן לקראת מימוש יז־מה חדשה זאת. ויש לקוות כי בהדרגה תניב פירות, בעה ובעו־נה אחת עם הכשר החינוך הצי־וני ועידוד הביקורים והשתת־פות בתכניות הצעוניות והשנת־יות בארץ.

אולם השאלה הגדולה היא, אם יש לכנס ועידה כזאת כבר בעתיד הנראה לעין או אם לא מוטב לצפות למפנה כלשהו במצבה זר בטחוני, המדיני והכלכלי של יש־ראל. יש אמנם יהודים אמרי־קאיים, בעלי מקצועות טכניים וחופשיים, הנפגעים גם מהשפל המעמיק כאן בארה"ב. אולם לשם העלאת כמה מאות (ואולי כמה אלפים מהם) אין להוזרז ולכנס ועידה כל־אמריקאית למבצע עליה. ואילו תקוותם של אי־אלה ישרא־לים, שמשבר נוסח 1929 בארה"ב יחולל עליה המונית, מוטב שלא תתגשם בגלל ההשלכות הפולי־טיות, הבטחוניות והכלכליות של משבר כזה לגבי עצם קיומה של ישראל.

ייתכן, כי מוטב לצפות למפנה מדיני ובטחוני — בין אם בעק־בות התקרבות למודוס ויוונדי בין אם בעקבות "סיבוב חמישי" (שי־איננו כתפללים אליו) — עד לי־מימוש תכניתו הקונסטרוקטיבית של פנחס ספיר. אז תבוא שעתו הכושר לכך.

שלמה שפיר, ניו־יורק

בית־הספר האוטובוס והאינטגרציה

בית־הספר על־שם פולה בן־גוריון בירושלים נפתח ברגל שמאל. הבנין הנאה, השוכן בד־רום עמק המצלבה, יועד מלכת־חילה לנוער החילוני. כמה הורים, דתיים בהשקפת עולמם, הגרים בשכונות היוקרה רסקו וקריית שמואל שבסביבה, המנו בבנין וקיימו לפני שנה וחצי "שביתת אוהלים" בקרבת הבנין. הוקמה ועדה שפסקה, כי עד לבניית "אח תאום" לבית־הספר, יחולק הבנין בין הורים החילוני והדתי.

אגב, עיריית ירושלים קיבלה את המלצות הוועדה למרות שהיא חשבה שהן מוטעות.

אך מי שחשב, כי בכך הסתיי־מה הפרשה טעה טעות חמורה. הסתבר, כי בשכונות היוקרה אין מספר מספיק של ילדים דתיים כדי לאכלס את כיתות בית־הס־פר. נמצא "הסדר" — ילדים דתיים משכונות מצוקה שאינן ב־קרבת בית־הספר יוסעו אליו.

הוריהם של אותם ילדים דתי־קים מלהוות קבוצת לחץ, ועד שעמדו על מהות השינוי היה מאו־חר. בלית ברירה פנו מספר הו־רים לכתב "דבר" ושטחו בפניו את טענותיהם. מתברר, כי מאחר ששכונות המצוקה, הנחלאות, מרד־חקות מ"פולה בן־גוריון", נאמר בהסכם הסיפוח, כי מדי בוקר יסיעו אוטובוסים מיוחדים של "אגד" את הילדים לבית־הספר ויחזירו אותם לבתיהם עם תום הלימודים. אך מה קורה עם ילד שמאחר, או כאשר הילדים ממ־תינים בתורף לאוטובוסים בתחו־נות ההסעות למסורות הצדים?

אך להורי הנחלאות טענות נו־ספות. באחת מכיתות ה' לא מת־בצעת האינטגרציה, והיא בנויה על טהרת "המיוחסים". יש לראות עובדה זו בחומרה. שכן בתחילת שנת הלימודים הסכימו אנשי שכונות הרווחה, בפגישה שהת־קיימה עם שר החינוך והתרבות א. ידלין, כי האינטגרציה תופעל בכל כיתות בית־הספר.

אנשי הנחלאות טוענים גם, כי "המיוחסים" השתלטו על בית־הספר והם מכתיבים למנהל את כל המהלכים.

א. גבע

מכתבים למערכת

נשים – לקטיף פרי־הדר

המחסור בעובדים לקטיף ההד־רים חוזר כדי שנה בשנה ובכל פעם מתפשים לו פתרונות הד־שים. השנה, אף הציעו הפרדס־נים לייבא פועלים מקפריסין ויוון לעבודה זאת. בצדק, הצעה זו, שהיא מדובר על גיוס הלבידים, שיבוטלו מליכודים. אך ספק אם תועלתם בעבודת הקטיף תהיה רבה. והעיקר גם בכך לא יימצא הפתרון המלא לבעיה.

אולם, קיים בארץ כוח־עבודה גדול, המתאים לעבודת הקטיף וה־אריזה בעונת ההדרים — הנשים, שאליהן אין פונים כלל. לפי ה־אומדן מצויות כ־100.000 נשים פנויות לעבודה עונתית, והעיקר אם זו איננה מחייבת נסיעות ארו־כות. האם לא כדאי להקציב כרץ ויזמה ואמצעי הדרכה בהכנת אלפי נשים במקומות מגוריהן ב־אזורי ההדרים, לעבודות קטיף, מיון ואריזה עונתיים? היוקר ה־מאמיר יניע בלי ספק אלפי נשים לחפש מקורות פרנסה חלקיים ל־איזון התקציב המשפחתי. דווקא בעריים שהיו לפנים מושבות פר־דסנות, בהם האוכלוסיה עצמית יותר, צעירה יותר ונבונה יותר ליום־עבודה.

מועצת הפועלות, המדור לער־בות השכירה בוועד הפועל של ההסתדרות ושירות התעסוקה של משרד־העבודה, חייבים לפעול ל־שילוב הנשים בעבודה במשק הי־שראלי.

יש לשדר עניין זה ולפנות לנשים בסיסמה: התגייסו לעזרת המדי־נה ביבוא פרי־הדר ותעזרו לעצ־מכן!

צפורה ברון
תל־אביב

ל"ע – יונים או נצים?

הפתעתני ד. בלוך כאוהב בן השינוי שחל כרגע בהלך־הרוח של חלק מהציבור כלפי הצורך בהקמת ממשלת חירום לאומי (ראה מאמרו ב"דבר", י"א בכסלו, המאבקים בל"ע). כך יצהה לירייב שהעיז לכסות מעמדתו ה"יונית" הבלתי־מתפשרת של ד. בלוך, רשאי הוא לדבוק בדעתו לנצח. אך לא להעכיר את האווירה ה־ציבורית. כשם שאין להטיל דופי, למשל, באדם כחיים איזק שכתב יזם קודם בבטאון תרבותי "בעד ממשלת חירום לאומית". בשנותו את דעתו — שומר שמים! — בנושא זה, כך מותר לאורח כפר־ני ולעסקן פלטני, שהזדהה עם עמדתה של ראש הממשלה גולדה מאיר וחבריה בנדון זה בזמן הד־דמדומים של ועידת דנהה. להד־תפס עכשיו להלך־רוח שונה ב־תכלית.

אם קרהו לד. בלוך מעין מעי־שה־בלעם — יצא לקלל ונמצא מהלל. מדבריו למדתי, שעסקן פו־ליטי כגדעון האוזנר עלול להפ־סיד את כסאו כשר הממשלה, לכ־שתקום "ממשלת חירום לאומית". ואעפ"כ — ראה זה פלא — אין ג. האוזנר נרתע מלנקוט עמדה בהתאם להכרתו המדינית במצב החדש. הרי זו דוגמה של טהר־מידות ציבורי למופת.

י. אשל

דניאל בלוך מעיר: קשה להעריך את עמדתה של ל"ע כר־צינית בעניין ממשלה עם הליכוד, כאשר היא מקבלת במקביל הח־לטה בעד עידוד אוטונומיה פלס־תינאית ביהודה ושומרון, בצד שהליכוד שולל אותו לחלוטין, ואשר בממשלה עם הליכוד, ובלי מפ"ם, ברור שתומכיו יהיו במי־עוט מבוטל. אם הפכו ראשי ל"ע ל"ביציר", בניגוד לעמדותיהם ה־עקביות במשך יותר משבע שנים, זו זכותם. אך עליהם להצהיר על־כך בגלוי. אם לא, והוזמני שאלה הם פני הדברים, הרי עמדתם בעד דבר והיפוכו איננה עומדת בשום מבחן של הגיון.

הנשירה בוינה

ברצוני להגיב על מכתבו של דוד יוסוב (27 נובמבר 1974) תחת הכותרת "הנשירה בוינה בגלל היחס לעולים בישראל". בין היתר כותב ד. יוסוב: "בודדים לארץ נוהרים בוינה כ־40—50 אחוז מה־עולים". נתון זה אינו נכון. בשנת 1974, עד סוף חודש אוקטובר נשרו בוינה בממוצע כ־18 אחוז מאלה שיצאו את ברה"מ. ובחודש נובמבר נשרו 30 אחוז. אין ספק, כי התופעה מדאיגה ובמיוחד מד־איגה מגמת העליה בנשירה בחו־דשים האחרונים. אבל צריך לדייק בנתונים.

ארנון מנטבר
דובר משרד הקליטה

לבית סולל בונה בע"מ

שאו ברכה
נאמנה
ליובלכם ה־50

קואופרטיב
"הגמל החדש" בע"מ
הובלת משאות
חיפה, רח' הגמל 45 ת. ד. 1221
טל. 667771-2-3-4-5
גזברות — רח' הגמל 53
טל. 666958
אשדוד, בגמל אשדוד ביתן 12
טל. 21483 (055)

לסולל בונה
להנהלה ולעובדים
ביובלכם
בעבודתכם הפוריה בבנין ופיתוח הארץ
תבורכו

מ. איבושיץ
דברי אינסטלציה
תל־אביב, רח' גת רמון 6

לבית סולל בונה
על כל שלוחותיו
בחג יובלו
ברכת כה־לחי!

ש. מלצר ובניו בע"מ
יצרני משאבות
תל־אביב דרך פתח־תקוה 31
טל. 621590

לסולל בונה
מנהליו ועובדיו
שאו ברכה
בחג יובלכם

ויקטורי אוטמי שמן בע"מ
חולון רח' הסתת 10
הפצה: יצחק שדה 36 ת"א,
טל. 39620

לבית סולל בונה
שאו ברכה
בחג יובלכם
המשיכו בפיתוח ובנין הארץ

פורמן־טרכטמן
אספקת ארוחות למפעלים,
למוסדות ולבתי ספר
תל־אביב מגרשי התערוכה
טל. 444211

לבית סולל בונה
זר ברכות
ביובלכם

אלקטרו ברק בע"מ
מפעל חלקי אינסטלציה סניטרית
הרצליה רחוב הנדיב ת. ד. 47

לסולל בונה
להנהלה ולעובדים
שאו ברכה
בחג יובלכם

צבי לפידות
דרך יפו 52 תל־אביב
כלי הרמה, שרשראות וכבלים

לסולל בונה
להנהלה ולעובדים
ביובלכם
המשיכו מעש - הרחיבו פעולה
ברכת
הרתך
עקובינסקי תרושת ברזל בע"מ
צור מבני פלדה וגשרים
מפרץ חיפה ת. ד. 10144
טל. 04-72198

לבית סולל בונה
ברכת כה־לחי
בחג יובלכם

MOLYKOTE
DOW CORNING
טקסמה
כימיקלים בע"מ

ERIEZ
MAGNETICS
טקסמה
מכנית בע"מ
מכונות והספקה

תל־אביב רח' פינסקר 10
ת.ד. 26339 טל. 294021, 294796

לסולל בונה
על כל שלוחותיו
מנהליו ועובדיו
בחג היובל
תחזקנה ידיכם
והמשיכו
בגשימתכם הנעלה

ק. שלייסנר בע"מ
חיתוכי להבה
פתח־תקוה
רח' בר־כוכבא 68

לבית סולל בונה
זר ברכות
בחג
יובלכם

מכתש
חברה לציוד מחצבות ומכרות בע"מ
דרך פתח־תקוה 74-76, ת"א, ת.ד. 14050, טל. 36425

לסולל בונה
על כל שלוחותיו
שאו ברכה נאמנה
בחג היובל

ב. גוסינסקי
חב' להמסה וייצור בע"מ
מתקני הרמה — תובלה
פנימית — מחסומי שער
מפרץ חיפה ת. ד. 10033

לסולל בונה
על כל שלוחותיו
ביובלו
המשיכו במשימתכם הנעלה

הכח
קואופרטיב להובלה
ראשון לציון רח' הרצל 64

לסולל בונה
להנהלה ולעובדים
שאו ברכה נאמנה
ביובלכם

ב. דרור
חב' לייצור ושיווק
מוצרי גומי ופלסטיק בע"מ
תל־אביב, רח' צ'לנוב 15
טל. 824132

לבית סולל בונה
סוללי דרכי ארצנו ומדבירי השממה
ברכת כה־לחי!
ביובלכם

אלוף נהגי אביב בע"מ
תל־אביב שד' רוטשילד 32

לסולל בונה
להנהלה ולעובדים
זר ברכות
בחג יובלכם

מנוסה בע"מ
תוצרת משורים, סכינים, לעיבוד עץ
שיווק משורים למתכת ועץ
שרות השחזה
תל־אביב רח' קיבוץ גלויות 24
טל. 820079

לסולל בונה
על כל שלוחותיו
מנהליו ועובדיו
בחג יובלכם
שאו ברכה

רטרד
כימיקלים בע"מ
ערבים לבטונים
וחומר איטום

ר.א.ר.
כימיקלים בע"מ

תל־אביב רח' היסוד 3

זר ברכות
לסולל בונה
על כל שלוחותיו
ביובלו

מובילי ערד 1973 בע"מ
ערד ת. ד. 36 טל. 057-97005

לסולל בונה
על כל שלוחותיו
ועובדיו
ביובלכם
ברכת כה־לחי!

הר־של בע"מ
תל־אביב רח' ארלוזורוב 132
חומרי גלם

לסולל בונה
להנהלה ולעובדים
שאו ברכה ביובלכם

קרול וייס ושות' בע"מ
בית מסחר טכני וכלי עבודה
תל־אביב דרך פ"ת 3 ככר
המושבות ט. 625570, 615376